

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

COŞKUN ERTEPİNAR HAYATI
SANATI VE ESERLERİ

Ayşe YILDIZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

KIRŞEHİR
HAZİRAN 2012

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

COŞKUN ERTEPINAR HAYATI
SANATI VE ESERLERİ
COŞKUN ERTEPINAR'S LIFE, ART AND WORKS

Ayşe YILDIZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
DOÇ. DR. ŞAHMURAT ARIK

KIRŞEHİR
HAZİRAN 2012

COŞKUN ERTEPINAR'IN HAYATI SANATI VE ESERLERİ

ÖZET

Kayseri'nin Erkilet kasabasında 1914 yılında dünyaya gelen Coşkun Ertepinar, 9 Ağustos 2005 tarihinde Ankara'da vefat etmiştir.

Sanat hayatına lise yıllarında (1930) başlayan şairin yayımlanan ilk şiiri “Bu Gece”dir. Bu şiir İstanbul'da “Muhit” dergisinde, Kasım 1930 tarih ve 25 sayılı nüshada yayımlanmıştır. “Bu Gece”nin imza yerinde (DM) rumuzu vardır. Açılımı Derviş Münir'dir. Derviş, şairin asıl adı; Münir ise mahlasıdır.

İlk şiir kitabı, 1935 yılında Kamil matbaası tarafından Sivas'ta basılan “Deniz Üstü”dür. Ertepinar, on beş şiirinin yer aldığı bu eserinden pek bahsetmemekle birlikte tekrar basılmasını da istemiyor. Daha sonra sırasıyla: Dönülmez Zaman İçin (1949), Tek Adam (1954), Kaderden Yana (1956), Mevsimlerin Ötesinden (1963), Güzel Dünya (1969), Şu Dağlar Bizim Dağlar (1973), Zaman Bahçesinde (1978), Destan Atatürk (1981), Küçük Dünyamın İçinden (1982), Dorukta Rüzgâr Var (1986), Çocuklar ve Papatyalar (1986), Yunus Bahçesinde Açan Gül (1992), Sevginin Yedi Rengi (1993), Şiir İkliminde Bir Ömür (Hepsi Bir Arada) (1995) şiir kitapları yayınlanmıştır.

Doksan bir yıllık hayatına on altı şiir kitabı sığdıran öğretmen şair Coşkun Ertepinar, üretken bir şairdir. “Şiir İkliminde Bir Ömür” isimli kitap, yayımlanmış şiirlerinin tamamını (Deniz Üstü hariç) içermektedir.

Coşkun Ertepinar; insan, çocuk, vatan, memleket, doğa ve Atatürk sevgisi ile iyilik, güzellik, dostluk, barış, yaşama sevinci, aşk, Türklük ve tarihi şahsiyetler

(Osman Gazi, Ulubathlı Hasan, Akşemseddin, Fatih, Yavuz), Yunus Emre, zaman, özlem, gurbet, sonsuzluk, yalnızlık ve ölüm temalarını şiirlerinde işlemiştir.

Otobiyografik bir şair olan Ertepinar; kendisi, eşi, çocukları, ailesi ve yakınlarıyla ilgili her konuya şiirlerinde yer vermiştir.

Şiirlerinin hepsinin özünde “sevgi” vardır. Coşkun Ertepinar, sevgi şairidir. Onun şiirinde karamsar, olumsuz düşünceler yok denecek kadar azdır.

Ertepinar, döneminin hiçbir edebi akımına bağlı kalmayarak sanatta ideolojinin bulunmamasını ve sanata kurallar koyulmamasını savunmuştur.

Sade bir anlatımla ve pürüzsüz bir Türkçe ile yazdığı şiirlerinde serbest ölçüyü kullanmıştır. Hece ölçüsüyle yazdığı şiirleri de vardır. Şiirlerinden sekizi de bestelenmiştir.

Atatürk, çocuk, okul ve vatan sevgisiyle yoğrulmuş doksanın üzerinde şiiri ders kitaplarında yer alan şair, Cumhuriyet Devrinin önemli sanatçılarından.

Anahtar Kelimeler: Coşkun Ertepinar, Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri, sevgi, şair, Erkilet

THE LIFE, ART AND WORK OF COŞKUN ERTEPINAR

ABSTRACT

Coşkun Ertepinar was born in Erkilet Kayseri and he died 9th of August 2005 in Ankara.

The poet started to his art life during the high school years and his first poem is “Bu Gece”. This poem was published by the journal of “Muhit” in its 25th volume on November 1930. “In the signature part of the “Bu Gece” poem, (DM) sign was used. Its abbreviation is Derviş Münir. Derviş is the real name of the poet and Münir is the appellation of him.

His first poem book is the “Deniz Üstü” which was published by Kamil Press in Sivas in 1935. Ertepinar did not want to republish and mention about this book which include fifteen poems in it. Later on the poet published the following poem books in orderly “ Dönülmez Zaman İçin (1949), Tek Adam (1954), Kaderden Yana (1956), Mevsimlerin Ötesinden (1963), Güzel Dünya (1969), Şu Dağlar Bizim Dağlar (1973), Zaman Bahçesinde (1978), Destan Atatürk (1981), Küçük Dünyamın İçinden (1982), Dorukta Rüzgar Var (1986), Çocuklar ve Papatyalar (1986), Yunus Bahçesinde Açan Gül (1992), Sevginin Yedi Rengi (1993), Şiir İkliminde Bir Ömür (Hepsi Bir Arada) (1995)”.

Coşkun Ertepinar was a productive poet since he has produced fifteen books in his entire 91 years of life. The book “Şiir İkliminde Bir Ömür” gathered all of his poems in a book except for “Deniz Üstü”.

In his poems Coşkun Ertepinar used the themes of human, children, nature, love of the Atatürk, kindness, beauty, friendship, peace, love of life, love, being a

Turk, the historical founders (Osman Gazi , Ulubatlı Hasan, Akşemsetdin, Fatih, Yavuz), Yunus Emre, time, aspiration, homesick, infinity, loneliness and death.

Ertepinar who is an autobiographic poet mentioned about his wife, kids, family and relatives through his poems.

The main scope of all his poems is “love”. Pessimism and negative beliefs do not exist in his works.

Ertepinar did not follow any literature trend at that time. He defended not to make art ideologies and set any kind of rules to practice art.

Written with a fluent Turkish he used free style in his poems. He also has some poems written by spelling style. Some of his poems were composed. With his poems which has elegant expression and which is full of child and love of country, the poet played important role in the literature and some of his poems were used in lots of textbook parts.

Key Words: Coşkun Ertepinar, Turkish Poem during the Republic Era, Love, Poet, Erkilet

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimi almam konusunda yüreklendirerek mastır eğitimim boyunca mütevazı duruşu, hoşgörüsü ve güler yüzüyle bilgisini aktaran tez danışmanım Doç. Dr. Şahmurat ARIK'a; şairle ilgili fotoğraf ve belgelere ulaşmam konusunda yardımcı olan Pınar ERTEPINAR KAYMAKÇI'ya; tez çalışmam sırasında kendilerinden kısıtığım zamanlarda bunu yaşlarından beklenmeyecek bir olgunlukla karşılayan sevgili kızlarım Emel Nisa ve İpek YILDIZ'a; daha en başından beri beni destekleyip moral veren, en yorgun olduğum zamanlarda bile çalışmalarına yardımcı olma hususunda üstün bir gayret gösteren kıymetli eşim Kürşat Gökce YILDIZ'a sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖN SÖZ

Sanat yaşamına lise yıllarında başlayıp doksan bir yaşında şiire veda eden Cumhuriyet Dönemi Türk Şairlerinden olan Coşkun ERTEPİNAR'ı çalışma konusu olarak belirlememizin nedeni, çok fazla esere sahip olan şair hakkında şimdiye kadar bir yüksek lisans tezi çalışması yapılmamasıdır.

Şair hakkında yapılan ilk çalışma, 1986 yılında Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencisi Ahmet İZGİ tarafından hazırlanmış; ancak basılmamış bir lisans tezidir. Diğer bir çalışma ise 2007 yılında basılan Prof. Dr. Halim SERARSLAN'a ait olan "Coşkun Ertepinar" isimli eserdir. Bu eser çalışmamın başında bana rehberlik etmiştir. Ertepinar'ın şiirlerini biçim ve içerik yönünden incelerken ulaşamadığım 1935 yılında tek baskısı yapılmış olan "Deniz Üstü" şiir kitabındaki şiirler buradan alınmış, bu sebeple de şiirlere sayfa numarası verilememiştir.

Tezimi hazırlarken en büyük yardım yine şairin kendisinden gelmiştir. Coşkun Ertepinar, sağlığında kendisiyle ilgili yazılmış gazete, dergi, antoloji, şairler sözlüğü, yıllıklar, ansiklopediler, ders kitapları ve edebiyat tarihleri gibi kaynaklarda yer alan bütün değerlendirme ve yorumları "Şiir Dünyasındaki Yerim Üzerine" isimli kitapta; şiirlerinin tamamını ise yayımlandığı yıllara göre "Şiir İkliminde Bir Ömür (Hepsi Bir Arada)" da toplamıştır.

Bu çalışma, giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş, Coşkun Ertepinar'ın genel olarak kim olduğunu ve tezimizin nasıl bir yöntemi takip edeceğini gösterecektir. Birinci bölümde Coşkun Ertepinar'ın hususi ve edebi hayatı

anlatılmaktadır. İkinci bölümde, Coşkun Ertepinar'ın şiirlerinden örnekler verilerek tematik ve yapı bakımından şiir incelemesi yapılmıştır. Üçüncü bölümde ise, Coşkun Ertepinar'ın şiirlerinde görülen dil ve üslup hususiyetleri incelenmiştir. Bu incelemeler yapılırken Prof. Dr. Nurullah Çetin'in "Şiir Çözümleme Yöntemi" isimli eseri kaynak olarak kullanılmıştır.

Tezimizde Coşkun Ertepinar'ın biyografisini, şiirinin özelliklerini, sanat, edebiyat ve topluma bakış açısını ortaya koyduk. Şiirlerini yapı, içerik, dil ve anlatım yönünden inceledik. Geçmişine, Atatürk ilke ve inkılâplarına, Türkçeye gönülden bağlı olan öğretmen şairin şiirlerini tezimize aktarırken 1995 yılında basılan "Şiir İkliminde Bir Ömür" isimli esere sadık kalınmış, şair nasıl yazmışsa kelimeler aynen korunmuş; ancak baskı hatası olarak düşünülen yazım yanlışları düzeltilmiştir.

Tezimiz; şairin şiirlerinin tamamının basım yılına göre toplandığı "Şiir İkliminde Bir Ömür (Hepsi Bir Arada)" eserinden hareketle, şiirlerinin dökümünü içeren liste, sonuç ve kaynakça kısmı ile tamamlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖN SÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	viii
GİRİŞ	1

BÖLÜM I

1. COŞKUN ERTEPINAR'IN HUSUSİ HAYATI, EDEBİ FİKİRLERİ VE ESERLERİ	3
1.1. AİLE MUHİTİ VE MİZACI.....	3
1.2. HUSUSİ VE EDEBİ HAYATI	9
1.2.1. Doğumu ve Çocukluğu	9
1.2.2. İlk ve Ortaöğrenimi	10
1.2.3. Üniversite Hayatı ve Memuriyeti.....	11
1.2.4. Askerlik, Evlenme, İlk Kitaplarının Yayını	12
1.2.5. Emeklilik ve Sonrası	17
1.2.6. Ölümü.....	18
1.2.7. İsim Değişikliği.....	18
1.3. EDEBİ FİKİRLER	19

1.3.1.	Şiir Nedir?	19
1.3.1.1.	Şiirde Açıklık - Kapalılık.....	21
1.3.1.2.	Şiirde Anlam ve Dil	23
1.3.1.3.	Şiirlerde Şekil ve Muhteva	28
1.3.2.	Sanat ve Sosyal Meseleler.....	33
1.3.3.	Sanat ve Kültür.....	35
1.3.4.	Yeni ve Eski Edebiyat.....	40
1.4.	ESERLERİ	43
1.4.1.	Şiirleri.....	43
1.4.2.	Ödüller ve Diğer Değerlendirmeler	57
1.4.3.	İthaf Ettiği Şiirleri	61

BÖLÜM II

2.	TEMATİK VE YAPI BAKIMINDAN İNCELEME	65
2.1.	COŞKUN ERTEPINAR'IN ŞİİRİNİN TEMA VE KONU BAKIMINDAN İNCELENMESİ.....	65
2.1.1.	İç Âlem Unsurları.....	79
2.1.1.1.	Aşk	79
2.1.1.2.	Yaşama Sevinci	89
2.1.1.3.	Özgürlük	95
2.1.1.4.	Ölüm	97
2.1.2.	Dış Âlem Unsurları	104
2.1.2.1.	Nesne Sevgisi.....	104

2.1.2.2.	Kent Sevgisi.....	107
2.1.2.3.	Vatan Sevgisi	112
2.1.2.4.	Atatürk Sevgisi	116
2.1.2.5.	Memleket Sevgisi	120
2.1.2.6.	Doğa Sevgisi.....	127
2.1.2.6.1.	Kıra Yönelme	133
2.1.2.6.2.	Deniz Sevgisi	136
2.1.2.7.	Zaman Problemi.....	138
2.1.2.7.1.	Zamanın Gücü	141
2.1.2.7.2.	Zamandan Şikâyet	144
2.1.2.7.3.	Yaşlılık Duygusu	148
2.1.2.7.4.	Zamandan Kaçış	153
2.1.2.7.5.	Çocukluk ve Geçmiş Zamana Sığınma.....	153
2.1.2.7.6.	Kendi Çocukluk Günlerine Sığınma.....	154
2.1.2.7.7.	Kendi Dışındaki Çocukların Dünyasına Bakış.....	157
2.1.2.7.8.	Geçmiş Her Türlü Zamana Dönme Arzusu	164
2.1.2.7.9.	Mitolojik Evrene Kaçış	165
2.1.2.7.10.	Düşler Beldesi ve Düşlere Sığınma	173
2.1.2.8.	Diğer Konular	175
2.1.2.9.	Tarihe Bir Sorgulama	175
2.2.	ŞİİRİNİN YAPI BAKIMINDAN İNCELENMESİ.....	183
2.2.1.	Şiirinin Dış Yapı (Şekil) Özellikleri	183
2.2.1.1.	Geleneğe Bağlı Nazım Şekilleri	183
2.2.2.	Yeni Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri.....	190

2.2.2.1.	Düz, Çapraz ve Sarmal Kafiye'den Oluşan Nazım Şekilleri	190
2.2.2.2.	Serbest Düzenli Nazım Biçimleri	191
2.2.2.3.	Karışık Dizeli Nazım Şekilleri.....	193
2.2.2.4.	Düz Yazı Şiir	195
2.2.3.	Uzun ve Kısa Şiirleri.....	200
2.2.3.1.	Uzun Şiirler.....	200
2.2.3.2.	Kısa Şiirler	218
2.2.4.	Vezin, Kafiye ve Redif.....	224

BÖLÜM III

3.	COŞKUN ERTEPINAR'IN ŞİİRLERİNDE DİL VE ÜSLUP	227
3.1.	DİL	227
3.1.1.	Sözcük Serveti.....	227
3.1.2.	Dildeki Değişmeler	228
3.1.2.1.	Halk Söyleyişi.....	230
3.2.	ÜSLUP	233
3.2.1.	Şairane Üslup	233
3.2.1.1.	Humor, İroni ve Kara Mizah	236
3.2.1.2.	Atasözleri ve Deyimler	238
3.2.1.3.	Renklerin Dili	241
3.2.2.	Sapmalar.....	243
3.2.2.1.	Yazımsal Sapmalar	243
3.2.3.	Şiirinde Ritim ve Ahenk	251

3.2.3.1.	İKilemeler	251
3.2.3.2.	Yinelemeler.....	252
3.2.3.2.1.	Biçimbirimsel Yinelemeler	252
3.2.3.2.2.	Ön Yineleme (Anaphora)	252
3.2.3.2.3.	Art Yineleme (Epistrophe)	255
3.2.3.2.4.	Bağlaç Yinelemesi (Polysyndeton).....	257
3.2.3.3.	Diğer Yineleme Çeşitleri	259
3.2.3.3.1.	Aliterasyon, Asonans	259
3.2.3.3.2.	Mısra Yinelemesi	261
3.2.3.4.	İsim ve Sıfat Tamlaması	267
3.2.3.4.1.	İsim Tamlaması	267
3.2.3.4.2.	Sıfat Tamlaması	268
3.2.3.5.	Edebî Sanatlar	269
3.2.3.6.	Teşbih (Benzetme) Sanatı.....	269
3.2.3.7.	Teşhis (Kişileştirme) Sanatı.....	270
3.2.3.8.	Telmih Sanatı.....	271
3.2.3.9.	Tezat (Zıtlık) Sanatı	275
3.2.4.	Anlatım Teknikleri	276
3.2.4.1.	Öyküleme.....	276
3.2.4.2.	Karşıtlık	289
3.2.4.3.	Montaj Tekniği	291
3.2.4.4.	Betimleme	293

SONUÇ.....	298
KAYNAKÇA	311
ERTEPİNAR'IN YILLARA GÖRE KİTAP VE ŞİİRLERİ	312
COŞKUN ERTEPİNAR'IN YAŞAM ÖYKÜSÜNDEN KESİTLER	331

GİRİŞ

Bu tezin amacı, Türk edebiyatında önemli bir yere sahip olan Coşkun Ertepinar'ın yaşam öyküsünü, şiirinin genel özelliklerini ve edebî bakış açısını inceleyip bu bağlamda şairin Türk şiirine katkısını ortaya çıkarmaktır.

Bu çalışmada şairin şiirlerinden ve şiir özelliklerinden yola çıkılarak, Coşkun Ertepinar'ın şiire, edebiyata, sanata, hayata, toplumsal yaşama ve insana bakış açısı ortaya konulmuştur.

Coşkun Ertepinar ömrünü öğretmenlik mesleğine ve sanata adanmış bir şairdir. Öğretmenlik mesleği dolayısıyla yurdun pek çok yerini gezmiş, gözlemlemiş aynı zamanda da şiir sanatının en güzel örneklerini başarı ile vermiş üretken bir şairdir. On altı şiir kitabına sahip olan şair, tertemiz ve pürüzsüz Türkçesi ile okurlarının ve sanat dünyasının beğenilerine mazhar olmuş bir şairdir.

Türk tarihini, kültürünü ve insanını iyi tanıyan şair tüm bu unsurları şiirlerine başarıyla aksettirmiştir. Geçmiş, yaşadığı dönemin siyasi ve sosyal olaylarını, Anadolu'yu ve Anadolu insanını şiir sanatını kullanarak anlatmıştır. Doksan bir yıl ömür süren şairin eserleri bize, yaşadığı dönemin siyasî, kültürel, toplumsal, ahlâki değerlerini yansıtmakta ve o günlere ışık tutmaktadır. Şiirlerinde bireysel konuları da sıklıkla işleyen şair, kendi “ben”ini anlatırken aslında hepimizin duygu dünyasına tercüman olmaktadır. Coşkun Ertepinar'ın “ben”i bencil bir “ben” değildir.

Tezimizde şairin hususi ve edebî hayatı incelenmiştir. Şiirlerinden örnekler verilerek Coşkun Ertepinar'ın şiirleri tematik ve yapı bakımından, dil ve üslup açısından değerlendirilmiştir. Tezin birinci bölümünde şairin hususî ve edebî hayatı

incelenmiştir. İkinci bölümde şairin şiirlerinden alınan örnekler tematik ve yapı bakımından tahlil edilmiştir. Üçüncü bölümde ise şiirler dil ve üslup bakımından değerlendirilmiştir.

Çalışmada elde edilen yargı ve bulgular sonuç kısmında ortaya konmuş ve çalışma, başvuru eserlerin yer aldığı kaynakça kısmıyla tamamlanmıştır.

BÖLÜM I

COŞKUN ERTEPİNAR'IN HUSUSİ HAYATI, EDEBÎ FİKİRLERİ VE ESERLERİ

1.1. AİLE MUHİTİ VE MİZACI

20. yüzyılın şair bürokratlarından Coşkun Ertepinar, (1914-Erkilet/Kayseri) Erkilet'in köklü ailelerinden Emiralioğullarından Abdullah Efendi'nin oğludur. Babasının adı Abdullah, annesinin adı ise Hanife'dir. Babası, Ertepinar daha bir iki aylık iken önce Yemen'e oradan da Çanakkale'ye gönderilir. Çanakkale'de şehit düşer. Annesi Hanife Hanım ise Erkilet'in Vatan köyünün ileri gelenlerinden Derviş Hoca'nın kızıdır. Eşini genç yaşta kaybeden Hanife Hanım babasının evine döner ve oğlu yedi yaşlarındayken de vefat eder.

Coşkun Ertepinar'ın baba tarafından dedesi Erkilet'in sevilip sayılan şahsiyetlerinden Mehmet Emiralioğlu'dur. Mehmet Emiralioğlu Cumhuriyet'ten önce bir ara seçimle Erkilet'te nahiye müdürlüğü yapmıştır. Ninesi Zübeyde Hanım ise Türk halk kültürüyle yoğrulmuş bir Anadolu kadınıdır.

Hem öksüz hem de yetim kalan Coşkun Ertepinar'a dedesi Mehmet Emiralioğlu ve ninesi Zübeyde Hanım sahip çıkar. Onu bakıp büyütürler. Bir müddet sonra hem dedesini hem ninesini kaybeder. Bu sefer de küçük Coşkun'a yakın aile çevresi; amcası, halası ve diğer akrabaları sahip çıkar. Coşkun Ertepinar yazdığı bir mektupta ailesi ile şöyle bilgilere yer verir:

“ Daha çok babam tarafından dedem bana sahip çıktı. Beni ilkokula kaydettiren dedemdi. Ninem Zübeyde Hanım'ın ise şiir dünyasında yer almamda rolü büyüktür. Daha beş yaşında iken Yunus Emre'den ilahiler, şiirler okuyordu. Kerem ile Aslı , Aşık Garip Şahsenem ve Kaf Dağları'nın peri ve dev masallarını anlatarak öksüz ve yetim kalmış beni avutuyordu. ” (Sakaoğlu, 1999, 681)

Ertepinar'ın çocukluğu, hatıraları onun mizacını da şekillendirmiştir. Çocukluğundaki izleri şiirlerinde de görmemiz mümkündür. Onun mizacı hakkında bilgilere daha çok yazdığı şiirlerden ve yakın arkadaşlarının verdiği bilgilerden ulaşıyoruz. Ertepinar'ın şiirlerinden de anlaşılabilceği gibi şair iyilik, güzellik, tatlılık ve iyimserlik sözcüsüdür. Zaman zaman şiirlerinde karamsar, kötümser temalara rastlansa da şairin coşkulu ve içten duyguları şiirlerine yansımıştır. Ertepinar'ın yakın arkadaşlarından biri olan H. Fethi Gözler şairin mizacını kendi şiirlerine yansımış kişilik özelliklerini de çok güzel özetlemektedir:

“ Ertepinar, arkadaş canlısıdır. Vazifeşinasdır. Özü ile sözü bir kişiliğe sahiptir. Yapamayacağı bir iş için yaparım diye söz vermez. Fazla konuşkan değildir. Ancak kürsüde konuşma icap ettiği zaman bazen konuşma müddetini aştığı olur. Normal zamanda içine kapanıktır. Başında ateş yansa, bin bir derdi bir arada olsa dudaklarındaki samimi gülümsemesini terk etmez. Bir yerde dertleriyle arkadaşlarını rahatsız etmek istemez. Dedikodudan nefret eder. Buluştuğumuzda konuşmalarımız daha ziyade edebi konulara inhisar eder. Temkinlidir, birçok hadisede beni frenleyen o olmuştur. Tartışmalı toplantılara muhakkak beraber gitmeyi artık adet haline getirmiş bulunuyorum.

Yayınlanan şiirlerindeki matbaa hataları veya bilmeyerek yapılan imla yanlışları için çok üzülür. Bu üzüntüsü günlerce devam eder. Sakınan göze çöp

batar misali, bu titizliğe rağmen çok zaman bir kasıt varmış gibi imla hataları gene de yakasını bırakmaz.

Tabiat kapsamına ne giriyorsa hepsini içten bir duygu ile sever. Ancak çocuklara duyduğu sevgi doruklardadır. Kuvvetli bir aile yapısına sahiptir. Evdeki mutluluğun karı koca beraberliğinden kaynaklandığına inanır. Birçok şiirinde bu düşüncesini dile getirmiştir.

Bu evde huzur var,

Bu evde huzur.

Bu evin bahar yüzlü ılık kadını sen.

Erkeği ben,

Bu evde seninle mesut çocuklar

(Zaman Bahçesinde)

Tabiatta özellikle kimsenin üzerinde çok fazla durmadığı küçük şeyleri gözler önüne sermekten ve bunları şiirleştirerek anlatmaktan ayrı bir zevk duyar. Yuvasına doğru telaşlı yürüyen bir karıncayı, kurumuş kırların bir yerinde açan mor renkli çiçeği, serçenin cikcikleri onu çok yakından ilgilendirir.

Türklüğü gururlandıran en küçük bir olayı şiir konusu yapmaktan çekinmez. Yıllarca gidip geldiği yolları, meydanları, buralarda olanları, değişen manzaraları anlatmaktan adeta haz duyar. Bu yönden Ertepinar çok kuvvetli bir gözlemcidir. İşte misal:

RAHATI KAÇAN SOKAKLAR

Tadı kalmadı sokaklarımızın

Bizim değil artık yolun ortası.

Üstün geldi kabul

Demirin tekerin kavgası...

Diyelim ki yaya kaldırımlar bizim

Ama hani nerede?

Gönlünce yürümek ne mümkün?

Orda da bir didişme göğüs göğse...

Orda da rahatı kaçık her şeyin...

(Zaman Bahçesinde)

Her gün dolaştığımız yerlerde herkesin görmediği ilgi çekici şeyleri şiir konusu yapmasını yadırgayanlar olmuştur. Hiç çekinmeden “ Ona da şair mi denir (?) yolda da şiir yazılır mıymış (?)” gibi serzenişlerde bulunan olmuştur. Bu gibi kişiler, şiirin ne demek olduğunu bilmeyenlerle kıskançlığın kısılcına yakalananlardır. Sokakta şiir yazılır mı? Buna imkân var mıdır? Ancak Ertepinar uzunlamasına kesilmiş kağıtları gerektiğinde sokaklarda da olsa kullanmaktan ve notlar almaktan çekinmez. Bu notları sırası geldiğinde şiirine malzeme olarak kullanır.

Onun şiirlerini üstünkörü okuyanlar zevkten uzak kalırlar. Ashında şiir, nesir gibi bir kere okunmak için yazılmamıştır. Şiirin ruhuna varabilmek için defalarca okumak, yorumlamak gerekir. Her insanın meydana getirdiği bir eser bir değer bakımından aynı seviyede olmasına imkân yoktur. Coşkun Ertepinar’ın her şiiri, şiir

büyüsü ile büyülenerek manzume sınırını aşmıştır. Aşağıdaki sekiz mısra bir şiir yumağı meydana getirmiyor mu?

İŞTE DÜNYA

Ne para ne pul

Gün dışarıda pırıl pırıl,

Açın pencereleri ışık dolsun...

Duru mavi koyu yeşil

İşte dünya ıslıl ıslıl...

Açın pencereleri açın,

Dalda yemişler sizin,

Cıvıltılar benim olsun...

(Zaman Bahçesinde)

Atatürk'e içten bağlılık vardır. Vatan kurtaran bir kahraman olarak görür O'nu. İnkılâplarına inanmıştır. Yolundan sapanları kınamaktan kendini alamaz. Atatürk'ü anlatan güzel şiirleri vardır. Dini bütün bir Müslüman olmakla beraber şiirlerinde dinî konulara pek yer vermemiştir. Tasavvufa kaymamış, Tanrı'nın büyüklüğünü yeri geldikçe "şükürle" ifade etmekle yetinmiştir.

ŞÜKÜR

Burada güneş,

Orada yağmur;

Güneşte de güzel dünya,

Yağmurda da...

Şükürler olsun Tanrım,

Şükürler olsun sana,

Verdiğin hayat pırıl pırıl...

(*Zaman Bahçesinde*)

Milliyetçi bir görüşe sahiptir. O, milliyetçiliği milletini sevmeye bulur. En önemsiz bir şey onu üzer. Bir gün çok daha güzel günlere kavuşacağımıza inanır.

Birkaç misal verelim:

ÇORUH'A SESLENİŞ

Şu yeşil vadiden geçip gidersin,

Sanki düşmüşsün karanlık arzular peşine!

Çoruh akma dur, yere gir,

Düşman içinde işin ne? . . .

SELMA ÖĞRETMEN BİR BAYRAKTI

Doğan güneş gibi açtı yüreği

Yurt sevgisine, millet ülküsüne.

Görün işte çocuklar,

Boşa gitmedi emekleri Selma Öğretmen'in,

Tabutunu içten gelen saygı ile sardılar

Vatanın en güzel süsüne

Nasıl da yakıştı al bayrak göğsüne...

(*Zaman Bahçesinde*)

Şiirlerini neşretmeden önce muhakkak birilerine okur eleştiriye açıktır. ”

(Serarslan, 2007, 34-35-36)

1.2. HUSUSİ VE EDEBİ HAYATI

1.2.1. Doğumu ve Çocukluğu

Coşkun Ertepinar, aile büyüklerinin kendisine söylediğine göre 1329 yılının son gününde Kayseri / Erkilet'te doğar. Miladi tarihle doğum günü 28 Şubat 1914'tür. Günlerden cumartesidir. Yıllar sonra şehit çocuklarının parasız yatılı okutulduğu Kayseri Lisesinin parasız yatılı sınavlarını kazandığı için gitmediği Darüşşafaka Lisesine kaydolmak için yaşını mahkeme kararıyla üç yıl küçültür. Nüfus kâğıdındaki düzeltilmiş doğum yılı 1332'dir. (Sakaoğlu, 1999, 680)

Babası Abdullah Efendi, annesi Hanife Hanım'dır. Şair dünyaya geldiğinde ona dedesinin adı Derviş verilir. Şair, Derviş adını uzun yıllar kullanır; fakat yaşadığı bir olaydan dolayı mahkeme kararıyla adını değiştirerek Coşkun yapar.

Coşkun Ertepinar çocukluğunu doğduğu şehir olan Erkilet'te geçirir. Ertepinar'ın çocukluk anıları içerisinde babası yoktur. Babasını hiç tanımadığını söyleyen şair bunu şöyle aktarmaktadır:

“ Çanakkale'de şehit olan babamı hiç tanımam. Ben birkaç aylık bebekken Yemen'e gitmiş, oradan da Çanakkale'ye geçmiş. ” (Sakaoğlu, 1999, 680)

Ertepinar babasının ve annesinin doğum tarihlerini veremediği gibi onların kesin ölüm tarihlerini de verememiştir. Öksüz ve yetim büyüyen şair bu duygularını daha sonraki yıllarda şiirlerine yansıtacaktır.

ŞEHİT BABAM ÇANAKKALE YOLUNDA

Çanta sardım genç yaşımda,

Cenk borusu ötüyordu!

Sevgi bir duman başımda

Burcu burcu tütüyordu...

Son geceydi yatağında,

Karım ağlardı sağımda,

Körpe yavru kucağında

Kirpiğini örtüyordu...

(*Dönülmez Zaman İçin*)

1.2.2. İlk ve Ortaöğrenimi

Ertepinar ilköğrenimini Erkilet'te tamamlar. İlkokuldan mezun olduktan sonra Erkilet'te ortaöğrenimine devam edeceği bir okul olmadığı için öğrenimine devam etmek üzere Kayseri'ye gider. Kayseri Lisesinin parasız yatılı sınavına girer ve kazanır. Şair o yılları şöyle aktarır:

“ Erkilet İlkokulunu bitirdikten sonra Kayseri Lisesinin açtığı parasız yatılı sınavına başvurduğum. Bu sınava başvuranlar arasında üç beş arkadaş şehit çocuğu ya da öksüzdük. İlimizde ‘Ya kazanamazsak!’ korkusu vardı. İstanbul’da öksüz çocuklarını parasız yatılı olarak okutan Darüşşafaka adlı bir lise bulunduğunu öğrendik ve oraya da başvurduk. Oradan beş on gün sonra aldığımız cevapta, ‘Maalesef yaşımanız iki yaş küçük olduğundan kabulünüz mümkün değil...’ deniliyordu. Çaresiz öksüzler yaşıımızı büyütmek için mahkemeye başvurduk.

O zaman Kayseri’de Belediye hem de Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı olan Avukat Necmeddin Feyzioğlu’na başvurduk. O bize:

“Küçük efendiler, ne telaşlanıyorsunuz? Sınavı kazanamazsanız biz sizleri zengin çocukları gibi okutacağız.” dedi. Ama biz ısrar edince dayanamadı, ilgili mahkemeye başvurduk; o da avukatımız oldu. Hâkim duruşmada ‘Ne olur, ne olmaz’ diyerek iki yaş yerine üç yaş büyültme kararı verdi. Ama Necmeddin Bey’in dediği gibi bu telaşımız boşa çıktı. Kayseri’de girdiğimiz sınavı kazanmıştık. ” (Sakaoğlu, 1999, 682)

Ertepinar’ın anlattığından anlaşılacağı gibi şair ortaöğrenimine Kayseri Lisesinde devam etmiştir. Ortaöğrenimden sonra liseyi de Kayseri Lisesinde okumuştur.

1.2.3. Üniversite Hayatı ve Memuriyeti

Coşkun Ertepinar Kayseri Lisesi orta bölümünde okuduktan sonra Sivas Erkek İlköğretmen Okuluna başladı. Şair bu okulu 1932 yılında bitirerek ilkokul öğretmeni oldu. Daha sonra 1935’te Ankara’daki Gazi Terbiye Enstitüsünün Türkçe-Edebiyat şubesinin açtığı sınavı kazanarak tekrar öğrenci oldu. Bu bölümden mezun olduktan sonra 1937 yılında ortaöğretim okullarında görev aldı.

Malatya Lisesinden başlayarak, Şebinkarahisar, Muğla, İskenderun ve Zile lise ve ortaokullarında 18 yılı okul müdürlüğü olmak üzere 24 yıl Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yaptı. Başarılı öğretmenliği ve yöneticiliği dolayısıyla 1956 yılında MEB Merkez Teşkilatında, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü Şube Müdür Yardımcısı unvanıyla göreve başladı. Sırasıyla; Orta Öğretim Şube

Müdürlüğü, Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü Şube Müdürlüğü, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcılığı, Halk Eğitimi Genel Müdürlüğü (1968-1970), Bakanlık Müfettişliği (1970-1972), Bakan Müşavirliği (1972-1973), Bakan Baş müşavirliği (1973-1974) görevlerinde başarılı hizmetler yapıp 1974 yılında kendi isteğiyle emekliye ayrıldı.

Milli Eğitim Bakanlığında üst yönetimde görev yaparken çok sevdiği öğretmenlik mesleğinden de kopmadı. Ankara’da Birinci Erkek Sanat Enstitüsü, Gazi Lisesi, Cumhuriyet Lisesi ve İmam Hatip Ortaokulunda Türkçe ve Edebiyat dersleri verdi. Bakanlıktan ayrılınca, Gönen Koleji ve Özel Tevfik Fikret Lisesinde öğretmenliğe devam ederek 1982 yılında ikinci kez emekli oldu.

1.2.4. Askerlik, Evlenme, İlk Kitaplarının Yayını

Coşkun Ertepinar, İstanbul Harbiye’de yedek subay eğitimi almıştır. Ardından önce Kayseri’ye, İkinci Dünya Savaşının çıkması üzerine de (1939) İzmir Müstahkem Mevkii’ne aktarılır. Askerliğini bitiren Ertepinar tekrar öğretmenliğe dönüş yapar.

İlk eşi ile Bursa’da tanışır, evlenir ve yaşarlar. İlk eşine büyük bir aşk ile bağlıdır. Bursa’da bir tepeye onlara ithaf en “Âşıklar Tepesi” adı verilir; ancak ilk eşini çok genç yaşta kaybeder. Bu olaydan çok büyük bir üzüntü duyar ve ilk evliliğinin konusunun açılmasını duyduğu derin üzüntüden dolayı asla istemez (Coşkun Ertepinar’ın torunu Pınar Ertepinar Kaymakçı ile özel görüşme). Meziyet Hanım onun ikinci eşidir.

Ertepinar Şebinkarahisar’da evlenmiştir. Eşinin ailesi ve evliliği hususunda kendisine soranlara şu bilgileri vermiştir:

“ Eşim Meziyet (Soygür) Ertepinar 1926 doğumludur. İstanbul Üsküdar Kız Enstitüsü 5. sınıfından tasdiknamelidir. Eşim, Şebinkarahisar’ın önde gelen ailelerinden Yakupzadeler’in kızıdır. Şebinkarahisar Ortaokulu müdürü iken uzaktan tanıdım. Tutum ve davranışlarını izledim. Ailesinden istedim. Çevrede bıraktığım çok olumlu izlenimden olacak ki kabul gördüm ve 1941’de evlendim. 1992’de kaybettiğim eşimle 50 yılın üzerinde mutlu bir ömür sürdüm. ” (Sakaoğlu, 1999, 44)

Ertepinar’ın evliliğinden iki çocuğu olur. Kızlarına Ayla, oğullarına Aybar adını verirler. Ayla Hanım Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirir. Prof. Dr. Sabri Devocioğlu ile evlenir. 5 Ekim Muğla doğumlu, Prof. Dr. Aybar Ertepinar ise inşaat yüksek mühendisidir. Ortadoğu Teknik Üniversitesi mezunudur. Adı geçen üniversitenin rektör yardımcılığını da yapan Aybar Ertepinar, aynı kurumda çalışan Prof. Dr. Hamide Kibritçioğlu Ertepinar’la evlenir. Aybar Bey Yüksek Öğretim Kurumu Başkanvekilliği görevinde bulunmuştur. 2007 yılında YÖK Başkanvekilliği ve üyeliğinden istifa etmiştir. Halen İstanbul Aydın Üniversitesi Mühendislik fakültesinde öğretim üyesidir.

Kızı ile oğlu dışında Coşkun Ertepinar’ın şiirlerinde adı geçen Abdullah Cem, Pınar, Öykü ise torunlarıdır. Ertepinar, eşi, çocukları ve torunları için duyduğu sevgiyi, şefkati ve özlemi sık sık şiirlerinde anlatmıştır. Bazı şiirlerinde onların adlarını birebir görmek mümkündür.

EŞİM MEZİYET ERTEPİNAR'IN TEMİZ RUHUNA

O, yeryüzüne az gelenlendendi
Baştan ayağa iyilik,
Baştan ayağa sevgi...
Güzeli, güzelliği yaşadı hep
Bütün ömrünce,
İncinse de incitmezdi kimseleri.
Onda hal inceydi, el inceydi,
Dil ince...
Son nefesimde, başucumda
O olsun isterdim hep.
Onun sevecen elleri gezinsin
Ak saçlarım üzerinde,
Alnımda, yüzümde derdim.
Ah hani, hani
Sıra bendeyken göçen o oldu
Benden önce...
Bütün varlığı meziyetti,
Bitmez söylemekle...
Yaratan öyle yaratmıştı onu,
Meziyet'im benim, can yoldaşım,
Nur içinde uyuyası,
Yükledi yüreğine hepsini,
Tanrıdan aldığı,

Tarıya sundu sessizce...

3 Kasım 1992

(*Sevginin Yedi Rengi*)

Ertepinar'ın bu şiirinden de anlaşılabilceği gibi eşinin ölümü üzerine duyduğu derin üzüntü ve özlem onun kalemine yansımıştır.

Ertepinar'ın ailesini daha önceki bölümlerimizde de anlatmıştık. Saygın bir aileden gelen şairimiz babasını küçük yaşta kaybetmiş şairimize dedesi ve ninesi bakmıştı. Ertepinar'ın şiirle tanışması çok küçük yaşlarda başladı. Ninesi Zübeyde Hanım torununa “ o yaşlarda Yunus Emre'yi, Kerem ile Aslı'yı, Âşık Garip'i, Şahsenem'i, Kaf dağlarının peri-dev masallarını”(Ertepinar, 1997, 724) anlatır. Şairin şiirle tanışması o yıllarda başlar. Ertepinar yaşadığı duygu ve düşünceleri küçük bir defterinde yavaş yavaş toplamaya başlar.

Dünün “ küçük efendisi” büyümüş, artık bir lise öğrencisi olmuştur. Sonraki yılların ünlü, şair, yazar ve araştırmacısı Ahmet Kutsi de Sivas Lisesinde edebiyat öğretmenidir. Ertepinar'ın edebiyat öğretmeni Fazlı Bey ile de arkadaş olan Ahmet Kutsi ziyaret için Kayseri'ye gelir. Fazıl Bey, şair arkadaşı Ahmet Kutsi ile şair öğrencisi Ertepinar'ı tanıştırır. Bu olay Ertepinar üzerinde çok olumlu izler bırakır. Ertepinar bu olayı şöyle anlatır:

“Yaşarken tanıdığım ünlü şairlerden biri Ahmet Kutsi'dir. Onu Kayseri Lisesi birinci sınıf öğrencisi iken tanımıştım. Beni kendisiyle edebiyat öğretmenim Fazıl Karahan ve arkadaşları tanıştırmıştı. Beni şiir defterimle öğretmenler odasına çağırdılar ve şiirlerimi okuttular. Tecer beni sıcak bir ilgiyle dinliyordu. Ben okumamı bitirdiğim zaman bana ve etrafındakilere dikkatle uzun uzun baktı ve bana seslendi”:

“ Şu Muhit dergisinde çıkan ilk şiirinizi bir kere daha okur musunuz?”

Şiiri tekrar okudum. Tecer:

“Güzel, dedi, güzel...Sen yolunu şimdiden bulmuşsun”.

Bu değerlendirme karşısında heyecanlandım. ondan büyük güç almıştım. (Sakaoğlu, 1999, 682)

Ertepinar’ın anlattığı gibi şairin ilk ilk şiiri “ Bu Gece”dir. İstanbul’da Muhit dergisinde yayımlanan “Bu Gece”nin imza yerinde (DM) rumuzu vardır. Açılımı Derviş Münir’dir. Derviş şairin ilk adı Münir ise mahlasıdır. Şairin bu şiiri defterinden öğretmeni tarafından seçilmiş, İstanbul’da yayımlan Muhit dergisine gönderilmiş ve bu derginin Kasım 1930 tarih ve 25 sayılı nüshasında yayımlanmıştı (Sakaoğlu, 1999, 38).

BU GECE

Gönülden gönüle bir bad esermiş,

Hissediyor musun, duyuyor musun?

Gönülden gönüle bir bad esermiş,

Sen, bilmem bu gece uyuyor musun?

Bak, bu seher kuşlar ne hoş ötüyor,

Hilkatta nedense bir başkalık var...

Sanki uyu artık müsterih, diyor,

Kumral saçlarımı dağıtan rüzgar.

Ufuklar karşımda bir şeffaf ayna,

Baktıkça doyuyor içim sevince...

Şu ıssız odamda inceden ince

Diyorum bu gece ne tatlı gece,

Olmasaydı esir, gönlüm hicrana...

(*Dönülmez Zaman İçin*)

1.2.5. Emeklilik Ve Sonrası

Ertepinar; MEB Merkez Teşkilatında, Orta Öğretim Genel Müdürlüğünde, Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğünde, Bakanlıkta uzun yıllar yöneticilik ve üst düzey yöneticilik yapmıştır. Ertepinar'ın daha önce bu kurumlarda yaptığı görevlerden bahsetmiştik. Şair bu kurumlarda başarılı hizmetler verdikten sonra 1974 yılında kendi isteğiyle emekliliğe ayrılmıştır. Bu emeklilik Ertepinar'ın ilk emekliliğidir.

Ertepinar Millî Eğitim Bakanlığında üst yönetimde görev yaparken çok sevdiği öğretmenlik mesleğinden de kopamadı. Devletin bazı okullarında edebiyat dersleri vermeye devam etti. Bakanlıktan ayrılınca, Gönen Koleji ve Özel Tevfik Fikret Lisesinde öğretmenliğe devam ederek 198 yılında ikinci kez emekli oldu (Tan, 2005, 276). Ertepinar'ın çalışma süresi 43 yıldır. Emekli olduktan sonra da iki özel okulda 8 yıl daha çalışarak görevini 51 yıla tamamlamıştır.

Emekli olduktan sonra şair köşesine geçip oturmaz sanat dünyasındaki faaliyetlerine ve sanat hayatına devam eder.

1.2.6. Ölümü

Ertepinar emekli olduktan sonra sanat faaliyetlerine devam etmiştir. Bir yandan sanatla uğraşırken bir yandan da rahatsızlıkları ile boğuşmaya başlar.

Şair uzun bir hastalık döneminden sonra 9 Ağustos 2005'te vefat etmiştir. Ertesi gün Kocatepe Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verilmiştir (Sakaoğlu, 2010, 694).

1.2.7. İsim Değişikliği

Coşkun Ertepinar'a ailesinin verdiği isim Derviş'tir. Derviş Bey yıllar sonra Suşehri Merkez İlkokulu'nda öğretmen iken dördüncü sınıftan bir kız öğrenci kendisine Menemen olayının elebaşlarından Derviş Vahdeti'yi kastederek "Sizin Derviş Vahdeti ile akrabalığınız var mı?" diye sorar. Bu soruya ve kurulan ilgiye çok öfkelenen genç öğretmen mahkemeye başvurarak adını değiştirmek ister. Olayı dinleyen hakim de duygulanır. Derviş Bey'e Coşkun adını verir. Ve bu adı karar altına alır.

1934'te Soyadı Kanunu çıkınca Emiralioğlu ailesi Ersoy soyadını alır. Ama Coşkun Bey, Ertepinar'ı tercih eder. Bu tercihin sebebini kendisi şöyle anlatmaktadır:

“ O sıralarda çok okuyan bir gençtim. Okumakta olduğum Şaheserler Antolojisi'nde, La Fontaine'in adının 'çeşme' anlamına geldiğini öğrenmiştim durmadan şiir yazıyordum. Şiire yürekten bağlıyım. İçimden, ' Neden ben de bir

çeşme gibi geleceğe akan bir şair olmayayım, öyleyse benim soyadım da geleceğin pınarı anlamına gelen Ertepinar olsun.’ kararını verdim. ” (Serarslan, 2007, 25)

1.3. EDEBÎ FİKİRLER

1.3.1. Şiir Nedir?

Coşkun Ertepinar’ın şiire bakış açısını yaptığı söyleşilerden, röportajlardan, gazetelere verdiği yazılardan ve şairin arkadaşlarının verdiği bilgilerden edinebiliyoruz.

Ertepinar şiir için şu sözleri söyler:

“Şiir, sözün bizi güzelin dünyasına, güzelin evrenine çekebilen sanat dalıdır. Doğuşu, yapısı kendine özgüdür. Öteden beri benimsenen tarifine göre, içimizdeki estetik değerde yüce duygular uyandıran ölçülü, uyaklı ya da serbest düzenli, söz eserlerine şiir denir. Tanımı ne olursa olsun bence şiir, ilk insanla olmuştur, göğsün altındaki şu yumru çarptıkça son insana kadar da olacaktır. ” der. (Ertepinar, 1997, 16)

“Şiir Üstüne Uzak Anılar ve Yakın Düşünceler” adlı yazısında da Ertepinar şiire bakış açısına yer veriyor. Şair bu yazısında ise şiir için şunları söylemiştir:

“Bana göre şiir de yaşama gücümüzü her gece tazeleyen, uyku gibi, gönlümüzü hayata bağlayan sevgi gibi, hayranlığımızı arttıran güzellikler gibi, çarşıdan alınmayan, mendile koyulmayan, yenilip içilmeyen ama ruhumuzu yüceleştiren, duygularımızı taşıyan, kişiliğimize manevi zenginlikler katan büyü bir

şey... İnsanoğlunun yeryüzünde var olduğu günden beri var olan ve vazgeçilmeyen büyülü sanat alanı...

Şiir güzel sanatların bir dalıdır. Ancak resim, müzik, heykel, mimari gibi güzel sanat alanları içerisinde ulaşılması, yakalanması, yaratılması en güç olanıdır.

Şiiri manzum parçalar sananlar, şu veya bu şekilde fikir aktarmasına vasıta olarak kullananlar da vardır. Şiiri lüzumsuz bulanlar olduğu gibi, kolay görenler de vardır.

Kimse açıktan ressam, müzisyen, heykeltıraş ya da mimar olmayı denemeye cesaret edemez de, önüne gelen, eli kalem tutan herkes şiir yazmaya özenir. Böylece istisnalar bir yana, herkes onu yıpratır, hatta hor görülmesine sebep olur. Buna rağmen o eskimez, yıpranmaz, üzerine musallat olan tozu toprağı zamanla silkeler atar. Elmas gibi, değerini ve gücünü korur. Değerlileri yerde bırakmaz. Zaman atının sırtında zamanlar ötesine taşır. ” diyerek şiire bakış açısını anlatmıştır. (Ertepinar, 1997, 12)

Ertepinar’a göre şiirin tarihi ilk insana kadar dayanır. İnsanoğlu var olduğu günden beri duygu ve düşüncelerini şiirle ifade etmiştir. Ona göre şiir güzel sanatların en önemlisi ve en kıymetlisidir. Şiir yazmak ne kadar kolay gibi görünse bile aslında bir o kadar da zordur. Herkes şiir yazabilir; ama güzel, kalıcı şiir yazmak zordur. Bunun cevabını da Ertepinar’a göre zaman verecektir. Güzel şiir zamana karşı dirençli olacak ve kalıcılığı yakalayacaktır.

1.3.1.1.Şiirde Açıklık - Kapalılık

Şiirde açıklık kapalılık edebiyat tarihimizde uzun yıllar tartışılan konulardan biridir. Şairler yaşadığı döneme göre ve bağlı olduğu sanat akımına göre şiirlerini kaleme alırlar. Bu tartışmalarda karşımıza iki anlayış çıkar: Sanat sanat için ve sanat toplum için anlayışı. Bu görüşler şiirde açıklığı ve kapalılığı ortaya çıkarır. Bazı şairlerimiz şiirde kapalılığı marifet olarak görür ve bu doğrultuda şiirleri kaleme alır. Bu şiirlerin somutluktan uzaklaşmış, anlaşılması ve okunması zor bir hal almış olduğunu görüyoruz. Bazı şairlerimiz ise az sözle derinlemesine çok şey anlatmıştır. Ertepinar'ın şiirlerinde de bu özelliği görebiliyoruz.

Türk Kültürü dergisinde şairin yazdığı yazıda bu konuyla ilgili şunları söylemiştir:

“Bazı şairlerimizin bir akıma bağlanıp da şiirlerini o akımın emrine vermek istemesine elbette bir şey diyemeyiz. Ancak Cumhuriyet sonrası şiirimizde ‘olmazsa olmaz’ şeklinde mutlaka bazı kelimelerin kullanılmasını şart koşan akımların elbette şairin yazma gücüne set çeken birer ‘heyula’ olduğu, olacağı unutulmamalıdır. Zaman zaman gördüğümüz güzellikten ve duygudan mahrum, bir emrin mısralaştırılmış şekli olan şiirlerin sanatın toplum için olması görüşünü aştıkları, ideoloji için yazdıkları apaçık ortadadır. ” sözleriyle aktarır (Sakaoğlu, 1999, 48).

Ertepinar'ın yapıtlarına baktığımızda şiirlerinde ‘kolay söylenmiş’ duygusunu görebiliriz. Şiirde öyle kolay kolay erişilemeyecek bir kat bu. Bir çırpıda söylenmiş, söylenmesi kolay gibi görünen şiirlerin ne denli bir çile ürünü olduğunu şiirden anlayanlar derhal kabullenirler. (Ertepinar, 1997, 80) Bir şair için bu meziyetin güç, erişilir bir sanat kudreti olduğunu ifade etmek gerekir.

Ertepinar toplumsal, evrensel duyguları anlatabilmek için büyük sözlere, karışık deyimlere ihtiyaç duymayan şair sade duyular içinde çok kolay gibi görünen ifadelerle en yüce fikirleri komprime olarak okuyucusuna sunmak hünerini göstermektedir. Bu güçlü işteki başarısı Coşkun Ertepinar'ın kudretli bir ozan olduğunu ispat eder (Ertepinar, 1997, 83).

Ertepinar'ın şiirlerini ele alan Ali Sert bir yazısında şöyle der:

*“ Sanatta faydacılık çoğu kere savunuluculuğunu yaparım; sanat sanat için diyenler kendilerini bağıntısız, sorumsuz bir boşluğa bırakıverenlerdir. Faydacılık yanı kadar da sanatı bir kenara itiverin demiyorum. Sanat ve faydacılık bir bütüne giden iki unsurdur kabul ediyorum. Olaylara etkin, duyarlılıkla bakan ozan, iyimserliğini en iyi şekilde sanat anlayışıyla birleştirme ustalığını gösterebilecektir. Coşkun Ertepinar işte bu çabanın saltlığı içinde özen göstermiş bir ozanımızdır yargısına varabiliyoruz. ”*der (Ertepinar, 1997, 118).

Ertepinar'ın şiirlerinde duruluk ve açıklık görülür. Fakat bu kolay söylenmişliğin arkasında çetin bir sanat çabasının yattığı anlaşılır. Şiirlerinde sembol ve mecazlara çok fazla yer vermez. Kafiye örgüsü oldukça sağlamdır. Şiirlerini yazarken Türkçeyi yaşatmayı esas almıştır. Okuyucu onun şiirlerini okurken elinden bırakamaz ve şiir adına güzel bir doyum noktasına ulaşır.

Ertepinar şiirini şöyle anlatır:

“Ben, biraz da kendi dünyamın şairiyim. Gürültüden ve gösterişten uzak, yoluma sessizce devamı tercih ediyorum. İstiyorum ki söyleyebildiklerim, benden sonra beni duyursun... Onun için geçiciden, kolaydan, çoktan kaçıyorum. Az olsun, öz olsun diyorum. ” sözleriyle anlatır.

Buradan da anlaşılabilir gibi şairin şiirleri yarına kalabilmek için, okuyucuya ulaşmak için kaleme alınmıştır. Okuyucuya ulaşabilen bir şiir ne denli kapalı bir anlatıma sahip olabilir ki?

1.3.1.2. Şiirde Anlam ve Dil

Yıllardır tartışılan bir konudur: Şiirde anlam olmak zorunda mıdır? Ülkemizde bu tartışmayı başlatan İkinci Yeni şiir akımıdır. Şiirin ses, sözcük ve biçem kaygısını anlamın önüne koyan İkinci Yeni'ye şiir çevrelerinden tepkiler gelmiştir. Anlamın rastlantısal olduğu iddiası da yine İkinci Yeni kaynaklıdır. Daha önce de sözünü ettiğimiz gibi, şiir dilinin özelliklerinden biri şiirde anlamın çizgisel değil dolaylı olmasıdır. Şiirsel bir metnin çok anlamlılığı okurun onu anlamasından kaynaklanır.

Şiirde, şiir olmayan metinlerin tersine, anlam şair tarafından hazır verilmez ve anlama ulaşma okurdan beklenir. Öyleyse şiir okuma her türlü okumanın üzerindedir ve okurun işbirliğini gerektirir. Bir metne sonsuz sayıda okuma yapılabileceğine göre "şiirde anlam sonsuzdur" gibi bir yargıya da ulaşabiliriz (Demircan, Ankara, 2008).

Anlam; bir dil biriminin iletmediği, uyandırdığı, düşündürdüğü, sezdirmediği, çağrıştırdığı kavram, tasarım, düşünce ve sezgidir. Öyleyse şiirde anlam üzerinde durulurken şiir metninin iletmediği kavram ve bilgiden değil o metnin düşündürdüklerinden, sezdirdiklerinden, çağrıştırdıklarından söz etmek gerekir. Bu da dilin şiirsel işleviyle gerçekleşen iletişimin özelliğidir.

Bunun için şiirde yan anlam değerinden söz etmek gerekir. Yan anlam da sözlüklerde yazılmaz. İfadenin, söyleyişin coşkusu, çağrışım ve duygu değeri üzerine kurulur. Yan anlam, geniş ölçüde dil göstergelerinin duygu değerine ve çağrışıma dayanır.

Şiir dili doğal dilden hareketle böyle bir anlam yaratmak ve iletmek üzere düzenlenir. Şiir dili, doğal dilden hareketle kurulan yeni bir dildir derken şiirdeki anlamın da ilk anlamdan bir sapma olduğunu söylemiş oluruz. Bu anlam da öğretmez, göstermez, çağrıştırmaz, hissettirir ve sezdirir. Bunun için şiirde yan anlam üzerinde durmak gerekir. Bu da dil birliklerinin ifade ettikleri duygu ve çağrışım değerinden gücünü alır.

Anlam, şiirin bütününden çıkarılan, okuyucu tarafından tanımlanan, belirlenen bir algıdır. Okuyucunun şirden anladığı, duyduğu, hissettiği, sezdiği şey; zihninde, kalbinde, aklında, duygularında oluşan tesirdir. (Çetin, 2009, 101)

Şiirin anlamının çok belirgin olmayışı “kapalı”, “mübhem”, “anlaşılmaz”, “gizli”, “dügümlü” gibi kavramlarla ifade etmektedir. Kimi anlaşılmaz şiirlerde şair, bilinçli olarak anlaşılmazlığı seçmiştir. Onun iletmek istediği anlam, anlaşılmazlık kanalıdır.

Açık anlamlı, üzerinde uzun süre düşündürmeyi gerektirmeyen, derinlikli konulara gereksinim duymayan şiirlerin bir kısmı, sanatsal, edebi, estetik endişeler taşımayan; salt sloganı, açık bildiriye, davayı amaçlayan metinlerdir. Şairin heyecanını duyduğu ve başkalarını da o doğrultuda kanalize etmek istediği bir davası, topluma benimsetmek istediği bir takım düşünceleri ve görüşleri vardır ve bunu haykıra haykıra, bağıra bağıra, üstüne basa basa vurgulama gereği duyar. Bunu

yaparken de şiirin olmazsa olmaz unsurlarına gereken özeni gösterme gereği duymaz (Çetin, 2009, 103).

Coşkun Ertepinar da şiirin anlamı ve dili üzerine şunu söyler:

*“Şiirin taşıdığı bir mesaj olacaktır kuşkusuz; ama bu, iki kere iki dört edere yakın bir anlam katılığı ile değildir. Hele neden senin olmuş da benim olmamış? Şu pazarda neden sen satarsın da ben alırım, satmam? Hiç değildir. Kişinin de toplumun da içini ezen oluşumlar içinde bulunabilirsiniz. Onu gerçek şiirin diliyle biçimlendirebilirsiniz, yapmacıklıktan ancak kurtulursunuz. Yoksa kalıp, madde ve motif ne olursa olsun, dedikleriniz bir düpedüz söylemeden, bir düpedüz konuşmadan ileri geçmez. ”*der (Ertepinar, 1997, 16). Şair bu söylemiyle kelimelerin önemini ve şiirsel söyleyin yani anlamın nasıl olması gerektiğini vurgulamıştır.

Ertepinar’ın önem verdiği iki şey, uyum ve anlam dengesini sağlamaktır. Onun anlayışında şiir ne salt anlamlıdır, ne de anlamdan yoksun, mekanik bir üründür (Ertepinar, 1997, 68).

Metin Akbaş, Ertepinar’ın “Tek Adam” adlı eseri üzerine yazdığı bir yazıda manayı şöyle anlatmaktadır:

“Cümleleri, fikirleri, kısaca eseri teşkil eden kelimelere sihirli, derin ve engin mana bütün bu kuvvetini bu kelimelerden alıyor. Maksadı ifade için sıralanan kelimeler öyle seçilmişler ki bunlardan herhangi biri çıkarıldığı veya bir diğeriyle yer değiştiği zaman, en azdan manada bütünlük kalmıyor. Kitabın rastgele bir sayfasını açınız, orada her şeyden evvel kelimelerin konuştuğunu göreceksiniz. ” der (Ertepinar, 1997, 27).

Bu yazıdan da anlaşılacağı gibi Ertepinar kelimeleri seçerken özen gösterir. Onun şiirlerinde kelimeler mana bütünlüğünü ortaya çıkarır. Şiirlerinde her kelimenin ayrı bir önemi ve değeri vardır.

Sanat hayatını şiire adanmış olan Ertepinar, şiirlerinde yaşayan Türkçeyi esas almıştır. Kelimeler herkesin anlayacağı şekilde seçilir, Ertepinar'ın özentili ve uydurma bir dili yoktur.

Yaşayan Türkçenin güçlü şairlerinden olan Ertepinar, herkesin kolayca anlayabileceği bir dil kullanmıştır. Konuştuğu dille, yazdığı dil arasında fark yoktur. Gezip gördüğü yerdeki halkın konuştuğu dili kullanmayı tercih etmiştir. Ertepinar yağmuru “siyim siyim yağar”, rüzgarı “efil efil efilder”, gülü “burcu burcu kokar”, dalları “ domur domurlanır”. Eski şiirleri ile yeni şiirleri arasında önemli bir fark görülmez (Ertepinar, 1997, 337).

Ertepinar'ın dili üzerine yapılan yorumları beraber inceleyelim.

Şemseddin Kamu bu konuda şunları söyler:

“Şairin gerçekten hayran olduğumuz, o pek güzel dilinin ve üslubunun yanında -belki bunların bölgesel değeri vardır- bazı kelime ve deyimleri alışılmış manalarda kullanmadığı da göze çarpıyor. Mesela “Benim gibi satıcı az bulunur. Eller içinde...” insanı yadırgatıyor. “ Son sonu, ürkmekten ürkü ürkü kokulu yerine kokuşlu...” sözler de bu çeşittendir. Fakat bu küçük dil sendelemelerinin yanında, onun o kadar temiz, o kadar duru, o kadar güzel ve burcu burcu yurt kokan bir ifadesi vardır ki, insan bu dil ve ifadeye hayran olmaktan hatta gıpta etmekten kendini alamıyor. Coşkun Ertepinar'ın dili en az şiirleri kadar güzel. ”der (Ertepinar, 1997, 52).

Muin Fevzioğlu ise “Düşünce Alanı” adlı yazısında Ertepinar’ın dili için şu sözleri kaleme almıştır:

“Şair Türk’ün sanat dilini halkın anlamasını istiyor. Hatta Türk halkının gelecek asırlarda arı dile daha fazla bel bağlayacağına, onun yaşamasına yardım edeceğine inanıyor. Bunun için de şiirlerini arı dilden ayırmıyor. Sanatta her zaman Türk dilinin kahrının çekileceğine “millî” inanişla bağlanıyor bizi de çekiyor kendisine.” der (Ertepinar, 1997, 139).

Fevzioğlu’nun da söylediği gibi Ertepinar dilindeki halk söyleyişleri, sadeliği, Türkçeyi kullanımındaki güzellikle diğer şairlere öncülük etmiş, yol göstermiş, şiirleriyle onları hayran bırakmış bir şairimizdir.

Behçet Necatigil “Kemalist Ülkü” dergisinde yazdığı bir yazıda Ertepinar’ın dili için şöyle söylemiştir:

“Coşkun Ertepinar’ın her şeyden önce dili, bu insanların yapmacıksız işleyen Türkçesidir. Şiirlerindeki akıcılık bu başarısından geliyor. Konuşur gibi akıp giden tatlı, çekici bir dil, Cumhuriyet döneminin ulusal eğitimiyle yetişmiş olması, bir halk çocuğu oluşu, moda akımlarının köksüzlüğünü bilmesi, aşırı yıkıcı akımlara bilinçle inanmayışı, Cumhuriyet’i sevmesi, hürriyetlerin en genişinin ülkemizde olduğu görüşü, onu ulusal bir şair olarak karşımıza çıkarıyor...” (Ertepinar, 1997, 356).

Bütün şairler ve eleştirmenler Ertepinar’ın dili üzerine aynı düşüncede birleşmiştir. Ertepinar şiirleri arı bir Türkçeyle kaleme alınmıştır. Türkçeyi kullanmaktaki başarı diğer şairler tarafından övgüyle anlatılmıştır. Şair şiirlerinde geniş bir kelime hazinesiyle karşımıza çıkar. Yer yer halk söyleyişleri ve deyimler

şairlerinde yer alır. Ertepinar anadiline gönülden bağlı bir şairdir. Türkçeye duyduğu hayranlığı bir şiirle anlatmıştır Ertepinar:

ŞAKIDIĞIM DİL

Gece gündüz şakıdığım dil,
Sevinçlerimiz üzüntülerimin
Türküsü Türkçem,
Seni seslendirmedığım gün, gün değil,
Çiçeksiz, kuşsuz kalmış gibidir bahçem...

Düşüncede dağım, duyguda denizim,
Büyük zaman içinde silinmez izim.
Benim sevgi pınarım,
Tükenmez hazinem
Türkçem, Türkçem, Türkçem... (*Çocuklar ve Papatyalar*)

1.3.1.3. Şiirlerde Şekil ve Muhteva

Klasik Türk edebiyatında şairler belli nazım şekillerine bağlı kalmış ve bu nazım şekilleriyle şiirlerini yazmışlardır. Tanzimat dönemiyle beraber Türk aydınları, şairleri ve yazarları yönünü Batıya çevirerek Batıyı tanımaya başlamışlardır. Özellikle de Fransız edebiyatını yakından tanımak isteyen şairler bu edebiyatı inceledikçe Fransız edebiyatının etkisi altına girmeye başlamışlardır.

Tanzimat döneminden sonra ise Türk şairleri geleneksel nazım şekillerini aynen kullanmaya devam ettikleri gibi gerek Divan şiiri nazım şekillerinin değiştirilmiş şekillerine gerek yabancı edebiyatlardan aldıkları gerekse kendi icat ettikleri nazım şekillerine de yer verdiler. (Çetin, 2009, 137)

Cumhuriyet döneminde ise şairler kullanılan nazım şekillerini yavaş yavaş tek etmeye ve serbest nazım şekilleriyle şiirler yazmaya başladılar. Ertepinar da serbest nazım şekillerine ağırlık veren şairlerimizdendir. Şairin hece ölçüsüyle yazılmış şiirleri bulunsa da şiirlerinde ağırlıklı olarak serbest ölçüyü kullandığını görürüz.

Ertepinar'ın ilk şiir kitabında hece vezniyle yazdığı şiirlerle karşılaştığımız halde sonraki kitaplarında hemen hemen tamamıyla serbest vezne ağırlık vermiştir. Serbest vezne yöneliş sebebini, duygu ve düşüncelerini daha rahat söyleme imkanı verdiğini belirterek açıklamıştır. Heceyle yazdığı şiirlerinden bazılarında koşma nazım biçimini kullanmıştır (Ertepinar, 1997, 378).

BİR GÜN

İlk göç mevsiminde kırlangıçlarla
Yolları izleyip gelirim bir gün
Turnalar, leylekler, bütün kuşlarla
Baharı gözleyip gelirim bir gün
Ayrı düştük şunun bunun yüzünden
Vurulmuş bir ceylan gibi gözünden
İçim buruk buruk gurbet sözünden
Sılayı özleyip gelirim bir gün

Ertepinar'ın bu şiiri 11'li hece ölçüsünde, koşma nazım biçiminde yazılmış şiirine örnektir.

Serbest nazımın kafiye özgürlüğü, şairleri kayıtlardan kurtardığı için söylemede düşünce özgürlüğüne götürmektedir. Ancak Coşkun Ertepinar'ın serbest nazmı bir aşamanın doruğundadır. Şiirde, musiki başta gelen bir etkense Ertepinar'ın şiiri salt musikidir. Serbest nazımda şairin gücü ya vardır ya yoktur. Varsa yazılanlar tat duyularak okunur, yoksa satırlar nesir satırları kadar da önem kazanmaz. Bu yönden Ertepinar, senelerin yükü altında ezilmemiş ve her kitabı bir evvelkini geçmiştir (Ertepinar, 1997, 532).

Ertepinar, şiirini kurarken belirli şekillerinin tutsağı olmamaktadır. Duygularını en iyi yansıtacak sesi nasıl buluyorsa, şiirini ve şiirini oluşturan dizelerini öyle kurmaktadır. Ne dörtlüklerle, ne koşmaya tutsaktır ne de serbest ölçüye (Ertepinar, 1997, 665). Ölçü ve uyaktan da kaçınmıyor Ertepinar. Kimi şiirleri ölçülü ve uyaklı, kimi şiirleri yalnızca uyaklı, kimi şiirlerinde ikisi de yok. Ölçü ve uyağı şiirin düşmanı saymıyor; şiire yardımcı olduktan, uyum sağlamada yararlandıktan sonra, bir önyargıyla ölçü ve uyağa karşı çıkmamanın gereksizliğine inanıyor (Ertepinar, 1997, 391).

Şairin şiirlerinin çoğu ölçülü ve uyaklıdır. Ölçülü ve uyaklı olmasına rağmen hiçbirisi insana eskinin bir tekrarı havası vermiyor (Ertepinar, 1997, 364).

Ertepinar Türk şiirinde 1. Yeniler ve 2. Yenilerin etkisinde kalmayarak kendine özgü bir yol tutmuş, bir tarzı benimsemiş ve Türk şiirine biçim kadar önemli olan yeni bir öz getirmiştir (Ertepinar, 1997, 501).

Ertepinar şiirlerinde genellikle serbest nazma yer vermesini şu şekilde açıklamıştır:

“ Daha rahat yazıyorum. Duyduğum, düşündüğüm her şeyi söyleme imkânını buluyorum. Ancak şunu belirtmek isterim ki, serbest nazımda tamamen ölçü yok demek değildir. İlk mısradan son mısraya kadar dengeli bir ses ve söz ölçüsü vardır. Yani şairin musikisi vardır. Onu bulamazsanız şiiri kuramazsınız. Bu bakımdan benim şiirlerim, dikkat edilirse, adeta belli bir ölçüyle yazılmış gibidir. ” sözleriyle açıklamıştır (Ertepinar, 1997, 324).

Şair, bilgiyi, düşünceyi, gündelik yaşantıyı yani bir bütün olarak şiirde kullanılan malzemeyi çıplak haliyle vermez. Bu birikimin ve malzemenin kendi dünyasında ulaştığı özgün sentezi bir duygu ve heyecan şeklinde, çınlayan, uğuldayan bir ses halinde sunar. Malzeme salt bir çağrışım vesilesidir.

Şiirin yüzey yapısında yer alan bir unsur olan konu, genel ve evrensel nitelikli nesnel olgular, durumlar, olaylar meselesidir. Konu bir bakıma şiirin üretilmesinde bir çıkış noktasıdır. Konu amaç değil araçtır. Şiirin değeri konuyla değil; konuyu işleyiş biçimiyle ölçülür (Çetin, 2009, 13).

Cumhuriyet dönemi şairlerinden olan Ertepinar, dönemin genel özelliğinde olduğu gibi konu alanını oldukça geniş tutmuştur. Ertepinar’ın şiirlerini incelediğimizde görüyoruz ki şair yaşadığı, hissettiği, duyduğu, önem verdiği meseleleri şiirine konu edinmiş.

Ertepinar şiirlerinde genellikle yakın çevresini ve yaşayan hayatı sade bir dille işler. Şiirlerinde çocukluğunda etkisinde kaldığı bazı olayları konu edinmiştir. Çanakkale sularında birini araması ihtiyacı onda çocukluğundan kalma bir duygudur. Çünkü şair henüz çocukken babası Çanakkale Savaşları’nda şehit düşmüş; bu olaydan kısa bir süre sonra da annesinin ölümü şairi bir yalnızlık ve çaresizlik

ortamina itmiştir. Ancak şair, olgunluk devresinde böyle çocukluk yaşamasından şikâyetçi değildir. Şehit çocuğu olmakla iftihar etmektedir (Ertepinar, 1997, 679).

Ertepinar'ın ilk şiirleri Muhit dergisinde yayınlandı. Şairin bu dergide çıkan şiirlerini incelediğimizde iyilik, güzellik, barış, memleket, insan, çocuk sevgisi gibi temaları işlediğini görüyoruz.

Ertepinar şiirinde zaman ve sonsuzluk kavramlarını da güzel bir biçimde kullanmıştır. Şair zaman kavramını kullanırken sonsuzluğu dile getirmeyi unutmamıştır. İnsan ruhuna düşündürücü imgeler sunmuştur. İnsan onunla zamanla ilgili dizelerini okudukça zamanla kucaklaşır gibi oluyor. Şair şiirlerinde Yunus Emre'ye de yer vermiştir. Yunus deyince akla sevgi, barış, gariplik, sanatçı yalnızlığı, ölüm ve insancılık gelir. Şair Yunus sevgisini birçok şiirinde dile getirir (Ertepinar, 1997, 475).

Ertepinar'ın şiirlerinde en çok işlenen temalar şunlardır:

İnsan sevgisi, vatan sevgisi, çocuk sevgisi, tabiat, iyimserlik, tarih ve tarihi şahsiyetler, yalnızlık, ölüm, Atatürk, Tanrı, gurbet, eş, çocuk, torun sevgisi, yaşama sevinci, özlem, Türklük, dostluk gibi konulardır. Onun şiirlerinde umutsuzluk ve mutsuzluk en az işlenen konulardır. Yazdığı bütün şiirlerde konu ne olursa olsun şiirlerini sevgi ile kuşatır. Sevgi Ertepinar'ın vazgeçemediği bir duygudur. Bu duyguyla dünyayı güzelleştireceğine, yaşamaya yaraşır bir dünya oluşturacağına inanır.

1.3.2. Sanat ve Sosyal Meseleler

Şiirin ne olduğu ya da ne olmadığı yıllardan beri tartışılan meselelerden bir tanesidir. Edebiyatımızın dönemlerine göre şairler şiire yaklaşımlarını farklılaştırmıştır. Yaşanılan tarihi olaylar, dönemin şartları, siyasi olaylar şiirin konu alanını ve şairlerin ruhsal durumlarını yakından etkilemiştir. Şairlerin sanata bakış açıları da şiirin konu alanını değiştirmiştir. Bu dönemlerde ortaya çıkan görüşlerde şairlerin bazıları şiiri bir araç, bazıları ise amaç olarak benimsediğini görebiliyoruz.

Topluma yönelen şair, içinde bulunduğu sosyal, siyasi olay ve durumlarla yüzleşmeyi seviyor demektir.

Sosyal gerçekçi şiirden genellikle bir düşünceye ve ideolojiye bağlı kalınarak halkın çektiği sıkıntılara, sefalet sahnelerine değinen, kimi zaman çözüm gösteren, tüm insanların mutlu olacağı güzel bir geleceğe, bir ütopyaya yer veren metinler anlaşılır (Çetin, 2009, 34).

Ertepinar'ın şiirlerinde de sosyal meseleleri sıkı sık görebiliriz. Vatan, millet, devlet sevgisi Ertepinar'ın en çok işlediği temalar denilebilir. Karış karış yurdumuzu gezmiş, insanımızla haşır neşir olmuş bir şairden böyle şiirler beklenirdi. (Ertepinar 1997, 380) Ertepinar'ın şiirleri kişisel görüşlerin üstüne kurulmuş görünüyorsa da; o, kişiden hareketle insanın meselelerini vermeye çalışmaktadır (Ertepinar, 1997, 101).

Ertepinar'ın toplumun duygu ve düşüncelerine tercüman olan şiirleri daha çoktur. Her şiirin bir mesaj taşıdığını kabul eder. Ancak, ister toplum için olsun, ister sanat için olsun şiirin görevi önce gerçek şiir olmaktır, görüşündedir. Kuru, sanattan uzak düşünce şiirlerini kabul etmez. Bu temel düşünce çerçevesinde

Atatürkçü, vatanını, milletini, devletini yürekten sevdiren, bütün insanların iyiliğini isteyen, kavgasız, gürültüsüz, savaşız bir dünya özlemine anlatan şiirler yazmıştır.

Ertepinar en güzel şiirlerini Atatürk için yazmıştır. Kahramanın Ölümü şiiriyle başlayan Atatürk şiirleri Kültür Bakanlığınca 1981 yılında beğenilerek bestelenen 5 Atatürk Marşı içinden birinin şiiri de ona aittir. Hikmet Şimşek tarafından bestelenmiştir.

Yine Atatürk'ün doğumunun 100. Yıldönümü münasebetiyle Necip Kazım Akses'e sipariş edilen senfonik eserin bestelenmesine kaynak teşkil eden "Barış İçin Savaş" başlıklı senfonik şiiri Atatürk'ü ve eserlerini ölümsüzleştirmek amacıyla yazılmıştır.

Ertepinar'ın milletimizin ve diğer milletlerin değer verdiği kişilerle ilgili şiirlerine de rastlamaktayız: Hani Söyleyin, Don Kışot'um, Selim Han'ı Zebun Eden Aşk, Dağlar Çiçek Açar Veysel Rüzgar Olur, Mevlana Mevlana gibi...

İnsan sevgisi sık işlediği temalardandır. Bütün insanların çocuklar gibi hür, dertsiz, sıkıntısız, refah içinde yaşamasını ister. Bu şiirlerden bazıları: İklim, Mevsim Bilmez Bahçelerim, Selam, Öğrensin İnsanoğlu, Macar Türküsü gibi şiirlerdir.

Ertepinar yakın dönemde yazdığı "Bölüşürülecek Sevgi" şiirinde bütün sevgisini dağıtmadan, bölüşürmeden dünyadan ayrılmak istemediğini belirterek insan sevgisini yüceleştirmektedir (Ertepinar, 1997, 464).

BÖLÜŞÜRÜLECEK SEVGİ

Suskunlar vadisinden

Ne dönen olmuş, ne ses veren.

Sen mr boyu istenmeden beklenen postacı,
Bir zaman uğrama bizim semte olmaz mı?
Doyamadık renk, ışık oyununa henüz,
Söylesin işte gökyüzü, işte deniz...
İç ieyiz ama otlar yaprakla
Sayamadım karıncaları bile daha...

Memnunuz, mutluyuz, çocuklar gibiyiz hepsiyle,
Biraz geciktiriverir, blştreyim sevgimi.
Nasıl olsa çalarsın kapımı bir gün,
Nasıl olsa değil mi?

1.3.3. Sanat ve Kültür

Sanat bir milleti başka milletlerden ayıran, bir millete has olan zevk ve duyguların yansıması ve şekillenmesidir. Bir milletin güzeli yaratma ve bulma tarzını ortaya koyan kültür unsurudur. İnsanoğlu barınır, beslenir, sosyal ve ruhi ihtiyaçlarını gidermeye çalışır. Bütün bu ihtiyaçlarını karşılarken oyalanmak, ruhunu okşamak, güzeli yakalamak, yeni güzellikler yaratmak ister. Bunun neticesinde ortaya sanat, sanat faaliyeti ve sanat eseri çıkar. Her milletin sanat anlayışı ayrı bir karakter taşır, ayrı bir şekilde ortaya çıkar. Söz, ses, mekan, renk, ışık, şekil anlayışı ve zevki milletten millete değişir. Sanat bir milletin müşterek zevkinin ifadesidir. millî bir damga taşır. Milletin yaratma gücünün temsilcisidir (Ergin, 2000, 23).

Dili, örf ve adetleri, dünya görüşü, iman ve inanışlarıyla ayrı müstesna değerlere sahip bulunan Türk milletinin bu muhtevanın ifadesi olarak kendisine mahsus, millî zevkini ve duygularını aksettiren yüksek ve orijinal bir sanatı vardır. Bu sanat tarihte pek büyük eserler bırakarak zamanımıza gelmiştir. Bugün de devam edecektir (Ergin, 2000, 46).

Geçmişte ve günümüzde ortaya çıkan büyük sanat eserlerini incelediğimizde onların Türk kültür motifiyle süslendiğini görüyoruz. Zaten bir sanat eserini kültürden ayrı düşünmek mümkün değildir.

Dil, basit bir iletişim aracı değildir. Yalnızca düşünceleri, duyguları iletmekle kalmaz; onları kullandığı ülkenin ya da tarihsel-toplumsal duygu, davranış, düşünüş özelliklerine, ayrılıklarına özgü bir biçimde iletir. Dil bu özelliklerin tarihsel-toplumsal birikimiyle yüklüdür (Doğan, 1986, 55). Şair de dilini ülkesinin tarihsel ve toplumsal kültürüyle yoğurur. Kültür sanat yapıtının ortaya çıkmasına dil ise bu yapıtın uzun yıllar yaşamasına yardımcı olur. Bu yüzden sanatı; kültür ve dilden ayırmak mümkün değildir.

Coşkun Ertepinar'ın şiirlerini incelediğimizde de şairin şiirlerinde Türk kültürünün izlerini görebiliyoruz. Çünkü Ertepinar yaşadıklarından etkilenerek duygulanan ve duygularını sığağı sığağına şiirleştiren bir şairdir. Toplum duyan, hisseden bir şairin kültürden kopuk olduğunu söyleyemeyiz.

Türk kültürünü yansıtan “masal”ın Ertepinar'ın sözcük dağarcığında apayrı bir yeri vardır. Masal Ertepinar'da güzel ve iyi olan her şeyi simgeler. Masal bir kurtuluştur; masal bir özlemdir; masal mutluluklar evrenidir (Ertepinar, 1997, 390).

Aynı zamanda Ertepinar'ın kültürümüzü ve başka kültürleri yansıtan önemli şahsiyetleri anlatan şiirleri de vardır. Bu şiirlerde kültür motiflerini bulmak

mümkündür. Bu şiirlerinden biri “Hani Söyleyin” adlı şiiridir. Şair bu şiiri Nasrettin Hoca'nın “Ye Kürküm Ye” fıkrasından hareketle yazmıştır. Gerek Nasrettin Hoca'nın bu fıkrası gerekse Ertepinar'ın bu şiiri kültürümüzü yansıtan yapı taşlarından birisidir.

HANI SÖYLEYİN

Bir kürkü varmış Nasrettin Hoca'nın,
İngiliz anahtarı gibi
Her kapıyı açarmış...
Gün gelmiş, vade yetmiş,
Hoca'da ten çürümüş,
Şatafatlı kürkte tüyler...
Sonra asırlar, asırlar geçmiş üstünden,
Her çocuk her anışta yedi defa gülmüş
Dost Hoca'yla.
Bakmış ki tenin rengi belli,
İçinin rengi belli,
Gün gibi, güneş gibi...
Hani söyleyin fakat kürkteki rengi bilenler?

Ertepinar'ın yazdığı şiirlerden birisi de “Kerem'den Keloğlan'a Kadar” adlı şiiridir. Bu şiirde de kültürümüze damga vuran Keloğlan, Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin, Erzurumlu Emrah gibi önemli şahsiyetleri bulabiliriz.

KEREM'DEN KELOĞLANA KADAR

Çağlayı çağlayı akan su,
Gökler boyu uçan bulut,
Geçiyoruz, geçiyoruz diyor,
Bu yollar bize bir def yol,
Biz bu yollara bir defa yolcu!

Onlardır ölümsüz olanlar,
Bir gelip sadece bir geçmeyen onlar...
Hayran gözlü, dev ruhlu,
Yurdu sesleriyle dolduranlar...

Gözyaşları gözyaşlarımıza karışmış,
Az gitmiş, uz gitmişiz,
Dönmüş dolaşmışız bir vatan boyu,
Beraberce haram etmişiz geceleri uykuyu...

Onlar, edebi dostlar,
Gerçek dostlar,
Herkesin dostu onlar,
Kalbin sıcaklığını kalbe duyuranlar...

Yalnız onlar var ancak,
Değişmeyen, sonsuza kalan,

Geçen her şeyin ortasında,
Yumuşak, sıcak, okşayan...

Onlarlayız ilk günkü gibi,
Hep anımıza dolduran onlar...
Öyle kaynaşmışız ki derinden,
Bazen Kerem oluruz, bazen Aslı,
Dağlar deleriz Ferhat oluruz!
Bir içli Emrah oluruz bazen.
Tozlu yollar çeker bizi...

Coşkun Ertepinar “Şair ve Şiir Üzerine” adlı makalesinde de dönemim şiiri ve kültür ilişkisi için şunları söylemiştir:

“Yunus’u, Fuzuli’yi, Karacaoğlan’ı, Nedim’i, Emrah’ı, Yahya Kemal’i, Kerem ile Aslı’yı, Ferhat ile Şirin’i, yol üzerindeki hanı sahibinin elinden manen alıp “işte Faruk Nafiz’in hanı” diyecek kadar ince bir espri ile daha yenilerini ve daha nicelerini gönül bahçesinde gezdirmesini bilen bu millet, bir zaman için de olsa elbet şiire sırt çevirecekti...”

Burada önemli bir noktaya dokunmak gerek. Milletimizin duygu ve düşüncelerine, inanışlarına, davranışlarına, güzelliklerine açık olan zevklerine aykırı düşen grupların yanında, millî varlığımıza bağlı, sanat anlayışımıza, edep duygularımıza uygunluk içinde olanların durumları ne...

Bana göre o da pek iç açıcı seviyeler değil...Şiir sanatı yönünden ortaya konulan eserler yönünden, şiiri besleyen kültür yönünden; birbirine karşı davranışları, dostlukları, değerlendirmeleri yönünden dağınık ve yetersiz. İstisnaları bir yana sayıda çokluk, sanat anlayışında basitlik, olabildiklerinin üzerine yükselmede gayretsizlik, herkesçe geçerli olanı söyleyerek avunma, sanatın yaratıcı gücünden uzak, ortak amaç fikrine yatkın olmayan, tesadüfün sürüklediği birtakım tepecikler...

Sanıyorum ki, her iki görünümde daha bir müddet sürecek. Ve sanıyorum ki, şiirde aradığımız değerlere kavuşmak için, bu milletin özlediği saf şiiri yeniden bulmak için daha biz zaman bekleyeceğiz. Ne zamana kadar mı? Çağın ileri tekniğine hakim olacağımız, ekonomik yönden hedef alınan noktalara ulaşacağımız zamana kadar...yani “çağdaş medeniyet seviyesinin üstüne çıkacağımız” zamana kadar...” sözleriyle aktarmıştır.

1.3.4. Yeni ve Eski Edebiyat

Eski dönem edebiyatımızdan olan Divan edebiyatı, Türklerin 13. ve 19. yüzyıllar arasında Anadolu’da oluşturdukları İslam kültürünün ortak özelliklerini yansıtan, geniş ölçüde Arap ve Fars edebiyatının etkisini taşıyan yazılı edebiyatımızdır. Divan şiiri 13. yüzyıldan başlayarak köklü bir şiir geleneği içinde uzun yıllar saltanatını sürdürmüştür. 19. yüzyılın ortalarına kadar bu şiirin etkileri devam etmiştir.

Divan edebiyatında başlangıcından beri şiir, düz yazıdan daha önde gitmiş ve gelişmiştir. Kendine özgü bir sanat anlayışı, sınırlı bir duygu ve şiir dünyası, sanatlı bir dili, İslam dini ve tasavvufa dayalı bir düşünce örgüsü bulunan bu şekilci, kurallı ve idealist edebiyat; yüksek bir değer taşıması, yer yer saf ve güzel örnekleri ortaya koymasıyla, ifade güzelliği ve diliyle, yoğun sanat gücü ve söyleyişiyle Türk halkındaki sanat zevkinin en büyük bölümünü oluşturmuştur.

18. yüzyılın sonları ve 19. yüzyılın başlarında Türk dünyası yeni bir kültür yapısıyla karşı karşıya gelir. Özellikle Fransız ihtilaliyle beraber Batıda ortaya çıkan gelişmeler Türk aydınları tarafından takip edilmeye başlanmıştır. Türk edebiyat dünyasına yeni değerler, yargılar ve sanat ürünleri girmeye başlamıştır.

19. yüzyılın ikinci yarısından sonra ortaya çıkan Tanzimat Fermanı ile birlikte siyasi ve sosyal alandaki yenileşme kendini edebiyat alanında da göstermeye başladı. Türk şiiri kendini yenilemeye doğru yavaş yavaş adım attı. Eski şiirin kalıpları ve şekilleri yıkılmaya edebiyatımıza yeni nazım şekilleri girmeye başladı. Edebiyat dünyasına şekil veren siyasi ve toplumsal olaylardır. Tanzimat döneminin özgür ortamı aydınları araştırmaya, incelemeye itmiş ve edebiyatımızda Batı etkisi hissedilmeye başlanmıştır.

1908 II. Meşrutiyet inkılabından sonra sosyal ve siyasi fikirler yoğun olarak gündeme hakim olmaya başlamıştır. Bu ortamda şiir, çoğunlukla düşünce aktarımına dayalı propaganda aracı olarak görüldüğü için bu tür metinleri anlama sorunu da yoktur. Ancak bu dönemde güncel siyasete ya da geleceğe dönük ideolojik hedeflere angaje olmamış halis şiirler de önemli bir ağırlığa sahiptir. Bu şairler, anlam sorununu hem kuramsal planda hem de uygulamada tartışmışlar, gündemlerinde tutmuşlardır (Çetin, 2009, 112).

Cumhuriyet döneminde Hececi şairlerin, Yedi Meşalecilerin; Garipçilerin; Sosyalist gerçekçilerin; Hisarcı şairlerin ve bunların yanında hiçbir edebi akım ve topluluğa girmemiş pek çok bireysel şairin şiirlerinde anlaşmazlık gibi bir sorun yoktur. Bu akım ve topluluk mensubu şairler ve diğer bireysel şairler, meramlarını açık ve net bir biçimde ortaya koymuşlar ve müphem, kapalı bir üslubu benimsememişlerdir.

Garipçi şairler şiirde anlama çok öncelikli bir yer vermişlerdir. Şiiri şiir yapan pek çok unsurun gereksizliğine, bunların şiirin gerçek anlamda oluşumuna engel olan yapay unsurlar olduğuna inandılar. Ancak özellikle II. Yeniciler, şiirde kapalılığı, giderek anlamsızlığı poetikalarının bir ilkesi olarak ileri sürüp bu konuda bilinçli bir tercih ortaya koymuşlardır. Bu dönemde anlaşılabilirlik sorunu en fazla da bu akım mensubu şairler için söz konusudur. Garipçilerin anlamı çok fazla açık seçik ortaya koyan tutumlarına bir tepki olarak anlamı karmaşık imge karanlığına gizlediler.

İkinci Yeniciler Türk şiirinin kapalı oluşunda Sürrealist akımının büyük etkisi bulunmaktadır. Sürrealizmde şairin serbest çağırışım metoduyla alt-şuuru ifade etmeye, kelimelere, mısralara dökme gayreti vardır (Çetin, 2009, 114).

Coşkun Ertepinar'ın apayrı bir yolu vardır şiirde. Ozan, ne Orhan Veliler kuşağının ne de günümüz anlamsız bir akımın etkisinde kalmıştır. Yeni bir çığır açarak, yeni bir söyleyiş ustalığı kazandırmıştır şiirimize. Bu bakımdan Ertepinar'ı okurken çok dikkatli olmak gerekli. İlk bakışta rahatça söyleniveren, yüzeysel gibi görülen mısralarda, insanı saran bambaşka bir duygu ve fikir bütünlüğü saklıdır. Görülmeyen ama uçuşan, doyulmayan ama duyulan; zevkine vara vara, tekrar tekrar okunması zorunlu mısralarda (Ertepinar, 1997, 181).

Ertepinar birinci yeniler ve ikinci yenilerin etkisinde kalmayarak kendisine özgü bir yol tutmuş, bir tarzı benimsemiş ve Türk şiirine biçim kadar önemli olan yeni bir öz getirmiştir. Yumuşak bir söyleyişin yanında elli yıllık Türk sosyal gelişimini de fikir potasında eritmeye başlayan Ertepinar, hür bir şahsiyet sahibi olmasıyla da etrafına etkili olmuştur (Ertepinar, 1997, 560).

Cumhuriyet devri şairlerinden olan Ertepinar, herhangi bir topluluğa katılmamıştır. Şairin şiirlerini incelediğimizde özellikle ilk şiirlerinde sembolik hava da hakimdir. “Tek Adam” adlı kitabında bu sembolleşme kitap haline dönüşmüştür. “Tek Adam veya Tek Ağaç” güneş, düş, tek ayaküstündeki leylek, duman, yağmur gibi bu kelimeler hep semboliktir. Şairin kendi hayatını ihtiva eder. Şairin en mühim üslup ettiği modern şiirler, halk şiirini birleştirmesidir (Ertepinar, 1997, 399).

Genel olarak, Ertepinar; sade, samimi, akıcı bir üslupla şiirler yazmıştır. Herhangi bir akıma katılmamıştır. Şiirlerinde önce konu sonra iç ahenk ve kafiye önemlidir. Felsefesi güzel olan her şeyi sevmektedir. (Ertepinar, 1997, 399)Şairin çok az da olsa halk edebiyatına dair şiirlerine rastlamaktayız. Ama görülüyor ki şair daha çok modern anlamda şiirleri kaleme almıştır.

1.4.ESERLERİ

1.4.1. Şiirleri

Coşkun Ertepinar’ın kitap halinde yayınladığı 15 şiir kitabı vardır. Bu eserleri ve eserler üzerine yazılan yazıları kısaca inceleyeceğiz.

DENİZ ÜSTÜ

(Sivas 1935, Kâmil Matbaası)

Ertepinar'ın basılan ilk kitabıdır. Şairin bu kitabında on beş şiiri yer almaktadır. Şair kitabı hakkında çok fazla bilgi vermez. Asım Yahyabeyoğlu ile yaptığı bir söyleyişi de aralarında şu cümleler kurulur:

A. Y: Bir sohbetimizde ilk eserinizin “Dönülmez Zaman İçin” olmadığını söylemişsiniz.

C. E: Evet ilk kitabım 1935'te yayınlanan “Deniz Üstü”dür.

(Ertepinar'dan bu konuyu biraz açmasını rica ediyorum. Denizi, bu şiir kitabının yayınlanmasından yıllar sonra gören Ertepinar, nedense bu kitabı hakkında pek konuşmak istemiyor. Daha doğrusu konuşuyor da yayınlanmasını arzu etmiyor. Hikâyesi özel...) sözleriyle özetliyor (Ertepinar, 1997, 724).

Ertepinar; lirik ve epik ifadeleri bir çırpıda millî heyecanlarla nakışlayan ince şairimizden Cahit Külebilin yetiştiği yıllarda yetişmiş şairimizdir. İlk eseri 1935 yılında “Deniz Üstü” adıyla yayınlanan baştanbaşa samimi ve lirik ifadelerin mecmuasıdır (Ertepinar, 1997, 39).

DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN

(İskenderun, 1949, Özvatan Basımevi)

Şairin 1929 ve 1949 yılları arasında kaleme aldığı şiirler bu eserde toplanmıştır. Eserde kırk üç şiir yer almaktadır. Bu şiirler çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmıştır.

Bunlar; bir bölümü dönemlerinin en önde gelen dergileri olmak üzere şunlardır: Muhit, Ülkü, Gündüz, İnsan, Yücel, Türk Kadını, Orta Yayla, Erciyes, Yeni Adam, Aksu. Ayrıca Bayrak gazetesini de eklemeliyiz. Bu şiirlerin büyük bir bölümü (17 tanesi) Muğla'da iken yazılmıştır. Her şiirinin altında yazıldığı yer ve yıl da yer almaktadır. Onu şiir dünyasına tanıştıran BU GECE adlı şiiri de, kitaptaki en eski tarihli şiiri olarak yayımlanmıştır (Sakaoğlu, Sayı 439, 691).

TEK ADAM (MENSUR ŞİİRLER)

(Kayseri, 1954, Sümer Basımevi)

(Ankara, 1988, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayını)

Tek Adam'ın hikayesi “maksim bir ifade ve sanat tekniği altında birbirine derinden bağlı” otuz üç pasajdan meydana gelmiş bir bütünün, bir oluşun hikayesidir.

Hikâyenin Tek Adam'ı “İnsanlığın alınyazısını kendi alınyazısında inceleyen, hayatın siyah-beyaz katı realiteleri ortasında acı ve derin iç oluşlar geçirerek sonunda kendi varlığını kütleye veren, ona hizmeti aşk derecesine yükselten, üstün yaratılmışlığın tipidir. ” (Ertepinar, 1997, 23).

Coşkun Ertepinar, bu eserinde varlıklar ve âlemler ötesi bir duyuşla hayatı gözlerimizin önüne seriyor. O kendisine has akıcı, çekici, sihirli üslubuyla ve başından sona kadar eksilmeyen, bilakis artan, zenginleşen, şiirleşen bir akışla (Ertepinar, 1997, 27).

Bu kitap “Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları”nın 860'uncısı. Kültür Eserleri Dizisi 108. kapak düzeni Serpil URAL tarafından yapılmış düşündürücü bir düzenlemedir.

Arka kapaktaki yazı şöyle: “Ertepinar’ın Tek Adam’ı, düşünceyi şarkılaştırır otuz üç parça düzyazı şiirden oluşmaktadır. Burada şarkı sözü, söyleyişe kazandırılan akış içinde bambaşka bir ağırlık taşır.

Uzun sürede yazılmış olan (1937-1954) bu ayrı görüşteki parçalar gerçekte geniş boyutlu, belli çerçeveli, birbirine derinden bağlı bir tablo bütünlüğünde (Ertepinar, 1997, 47).

KADERDEN YANA

(Ankara, 1956, Yıldız Matbaası)

Coşkun Ertepinar 1956’nın son aylarında şiirlerini “Kaderden Yana” adlı kitapta toplayarak yayınlamıştır. 56 sayfadan oluşan bu kitabın içinde 37 şiir vardır. Kitabın içinde baş tarafa koyulması adet edinilen önsöz ve kitabın takdim yazısı yoktur.

“Kaderden Yana”nın şiirlerinde insan, Tanrı ve tabiat sevgileri kucak kucağa, sarmaş dolaş bir halde yaşıyor. Evet insan sevgisi fakat munis ve sarıcı bir insan sevgisi. Öyle karşısındakileri soğuk ve iğneleyici laflarla ürpertmiyor. Evet, Tanrı sevgisi... Bu sevgide ateşin ve tehdidin en ufak bir sezgisi bile yok. Evet tabiat sevgisi; fakat şiirle bir tabiat sevgisi. Bu sevgide gurbet ve tezek kokmuyor. Şair, bütün bu sevgileri, asla beylik ve uhrevi olmayan, adeta modern bir mistisizmle canlandırıp dinlendiriyor (Ertepinar, 1997, 53).

MEVSİMLERİN ÖTESİNDEN

(Ankara, 1962; 2. Baskı, Ankara, 1963, Doğu Matbaası)

Coşkun Ertepinar'ın 1962'de yayınlanan kitabı 96 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın içinde 48 şiir vardır. Şiirlerin bir kısmı daha önce "Kaderden Yana" isimli kitapta ve çeşitli dergilerde okuduğumuz şiirlerdir. Kitap, şairin 4. şiir kitabıdır. 1962'de basılan kitap dönemin parası ile 15 liraya satılmıştır. Şair "Mevsimlerin Ötesinden" adlı kitabı eşi Meziyet Ertepinar adına armağan etmiştir.

Kitabındaki 8 şiir Atatürk'le ilgili yazılmıştır. Atatürk'e olan sevgisini kalıplaşmış sözlerle değil içten sözlerle anlatmaktadır.

Kitabın ilk şiirleri, eşi Meziyet Hanıma yazılmış şiirlerden oluşuyor. Daha sonra ise tarihte yer almış önemli şahsiyetler adına yazılmıştır.

Ertepinar "Mevsimlerin Ötesinden" kitabında özlemi duyulan bir iklimle kişiliğini bulan bir şair olarak karşımıza çıkmış oldu. "Mevsimlerin Ötesinden"de günümüzün anlamsız şiiri yok. Toplumun acı gerçeklerinden çok, olumlu bir tabiat tutkusuna geniş yer verilmiş... İyimser bir insanın huzur içinde yaşadığı pırıl pırıl, aydınlık bir dünya var Mevsimlerin Ötesinden'de (Ertepinar, 1997, 77).

GÜZEL DÜNYA

(Ankara, 1969, Güven Matbaası)

Şairin basılmış 5. kitabıdır. Ertepinar'ın bu kitabında 50 şiiri yer almaktadır. Şair, şiirlerinde mutlu ve güzel bir dünya hayal etmektedir. Kurduğu dünyada kin ve savaş yoktur. Herkesin barış içinde yaşadığı bir dünyayı özlemle anlatır.

Kitabın Önsöz'ünde, daha önceki şiirleri için 20 kadar ünlü imzanın değer yargılarından seçme paragraflar aktarılmış. Arka kapakta ise şairin bir resmi ve biyografik sözü görülüyor. Güzel Dünya'nın kapak kompozisyonu Orhan ERSOY tarafından düzenlenmiş. Kitap 1969'da Güven Matbaası tarafından basılmış. Satış fiyatı 10 liradır.

Ertepinar bu kitabındaki şiiirlerini serbest vezinle yazmış. Ritim ve iç armoni için kafiyeye başvurmamış ama noktalama işaretlerini oldukça fazla kullanmış. Fakat yine de şairin rahat ve içten bir söyleyişii var (Ertepinar, 1997, 194).

Güzel Dünya, ruhla fikrin ortaklaşa dokuduğı bir kumaştır. Bu kumaşa sarınabilen gönüller, yaralı da olsalar, acılardan kurtulabilirler. Yine “Güzel Dünya” iyimserliğin armonisidir. Mutluluklar damlıyor, iradi güçler akıyor içinden (Ertepinar, 1997, 237).

Güzel Dünya, “renkten, sestten, ışıktan”, mutluluktan, hürlükten, iyilikten ve iyimserlikten kurulmuş bir dünyadır. Ertepinar, bu dünyayı şiiirselleştirmiştir (Ertepinar, 1997, 169).

ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR

(Ankara, 1973, Güvendi Matbaası)

Coşkun Ertepinar 1973 yılında 6. şiiir kitabı olan “Şu Dağlar Bizim Dağlar” ı yayınlamıştır. 96 sayfadan oluşan kitapta yurt güzellikleri, duygu şiiirleri ve ülkü şiiirleri yer almaktadır. Şair kitabını yayınladığı sırada Başmüfettiş olarak Anadolu’nun her karışını gezerek edindiğı izlenimlerini bu kitabına yansıtmaktadır. Kitabın içinde 47 birbirinden güzel şiiir bulunmaktadır.

Coşkun Ertepinar, Cumhuriyet’in 50. yılına armağan ettiğı yeni kitabına bu adı vermiş. Kitabın sayfalarında, duygulu yüreklere bir şiiir-gezi ziyafeti sunan şairimizin o iyimser havasını bu eserde de buluyoruz. Sanki yurt dağlarıyla bir konuşma başlıyor aramızda. Ruhundaki yurt sevgisiyle tarihi, efsaneyi, forklorü ve masalı kaynaştırıp, Atatürk ışığıyla da renklendirerek bir Anadolu bahçesi sermiş önümüze (Ertepinar, 1997, 294).

Ertepinar Kayserili olduğu için bu kitabında “Bizim Dağlar” dediği Erciyes, başta gelmiş ama yurdun dört bir yanındaki dağları unutmamış. Hepsine ayrı bir övgü yazmış (Ertepinar, 1997, 286).

Erciyes’le birlikte, Türkiye’nin dört bir yanına haşmetleriyle çivi çakmış, Arat’ların , Süphan’ların, Toroslar’ın “Bizim Dağlar” olduğunu bilmeyenlere, son günlerin dramı içinde, Sayın Ertepinar ne kadar manalı sahip çıkıyor. Türk çocuğunun Anadolu’sundaki dağlar, bizim dağlarımız, bizim yörelerimiz, bizim kaynaklarımız ve sularımızdır. Anadolu’ya böylesine sahip çıkan ve Türk gencine varacağı, kavuşacağı doğrultuyu gösteren Sayın Coşkun Ertepinar’a yeni kuşakların da aynı sempatiyi göstermeleri son derece yerinde bir kadirşinaslık olur (Ertepinar, 1997, 292).

ZAMAN BAHÇESİNDE

(İstanbul, 1978, Damla yayınevi)

Coşkun Ertepinar’ın 1975 yılına kadar yayımladığı kitapları ve kitaplarına girmemiş şiirleri içermektedir (Ertepinar, 1997, 354).

Kitabın başında Ertepinar’ın sunu yazısı bulunmaktadır. 254 sahifeden oluşan kitabın ilk beş bölümünde daha önce yayımlanan “Dönülmez zaman için”, ”Kaderden Yana”, ”Mevsimler Ötesinden”, ”Şu Dağlar Bizim Dağlar”, ”Güzel Dünya” şiir kitaplarından bizzat şairin seçtiği şiirler ve altıncı bölümde ise son yapıta ad olan 34 şiir demeti yer alıyor. (Ertepinar, 1997, 374) Kitapta toplam 195 şiir vardır.

Ertepinar'ın çeşitli dönemlerde yazdığı şiirlerini topladığı “Zaman Bahçesinde” dolaşırken, kitapta yer alan şiirlerin muhteva bakımından hem topluma dönük, hem de duygulu ve lirik olduğu görünmektedir.

Sevgi, iyilik, dostluk, bölünmezlik, Ertepinar hep bu asil duyguların özlemine duyar ve duyurur mısralarında. O insancıl ve milliyetçi bir şairdir. Vatanını, Anadolu insanını yürekten sever. Bu sevgiyi tatlı bir lirizm içerisinde verir (Ertepinar, 1997, 358).

Kitabın arka kapağındaki resim altı yazısı ise genel bir gerçeği yansıtan görünümüyle yalnız şaire değil, tüm bizim kuşak insanının değişmez yazgısıdır. Bizim ülkeyi, ulusu, dostluğu, barışı, birliği sevme duygumuzun temelinde yatan geçmişimizi iyi bilmemizdir (Ertepinar, 1997, 364).

Damla yayınevi tarafından basılmış olan kitabın kapak düzeni Ahmet Erdoğan tarafından hazırlanmıştır.

DESTAN ATATÜRK

(Ankara, 1981, Kültür Bakanlığı yayınları)

Kültür Bakanlığının DOĞUMUNUN 100. YILINDA ATATÜRK yayınlarının 7. sidir.

Tümü Atatürk'e adanmış olan bu şiirler, önce yedi parçalık bir destanla başlıyor, iki ayrı bölümde on altı şiir buna ekleniyor. Bunların arasında, Hikmet ŞİMŞEK'İN seslendirdiği “Atatürk Marşı” da var. 64 sayfalık kitabın ederi 40 liradır (Ertepinar, 1997, 411).

Bu görkemli eserden fikir Atatürk, zaman göklerini de aşarak ulaşıyor masmavi bir kata ki, işte oradan yağıyor; deha'nın rahmeti içimize (Ertepinar, 1997, 401).

1981 yılında yılın önemli olaylarının başında, Atatürk'ün 100. doğum yılı olması nedeniyle açılan Atatürk Marşı Yarışması gelmektedir. Önce herkese açık olan bu yarışma, daha sonra belirli ozanlara dönük ısmarlama bir marş yazma olarak biçimlenmiş ve Cahit Külebi; daha ilk aşamada bu yarışmaya katılmayacağını bildirmiştir. Fazıl Hüsnü Dağlarca, Bekir Sıtkı Erdoğan, Coşkun Ertepinar, Şinasi Özdenoğlu, Feyzi Halıcı tarafından yazılan marş güftelerinden hangisinin birinci olduğu anlaşılmamış ve hepsi de çeşitli sanatçılarca bestelenmiştir (Ertepinar, 1997, 412). Coşkun Ertepinar'ın yazmış olduğu Kahramanın Ölümü şiiriyle başlayan Atatürk şiirleri Hikmet Şimşek tarafından bestelenmiştir.

KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN

(Ankara, 1982, Teknik Matbaası), (İstanbul, 1990, Millî Eğitim Basımevi)

Coşkun Ertepinar'ın dokuzuncu kitabıdır. Şair şiirlerini üç bölümde toplamıştır. Birinci bölüm "Masal Gibi" başlığını taşıyor. Bu bölümde, 1975 ile 1977 yılları arasında yazılmış yirmi dokuz şiir bulunuyor. İkinci bölüm "Bölüşecek Sevgi" adını taşıyor. Bu bölümde, 1975 ile 1981 yılları arasında yazılan otuz üç şiir yer alıyor. Üçüncü bölüm ise şairin; "Zaman Bahçesinde" ve "Destan Atatürk" adlı kitapları için yapılan tenkitleri ihtiva ediyor ve "Önceki Kitaplarda Yer Almayan İnceleme ve Değerlendirmelerden" adını taşıyor. Ertepinar'ın 1978'de neşrolan "Zaman Bahçesinde" adlı şiir kitabı hakkında yazılan 14 ve "Destan Atatürk" adlı antolojiye dair yazılan 6 makale bu bölümde bulunuyor (Ertepinar, 1997, 445).

Kitaba adını veren torunudur. Yirmi dokuz şiirden oluşan “Masal Gibi” bölümündekiler bir bütünün parçaları, otobiyografi özelliğinde (Ertepinar, 1997, 522). Ertepinar’ın “Bu Şiirler Üstüne” başlığı ile sunduğu ön yazı, en az şiirleri kadar güzel, derin ve göz alıcı (Ertepinar, 1997, 483). “Küçük Dünyamın İçinden” adlı eserin “Masal Gibi” bölümündeki şiirler için şair Ertepinar diyor ki:

“Bu şiirler I. Dünya Savaşından kısa bir zaman önce doğmuş, Kurtuluş Savaşının acı tatlı günlerinde, bir şehit çocuğu olmasına bakmadan, yüreği coşku ile vurmuş, cumhuriyetimizin ilk on yılında var oluş sebebini kavramış ve şimdi akılla duygunun parıldadığı sulardaki aydınlığı bulmuş ‘ben’i dile getirmektedir. ”
(Ertepinar, 1997, 491)

DORUKTA RÜZGÂR VAR

(Ankara, 1986, Ulucan Matbaası)

“Dorukta Rüzgar Var” Coşkun Ertepinar’ın 10. yapıtıdır. Kültür ve Turizm Bakanlığının 683. sıra numaralı yayını olarak birinci hamur kağıda basılmış. Eser 124 sayfadan oluşuyor. Dönemde satış fiyatı 400 liradır. İçinde 77 şiir yer alır.

Ertepinar’ın 60 yıllık sanat hayatı boyunca yumuşak ve sevgi dolu bir dünyayı özleyen ve onu dile getirmeye çalışan Ertepinar, “Dorukta Rüzgar Var” son şiir kitabında da bunu yapıyor. Kitapta yer alan şiirler şairin yaşama bakış çizgisinin iyimserliğini doya doya yaşıyor (Ertepinar, 1997, 550).

Kendi deyişiyle “yumuşak bir dünya özlemi” içinde olan Ertepinar, şiirlerini bu ana düşünce eksenini etrafında toplamıştır. Gerçekten sevgi ve dostluk üzerine bir dünya kurmuş, bu dünya da yaşadığı içinde mutludur. “Önce Sevgi Vardı”,

“Sevginin Ölümsüzlüğü Üzerine”, “İnsanoğlu ve Sevgi”, “Sevmek Kolaydı” adlı şiirleri bu duygunun ürünleridir (Ertepinar, 1997, 555).

Kitaptaki bütün şiirler tabiatın renklerini toplamıştır; beyaz, al, yeşil, mor adeta bir renk cümbüşüdür. Doruk için güzel renkler. Bu renk armonisi ile dolu olan mekanda böcek, atmaca, kartal, kuzgun, kuş, sincap coşkuyla dolaşmaktadır. (Ertepinar, 1997, 556) Şair, büyük zaman kavramı içinde millete, milletin üzerinde yaşadığı toprağa, onları ayakta tutan yaşama gücüne, tabiattaki sonsuz güzelliğe, bu güzellikten mutluluk payı bekleyen bütün insanlara karşı duyduğu sevgiyi şiir çeşmesinden yüce duygular halinde aktarıyor (Ertepinar, 1997, 540).

ÇOCUKLAR VE PAPTİYALAR

(İstanbul, 1986, Millî Eğitim Basımevi)

“Çocuklar ve Papatyalar” Coşkun Ertepinar’ın on birinci yapıtıdır. 34 çocuk şiiri yer alan eserde, şiirlerin 3 tanesi Leyla Deliorman tarafından bestelenmiştir. Kitap Coşkun Ertepinar tarafından şu sözlerle torununa ve tüm çocuklara armağan edilmiştir:

“Masal savaşlarındaki torunum Pınar Ertepinar’a. Hep ‘dünya güzeldir’ diyerek yaşaması dileğiyle. Ve onun şahsında bütün çocuklara...”

“Coşkun Ertepinar; sevginin, hoşgörünün, mutluluğun şairidir. Bu özellikler başarılı bir eğitimci olmasından geliyor herhalde. Onun şiirlerinde aydınlık, iç açıcı, güven verici bir hava hissedersiniz. Bu ne güzel bir olaydır. ” Sözleriyle kitap hakkında güzel yorumlar yapılmıştır (Sakaoğlu, Sayı 439, 693).

YUNUS BAHÇESİNDE AÇAN GÜL

(İstanbul, 1992, Millî Eğitim Basımevi)

Ertepinar'ın on üçüncü eseridir. Kitap Millî Eğitim Bakanlığının Öğretmen yazarlar dizisinde yayımlanmıştır. Eser seksen sayfadan oluşur. Kapak kompozisyonu Ethem Baran tarafından hazırlanmıştır. Kitabın satış fiyatı 6500 liradır. Kitabın başına Coşkun Ertepinar'ı anlatan bir bölüm konulmuştur.

Coşkun Ertepinar, sevgi dolu şiirlerini Yunus Bahçesinde Açan Gül adlı kitabında topladı. “Yaşamayı güzel bulan; iyiliğe, dünya kardeşliğine ve dostluğa gönül veren... İnsan ve eşya ile evrenle barışık. ” olan Ertepinar uzun zaman içinde yazdığı bu şiirinde sevgiye, iyiye ve güzele, barışa yer vermiştir (Ertepinar, 1997, 627).

Kitap hakkında şu yorum yapılmıştır:

“Coşkun Ertepinar'ın Yunus Bahçesinde Açan Gül'ü okuduğumda, yeni temalarla yüklü olgun şiirlerle karşılaştım. Ertepinar'ın gerçekten İtalyan şairi Giosue Cadducci (1835-1906)'nin dediği gibi, ‘Şair, ilahi bir işçidir. Aşkıyla tutuşturduğu ocağın içinde fikri, ruhu, kalbi, geçmişin ümit ve rüyasını kor. ’ düşüncesi içinde bugünlere ulaşmıştır. (Parçanın alındığı yazı kitabın önsözü olup basımından üç yıl önce yazılıp şairimize verilmiştir.) (Sakaoğlu, Sayı 439, 693)

SEVGİNİN YEDİ RENGİ

(Ankara, 1993, Tek Işık Matbaası)

Coşkun Ertepinar'ın on dördüncü şiir kitabıdır. Kitabın önsözünde şair şunları söyler:

“ Ben çocukluğumda ninemin, Zübeyde Hanımın yüreğine doldurduğu tükenmez sevgiyi bütün ömrüm boyunca herkes için, her şey için yağmur gibi yağdırdım. Şimdilerde işlediğim temalarda dilimden hep sevgi mısraları dolup taşı...”der.

Kitabın ana teması adından da anlaşılacağı gibi “sevgi”dir. O, elindeki sevgi dolu örneklerle örneğe devam edecektir. Bize düşen, bu sevgi dolu örnekleri anlayarak, benimseyerek içimize sindirmektir (Ertepinar, 1997, 667).

Şair sevgi üzerine aşağıdaki şiirini yazmıştır. Bu şiir, Ertepinar’ın sevgiye, dünyaya ve insanlara bakışını yansıtmaktadır. Sevgi Ertepinar’a göre her şeyin başında gelir. Dünyayı güzel yapan, şairi şair, şiiri şiir yapan ilk önce sevgidir. Bütün bu yaratılmış sevginin üzerine kurulur ve bu şekilde devam eder.

“Sevgi olmasaydı
Evren yaratılmaz
Dünyamız olmazdı.
Işık olmaz,
Renk olmaz,
Başlar üzerinde
Uçan kuşlar olmaz,
Meltem esmez,
Yel savurmazdı.
Ve sevgi
Ve bütün şu güzellikler
Tanrı’da kalır,

“Şiir olmaz, şair olmazdı. ”

ŞİİR İKLİMİNDE BİR ÖMÜR (HEPSİ BİR ARADA)

(Ankara, 1995, Tek Işık Matbaası)

Coşkun Ertepinar’ın şiirlerinin hepsini bir arada topladığı şiir kitabıdır. Kitap en az elli yılın birikimi olan güzel bir eserdir. Eser 766 sayfadan oluşmaktadır. Birinci sınıf hamura basılmış eser Tek Işık Matbaası-Ankara 1995 yılında yayımlanmış olup fiyatı o dönemde 400.000 liradır. Kitabın geliri Millî Eğitim Vakfına armağan edilmiştir.

Ertepinar, bu kitaba kızı Ayla Ertepinar Devocioğlu ile isim ararken bir gece rüyasında merhum eşi Meziyet Ertepinar’ı görür. Meziyet Hanım kendisine gülümseyerek “Ne çırpınıp duruyorsunuz?. . Sen, şiir ikliminde bir ömür yaşamadın mı?”der (Serarlan, 2007, 95). Kitabın adı bu rüya üzerine verilir.

Ertepinar’ın şiirini tanımak, derinliğine varmak için şiirlerini topluca okumak gerekiyor. Kitapları elbette onun şiirini ortaya koymuştu. Onlar yolumuzu, gönlümüzü zaman zaman ışıtan, aydınlatan araçlardı. “Şiir İkliminde Bir Ömür” bizi hep aydınlık içinde tutmaktadır. Bu kitabın sonunda, 1954 yılında yayımlanan “Tek Adam” adlı düzyazıları içeren kitaba da yer verilmiştir. Aldığı ödüllerle yapılan değerlendirmelerin uzun bir listesi de kitabın sonunda görülmektedir (Ertepinar, 1997, 690).

1.4.2. Ödüller ve Diğer Değerlendirmeler

1- Coşkun Ertepinar'ın KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN adlı kitabı, yurdumuza karşılıksız büyük hizmetleriyle ün yapmış vefalı öğrencisi değerli eğitimci Hüseyin Hüsnu TEKIŞIK tarafından bastırıldı.

2- DESTAN ATATÜRK, DORUKTA RÜZGAR VAR, TEK ADAM (ikinci baskı) Kültür Bakanlığınca bastırıldı.

3- ÇOCUKLAR VE PAPTİYALAR, KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN (ikinci baskı), YUNUS BAĞESİNDE AÇAN GÜL Millî Eğitim Bakanlığınca bastırıldı.

Bu değerlendirme ve ödüllendirmenin en güzel örneğidir. En azından bir bilim ve sanat yetkilisinin ve ayrıca bir kurulun incelemesinden, süzgecinden geçen bir değerlendirme ve ödüllendirme...

4- Eğitimci şair Coşkun Ertepinar, Zile Orta Okulu Müdürü bulunduğu sırada okulda ve çevrede eğitim ve sanat alanında gösterdiği üstün hizmetlerden dolayı, Zile Belediye Meclisi'nce, 1950 sayılı Belediye Kanununun 70'inci maddesinin 16'ncı fıkrası gereğince, 14. 7. 1956 tarih ve 173 sayılı beratla, "Zile Fahri Hemşehriliği" sıfatına layık görüldü.

5- 1967 yılında, Macar Türküsü adlı şiiri ile, Merkezi Münih'te bulunan Hür Macarlar-Nemzetör Grubunca, bir gümüş madalya ve beratla ödüllendirildi.

6- ZAMAN BAĞESİNDE adlı kitabı, 1978 yılında Türkiye Millî Kültür Vakfı'na "Jüri Özel Armağanı"na layık görüldü ve ödüllendirildi.

7- Atatürk'ün doğumunun 100'üncü yılında yazdığı "100. Yıl Atatürk Marşı" Kültür Bakanlığınca açılan yarışmada kazandı ve Devlet Sanatçısı Hikmet Şimşek tarafından bestelendi, icra edildi, ödüllendirildi.

8- Yine Atatürk'ün doğumunun 100. yılında Devlet Sanatçısı Necil Kazım Akses tarafından bestelenen "Büyük Orkestra İçin Senfonik Şiir" adlı müzik eserinin baş tarafına konulan ve besteye kaynaklık eden "Barış İçin Savaş" adlı üç bölümlük şiir Coşkun Ertepinar'ındır.

9- 1981-1982 öğretim yılı başında, ikinci defa emekli olduğu Ankara Özel Tevfik Fikret Lisesi, 5 Kasım 1981 günü, Ertepinar için "Hizmette Ellinci Yıl Jübilesi" düzenlendi; geniş bir davetli huzurunda eğitim, kültür ve sanat alanında yeri belirlenerek ödüllendirildi.

10- Türk Kooperatifçilik Kurumu, 17 Nisan 1982 tarihinde, kültür ve sanat çalışmaları çerçevesinde geniş çaplı bir program içinde, "Şair Coşkun Ertepinar Günü" adıyla 50'nci yıl jübilesi düzenlendi. Bu faaliyetle ilgili olarak, Ankara'da çıkmakta olan Antoloji Dergisi, kendisi için özel bir sayı yayınladı (Nisan 1982, s.16)

11- Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Kürsüsü'nce, 1980-1981 yılında lisans tezi olarak verildi. "Coşkun Ertepinar Hayatı ve Şiirleri" adlı büyük boy 96 sayfalık ve Ahmet İzgi'ye ait eser, fakülte kitaplığında yer aldı.

12- Millî Eğitim Bakanlığınca, 1983 yılı "Öğretmenler Günü" münasebetiyle İstanbul'da Yapı Kredi Bankasıyla birlikte düzenlenen Cumhuriyetin kurtuluş yıllarında ve 10'uncu yılda görev başında olan ve halen hayatta bulunan 113

öğretmen arasında yer aldı ve törende “Cumhuriyete Işık Veren Öğretmenlere Saygılar” plaketiyle ödüllendirildi.

13- Ankara’da Sanat Kurumu’nca, 1 Haziran 1983 gününde düzenlenen “Coşkun Ertepinar-Şiirin Dilinden-Şiir Üzerine Söyleşi” programında şiirleri kendisi ve devlet sanatçıları tarafından okundu, yorumlandı, sanat kişiliği üzerinde geniş bir çerçeve içinde duruldu, değerlendirildi.

14- Kültür ve Turizm Bakanlığınca seçilerek, “1985 Yugoslavya Uluslararası 24. Struga Şiir Akşamları Festivali”ne katıldı ve ülkemizi temsil etti.

15- 1985 yılında Tercüman gazetesinin açtığı “Kültür ve Sanat Armağanları” yarışmasında ilk beş şair arasında derece alarak ödüllendirildi.

16- Bakanlar Kurulunun 8 Aralık 1986 ve 86/11277 sayılı kararıyla yeni kurulan “Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği İLE-SAM Yönetim Kurulu Üyeliğine” getirildi birliğin 1986 yılında toplanan ilk Genel Kurulunda Yönetim Kurulu üyeliğine yeniden seçildi. Halen aynı birliğin Onur Kurulu Üyesidir (16. 1. 1992).

17- “24 Kasım 1988 Öğretmenler Günü”ne katılmak üzere Bakanlıkça Ankara temsilcisi seçildi. Yılların eğitimcisi emekli öğretmen olarak devlet büyüklerini ziyaret programına alındı. Çankaya Köşkü’nde Sayın Cumhurbaşkanının şeref sofrasında yer aldı. “Çocuklarımızın eğitimdeki çalışmalarınız takdir ve şükranla anılacaktır. ” plaketi ve çeşitli armağanlarla ödüllendirildi.

18- 9 Ocak 1989 gününde, Cumhurbaşkanlığınca Çankaya Köşkü’ne davet edilen ülke sanatçıları arsında, şairleri temsil eden şair sıfatıyla resepsiyona katıldı. Böylece bir buçuk ay içinde Köşk’e iki defa davet edilmek gibi bir ilgiyle onurlandırılmış oldu.

19- 21 Eylül 1990 gününde Tosya’da yapılan “Tosya 4. Kültür ve Turizm Festivali I. Uluslararası Altın Jüpiter Şairler Şöleni”nde “Türk Şairleri Yüksek Sanat Ödülü”ne layık görüldü.

20- 9 Ocak 1991 Cumhurbaşkanlığı sanatçılar resepsiyonuna çağrıldı ve katıldı. Böylece en yüksek makamın sanata ve sanatçıya verdiği değeri bir kere daha yaşamış oldu.

21- Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği İLE-SAM tarafından, 9 Mart 1991 gününde, Türk Dil Kurumu salonunda yapılan törende, Türk Kültürüne 50 yılı aşkın hizmetlerinden dolayı, “İLESAM HİZMET ŞEREFİ” ile ödüllendirildi.

22- 16-20 Eylül 1991 tarihleri arasında İstanbul’da, Kültür Bakanlığı desteğinde düzenlenen “12. Dünya Şairleri Kongresi ve Yunus Emre’ye Saygı Kurultayı”nda, merkezi Kaliforniya’da bulunan “Dünya Kültür ve Sanat Akademisi”nce bir plaket ve Bakanlık yazısıyla ödüllendirildi.

23- Sağlık sebebiyle katılamadığı “1991 Öğretmenler Günü”nde, “Cumhuriyete Işık Veren Öğretmenler” adına, Uluslararası Lions ve Lioness Kulüpleri tarafından İstanbul Pendik Esenyalı-Aydıntepe’de kurulan “Öğretmen Ormanı”nda anısına dikilen “156 Numaralı Ağaç” sertifikası ile onurlandırıldı.

24- İLK YAZ dergisinin 17 Ocak 1994 gecesi Türk-Amerikan Dostluk Derneği salonunda düzenlediği ŞİİR AKŞAMLARI toplantısında, TÜRK ŞİİRİNE HİZMET PLAKETİ ile ödüllendirildi.

25- Türkiye Vakıflar Bankasının kuruluşunun 40. yılı dolayısıyla Atatürk Bulvarı’ndaki salonlarında düzenlenen ve İLESAM’ın işbirliğiyle yapılan toplantıda, Türk kültürüne kırk yıl ve daha fazla hizmette bulunmuş yazar, şair ve bilim

adamlarına verilen “HİZMET ŞEREF ÖDÜLÜ”ne layık görüldü. (Ertepinar, 1997, 719, 720, 721, 722)

1.4.3. İthaf Ettiği Şiirleri

Coşkun Ertepinar yazdığı her şiir kitabında sevdiklerine şiirler ithaf etmeyi unutmamıştır. Bu şiirleri yakın çevresinden özellikle ailesi ve torunlarına ve değer verdiği arkadaşlarına armağan etmiştir. Ertepinar’ın ithaf ettiği şiirlerini yazdığı kitapları altında inceleyeceğiz.

1- “DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN” (1949) adlı şiir kitabında:

-“Bebeğin Uykusu” adlı şiiri şair kızı Ayla’ya ithaf etmiştir.

-“Bebeğin Uykusu” adlı ikinci şiiri ise oğlu Aybar’a ithaf etmiştir.

2- “KADERDEN YANA” (1956) adlı şiir kitabında ise;

-“Mevsim Daveti” adlı şiiri şair şu sözlerle ithaf etmiştir: “Namık Kemal Şentürk’e uzun yıllar ötesinden gelen sevgilerimle...”

3- “MEVSİMLERİN ÖTESİNDEN” (1962) adlı şiir kitabı Coşkun Ertepinar tarafından eşine ithaf edilmiştir. Coşkun Ertepinar kitabı ithaf ederken şunları söylemiştir:

“ Bu şiir demetini Meziyet Ertepinar için derledim, adına armağan ediyorum. ”

4- “GÜZEL DÜNYA” (1969) adlı şiir kitabında şair iki şiirini ithaf olarak yazmıştır.

-“Dostların En Hayırlısı Diyor ki” şiiri Hikmet Dizdaroğlu’na

-“Bebek ve Beşik” adlı şiiri torunu Abdullah Cem’e ithaf edilmiştir.

5- “ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR” (1973) adlı şiir kitabında ise şair:

-“Erarslan Doruk’un Gözyaşları İçin” adlı şiiri Ergun Göze’ye ithaf etmiştir.

6- “ZAMAN BAHÇESİNDE” (1978) adlı şiir kitabının içinde Coşkun Ertepinar “Arif Nihat Asya İçin” adıyla yazdığı şiiri büyük şairimiz Arif Nihat’ı anmak amacıyla yazmıştır.

7- “DESTAN ATATÜRK” (1981) adlı şiir kitabında, “ATATÜRK ARAMIZDA”(1938-1981) ve “O’NUN ALTIN ÇAĞINA ÖZLEM”(1981) adlı kitapları da Atatürk’ü anlatan ve O’nun adına ithafen yazılmış kitaplardır.

8- “KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN”(1982) adlı şiir kitabında:

-“Ceviz Ağacı” adlı şiirini şair şu sözlerle ithaf etmiştir: “Dostluğuna büyük saygı duyduğum H. Fethi Gözler’e sevgilerimle...”

9- “BÖLÜŞTÜRÜLECEK SEVGİ”(1975-1981) adlı şiir kitabında ise şair birden çok şiirini ithaf olarak yazmıştır.

-“Can Çiçeği” adlı şiiri torunu Pınar Ertepinar’a

- “İnsana Ağıt” adlı şiiri Cahit Kınay’a

-“Günü Gelince” adlı şiiri Münir Gediklioğlu’na

-“Çiçekçinin Yüzündeki Karanlık” adlı şiiri Ali Naili Erdem’e

-“Çocuk Bahçesinde” adlı şiiri ise Necip Aşkın’a ithaf edilmiştir.

10- “DORUKTA RÜZGAR VAR” (1986) adlı şiir kitabında şu şiirler ithaf edilmiştir:

-“Aranış Senfonisi” adlı şiiri Dr. Muhtar Tefikoğlu’na

-“Barış İçin Savaş” adlı şiiri Necip Kazım Aksek’e

-“Zaman ve Umut Kanatlı Kuşlar” Şemsettin Kutlu’ya ithaf edilmiştir.

11- “ÇOCUKLAR VE PAPATYALAR”(1986) adlı şiir kitabı Coşkun Ertepinar tarafından şu sözlerle ithaf edilmiştir:

“Masal savaşlarındaki torunum Pınar Ertepinar’a. Hep ‘dünya güzeldir’ diyerek yaşaması dileğiyle. Ve onun şahsında bütün çocuklara...”

12- “YUNUS BAHÇESİNDE AÇAN GÜL”(1992) adlı şiir kitabında:

-“Kutup Yıldızı Gibi” adlı şiiri Dr.Yusuf Ekinci’ye ithaf etmiştir.

13- “SEVGİNİN YEDİ RENGİ”(1993) adlı şiir kitabında ise şu şiirler ithaf olarak yazılmıştır:

-“Sevginin Yedi Rengi” adlı şiiri Coşkun Ertepinar tarafından şu sözlerle ithaf edilmiştir:

“Öncekileri bilim yöntemiyle inceleyen ve şiirimi sevginin yedi renginde yansır bulan dost yazar Nail Tan’a sevgilerimle...”

-“Yaprak Burkulmasın Gül İncimlesin” adlı şiiri Dr. Muhtar Tefvikoğlu’na

-“Sevgi Yağmuru” adlı şiiri Necdet Evliyagil’e

-“Anne ve Bebek” adlı şiiri kızı ve torunu Öykü’ye

-“Dokunaklı Ezgiler” adlı şiir Savaş Bağcan’a

-“Adıma Dikilen Ağaç İçin” adlı şiiri uluslararası Lions ve Lioness kulüplerine

-“Geniş Ufuklu Meydan” adlı şiiri Ahmet Sevgi’ye

-“Eşim Meziyet Ertepinar’ın Temiz Ruhuna” adlı şiiri şair, eşinin ölümünden duyduğu üzüntü ve özlemle eşine ithafen yazmıştır.

14- “ŞİİR İKLİMİNDE BİR ÖMÜR”(1994) adlı şiir kitabında ise şu şiirler ithaf edilmiştir:

-“Yirmi Birinci Yüzyıla Bir Aylık Zaman Kala” adlı şiiri Bosna Hersek Savaşı üzerine yazılmıştır.

-“Neden Aynı Rüzgarlar Esmesin” adlı şiiri Şemis Belli’ye

-“Sevgi Rüzgarı” adlı şiiri Burhan Sadık Yalçın’a

-“Aşkabad Caddesinde Bir Şair” adlı şiiri Şükrü Elçin’e ithaf edilmiştir.

15- “TEK ADAM” (1954) adlı mensur şiir kitabı ise şairin şu sözleriyle ithaf edilmiştir:

“TEK ADAM’ın, kırk yıl önce, doğduğum şehir Kayseri’de yayımlanmasında ve o çevrede tanıtılmasında sıcak ilgi ve payları bulunan dört hemşehri dostum var. Bunlardan üçünün soyadları “oğlu” ile son bulur: Asım Yahyabeyoğlu, Kazım Yedekçioğlu, Abdullah Satoğlu ve bir de yakınlarda kaybettiğimiz, Yargıtay üyeliğinden emekli Ali Rıza Önder. Dördü de araştırmacı yazar. Dörtlerden biri Abdullah Satoğlu, bu özelliklerini şairlikle de süsler.

Bu hepsi bir arada kitabımda yer alan TEK ADAM’ı, yukarıda adlarını saydığım değerbilir hemşehri dostlarımla anılarına armağan ediyor ve kendilerine olan gönül borcumu böylece ödemiş olacağıma inanıyorum. Sevgilerimle...”

BÖLÜM II

2. TEMATİK VE YAPI BAKIMINDAN İNCELEME

2.1. COŞKUN ERTEPINAR'IN ŞİİRİNİN TEMA VE KONU BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Konunun şaire özgü bir biçimde görünüşü, yorumlanması ve değerlendirilişi izleği (temayı) verir. Tema, şairin konuya öznel bakış açısıdır. Tema, göze çarpan, dikkati çeken özet fikridir ki bu, şairin konusunu işleyişi ve ele alış biçiminden ortaya çıkar (Çetin, 2009, 15).

Şiirin yüzey yapısında yer alan bir unsur olan konu, genel ve evrensel nitelikli nesnel olgular, durumlar, olaylar ve meselelerdir. Konular, belli bir millete ve ferde ait değil, tüm insanlığın ortak malıdır. Pek çok şair, aynı konuyu işleyebilir. Sanat eseri bu genel unsuru ele alıp kendi dünyasında öznelleştirir. Konu, bir bakıma şiirin üretilmesinde bir çıkış noktasıdır. Konu, amaç değil araçtır. Şiirin değeri konuyla değil; konuyu işleyiş biçimiyle ölçülür (Çetin, 2009, 13-14).

Cumhuriyet devri Türk şiirinde tema bolluğu vardır. Bir şiirde bile birden çok temaya rastlanmaktadır. Söz gelişi, aynı şiirde yaşama sevinci ile ölümü bir arada görmek mümkündür.

Bu devrin bir şairi olarak Coşku Ertepinar'ın şiirlerinde de tema bolluğu vardır. Onun şiirlerinde en çok görülen temalar; ben, dostluk, güzellik, memleket, din, tarih, aşk, ölüm, ev, eş, aile, evlat, torun, çocuk, çocukluk, günlük hayat, iyimserlik, tabiat, anılar, tarihi şahsiyetler (Yavuz, Osman Gazi, Ulubatlı Hasan, Akşemsetdin, Fatih), Atatürk, Tanrı, Yurt, aydınlık, karanlık, yaşama sevinci, çocukluk günlerine özlem, gurbet, sıra, Türkiye ve Türklük sevgisi, hürriyet, cumhuriyet ve benzeridir.

Bu tema bolluğu içinde bu temaları kuşatan tek bir tema vardır. O da *sevgidir*. Onun için Coşku Ertepinar sevgi şairidir. Dünyayı sevginin güzelleştireceğine inanır. Şu mısralarda ifade ettiği gibi dünya içinde güzel bir dünya ancak sevgi ile doğacaktır.

BİR GÜZEL DÜNYA

Benim dünyamın taşı yok,

Ağacım bere eli değil.

Çocuklarımın elleri ak,

Dokundukları yaralı değil.

Onu böyle ben yarattım özgür,

Yağmuru bulutu benden!

Pişman olmadım insan olduğuma,

Mutluyum çok şükür...

Renkten, sestem, ışıktan

Ne aldım sa güzellik üstüne,

Karıştırıp sevgiyle rüzgâr diye savurdum

En yüce tepelerden...

Ne keskin yamaç kaldı yolumda,

Ne dar geçit,

Birleşince düşünle gerçek

Doğuverdi dünya içinde bir güzel dünya...

(Güzel Dünya)

Sevginin hemen yanı başında hâkim diğer bir tema olarak “ben” vardır. Kendisi, ailesi ve yakın çevresi ile ilgili her şey onun şiirlerinde yer almıştır.

Ertepinar’ın beni bencil bir ben değildir. Onun şahsında yaşadığı zamana tutulmuş sembolik bir aynadır. Bir başka söyleyişle kendinden hareketle devrini ve kendi gibi olanları yansıtmaktadır. Bu durum onu Türk edebiyatının eşine az rastlanır otobiyografik şairlerinden biri yapmaktadır. Kendisi söz konusu bu özelliğini şöyle ifade etmektedir:

“Uzun yıllar boyunca yazdığım, yayınladığım şiirlerim, kitaplarım elbette ki bir “ben”den kaynaklanmaktadır. O “ben”, aslında bana dayanan bencil bir “ben” değildir. Yaşamayı güzel bulan; iyiliğe, dünya kardeşliğine ve dostluğa gönül veren iyimser bir “ben”dir. İnsan ve eşya ile evrenle barışıktır.

Kalemimiz “ben” diye yazsa da, “ben” diye biçimlendirse de ortaya çıkan eser gerçekte bizlerin, hepimizin şöyle, ya da böyle yaşama öykülerimizdir. Beynimiz ve kalbimiz olaylar karşısında, eşyalar karşısında aşağı yukarı hep aynı tepkileri alır, ya hüzne kapılır karamsar oluruz, ya da sevinir iyimser oluruz.

Şairin içinde yaşayan “ben”de bütün “ben”ler bunu yakalar, şiirin diliyle oluşturulur, “tek”in olanı bütün yapar... Tıpkı heykeltcinin, ressamın, müzisyenin yaptığı gibi...”(Ertepinar, 1992, 9)

Coşkun Ertepinar, güzel bir dünya özlemi içinde yaşamasına, her şeye iyimser ve sevgi dolu bir anlayışla bakmasına rağmen, zaman zaman onun da tedirgin, istediği gibi yaşayamamaktan, umutlarının gerçekleştiğini görememekten şikâyetçi olduğu anlar olmuştur. Bunları az da olsa şiirlerinde yansıtmaktan geri durmaz.

“Ben mi?

Beni sormayın

Ben hep acı meyvalar topladım dallardan

Sepetim bir doldu bir boşaldı

Elime ve gözüme acısı sindi yemişlerin”

(Mevsimlerin Ötesinden)

...

“Ankara’nın taşına bakıyorum,

Göremiyorum gözlerimin yaşından,

Ankara’nın kalesini bir duman kaplamış bir duman;

Yağsın istiyorum

Bir deli, bir çılgın, bir acı yağmur.

Yıkasın caddeleri

Yıkasın içimizi diyorum,

Görünsün caddelerde kaderimiz

Ankara'nın taşına bakıyorum”

(Mevsimlerin Ötesinden)

mısralarında olduğu gibi.

Ne olursa olsun dünyayı yaşanmaya değer bulur. Yaşama sevincini kaybetmez, bunu her fırsatta ifade etmekten de geri durmaz.

“... ”

Bu hava, bu su

Bu güneş, bu çiçek

Sonsuz bir güzelliştir gerçek

Yaşanmaya değer”

İnanan biri olduğu halde şiirlerinde dinî konuları ön plana çıkarmaz. Tasavvufa da yönelmez. Yeri geldikçe Tanrı'nın yüceliğini ve büyüklüğünü, verdiği hayatı şükürlerle anar.

“ŞÜKÜR

Burada güneş

Orada yağmur

Güneşte de güzel dünya

Yağmurda da

Şükürler olsun Tanrım

Şükürler olsun sana

Verdiğin hayat pırıl pırıl”

(Güzel Dünya) (Serarşlan, 2007, 75-76-77-78-79)

Öğretmen, baba ve torun sahibi Coşkun Ertepinar'da çocuk sevgisinin apayrı bir yeri vardır. Çocuk sevgisi onda okul, vatan, Atatürk sevgisiyle iç içedir. Çocukları “papatyalar”la özdeşleştiren Ertepinar çocuk sevgisini şöyle ifade eder:

“... ”

Hele çevremizdeyse çocuklar,
Mutluluk içindeyseler çığlık çığılğa,
Yer yeşili, gök mavisi, su sesi
Bir başka türlü sarar bizi.
Daha bir güzel olur yaşamak!
Daha bir güzel olur dünya...”

(Papatyaların İyimserlik Şarkısı)

Coşkun Ertepinar'ın şiirlerinde konuya önem verdiği görülür. Musikiden çok söze yaslanmaktadır şiiri(Ertepinar 1997: 358). Yaşayan dille ve kendine mahsus üslubuyla iyilik, güzellik, barış, memleket, insan, çocuk sevgisi gibi konuları işler (Ertepinar, 1997, 581).

Günümüzde en çok gereksinme duyduğumuz şey, barış, kardeşlik ve de dostluktur. Ertepinar işte bunları işliyor şiirlerinde. Yüreklere bir sevgi, bir kardeşlik, bir dostluk gülü açılın istiyor. Günden güne kararan içimizi aydınlatmak için söylüyor, yazıyor...(Ertepinar, 1997, 365).

BİR DÜNYA DÜŞÜNÜYORUM

Bir dünya düşünürüm

İlk günden beri;

Açılmış da masallar gülü

Hırsın, kinin kapısı kapanmış,
Yüzlerdeki gülümseme çocuksu,
Gözlerde sevginin ışığı yanmış...
Bir dünya düşünürüm,
Ülküsü kardeşlik.
Yaşlılar korkusuz, çocuklar mutlu
Ve yaşatan sevinçler için yarıştı gençlik...
O güzelim dünya ki yüzyıllardır
Bütün altın kalplerce arzulanmış...

Bir dünya düşünürüm:
Sarısında, siyahında, beyazında
Yürekler hep aynı anlayışla çarpar,
Aynı rüzgârla okşanır özgürlük çiçeği bayraklar...
Arasız bir olimpiyat şenliği yeryüzünde,
Düşlerimiz mavi, "Arkadia" sabahlarına uzanmış...

Bir dünya düşünürüm:
Öylesine günlük güneşlik,
Orada her şey iyilik, güzellik, dostluk üstüne...
Bir dünya düşünürüm bir dünya
Aklın aydınlığında,
Duygunun selinde yıkanmış... (Güzel Dünya)

Ertepinar'ın yüreği, büyük bir insan sevgisiyle doludur. Ozan, tüm insanların birbirlerini sevmesini, bu sevgiyle dolu olarak da büyük bir "BARIŞ DÜNYASI"nın oluşmasını ister. Bunu dizelerinde bol bol dile getirir.

Ozanda, memleketine karşı duyduğu sevgi sonsuzdur. Anlatmasıdır. Memleketini taşıyla, toprağıyla, ırmakları, pınarları, yeşillikleri, kısacası, her şeyiyle sever. Bu sevginin herkeste oluşması için, dizeleriyle elinden geleni yapar (Ertepinar, 1997, 350).

ERCİYES'TEN TAŞAN SEVGİ

.....

Benim dünyam budur işte,
Doğduğum şehre her gelişte.
Kaynar taşar yüreğim,
Duygularım taşar Erciyes'ten,
'Şu Dağlar Bizim Dağlar' olur!
Bir anda Ağrı'daysam artık
Az sonra Süphan'dayım...

Yurdum deniz,

Ben damlayım... *(Zaman Bahçesinde)*

Ozanın dizelerinde aile sevgisi, ilk bakışta bireysel gibi görünse de, aslında toplumun kökü olan aile kavramı içinde, evrenselleşmiş, tüm toplum, tüm dünyanın ailelerini içine alan bir boyut kazanmıştır. Ozanın dizelerinde, kedi eşinden,

yavrularından dünyaya açılan pencere, tüm insanları, tüm insanlık ailesini içine alır
(Ertepinar, 1997, 350).

BU EVDE SENİNLE HUZUR VAR

Bu evde huzur var,

Bu evde huzur.

Bu evin bahar yüzlü ılık kadını sen,

Erkeği ben,

Bu evde seninle mesut çocuklar...

Bu evin, halısı, koltuğu,

Sandalyesi, sofrası,

Hep seni gözler,

Sen sevgiyle gülümsediğin zaman

Bu eve saadet dolar...

(Mevsimlerin Ötesinden)

Ertepinar şiirlerinde “zaman ve sonsuzluk” kavramlarını güzel bir biçimde kullanmıştır. Kuşkusuz zaman kavramı birçok ozanı, birçok düşünürü düşündürmüştür (...)

Ertepinar zaman kavramını kullanırken sonsuzluğu dile getirmeyi unutmamıştır. İnsan ruhuna düşündürücü imgeler sunmuştur. İnsan onunla zamanla ilgili dizelerini okudukça zamanla kucaklaşır gibi oluyor. Şairin bir şiir kitabına “Zaman Bahçesinde adını vermesi de rastlantı değil (Ertepinar, 1997, 475).

Şiirlerinde dinî ve tasavvufî konulara yer vermeyen şair Yunus Emre sevgisini şiirlerinde sıkça dile getirmiştir. Yunus Emre ve Mevlana onun şiirlerinde sıkça zikredilen tasavvufî şairler olmakla birlikte Ertepinar'ın onlara olan meyli insan sevgisi ve hoş görü yönündedir.

Yunus deyince akla sevgi, barış, gariplik, sanatçı yalnızlığı, ölüm ve insancılık gelir(...) Kuşkusuz Yunus hem gizemci bir şair, hem de bir Türk düşünürüdür. (Ertepinar, 1997, 475)Yunus Emre'de Allah ve insan sevgisi iç içedir. Yaratandan dolayı yaratılanı seven, insan sevgisini şiirlerinde sıkça dile getiren şairle bu anlam da Ertepinar arasında güçlü bir bağ oluşması çok tabiidir.

YUNUS GİBİ

Çaresiz hallere düşmüşüm

Soran olmaz halin de ne? . .

Gecem gündüzüm belirsiz,

“Ne âkilim, ne divane

Ben yürürüm yane yane”... *(Çocuklar ve Papatyalar)*

GÖNÜLCÜĞÜ GÖNÜLLERCE DOLUP TAŞAN YUNUS

Emre'm Yunus, koca Yunus,

Pîr yunus,

Sevgi deryasında

Bir Yunus...

.....

Koca Yunus, ulu Yunus, bir Yunus,

İnsanlığa onur Yunus, şan Yunus...

Dosta, dostluğa giden yolda

Gönülcüğü gönüllerce dolup taşan Yunus... (Çocuklar ve Papatyalar)

Tabiat sevgisi Ertepinar'ın şiirinde önemli bir yer tutar. Tabiatı çok sever. Allah'ın insanlara sunduğu güzellikleri dile getirmekten âdeta zevk duyar. Bu güzellikleri görmeyenlere göstermek ve sevdirmek ister. Tabiat sevgisi onu “vatan” sevgisine götürür. “Şu Dağlar Bizim Dağlar” adlı eseri baştanbasa bu sevginin örnekleriyle doludur:

Bu kıyılar Karadeniz kıyılarıdır,

Koşsan bir günde ulaşamazsın

Şu tepeden o tepeye...

Çamlar, köknarlar, kayınlar el ele vermiş,

Uzanır gider tepelerden tepeye...

Bu kıyılarda maviyi denizden iç,

Yeşil dağlardan,

Doyabilirsen doy sonsuz güzelliğe... (Ertepinar, 1997, 608)

Ertepinar geçmişine ve bu gününe sıkı sıkı sarılmış, dünüyle de bu günüyle de barışık bir şairdir. Onun şiirlerinde “tarih” sadece Atatürk sevgisi ve Kurtuluş Savaşı ile vuku bulmaz. Fatih'ler, Yavuz'lar, Kanuni'ler, Barbaros'lar gururla anılır.

YAVUZ GİDİYOR YAVUZ

.....

Yavuz gidiyor, Yavuz,

Barbaros'ça şan onun...

Denizler kalsa da onsuz

Sularında öldüğü vatan onun...

Vatan toprağı söz konusu olduğunda yüreğı millî ve manevi duygularla yoğrulmuş şairimiz büyük bir hassasiyet gösterir. Kıbrıs harekâtı onun şiirlerinde şöyle yankı bulur:

UYANAN AKDENİZ

Fatih'lerin, Barbaros'ların torunları,

Uykudayken cümle kuşlar, balıklar,

Uykudayken yeşil adayı çevreleyen kayalıklar,

Akdeniz'i uyandırdılar bir seher vakti...

.....

Ayaklanmış geliyor Sakarya'lar, Toroslar, Erciyes, Ağrı,

Bir yiğit rüzgârdır esen Anadolu'dan Kıbrıs'a doğru...

Ey Akdeniz, bizim göl, güzel su,

Bu şahlanışa dayanmaz engellerin en serti!

Fatih'lerin Barbaros'ların torunları,

İşte Girne'deler işte aştılar Beşparmaklar'ı

Kanla yıkadılar yine, uğruna şehitler verilmiş toprakları,

O topraklar, o sular ki vatanın bölünmez semti... *(Şu Dağlar Bizim Dağlar)*

Şairimiz, vatan, millet sevgisi, insan, tabiat sevgisi, barış, dostluk gibi herkesçe ulvi görülen değerler yanında sıradan olayları, duyguları, eşyaları; geniş anlamıyla “küçük şeyler”i şiirine konu olarak almıştır. Bu yönüyle de birçok şairce eleştirilmiştir. Ertepinar, ufak duygulardan önemsiz gibi görülen şeylerden şiir oluşturmaktadır (Ertepinar, 1997, 359).

MASA ÖRTÜSÜ

Siz konuşmaz bilirsiniz

Şu masa örtüsü, şu masa.

Erik çiçekleri gibi canlı, ışıklı

Renklerin cıvıltısı,

Baharı doldurmuş odanıza...

Bir aydınlık bahçedesiniz işte

Güneşe, neşeye doymak üzere.

Eşyanın derinliklerinden süzülen şiiri

İnce eller sermiş gözlerinize...

(Güzel Dünya)

CEM'İN SERÇESİ

Küçük serçe, minik serçe,

Bu kışta kıyamette,

Bu dar akşamda

Yolun nereye ? . .

İpıslak kanatların,

Dumanlanmış gözlerin.

Annem görsün, gel, pencereye,

Alalım seni içeriye...

Küçük serçe, minik serçe,

Hadi korkma!

Kon ellerime, omuzlarıma

Serbestçe... (Zaman Bahçesinde)

Coşkun Ertepinar'ın kendine özgü bir şiir anlayışı vardır: Bizde, yerine göre haz yerine göre heyecan ve beğeni uyandıran en küçük şeyin edebi bir dille anlatılmasını “şiir” için yeter sayar (Ertepinar, 1997, 592).

Prof. Dr. İnci ENGİNÜN, ERTEPINAR'IN şiiri için şöyle bir görüş içindedir:

“Bir çocuk kadar masum duyguları, tertemiz bir Türkçe ve sadelik ile şiirine yansıtan Coşkun Ertepinar, bu derginin (Söz konusu dergi HİSAR'dır) en kolay yazan şairidir. ” (Ertepinar, 1997, 673).

Yukarıda belirttiğimiz üzere Coşkun Ertepinar'ı büyük şair yapan sade, temiz Türkçeyle her konuda anlaşılabilir şiirler yazmasıdır. İbrahim Minnetoğlu bir yazısında (**Size-Aktüel Dergi**, “Coşkun Ertepinar Üstadımızın İki eseri”, Ağustos, 1993, Sayı:238) bu yönü ile Ertepinar'ı SULTAN-ÜŞ ŞUARA olarak nitelendirir.

2.1.1. İç Âlem Unsurları

2.1.1.1. Aşk

Şiirde en çok yer alan unsurlardan biri, aşk duygusudur. Aşk her ne kadar niteliği itibariyle coşkun, taşkın, yumuşak, iyimser, karamsar gibi özelliklere sahip ise de genel karakteri itibariyle onu iyimser ve yumuşak bir duygu kapsamı içinde değerlendirmek mümkündür. Bir şeye, birisine duyulan aşırı derecedeki sevginin ifadesi olan aşk, neşesi ile elemi ile, ümidi ile, ümitsizliğiyle, değişik yönleri ile terennüm edilir (Çetin, 2009, 63).

Coşkun Ertepinar'ın şiirlerinde şehvî ya da romantik anlamda aşk yer almaz. Onun şiirlerinde aşk, eşi Meziyet Hanıma duyduğu güçlü ve derin sevgi bağıyla anlamını bulur. Ortaokul üçüncü sınıftayken yazdığı ve basılan ilk şiiri olan “Bu Gece”de sevgiliden ayrılmanın verdiği hüznü hissederiz.

BU GECE

Gönülden gönüle bir bâd esermiş,
Hissediyor musun, duyuyor musun?
Gönülden gönüle bir bâd esermiş,
Sen bilmem bu gece uyuyor musun?

Bak, bu seher kuşlar ne hoş ötüyor,
Hilkatte nedense bir başkalık var...
Sanki uyu artık müsterih, diyor,
Kumral saçlarımı dağıtan rüzgâr.

Ufuklar karşımda bir şeffaf ayna,
Baktıkça doyuyor içim sevince...
Şu ışısız odamda inceden ince
Diyorum bu gece ne tatlı gece,

Olmasaydı esir gönlüm hicrana... (Ertepinar, 1995, 13)

Şair, yaşamayı ve hayatı sevmektedir. Kuşların ötüşü, saçlarını okşayan rüzgâr ve şeffaf bir aynaya benzeyen ufuklar ona mutluluk vermektedir. Ne var ki bütün bu güzellikler şairi mutlu etmeye yetmez. Çünkü o, ayrılık acısı çekmektedir.

SENSİZ

Bir gece rüyamda,
Büyük bir şehrin kalabalık bir caddesinde
Açıkça ağladım herkesin içinde...
Tanımıyordum kimseleri,
Seçemiyordum gideceğim yeri...
Öyle sıkıntılı, öyle şaşkın, öyle güvensiz
Halim ve yürüyüşüm,
Kimin yüzüne baksam ağlamam artıyordu...
Yaşım kırkı aştı diyordum, yaşım,
Başım hâlâ çocuk,
Hâlâ dayanacak yer arar başım...
Ne yol bitiyordu, ne etrafımdaki kalabalık,

Etrafım ne tam geceydi, ne aydınlık...
Ayağım takılıp düşme korkusuyla
Uyanmasaydım eğer sıçrayarak,
Yalnızlıktan, kimsesizlikten, bitkinlikten
Ölecek gibiydim sensiz... (Ertepinar, 1995, 47)

Şair, rüyada bile, sevdiğinden ayrı kalma duygusuyla kendisini yolunu kaybetmiş küçük bir çocuk gibi hissetmektedir. Yaşı kırkları aşsa da o hala başını dayayacak bir omuz bir diz aramaktadır. Tıpkı bir çocuk gibi sevgiye ve şefkate muhtaçtır. Sevgiliden ayrı iken kendisini yalnız ve kimsesiz olarak tanımlamaktadır.

AZADE’NİN PORTRESİ

Hür denizlerin özlemi gözünde
Mona Lisa bakışlı Azade’nin...
Darken Âşık gönlüne İstanbul,
Kafes ardında kalmış yıllarca.
Ne ağladığını görmüşler,
Ne güldüğünü...
Hayal hayal erimiş nur yüzü,
Acı bir avuntu bulmuş da hüznünde...
Beklemiş gelir diye o yolcu,
O vefalı yolcu, yedi bin yıl gibi yedi uzun yıl...
Bekle! Bekle! Küçük Azade,
Kanadı kırılmış ak güvercin!

Aşkının ömrü kadar bekleyeceksin,
Daha, çok asırlar var geçecek de...
Duydun elbette duydun ki kalbinle
Zamana sığmayan aşklardır ancak
İnsana en güzel kader âlemde... (Ertepinar, 1995, 46)

Ertepinar, aşkı yüce bir duygu olarak görmekte ve aşkın bir sabır işi olduğunu belirtmektedir. Sabredenler aşklarına kavuşabilirler. Çünkü aşk; uğruna dertlere, sıkıntılara ve zorluklara katlanılması gereken bir duygudur. Aşkı bekleyiş bir ömür de sürebilir; ancak unutulmamalıdır ki bu dünyada insana en güzel kader zamana sığmayan aşklardır. Mecnun'un Leyla'ya, Kerem'in Aslı'ya, Ferhat'ın Şirin'e olan aşkı gibi.

SELİM HAN'I ZEBUN EDEN AŞK

Uykuda şu an denizlerin en hırçını
Ve sükûn yağıyor göklerden yıldız yıldız...
Uykuda yeşil yamaçlarda yeşil ağaçlar,
Aspasya'ya diyar olan inci Trabzon uykuda,
Uykuda ezeli dağlar yan yana, sırt sırta...
Biri var uyanık, biri yalnız,
O ki devre hünkâr gelecek!
Ateş düşmüş mert özüne,
Yumuşamış uykuların yitirmiş,
Eğlenmiyor karar kuşu başında,

Onu bir gözleri ahuya zebun etmiş de felek!

Yiğit şehzade, levent âşık, koca Yavuz,
Geceyi yarılarda bölerek,
Kanatlanmış gibi çırpınan kalbi avucunda,
Varıp yâr çevresine şehrin fakir ucunda,
Pervane misali seher vaktine dek
Gümüş gerden,
İpek saç,
Işık gözlerden
Öpecek, koklayacak, içecek...
O ki bir gelinir âleme: İşte bütün gerçek!
Şir'ler pençe-i kahrında olurken lerzan
Han Selim'in fakat akıtmış yaşını son sonu
O gözleri ahuya zebun etmiş de felek! (Ertepinar, 1995, 73)

Coşkun Ertepinar, tarihi bir şahsiyet olan Yavuz Sultan Selim'in aşkını da şiirine tema olarak almıştır. Vuslatla sonuçlanmayan hazin bir aşk öyküsüdür bu. Şair, bu aşk hikâyesine telmihte bulunurken aynı zamanda montaj tekniği ile Yavuz Sultan Selim'in şiirinin son iki dizesini kullanmıştır. “Şir'ler pençe-i kahrında olurken lerzan / Beni bir gözleri ahuya zebun etti felek” diyen Yavuz Sultan Selim gibi sert mizaçlı bir padişahın bile aşkın gücü karşısında güçsüz düşmesini, çaresizliğini anlatmıştır şiirinde.

DENMESİ YAMAN

Duyuyor musun kadınım,
Duyuyor musun,
Gecelerin sana meylediğini? . .
Rüzgâr kapıp kaçıyor bütün dilediğini...

Duyuyor musun kadınım,
Duyuyor musun?
Bir şey kayıyor ayaklarımızın altından,
Bir şey ki ne toprak, ne zaman,
Düşünmesi zor,
Denmesi yaman!

Duyuyor musun kadınım,
Duyuyor musun?
Gözlerimiz, ellerimiz, ayaklarımız
Aynı korkuda eriyor,
Bazen hırçın, bazen hayran... (Ertepinar, 1995, 48)

Âşıklar çoğu zaman hâl diliyle anlaşır, birliktelikleri esnasında hislerini kelimelere dökmeden ifade ederler. Bakışlar, bütün his ve duyguları ortaya serer.

Sevgiliye yakın olmak heyecanın yanında korkuyu da getirir. Gözler ve eller temas halindeyken her iki taraf da birbirinin heyecanını, korkularını hisseder; zaman

ve mekân sanki ortadan kalkar ancak bunlar dile getirilmez. Çünkü her iki taraf da birbirinin sesini gönlünde “duyar”.

KORKMA, KORKMA!

Dünya böyledir işte diyeceğiz bir gün,

Dün güneşi sevinçle paylaştırdık,

Rüzgârı aşkla teneffüs eder,

Güzel bir ömür taşırdık...

Gençtik, ateşliydik,

Işıklıydı gözlerimiz,

Memnun ve mesut ellerimiz,

Gece gündüz koklaştırdık...

Dünya böyledir ama korkma, korkma!

Bunları daha bu gün değil,

Çok uzak bir gelecekte söyleyeceğiz...

Ellerimiz sıcak, kalbimiz dolu,

Ömrümüzün ortasındayız henüz... (Ertepinar, 1995, 49)

İnsanlar yaşları ilerledikçe aşklarının küllendiğini düşünürler. Şair bu şiirinde eşine “Evet, bir gün belki biz de bu duygular içerisinde olacağız. Dünya hâli deyip geçiştireceğiz. Ama sen korkma sevgilim biz henüz bu duyguları yaşamak için çok genciz. Önümüzde uzun yıllar var. ” diyor.

Coşkun Ertepinar’da aşk temasının eşine duyduğu derin bir sevgi ve bağlılık ile tezahür ettiğini daha önce de belirtmiştik. Öksüz ve yetim büyüyen Ertepinar için

eşi, hem şefkatli bir anne hem de vazgeçilmez, yokluğuna dayanılmaz bir sevgilidir.
O gülümsediğinde evin içi sevgiyle dolar; O varken evde huzur vardır.

SENİN İÇİN

Nefes alır, nefes veririm,
Meltem senden esintidir bilirim.
Zaman senin bağışındır bana,
Yaşayamam sensiz ölürüm.

Senin için güzel derim şu gördüklerim,
Duyuyor musun, yüreğim nasıl çarpar senin için? . .
Çok uzaklarda bile olsan yumar gözlerimi
Seni kirpiklerimin ucunda bulurum,

Yaşayamam, yaşayamam, sensiz ölürüm... (Ertepinar, 1995, 131)

İnce ruhlu, zarif bir kişiliği olan Ertepinar, her ne koşulda olursa olsun bütün bir ömrü sevgiliyle birlikte geçirme isteğini dile getirmiştir. Hatta yaşanan her an sevgili var olduğu için yaşanmaktadır. Ertepinar aşksız ve sevgilisiz kendisini bir hiç olarak tanımlamaktadır.

HATIRLAR MISIN?

Ilık rüzgârlar okşardı yüzünü,
Saçlarını yapraklar...

Doyamazdın çıplak ayaklarını öpen yeşile.

Neşe taşırdı savrulan eteklerinden,

Bahçeler boyunca...

Hatırlar mısın? . .

Hani o sıcak dünya? . .

Gözlerinde kırılmamış düşünceler,

İnce ellerinde papatyalar, mineler...

Hani başını süsleyen çiçek taç?

Müjde için kanatlandırдыңın kız böceği,

Yeşil dehlizlerde çınlayan tiz kahkaha,

Hani? . . Uçtu mu? . .

Bak işte zaman yine aynı zaman,

Şair yine aynı seslenişte...

Sen sevgiyle gülümsedikçe bu bahçede,

Böyle saadette dolacak kalbimizin içi...

Ama şu ince kavakları okşayan

Serin sabah rüzgârı gibi,

Bu mevsimler geçecek bil ki...

Hatırlar mısın? . . (Ertepinar, 1995, 81)

Gençlik günlerinde aşk, daha büyük bir coşku ve sevgi ile yaşanmaktadır. Şair ilerleyen zamanda, yaşlılık kapıyı çaldığında, aşkının aynı tadı ve sıcaklığı koruyup koruyamayacağından kaygılıdır.

BU EVDE SENİNLE HUZUR VAR

Bu evde huzur var,

Bu evde huzur.

Bu evin bahar yüzlü ılık kadını sen,

Erkeği ben,

Bu evde seninle mesut çocuklar...

Bu evin, halısı, koltuğu,

Sandalyesi, sofrası,

Hep seni gözler,

Sen sevgiyle gülümsediğin zaman

Bu eve saadet dolar...

Şu iri yapraklı saksılar,

Şu vazolar, şu tablolar,

Senin dilindir, senin zevkindir.

Bu evde huzur,

Bu evde seninle huzur var. (Ertepinar, 1995, 82)

Coşkun Ertepinar, “aile” kavramına çok büyük bir değer ve önem verir. . Aile bireyelerine ithaf ettiği şiirlerin sayısı oldukça fazladır. Onun şiirlerinin

genelinde bu mutlu ve huzurlu aile tablosunu görmek mümkündür. Bu mutlu tabloda şüphesiz ki eşyle arasındaki muhabbetin payı büyüktür.

2.1.1.2. Yaşama Sevinci

Yaşama sevinci: İnsanın içinde bulunduğu şartlar içinde mutlu olması. Yaşadığına, iyi kötü sahip olduğu şeylere şükretmesi, memnun olması. Hayata iyimser bir bakış açısıyla yaklaşan şairler, kuş cıvıltılarından, açan çiçeklerden, güzel havalardan, mutlu aile yaşantılarından, yolunda giden aşk ilişkilerinden, sağlıklarından mutlu oluşlarını yaşama sevgisi içinde dile getirirler. Bunlar içinde buldukları anın zevk ve lezzetini tatmaya bakarlar, küçük şeylerle bile mutlu olurlar, o an için gelecek endişesi ve geçmiş kederi taşımamaya çalışırlar. Bu duygu özellikle Cumhuriyet dönemi şairlerinde oldukça yaygındır. (Çetin, 2009, 56, 57)

Cumhuriyet dönemi şairlerinde olan Coşkun Ertepinar'ın şiirlerinde de en çok karşılaşılan temadır yaşama sevinci. Umutsuzluk, karamsarlık onun şiirlerinde boy göstermez. Nurullah Çetin hocanın yaşama sevinci içerisindeki şair betimlemesiyle bire bir örtüşür Coşkun Ertepinar.

Ertepinar, hayatın çilesini çekmiştir, ama güzelliğe ulaşmayı bir an olsun göz ardı etmemiş ve her zaman umutla yaşamıştır.

Başta hüznün kapısından girmişiz

Bu dünyaya,

Bazen içimize akmış gözyaşımız,

Bazen deryaya...

Yalın ayak geçmişiz
Isırgan otlı bahçelerden;
Dağlanmış ellerimiz, yüzümüz,
Yanmış ayaklarımız.
Gülümseyerek el sallamışız
Yine de,
Durmadan
Bu tepeden o tepeye kayan
UMUTLARA... (Ertepinar, 1997, 650)

YAşAMAK GÜZEL

Ufuklara bak
Nasıl da berrak,
Nasıl da duru?. .
Belki bir haber uçmada
şu
Küçük bulutların ardından,
Bu bunalmış günler üstüne,
İyilikler,
Güzellikler üstüne...
Karatma içini öyle
Umutsuzluğa kapılıp
Kuş uçmuyor diye
Tepelerden...

Nasıl olursa olsun
Nefes almak güzel,
Yaşamak güzel
Demez miydin sen?. . (Ertepinar, 1995, 593)

Coşkun Ertepinar, yaşama sıkı sıkıya bağlıdır. Hayatı sevmekte ve mutluluğu küçük şeylerde bulmaktadır. Her ne koşulda olursa olsun yaşamak güzeldir ve insan hiçbir zaman karamsarlığa düşmemelidir. Ertepinar'ın şiirlerinin genelinde yaşama sevinci ve yaşama duyulan bağlılık karşımıza çıkmaktadır.

İŞTE DÜNYA

Ne para ne pul
Gün dışarda pırıl pırıl
Açın pencereleri ışık dolsun...

Duru mavi koyu yeşil
İşte dünya ıslıl ıslıl...
Açın pencereleri açın,
Dalda yemiş sizlerin,
Cıvıltılar benim olsun... (Ertepinar, 1995, 96)

Şair, yaşama sevincinin maddi unsurlarda değil, hayattaki küçük ayrıntılarda gizli olduğunu dile getirmiştir. Yaşama sevinci parayla pulla elde edilemez. O;

güneşin ışıklarında, gökyüzünün mavisinde, kuşların cıvıltısında gizlidir. Şair, yaşama sevincini tabiat unsurlarını kullanarak sunmuştur.

Yaşamının zor ama güzel bir şey olduğunu anlatan “Kırın Tepesindeki Ağaca Övgü” onun en güzel şiirlerinden biridir. Bu şiir Mehmet Kaplan tarafından tahlil edilmiştir. Bu şiir tahlilinin bir bölümünü aşağıda verilmektedir.

KIRIN TEPESİNDEKİ AĞACA ÖVGÜ

Ağaç olmuşsun bir defa

Bu kırın tepesinde

Yaşayacaksın ağacım,

Yaşayacaksın,

Tek ağaç olsan da.

Bir damla su için göklere bakacaksın bazen,

Yıldızlara dil dökeceksin sessizce.

İncecik damarlarını

Sert derinliklere salacaksın.

Yaşamak kolay değil ağacım,

Yaşayacaksın.

Yaşama sevinci bu,

Yaşama aşkı.

Sadece kendin sevinecek değilsin

Bu kırın tepesinde.

Gölgene çekeceksin kurdu, kuşu.
Rüzgâr, dallarını okşayacak,
Seninle bilecek rüzgâr olduğunu.

Yaşama sevinci bu,
Yaşayacaksın ağacım,
Yaşayacaksın.
Cırcır böceklerinin şarkısını dinleyerek
Ay ışığına dalmak güzel şey...
Yaşamaktan nasibini alacaksın,
Yaşama şarkısı söyleyecek çırpınarak yaprakların.
Aşk ile şevk ile sallanacak dalların... (Ertepinar, 1995, 113)

“Şaire ‘Kırın Tepesindeki Ağaca Övgü’yi yazdıran duygu mistiğin duygusuna yakındır. Şiirde birkaç kere tekrarlanan ‘ağacım’ sözü sevgi, şefkat, benimseme, hatta aynileşme, onda kendini bulmaya delâlet eder. kırın tepesindeki ağaç gibi, dünyada tek başına yaşayan, sessiz, mütevazi, gösterişsiz nice insanlar vardır ki, uzaktan dikkati çekmezler, hatta çekmek de istemezler. Fakat onları yakından tanıyanlar, içlerinde acı, sevgi ve mânâ dolu bir âlem keşfederler.

İşleyiş tarzı gösteriyor ki, ‘kırın tepesindeki ağaç’ kendisini aşan bir mânânın taşıyıcısıdır, bir sembolüdür. Şiirde sık sık tekrarlanan “yaşama” kelimesi şiirin anahtarını verir.

Hayat bin bir şekilde tecelli eder. Yaşayan her varlık, var oluşunun şartlarına uymak zorundadır:

Ağaç olmuşsun bir defa

Kırın tepesinde

Mısralarında 'var oluş' bir zaruret veya 'kader' olarak gösterilmiştir. İnsan şu veya bu şartlar içerisinde doğar. Doğma, yaşama veya var olma, onu bazı şeyleri yapmaya mecbur eder.

Ağacın yaşaması suya, güne ve toprağa bağlıdır. Yaşama zarurietü ağacı, kendini aşmaya zorlar. Ağaç bazen bir damla su için göklere bakar, gece sessizce yıldızlara dil döker ve incecik damarlarını toprağın sert derinliklerine daldırır:

Yaşamak kolay değil ağacın

Şair, ikinci parçada 'yaşama'nın insanı ve bütün canlıları, bütün kâinata zarurî olarak bağladığını göstermiştir. Bu demektir ki hiçbir şey tek başına var olamaz.

Yıldızlara dil döneceksin sessizce.

Mısranın manasını beşeri plana aktarırsak, dinlere kadar gidebiliriz. Bir damla su için göklere bakan ağaç ile yağmur duasına çıkan köylünün kaderi arasında içten bir birlik vardır.

Fakat tanrı, gök ve yer, canlı varlıklara yaşamaları için her şeyi verir. Yaşamak zordur ama güzeldir de. Şiirin üçüncü ve dördüncü kısımlarında 'yaşama sevinci' anlatılmıştır. Bu kısımlarda dikkati çeken 'yaşama sevincinin' de 'yaşama zarurietü' gibi, canlı varlığı başka varlıklarla anlaşma ve birleşmeye sevk etmesidir.

Ağaç, yaşama sevincini 'kurdu kuşu gölgesine çekmek' ile tadar. Rüzgar onun dallarını okşarken ona haz verir ama, rüzgar da rüzgar oluşunu ağacın dallarını sarsarken idrak eder. Ağacın etrafında geceleri sesini dinlediği cırcır böcekleri ve ışığını seyre daldığı ayda vardır.

Şiirin baş kısmında tek başına duran ağaç, biraz yakından bakılınca görülür ki, zengin dünyanın, kâinatın içine gömülüdür.

Şair, yaşamanın güçlüğünü de belirtmekle beraber, hayata bakış tarzı genellikle iyimserdir. Şiirde belirtilen en önemli nokta 'yaşama sevinci'nin 'çevre' ile olan bağlantısıdır. Hiç kimse tek başına mesut olamaz, hatta yaşayamaz.

Coşkun ERTEPINAR, şiirin de fikir ile sembolü iyi kaynaştırmıştır. Burada kapalı değil, açık, herkesin anlayabileceği bir 'tabiat sembolizmi' vardır. Şiirin üslubu da telkin edilmek istenen duygu gibi açık, yumuşak ve sıcaktır. Ağaca sen diye hitap eden şair, onunla adeta çocuğu veya dostu gibi konuşur. Şiirde ağacı canlı ve mânâlı kılan, şairin ona yüklediği duygulardır. Ağacı sembol haline getiren de onun 'beşerileştirilmesi', eskilerin deyimiyle 'teşhis' edilmesidir. Fakat bu 'teşhir' sun'i benzetme yolu ile değil, 'sempati' veya 'sevgi' yolu ile yapılmıştır. Psikolojik olarak burada yukarıda işaret edildiği gibi 'aynileşme', lirik şairlerin çoğunda görülen 'sujet' ile 'objet'nin birleşme ve kaynaşması bahis konusudur. ” (Kaplan, 1975, 454-457).

2.1.1.3. Özgürlük

Coşkun Ertepinar'da özgürlük, bireysel anlamda görülmez. Yani nefsin her türlü arzularına, başkalarını hiçe sayarak, hizmet etmek değildir onun özgürlük

anlayışı. Ertepinar'ın şiirlerinde bütün insanlığı sarıp kucaklayan bir özgürlük anlayışı görülür ki bu da şairin toplumcu ve evrensel yönünü ortaya koymaktadır. Tüm insanlığın, esaret altında olmaması ve bunun için savaşmasıdır özgürlük. Özgürlük, vatanın hürriyeti için savaşmak, her ne pahasına olursa olsun onu korumaktır.

HÜRRİYET İÇİN ÖLENLER YAŞASIN DİYE

Bir tümsek var Macar Ovasında,
Uğruna ölenlerin kanı çoktan kurudu...
Kimsenin ayağı basmadı üzerine
Elli altıdan beri!
Ne kan akıtılanlardan biri,
Ne yüreklerinde saklayanlar
Korkularını, sevgilerini...
Ben o tümseğin en şerefli yerine,
Dünyanın bütün çiçeklerinden örülmüş bir çelenk koymak isterim,
Hürriyet için ölenler yaşasın diye... (Ertepinar, 1995, 157)

Bazen de Köroğlu'nun Bolu Beyi'ne isyanıdır özgürlük:

BOLU DAĞLARI VE KÖROĞLU

Köroğlu'nun Kır atı
Bu dağlarda kişnemiş...
Bu dağlar Bolu dağları,

Yurdumun çam kokulu dağları...

Çıkmiş yücesine de Koroğlu,

Gök gürlücesine ünlemiş:

Çamlıbel'den esen rüzgârlar gibi,

İnsanoğlu hür olmalı!

Adı neye yarar ölümlü Bolu Beyi'nin,

Bu güzel diyarda kötülüğe dur olmalı (Ertepinar, 1995, 141).

Şair, "Bolu Beyi ve Koroğlu" hikâyesine telmihte bulunmuştur. Coşkun Ertepinar geleneksel değerleri, motifleri ve kahramanları ustalıkla karşımıza çıkarmıştır. Ertepinar için özgürlük insanlık için önemli bir değerdir. Halka eziyet eden Bolu Beyi elbet unutulacak; özgürlük için mücadele eden Koroğlu ise bu gün de adından saygıyla söz edilen ölümsüz bir kahraman olacaktır.

2.1.1.4. Ölüm

Karamsar duygulara ait korkunun bir başka boyutu da ölüm korkusu biçiminde tecelli etmektedir. Ölüm, kimi zaman felsefi bir düşünce olarak işlenebildiği gibi kimi zaman da korku duygusunu üreten bir olgu olarak da belirebilir. Ölüm korkusu genellikle öte dünya inancını yitirmiş ve bu dünya güzelliklerinden, tatlı hayattan ayrılığa dayanamayacak olan şairlerde ortaya çıkar (Çetin, 2009, 76).

İnançlı bir insan olan Coşkun Ertepinar'da ölüm; korkutucu, ürkütücü bir duygu olarak belirmez. O, ömrünü iyiliğe, güzelliğe, sevgiye ve eğitime adanmış bir insan olarak ölümü alın açıklığı ile karşılar.

ALIN AÇIKLIĞI

Diyelim ki

Ömrün günleri akarken

İki binli yıllara doğru,

Vakit doldu, gong vuruldu!

Son yerimizi aldık,

Sığındık bir avuç

Yurt toprağının

Sıcak bağrına.

Ne sorulur,

Ne söylenir

Bilemesem de orada.

Bilirim ki

Kul hakkı yok kursağımda.

Dilim sürçmez,

Alnım açık tutulurum

Soru sual yağmuruna... (Ertepinar, 1995, 659)

Şair, ölümlü olan insanın mal mülk için gereğinde fazla, hırsla, çabalmasına da bir anlam veremez.

ÇIRPINIŞ

İnsanoğlu bu,
Çırpınmak için gelir dünyaya.
Dalda yaprak,
Bahçede zambak
Gibi titrer
Biteviye...

İnanır, oldum olası,
Bakar hep gökyüzüne.
Ve bütün tasası
Yerin altını düşünmek,
Göç günü geldiğinde
Orada ne olacak diye...

Hırsını yenemez yine de,
Çırpınır bir ömür,
Biriktirmek, çoğaltmak ister.
Ev bark der.

Çoluk çocuk der,

Aynı güçle devam eder didinmeye... (Ertepinar, 1995, 533)

Sevilen insanın ölümünü kabullenmek zordur elbet. Onu bilinmeze uğurlamak... Acaba giden ne haldedir, memnun mudur yerinden?

SON KÖPRÜDEN SONRASI

Sabir Hanım göçtü derler...

O duru akıl,

O yıkılmaz hatır,

Omuzlarında acı, kahır

Buralardan geçti derler...

Erdem yüklü, ak saçlı,

Gönlü ha deyince kırk kulaçtı...

Çile yedi, sabır içti,

Bir akşamüstü gün batarken

Can pazarını aştı derler...

Gerçek mi bu,

Gerçek mi?

Sabir Hanım göçtü mü?

Benizciği uçtu mu?

Ayaksız ata binip

Son köprüyü geçti mi?

Karanlık mı, aydınlık mı evreni,

Ses mi, ruh mu o şimdi? (Ertepinar, 1995, 178)

Coşkun Ertepinar'ın "Son Köprüden Sonrası" şiirinde Türk edebiyatının mihenk taşları arasında yer alan üç şiirin ayak izleri hissedilir. "Ölüm" temasını işleyen bu üç şiir: Orhan Veli'nin "Kitabe-i Seng-i mezar"ı, Yahya Kemal'in "Sessiz Gemi"si ve "Alper Tunga" şagusudur. Orhan Veli'nin Süleyman Efendinin kişiliğini betimleyerek şiirine başlaması gibi Ertepinar da Sabir Hanımı betimleyerek başlar şiirine. "Bir akşam uyuyup uyanmayıveren" Süleyman Efendi gibi Sabir Hanım da "Bir akşamüstü gün batarken" hayata veda eder. Özellikle de şiirin son bölümünde ölüm gerçeği ve ölümün karşısında duyulan acıyı anlatan Alper Tunga şagusu ile hem metin hem de tema yönünden örtüşür.

"Alp Er Tunga öldi mü
İssız ajun kaldı mu
Ödleک öcün aldı mu
Emdi yürek yırtılır!"

En son olarak da Yahya Kemal'in Sessiz Gemi'sine binenler gibi sonsuzluğa uğurlanan Sabir Hanım memnun mudur yerinden? Sabir Hanım acaba şimdi ne haldedir? Bir de ölüme yaklaşan insanın kendisi ise ölümü kabullenmek daha da zordur; ancak Ertepinar yine de tatlıya bağlar karamsar duygularını.

HASTA GÜVENCESİ

Vücudu kayıyor gibi

Uzaya, sonsuza

Ve eriyor gibi ayaklarım...

Korkuyorum,

Yüzüme öyle bakmayın acıyarak,

Korkum çoğalır sonra...

Daha çok gencim, yaşadığım yaz bile değil,

Yaz öncesi baharım...

Başımın içinde bir o yana, bir bu yana

Gezinen bir ağırlık döne döne...

Nasıl da çınılıyor kulaklarım,

Dağlar, ormanlar sürükleniyor sulara...

Ellerimin, ayaklarımın derdi nedir ki,

Boşalmış bir zembek ya da

Bir kayadan kayar gibi...

Yüzüme öyle bakmayın acıyarak,

Ağlamak geliyor içimden, ağlamak!

Çözülse de her yanım ben baharım,

Çok geçmez açarım tomurcuklanırım yeniden,

Gözümde gülümser dünya...

Yüreğime güvenim var benim... (Ertepinar, 1995, 272)

Yaşlılık, bedeninin her geçen gün biraz daha erimesi ve insanoğlunun ölüme yaklaşması demektir. Bunu kabullenmek ise her nefse ağır gelir. Ölüme yaklaştığını hisseden Ertepinar bu duygu altında ezilse de şiirinin son dördlüğünde kendisini

toplamayı başarır. Çünkü Ertepinar, ardında bıraktığı eserleri (kitapları ve öğrencileri) ile sonsuza dek yaşayacaktır.

EN AZDAN

Öldükten sonra da yaşamak isterim

En azdan...

Bütün çehreler bana dost olsun isterim

En azdan

Tanrı sevgisi var gönlümde

Dağlar, taşlar dolusu

Gökler, denizler dolusu

En azdan...

Sinmek isterim bütün varlığa

Işık ışık,

Tel tel...

Güneş olmak isterim

En azdan... (Ertepinar, 1995, 65)

2.1.2. Dış Âlem Unsurları

2.1.2.1. Nesne Sevgisi

Coşkun Ertepinar'ın şiirlerinde nesne sevgisi önemli bir yer tutar. Eşyanın da bir ruhu olduğuna inanan şair, genellikle nesnelere “kişileştirme” sanatı ile verir. Şair nesnelere insanî vasıflar yüklese de onları konuşan, kendisini anlatan, objeler olarak görmeyiz. Şair, nesnelere ruhunda uyandırdığı izlenimleri, düşünceleri kendisi aktarır.

MASA ÖRTÜSÜ

Siz konuşmaz bilirsiniz

Şu masa örtüsü, şu masa.

Erik çiçekleri gibi canlı, ışıklı

Renklerin cıvıltısı,

Baharı doldurmuş odanıza...

Bir aydınlık bahçedesiniz işte

Güneşe, neşeye doymak üzere.

Eşyanın derinliklerinden süzülen şiiri

İnce eller sermiş gözlerinize... (Ertepinar, 1995, 122)

Masa örtüsünün canlı ve parlak renkleri şaire bahar mevsimini hatırlatmış ona yaşama sevinci yüklemiştir.

KAPILAR

Kimi açık, kimi kapalı,

Kapılar ne düşünür,

Birbirine bakarak? .

Kimi cesur,

Kimi korkak,

Göz kırpar pencereleriyle...

Kimi çingiraklıdır,

Kimi tozlu bir hava ile yıkanmış,

Vaktin karanlığı çökmüş kanatlarına

Ürker parıltılı düşüncelerden,

Yüzyıllardan kalma bir ağırlıkla uyuklar...

Kapılar şehirlerin aynasıdır,

Güzellik, çirkinlik kapılarda başlar.

Kapı, sokağına göredir,

Sokak, insanlara göre...

Şehirlerin saadeti ya kapı kapı açılır

Ya da kapanır,

Sihirli bir el

“Açıl kapım, açıl!” deyinceye kadar... (Ertepinar, 1995, 66)

Şair nesne ile kendisi arasında empati kurmuştur. “Kapılar ne düşünür birbirine bakarak?” diyen şair, eşyanın ruh haline bürünmüştür. Her şeyin sonu

başlangıcından belli olur. Kentlerin başlangıç noktası kapılardır, sokakların, evlerin... Bu yüzden güzellik ve çirkinlik kapılarda başlar.

KALEM

Ak kâğıt üstüne izi düşer kalemin,

Gölge gölge, çizgi çizgi...

Güneşten önce yayılır ışığı,

Seher rengi ufuklara...

Ovalardan, vadilerden,

Dağlardan aşar

Ulaşır kalem kaşlı,

Badem gözlü çocuklara...

Meltem olur eser yüreklerde,

Kanat takar duygulara,

Düşünceye kanat takar,

Yakın eder uzakları...

Kaleminden dökülür hep

Bilginin ırmakları,

Sevginin ırmakları... (Ertepinar, 1995, 434)

Şaire göre sıradan bulduğumuz nesnelere hayatımızda çok önemli bir yeri vardır. Her gün beklide defalarca elimize aldığımız kalem, duyguları kanatlandırır. Bilginin ve sevginin ırmakları hep kaleminden dökülür. İnsanoğlunun ona bu nazarla bakması gerekir.

Şair için nesnelere cansız birer varlık değil, yaşayan, ruhu olan varlıklardır. Bu düşünüş tarzı ve bakış açısı, şairin ince ruhunu ve engin düşünce gücünü bize göstermektedir.

2.1.2.2. Kent Sevgisi

Öğretmenlik mesleği sebebiyle ülkenin dört bucağını gezip görme fırsatı bulan Ertepinar, bunlarla ilgili izlenimlerini şiirlerine aktarmıştır. Özellikle de Ankara, Sivas ve Şebn Karahisar onun şiirlerinde önemli bir yer tutar.

Yaşadığı şehir Ankara ve oturduğu semt Bahçelievler onun şiirlerinde sevgiyle yerini alır. Şairin gönlündeki duygular buradan taşacak ve buradan yurdun dört bucağına hatta yeryüzüne yayılacaktır.

AŞKABAT CADDESİNDE BİR ŞAİR

Kim derdi ki Ankara'da

Bu caddede geçecek

Ömrün yarısı,

Gönülde taşan duygular

Şiirleşecek bu caddede? . .

Zaman, farkına varmadan

Hep bu caddede aktı.

Hep bu caddede kanatlandım

İklimler, mevsimler üzerine

Buradan sevgi sundum

Doğusuna, batısına,

Bütün yeryüzüne

Mısra mısra,

Hece hece...

Bahçelievler'de

Yedinci Cadde'yi eskiden,

Boy boy kitaplarım

Beşik olan

Bu cadde.

Gün gelip tarihin bağrında

Beklenen yerini alınca

Kardeş ülkeler,

Bir gönül armağanıyla kutlandı,

Aşkabad oldu adı.

Böylece bu cadde açıldı

Bir ışıklı pencere,

Bütün kardeş ülkelere.

Bir başka ses buldu şiir

Yüreğimde, dilimde benim de... (Ertepinar, 1995, 674)

DAL BİR YANA YAPRAK BİR YANA

Kızılay'da

Atatürk Bulvarı

Beş yüz metrelik asfalt.

Bir aşağı bir yukarı

Yürürsün yürürsün “aşınmaz ki! . . ”

Yıllar var, Kızılay'da hava,

Yaz kış demez çökertir omuzları

Ne güvence akşama,

Ne umut sabaha,

İnsan yüreği hep böyle avuçta taşınmaz ki

Göz yeşile doymak ister,

Yürek sevgiye...

Hele bir korunsun, korunabilsin yeşil,

Demir parmaklık, tahta çitle,

Gün ola harman ola , sıra sevgiye gele...

İlâhi Kızılay,

İlâhi Atatürk'ün bulvarı,

Düşünce ağacımızın boy suları!

“Olur mu böyle, olur mu?”

Dal bir yana, yaprak bir yana yaşanmaz ki... (Ertepinar, 1995, 282)

Şair yaşadığı kent Ankara'da, şehrin merkezi olan Kızılay'ı yemyeşil görme arzusunu dile getirmiştir bu şiirinde. İnsan gönlü yeşile ve sevgiye doymak ister. Türkiye'nin başkentine de yeşil bir görünüm yakışır. Şair için bu sevgi kadar elzemdir. Hatta sevgiden de öndedir.

O İL SİVAS İLİ Mİ?

Şu dağlar ardından

Kimdir beni çağıran?

Benim beşikte çalınmış sevincim,

Yandı özlemden içim.

Bağrıma ateş düştü,

Gündüzüm geceme karıştı...

Bilsem beni çağıran nerede?

Varırım gide gide...

O il Sivas ili mi?

Çekiyor hep gönlümü...

Görsem nasıl şakıyor,

Yaylalardan nasıl akıyor

Kızılırmak, gözüm ırmak!

Sensin

Sensin, değil mi?

Renklendiren gülümü... (Ertepinar, 1995, 257)

Sivas Erkek İlköğretmen Okulunda okuyup orada da öğretmenlik mesleğine başlayan Ertepinar arasında kuşkusuz bir gönül bağı oluşmuştur. Gurur duyduğu ve sevgiyle yaptığı öğretmenlik mesleğinin ilk tecrübelerini yaşadığı bu şehre olan özlemine dile getirmiştir mısralarında.

ŞEBİN KARAHİSAR

Fatih'in otağ kurduğu yer,

İnsan elinin dağ üstüne dağ kurduğu yer.

Otlukbeli'ne tek geçit

Vadisinde asırlardır çağlayan Kelkit...

Hâlâ ayakta durur dimdik

Bir hisar koltuğuna yaslanmış

Sert rüzgârı savurur saçlarınızı,

Gündüz gölgesi düşer güneşe,

Gece bütün büyüyle ay alnından öper!

Her yalçın taşı söyler bin efsane,

Burç burç, kale kale

Tanrıya yükselen bir dua gibidir...

Ürpermeyle düşündürür şanlı geçmişi,

Yanmış, yıkılmış, çile çekmiş bu şehir... (Ertepinar, 1995, 597)

Giresun iline bağlı olan Şebin Karahisar'da Türkçe ğretmenliği yapan Ertepinar, eşi Meziyet hanımla burada tanışıp evlenmiştir. O, Şebin Karahisarlıların "Şair eniŐtesi"dir. Bu Şiirinde adına Şiir kitabı yazdığı Şehrin tarihi öneminden ve tabii güzelliklerinden bahsetmiŐtir.

2.1.2.3. Vatan Sevgisi

Vatan sevgisi duygusunu işleyen vatan Şiiri, aynı vatanın çocuklarının, aynı coğrafyayı, dini, kültürü, dili, bayrağı, ortak duyuyŐ, düşünüş ve manevi değerleri paylaŐanların vatan sevgisinden kaynaklanan ortak duyarlığını terennüm eden Őiirdir. Vatan, üzerinde yaşadığı topluluğu uyumlu bir millet yaptığı, millî birliği sağladığı, millet fertleri arasında aynı sevinçleri, aynı üzüntüleri, aynı heyecanları ve aynı beklentileri doğurduğu için sevilir ve vatan Şiirinde bu duygular terennüm edilir (etin, 2009, 78).

Bir Şehit çocuğu olan Ertepinar'da vatan sevgisi ve ona duyulan bağlılık en üst seviyededir. Vatan sevgisinin kutsallığını bir Şiirinde Şöyle dile getirir:

KUTSAL VATAN

Kutsal vatan, kutsal vatan,

Sanadır lmez sevgimiz.

Yolumuza ışık tutan,

O dile gelmez sevgimiz.

Kutsal vatan, kutsal vatan,

Rüzgârın ne başka rüzgâr...

Gökte bulut bulut yatan

Vatan için ölen ruhlar...

Kutsal vatan, kutsal vatan,

Ne taş ne sade topraksın.

Bizi derinden yaratan

Ruhsun, kansın, al bayraksın...

Kutsal vatan, kutsal vatan,

Sanadır aşkımız bütün.

Başka aşk girmez huduttan,

Vatandır aşkı Türk'ün... (Ertepinar, 1995, 33)

Daha kendisi küçücük bir bebek iken Birinci Dünya Savaşı sırasında bu vatan için gözlerini yuman babası için hislerini şöyle ifade eder:

ŞEHİT BABAM ÇANAKKALE YOLUNDA

Çanta sardım genç yaşımda,

Cenk borusu ötüyordu!

Sevgi bir duman başımda

Burcu burcu tütüyordu...

Son geceydi yatağımda,

Karım ağlardı sağımda,

Körpe yavru kucağımda

Kirpiğini örtüyordu...

Gün doğmadan düştük yola,

Tanımadık durak, mola...

Geridekiler sağ ola,

Sağ ola bu şanlı ordu.

Aşılır dağlar, aşılır,

Artık candan savaşılır,

Ateş ile sarmaşılır,

Düşman karşımızda durdu!

Uykusuz geçti gecemiz,

Buyurmuş da en yücemiz.

“Allah! Allah” son hecemiz,

Ah... Alnıma bir şey vurdu!

İlerledi bizimkiler,

Sızan kanımı kim siler?..

Şehide, yurt rahmet diler,

Yoksa ruh nasıl uyurdu?.. (Ertepinar, 1995, 32)

Şair bağrında doğup büyüdüğü vatanını ve ona olan sevgisini “Benim Güzel Yurdum Anadolu’m” şiirinde betimleme tekniğiyle anlatır.

BENİM GÜZEL YURDUM ANADULU'M

Benim güzel yurdum Anadolu'm

Çiçeği kan rengidir.

Şehit torunlarıdır kızım, oğlum,

Dağı taşı can rengidir.

Ormanları, ovaları,

Yaylaları, dağları,

Tarlaları, bağları

Bize has vatan rengidir.

Üç bir yanı deniz,

Denizlerinde biz.

Gece gündüz kol gezeriz,

Balıkları sedef, mercan rengidir.

Yaz kış çağlar çayı, ırmağı,

Cömerttir, bereketlidir toprağı.

Yeşilin türlü rengine bürünmüş yaprağı,

Ağacımızın cana can katan rengidir.

Anadolu'm, benim güzel yurdum,

Mutluyum, bağrında doğdum.

Yiğittir, kahramandır soyum,

Bayrağım, çiçeklerin al açan rengidir. (Ertepinar, 1995, 457)

2.1.2.4. Atatürk Sevgisi

Coşkun Ertepinar, Atatürk'e gönülden bağlıdır. O, vatan kurtaran bir kahramandır. "O, bilgilerle bilge, / Kahramanlarla kahramandır. " (Ertepinar, 1956, 46) karanlıklardan bir altın çağ aşmıştır. Atatürk inkılâplarına inanır. Yolundan sapanları kınar. Atatürk'ü en iyi anlatan şairlerden biridir (Serarslan, 2007, 79).

ATATÜRK MARŞI

Atatürk! Atatürk! Ululara eş Atatürk!

Sevgin yeryüzüne kapladı, insanlığa aşk sensin.

Her sıcak duyguda, her güzelde, her yücede sen varsın,

Kurtarıcı, yapıcısın; halkın yüreğinde yaşarsın.

.....

Gençlik seni, millet seni, dünya seni alkışlar,

Adınla senin savaş durur, sulh başlar...

Atatürk! Atatürk! Ululara eş Atatürk!

Gelmiş, geçmiş ululara baş Atatürk! (Ertepinar, 1995, 220)

Köklü bir Atatürk sevgisi, Ertepinar'ın şiirlerinin ayrı bir özelliğidir... Sevginin tutku haline gelişidir ki, ona, şiirin ölümsüz diliyle "kahramanın ululuğunu içimize sindiren yazılar yazdırmıştır. "(Ertepinar, 1997, 226)

Ertepinar'da Atatürk sevgisi ve vatan sevgisi birbirinden ayrılmayan bir bütündür. Vatan kurtuluşunu, özgürlüğünü O'na borçludur.

ATATÜRK MARŞI

Kutsal dedin bu vatan,

Ölmez dedin bu millet.

Can koydun da ortaya,

Kuruldu cumhuriyet.

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk.

Ey bin yılda bir gelen,

İnsanlığa yol veren.

Sen ey eşsiz kahraman,

Türklüğe yol gösteren.

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk.

Alnında al bir şafak,

Barış burcunda bayrak.

Sevgisinde sınırsız,

Dostluğu önde gelen.

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk.

Devrimlerin yüceltti

Bu milleti, devleti.

Bizden sana bin sevgi,

Minnet, şükran, bin övgü...

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk. (Ertepinar, 1995, 224)

Bu şiir Atatürk'ün doğumunun yüzüncü yılında Kültür Bakanlığınca açılan yarışma ve yapılan teklif sonunda Atatürk Marşı olarak kabul görmüş ve Hikmet Şimşek tarafından bestelenmiştir (Ertepinar, 1995, 224).

Atatürk'ün yolundan sapanları kınayan, O'nun yüceliğini göremeyenlere kızan Ertepinar, ölümünün üzerinden yarım yüz yıl geçen Ulu Önderin aziz ruhuna şöyle seslenir:

KAYGILANMA ATATÜRK'ÜM KAYGILANMA

Kral, şah, devlet adamı, asker bilgin,

Küçük büyük,

Dost düşman

Bütün insanların ayağına koştığı insan,

Yıkılmaz kale, sen Atatürk!

Sana düşmanlık artıyormuş gün be gün;

Hem de alttan alta değil artık,

Senin barış bahçende, sevgi bahçende

Gün ışığında oynanıyormuş bu kara oyun,

Yazık! Binlerce yazık!

Oysa Şu bunalmıŐ dŕnyanın
Bŕtŕn hayran gŕzleri sendedir hâlâ,
Sen onursun uygarlıĝa, onursun insanlıĝa,
Yaptıklarınla,
Adıla sanınla...

DŕŐmanlık, Öyle mi,
Vatan kurtarana, devlet kurana, yŕceltene? . .
GŕrŕlmemiŐ nankŕrlŕĝŕn bŕylesi...
Ama kaygılanma Atatŕrk'ŕm, kaygılanma,
Sana dŕŐman olanın er geĝ kara olur yŕzŕ,
Milletin ahı tutar, kŕr olur iki gŕzŕ... (Ertepinar, 1995, 445)

Şair Şiirin son bŕlŕmŕnde vatanımızın kurtuluşunu saĝlayan Ulu Önder'e dil uzatanların er geĝ cezasını ĝekeĝeĝini belirtir. Tŕrk milletinin Ata'ya olan sevgi ve saygısı sonsuzdur.

Şair, Atatŕrk devrimcisi ve ilkelerinin koruyucusudur. Baĝırmadan, ŐakŐakĝılarıyla ortaya gŕrŕltŕlerle atılmadan . (...) Bunca Atatŕrk Şiiri yazıldı, bunca Atatŕrk kitapları ĝıkarıldı ama kŕcŕcŕk bir dokunuŐla bir koca devrime bunca iĝtenlikle eĝileni daha ĝıkmadı. Bu başarı, Şairin Cumhuriyet eĝitimiyle yetişmiş olmasından, o gŕnlerin heyecanını duymasındandır. (...) (Ertepinar, 1997, 296)

Coşkun Ertepinar iĝin ‘‘Atatŕrk Şairi’’ diyebiliriz. Atatŕrk temasını işleyen ‘‘Destan Atatŕrk’’ isimli ũĝ bŕlŕmden oluşan altmıŐ dŕrt sahifelik eser bunun en

güzel kanıttır. Şair Atatürk sevgisini sadece bu kitaba sığdırmakla kalmamış, diğer eserlerine de yaymıştır.

2.1.2.5. Memleket Sevgisi

“Milliyetçi ve memleketçi şair” Coşkun Ertepinar’ın, gönlü vatan ve memleket sevgisiyle doludur. Memleketini taşıyla, toprağıyla, dağları, ovaları, ırmaklarıyla büyük bir coşkuyla sever.

Coşkun Ertepinar’ın şiirlerinde doğduğu şehir Kayseri’nin Erkilet beldesinin ve Erciyes Dağının önemli bir yer tuttuğunu görürüz. Erkilet, Kayseri’nin kuzeyinde Erciyes’in tam karşısında yer alan bir beldedir. Kayseri’nin en güzel Erciyes manzarasına sahip belde olarak bilinir.

ERCİYES’E YAKARIŞ

Büyüksün, yücesin,

Kol kanat germişsin dağlar üstüne...

Ak saçlı Erciyes’im,

Tanrı seni

Erelim diye mi yarattı,

Ululuk sırrına,

Söyler misin yaratanın kastı ne?. . (Ertepinar, 1995, 138)

Şairin şiirlerinde doğduğu yere derin bir sevgi, bağlılık ve özlem görülür.

ERCİYES'TEN TAŞAN SEVGİ

Doğduğum şehir bu,

Yıllar yılı uzağındayım.

İşte kavuşuyorum işte,

O deniz,

Ben damlayım...

İlk Erciyes'te gördüm yüceyi,

Doruklarında okudum heceyi,

Yunus'la Kerem'le çözdüm bilmeceyi,

Seyranî ile seyrandayım

Bilen bilmeyen beni,

Gesi bağlarının bir top gülündeyim ben,

Topa işlenmiş gibi kitaplarda sözlerim benim,

Bugün sende isem,

Yarın da Sinan'dayım.

Benim dünyam budur işte,

Doğduğum şehre her gelişte.

Kaynar taşar yüreğim,

Duygularım taşar Erciyes'ten,

'Şu Dağlar Bizim Dağlar' olur!

Bir anda Ağrı'daysam artık

Az sonra Süphan'dayım...

Yurdum deniz,

Ben damlayım... (Ertepinar, 1995, 179)

Özlem duygusu zaman zaman onu çocukluk günlerine götürür. Çok küçük yaşta öksüz ve yetim kalmış olan Ertepinar, bahtını başı dumanlı Erciyes dağı ile özdeşleştirir.

ERCİYES ERKİLET VE TÜRKÜLER

Erkilet derler adına,

Türküsü dillere destan...

Gün doğarken selam verir Erciyes'e

Gün batarken selam alır Erciyes'ten...

Bağlarında bunca güzel, bunca can,

Hani benden kalmamış mı salınan!

“Erkilet güneydir gölge basma mı?

Senin yarin benimkinden yosma mı?”

Oy Erciyes,

“Ağustosta balta kesmez buzlu” dağ,

Eteğinden nasıl geçti Kerem ile Aslı, dağ?

Bilemedim bu yaşıma bastım da

Sana derim sana

Dağlar içinde akıllı dağ, uslu dağ!

Senin başın zaman zaman dumanlı,

Benim başım her zaman sisli, dağ!

Bildim bunu Şimdi bildim,

Ben bu bahtı kimden aldım... (Ertepinar, 1995, 235)

Öğretmenlik mesleğine 1932 yılında giren, 1956 yılına kadar yurdun dört bucağında öğretmenlik yapan Şair bu süre zarfında edindiği izlenimleri, memleket manzaralarını, milliyetçi bir ruhla yoğurarak Şiirlerine aksettirmiştir. 1970 yılında Bakanlık MüfettiŐliđine atanan Ertepinar'ın 1972 yılına kadar süren bu dönemde yurdu adım adım dolaŐmıŐtır. Bu son görevinin verimi olarak "Şu Dağlar Bizim Dağlar" isimli eserini oluşturmuştur. Eser, baştan sona memleket, vatan sevgisiyle doludur.

ÖzleyiŐleri, sevgileri, dilekleri hep daha güzel bir memleket aŐkına olan Şair, kitabında âdeta manevî bir gezgin gibi yurdun dört bucağını dolaŐmıŐ. Ülkemizin yer yer güzellik ve anlamlarını, canlı dil, yeni bakış ve duygularla dile getiriyor (Ertepinar, 1997, 275).

ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR

Şu dağlar bizim dağlar

Üstünüzde izim dağlar

Siz gökler boyunca yüce,

Ben duygudan denizim dağlar...

Doruklarınızdan aşan yol benim,

Bağrınızda aşan gül benim.

Yiğitleri dalca, elifleri ince

Dağlarım benim, dağlarım benim... (Ertepinar, 1995, 138)

Erciyes'le birlikte, Türkiye'nin dört bir yanına haşmetleriyle çivi çakmış Ararat'ların, Süphan'ların, Toros'ların "Bizim Dağlar" olduğunu bilmeyenlere, son günlerin dramı içinde, Sayın Ertepinar ne kadar manalı sahip çıkıyor. Şair topraklarımızın "DAĞLAR"ını bile bu denli vatan aşkı içinde dile getiriyor (Ertepinar, 1997, 292-293).

Ertepinar, bir milletin yüceliğine tanıklık edercesine göklere yükselen dağlar karşısında duygu denizinin derinliklerine dalıyor. (Ertepinar, 1997, 283) Dedem Korkut'a vatan, düşmana düşman, eteğindeki göle sultan, kurda kuşa yuva olan; başı dumanlı, tepesi karlı, göğsü çimenli dağlar... Şairimiz bütün güzellikleriyle dağlarımızı gözler önüne seriyor. Şiirinde bir halk deyişine de yer veriyor: "Dünyada Van, ahrette iman!"

ŞU MAVİ GÖLE SULTAN DAĞLAR

Karşı karşıya yatan,

Dedem Korkut'a vatan dağlar!

Dost elinden dostça tutan,

Düşmana düşman dağlar!

Doruklarında kar beyaz beyaz,

Çayır çimenli göğüsleri duman dağlar!

Şimdi üzerinden süzülerek geçtiğim

Şu mavi göle sultan dağlar!

Artos, Erek, Süphan...

Her seher güneşe şavkı vuran dağlar!

Kurduyla kuşuyla, ceylanıyla kuzusuyla

Dağlar, dağlar, can dağlar!

Ey, “dünyada Van” diye çağırın,

Van’ı kollarıyla saran dağlar!

Duyun duyabilirsiniz sesimi bulutlardan,

Bu göz, bu yürek size hayran dağlar! (Ertepinar, 1995, 147)

Edirne’den Artvin’e kadar baştan başa yurdu dolaşan şair, hayranı olduğu ve yakınlık duyduğu Koca Sinan ve onun eseri Selimiye’yi daha başka bir fikir ihtişamı ile yükseltiyor (Ertepinar, 1997, 284).

SELİMİYE, KOCA SİNAN VE EDİRNE

Edirne’de bir kutlu tepede

Ulu bir dağ gibi,

Taşın, mermerin, imanın zaferi Selimiye...

Dört ince minare duada dört kol sanki

Uzanmış bir gök kubbeye,

Yurdu gözler yücelerden...

Sesten bir ırmak boşanır mavi boşluğa

Her zerresi kanımızla yoğrulan bu ovada

Yüzyıllardır

Aşarak zamanı gündüzlerden, gecelerden...

Tanrı adıyla büyür bir şadırvan serinliğinde

Selimiye, Koca Sinan ve Edirne...

Rahmet üstüne rahmet taşar hep

Dudaklarda aşkla titreyen hecelerden... (Ertepinar, 1995, 139)

Ya Çoruh'a, sanki karanlık arzular peşine düşmüş insanlara seslenir gibi cesaretle sesleniyor Ertepinar. Bu seslenişte Türk millî ruhunun şahlanması, zamanımıza has Kuvayı Milliye ruhu var onun mısralarında. (Ertepinar, 1997, 284-285)

ÇORUH'A SESLENİŞ

Şu yeşil vadiden geçip gidersin

Sanki düşmüşsün karanlık arzular peşine!

Çoruh, akma dur, yere gir,

Düşman içinde işin ne... (Ertepinar, 1995, 146)

Ertepinar içinde yaşadığı memleket Anadolu'nun her karış toprağını, denizini, ırmağını, tarihi dokusunu, kültürel değerlerini ve kültür ulularını büyük bir kutsal bağla sevmiş; millî duygular içerisinde aktarmış yerli bir ozandır.

2.1.2.6. Doğa Sevgisi

Ertepinar hem şair hem de insan olarak doğa âşığıdır. Şair için doğa sevgisi çok önemlidir. Tabiattaki değişim, mevsimler, küçük bir kuş, saksıdaki çiçek onun iç dünyasında bezen sevinç bazen umut bazen de hüznle yer alır.

TOPRAK ANA

Kış gömülünce karlar altına

Emer ateşi derinlerden,

Üşümesin der, toprak ana,

Sıcacık örtü olur tohumun uykularına.

Suyun, yeşilin, çiçeğin

Özlemiyle titredikçe

Buğulanır içten içe

Bir cemre rüyası dolar anılarına.

Baharı, yazı, güzü

Beklediği gibi bekler,

Yeniden doğurmak için

Basar cümlemizi bağrına.

Cömertçe alır verir,

Ağaç onun, buğday onun, gül onun,

Konuşuruz, kelimesiz dil onun,

Dayanır her tutduğumuz dal ona... (Ertepinar, 1995, 192)

Şair bu şiirinde, “Benim sadık yârim kara topraktır. ” diyen Veysel’in dilinden toprak anayı anlatmaktadır. Tüm canlıları şefkatle bağrına basan toprak ana, insanoğlunun benim dediği her şeyin gerçek sahibidir; ancak bunu dile getirmez. Çünkü o cömert ve tevazu sahibidir.

YİNE BAHAR GELDİ

“Evvel bahar, yaz ayları gelende”

Ağaçlar silkinip çiçekler tomurcuklanınca

Yer yüzüne çıkar

Yer altındaki karınca

Aynı şevkle...

Toprakta yeşil, bereket, mutluluk,

Yüzlerde güven, neşe...

Her yandan hayat fışkırır,

Herkeste göğüs, bağır açık,

Güneşe...

“Evvel bahar yaz ayları gelende”

Dağ, kır, ova güzelleştikçe güzelleşir...

Coşkun akan yurt sularınca

Bir ses şakır can evimde benim de

Aynı şevkle... (Ertepinar, 1995, 112)

Coşkun Ertepinar'da bahar mevsimi tabiatla birlikte duyguların da canlanması, insanın içinin kıpır kıpır olması, yaşama sevinciyle dolması demektir. "Ertepinar'ın şiirinde bahar mevsimi nedir?" Sorusunun cevabı, "yaşama sevinci"dir. Şair, montaj tekniği ile Karacaoğlan'ın baharın gelişini betimlediği şiirinin ilk dizesini şiirinde kullanmıştır. Bahar mevsiminin gelişiyile tabiat güzelleştikçe coşkun akan yurt suları gibi şairimizin şiiri de "geleceğe akan coşkun bir pınar" olacaktır.

CAN ERİĞİNE CAN GELDİ

"Uyan gözlerim uyan"

Bahar erişti yine,

Domur domur irkildi dallar

Can eriğine can geldi...

Gör ki

Duman duman tütüyor

Tarlalarda yeşil,

Bahçelerde beyaz...

"Uyan gözlerim uyan"

Maviden, beyazdan, yeşilden

Cümle kuşlar, kırlangıçlarla

Sen de

Aşk üstüne yaz... (Ertepinar, 1995, 60)

Kışın ölen tabiat baharın gelişiyile can bulur. Kupkuru dallar yeşillenir çiçek açar. Bu mucizevî doğa olayı karşısında insanoğlunun gözleri “gaflet uykusundan” uyanmalıdır. Ertepinar, sultan 3. Murat Han’ın şiirindeki “Uyan ey gözlerim gafletten uyan!” redifini montaj tekniği ile şiirinde kullanmıştır.

Şair bu şiirinde kendisine sesleniyor: “Bu güzel doğa olayı karşısın da boş durma. Sen de aşk üzerine şiirler yaz. ”

ETTİĞİNİ BİLMEZ MEVSİM

Kimden kime şikâyetin sonbahar,

Perişan mevsim!

Kırıp koparıyor,

Savurup döküyorsun yine,

Diyecek yok eski çağlardan gelme öfkene...

Belli, senden değil bu deli rüzgâr,

Bulutları sen çağırmadın!

Sen, ıssız bırakmadın bahçeleri, belli,

Göklerin ağırlığını sen indirmedi üstümüze...

Suların çılgınlığı,

Balıkların ürpermesi kendiliğinden...

Ya martıların tedirginliği,

Ya kuşların çılgılığı neden? .

Sonbahar,

Ettiğini bilmez mevsim!

Senden değil öyle mi?

Senden değil bunca zulüm... (Ertepinar, 1995, 111)

İlkbaharda canlanan tabiat sonbahar mevsimiyle ölmeye başlar. Sonbahar rüzgârı dalları, yaprakları savurur, kırar, döker. Bu durum şairin ruhunda öfkeye neden olur. Her ne kadar “mevsimin yaptığından haberi olmaz” dense de şair kişileştirerek anlattığı sonbahar mevsiminin tüm bunların birinci derecede müsebbibi olduğuna emindir. Bu nedenle de ona kızgındır.

KIR ÇİÇEKLERİNİN HİKÂYESİ

İster sarı, ister mor

Şu kır çiçeği,

Nereden düşmüş buralara;

O yaylaların, yamaçların

İşıltısına doyulmaz

Bir çiçeği? . .

Çocukluğumda hayrandım

Efil efil, ince ince

Savruluşlarına nasıl da.

Şimdi sığınmışlar

Büyük kentler kenarına

Olmuşlar şehir çiçeği... (Ertepinar, 1995, 588)

Çocukluğu Erciyes'in eteklerinde geçmiş, tabiatla kaynaşmış olan Ertepinar; çocukluğunda yaylalarda, dağların yamaçlarında gördüğü nazenin kır çiçeklerinin, kentlerde boy göstermesinden üzüntü duymaktadır.

PENCEREM YEŞİLE DOYACAK

Bir gün gelecek ağaç ağaç sallanacak
Şu karşiki yamaçlar,
Pencerem yeşile doyacak...
Defne dalı değilim ama ben,
Sabırla bekleyeceğim o günleri
Bekleyebildiğim kadar...
Sonra da pencerem benim gözlerim olacak,
Görecek hep Balgat üzerinden Eymir'e doğru
Yayvan yeşil tepeleri
Rüzgârda nasıl savrulup güneşte nasıl uyuyacak...
O zaman duyacak kulaklarınız,
Duyacak kulaklarım bir de bakmışsınız
Tanrının yeşile hayran kullarına şükürler okuyor kuşlar;
Ormana dolmuşlar... (Ertepinar, 1995, 114)

Tabiata derinden bağlı olan şair, yaşadığı yeri yemyeşil görme arzusunu dile getirmiştir. Tabiatı en çok tahrip eden insandır. Şair “defne dalı” olmasa da bütün insanlığı doğayla barışık olmaya davet eder. Tepeler yeşile doyunca kuşlar bile bu durum karşısında insanoğluna şükürlerle dua edecektir.

2.1.2.6.1. Kıra Yönelme

Coşkun Ertepinar, tabiatı çok iyi bir şekilde gözlemler ve onunla kendi ruh hali arasında bağlantılar kurar. Şair, tabiatı gözlemlerken ve betimlerken kendisini bu manzaranın dışında tutmaz. O da bu manzaranın bir parçası olarak şiirde yerini alır. Kendisini doğa unsurlarına benzeterek kurgular şiirini.

AĞLAYAN AĞAÇ

Rüzgârla okşanan,

Yağmurlarla yıkanan

Gülen bir ağaçtım vaktiyle,

Ağaç kardeşler arasında

Yeşiller içindeydim...

Kopardılar, kırdılar dalımı, yaprağımı,

Gölgesiz bıraktılar, dalımı, toprağımı.

Şimdi iki gözüm iki çeşme

Ağlarım gece gündüz,

Ağlarım dünyaya geldiğime...

Açamaz olmuş tomurcuğum,

Kokuşamamış çiçeklerim.

Ağaç kakan, boz bildircin,

Mavi, yeşil, sarı

O benim türlü türlü kınalı kuşlarım,

Cıvıl cıvıl, minnacık minnacık dostlarım

Terk eylemiş göklerimi,
Uçup gitmiş şu bozkırlar boyunca...
Şimdi yalnızca ağlarım
Bir zamanlar güzel günler gördüğüme...

Yumru kütük derler bağrımdaki budağa,
Oysa onlar benim kurumuş göz pınarlarım.
Kestiler de karanlıkta taze taze dalımı,
Seher ile gören gördü halimi!
Aktı damla damla, aktı sıza sıza
Boşanıp geldi öz su damarlarımdan.
Çekildi canım uçlarda,
Şimdi tek tük yeşilim, tek tük dallarda
Ağlarım, bunun için ağlarım,
Ağlarım kuruyarak öldüğüme... (Ertepinar, 1995, 87)

Ertepinar. Şiirlerinde “ağaç” imgesini sıkça kullanır. “Ağlayan ağaç”, “tek Ağaç”, “kırın tepesindeki ağaç” gibi. Ağaç imgesi hep teşhis sanatı ile verilir ki “ağaç”, Coşkun Ertepinar’ın kendisidir.

Aslında umutsuzluk ve bedbinlik Ertepinar’da nadir görülen bir temadır. Şairin şiirlerinde “yaşama sevinci” ile ilgili bölümde verdiğimiz “Kırın Tepesindeki Ağaca Övgü” şiirinde olduğu gibi iyimser bir hava çizmemiştir bu şiirinde. Bir zamanlar güzel günler geçirmiş olan şair hayatın ona yaşattığı olumsuzluklar

neticesinde dalları yaprakları koparılmış, tomurcuklanamayan, her geçen gün biraz daha kuruyan bir ağaç gibi hissetmektedir kendisini.

ÖZLENEN KÖY

İnce pınarlar süzülür dağ eteklerinden,
Işıltısı vurur ovaya doğru.
Ben yüreğimden dolu, yüreğim benden,
Ağaçlı vadiye, çimenli yaylaya doğru...

İkiye böle böle yeşili bir uçtan
Bir gümüş çizgidir çekilen yamaçtan...
Suya doymuş kuşlar gözler ağaçtan,
Gel gidelim gel, bu köye doğru.

Uzaklarda kalsın dumanlı şehir,
Unutulsun hileler, yalanlar bir bir...
İnsan dünyaya inanmak için gelir,
Kalkar olsun elimiz inançlı duaya doğru.

Her bahar bir kanat çırpınır içimden,
Çırpınır çırpınır da uçamaz neden? . .
Şikâyetim yok ama kimseye kimseden,
Bir arzu sadece, kuşlar gibi hür olmaya doğru... (Ertepinar, 1995, 152)

Şair şehrin kirli havasından ve ikiyüzlü insanlarından kaçarak tabiata sığınmak istemiştir. Ertepinar için tabiat huzur duyulan, insanın kedisini özgür hissettiği yerdir.

2.1.2.6.2. Deniz Sevgisi

Coşkun Ertepinar deniz sevgisini şiirlerinde konu olarak kullanır. Deniz, şair için insana huzur veren bir beldedir. Özgürlüğün sembolüdür.

DENİZ ÜSTÜ

Gök bucaksız...deniz uçsuz...

Ne daldın be kaptan göz ilmiyen kıyıya? .

Bırak işte dalgalar sürüp götürüyor gemini

Ve sen kuş gibi uçuyorsun. .

Uyma dönüp ardın ardın kaçan akıntıya.

İradenin bağlarını sıkı tut:

Salıver kendini

dağ dağ kucaklaşan

şu kapkara sulara...

Aldırma horlayarak oyulsun,

Derinleşsin önünde boşluklar...

Neye yarar çalkantısız ölü bir okyanus? .

Neye yarar hey kaptan!

hey demir atlı

kasırgadan kanatlı

sen uç uç! .

Bakma suların horlayarak oyulan

Karanlığına korkuyla ilerden.

Daha çok uzaktasın sarı yalçına

Sarı saçlar gibi sızan fenerden... (Deniz Üstü)

Şair denizi sıkıntılardan kaçılan bir belde olarak görmektedir. Deniz, ardında bırakılanları düşünmeden çıkılan bir yolculuk; insanın kendisini özgür hissettiği, huzur bulduğu yerdir.

TEMMUZ DENİZİ

Özlem mevsimi geldi,

Hür iklimlere bir çağırın var bizi.

Açın, köpük köpük, yelken yelken,

Ulaşamadığınız ufuklar bende diyor,

Temmuz denizi... (Ertepinar, 1995, 116)

Şair temmuz ayını deniz mevsimi olarak sevinçle karşılamaktadır. Deniz, insanları hür iklimlere davet etmektedir. Bu şiirde de deniz özgürlüğün sembolü olarak görülmektedir.

2.1.2.7. Zaman Problemi

Coşkun Ertepinar şiirlerinde zaman ve sonsuzluk kavramlarını güzel bir şekilde kullanmıştır. Zaman kavramını kullanırken sonsuzluğu dile getirmiştir. Ona göre zaman, başı ve sonu olmayan bir unsurdur. Sonsuzluğu anlamak için gün, ay, yıl, dakika, saat gibi yardımcı unsurlar icat eden insanoğlu yine de zamanın elinde oyuncak olmaktan kurtulamamıştır. Geçen zaman değil, insanın kendisidir.

ZAMAN VE BİZ

Anlıyorum artık, iyice anlıyorum

Su gibi akıyor zaman

Akan biziz

Uzayan sessizliği dinliyorum,

Bize bakmıyor zaman;

Bakan biziz

Sonsuzluğu kavrayan,

Evrene sığmayan

Akıl almaz, akıl almaz giz

Harman, harman içinde,

Yıldız yüklü harmanlar zaman içinde,

İğne ucu damla, ulu dediğimiz deniz!

Zaman değil suyla, rüzgârla akan,

Bir fiskecik bulutça ötelere sarkan

Biziz... biz... (Ertepinar, 1995, 364)

Şaire göre zaman, “sonsuzluğu kavrayan ve evrene sığmayan akıl almaz bir sır” dır. Su gibi akan, hızla geçen zaman değil, insanoğludur. Zamanı takip eden, tasnifleyen, sınırlayan insanoğludur. Zamana göre varlığımız önemsizdir. Zamana hükmümüz geçmez. Çünkü zaman kalıcı, insan ölümlüdür.

ZAMAN VE UMUT KANATLI KUŞLAR *Şemsettin Kutlu'ya*

Nasıl istersen öyle düşün,

Ama ne var ki düşündüğün gibi değil işte!

Her şeyi içine almış zaman,

Sanırsın odur durmadan akan

Evrendeki dönüşte...

Biz hep odur diyoruz,

Zaman diyoruz,

Zamandır akan; oysa

O yuvarlamış yıldızları bütün

Kendi korkunç sessizliğiyle dolu boşluğa...

Öncesi yok bir başlangıçtan

Sonrası yok bir sonsuzluğa

Odur hükmeden,

Odur hâkim!

Geçmek bize göredir, bize göre iklim, mevsim...

Bahar geçti, yaz geçti, güz geldi işte,

O da geçecek bizimle, o da geçti işte!

Ayaklar altında sürüklendi

Güzelim yapraklar

Sarı altınlar gibi düşüp düşüp yere.

Akan ne, geçen ne, duyuyor, görüyorsun;

“Dur, geçme!” dediğimiz en güzel anda

Bir şeyler uçuyor hep senden, benden,

Suskunluğu

Sonsuzu saran zamanda...

Ay, gün, saat, saniye

Senin hesabın;

Geçen sensin, o değil, zaman değil.

Zaman, bir kere olsun bakmaz,

Mermer gibi düz alnımıza yıllarla oyulan çizgiye...

Akan, yok olan nedir diye sorma bir daha!

Yıldızlardır, rüzgârdır, bulutlardır, otlardır,

Sulardır, ağaçlardır, dağlardır, taşlardır...

Bir de, göğsümüzün altında durmaksızın çırpınan

Umut kanatlı kuşlar, kuşlar, kuşlardır... (Ertepinar, 1995, 367)

Şair bu şiirinde de hızla geçen zaman değil, insan ömrü olduğunu vurgulamaktadır. Bu yüzden yok olan ömür için zamanı suçlamak boşunadır.

2.1.2.7.1. Zamanın Gücü

ZAMAN VE İNSANOĞLU

Zaman mı geçti,

Hangi zaman? .

Şimdi bir kadın geçti

Buradan...

Saçları bembeyaz,

Solgun yüzü buruş buruş,

Nerede o eski naz,

O eski görkemli savrulmuş? .

Uçtu diyorsun, kuş oldu uçtu,

Aktı,

Bir karanlık boşluğa...

Zaman mıydı o,

Yoksa insan mı

Onu hiç,
Düşünmüyorsun...
Zaman de,
An de,
Ne dersen de
O değil uçan,
O değil geçen
Sensin
Ve seninle yaprak, çiçek,
Karınca, kartal, güvercin...

Zaman
Evreni saran
Sınırsız bir akmaz su!
Sen onun içinde
Bir hayal kıyıya varmak için
Çırpınan
Gücü sınırlı bir insanoğlu,
Bütün gerçek bu, hepsi bu... (Ertepinar, 1995, 517)

Ertepinar, zamanın acımasızlığından ve zaman karşısında insanın içine düştüğü çaresizlikten şikâyetçidir. Evet, zamanın gücü karşısında insan çaresizdir. Her geçen gün ondan bir şeyler alıp götürür. Zaman içerisinde insan, bir hayal gibi gelip geçecektir.

ACI ZAMAN ŞARKISI

Ilık bir yüzü vardı,

Gülen gözleri...

Zaman, aldı götürdü,

“Dur! Geçme!” dediğimiz günleri...

Bahçe yeşildi,

Vadi derin, yamaçlar büyüdü...

Başaklar arasında o, bir tablo – resim,

Yanakları sanki bahçenin gülleri...

Ey zaman, acı zaman,

Ver aldığını geri!

Açılsın, solan dökülen yeniden

Aynı şevkle uzansın dallara ince elleri... (Ertepinar, 1995, 181)

Şair, bu şiirde yaşlanmanın sebebini zamana bağlayarak gençlik günlerine duyulan özlemi dile getirmektedir. “Ey zaman, acı zaman, / Ver aldığını geri!” derken tevriye sanatını kullanmış; zamanın insanı acıtan, üzen bir duygu olduğunu vurgularken aynı zamanda ondan, götürdüklerini geri vermesi için merhamet dilemektedir.

UÇAN BAKIŞLARLA

Zamana

“Dur, geçme!” diyebilmek

Ona bir şeyler vererek
Sonsuzluğa yönelmek...

Yokluğa dökülen
Karanlığın üstüne üstüne
Bir tatlı rüzgâr estirerek
Serinliğinde yol almak...
Kolay değil,
Kolay değil,
Uçan bakışlarla
Tepeden tepeye tırmanmak... (Ertepinar, 1995, 633)

Şair kalıcı olma isteğini bu şiirinde de yinelemiştir. Zamana “Dur! Geçme!” diyebilmek keşke insanın elinde olabilseydi. Keşke ona bir şeyler verebilseydik de yeryüzünde onun gibi sonsuzluğu yakalayabilseydik.

2.1.2.7.2. Zamandan Şikâyet:

GÜNLERİN AYNASINDA

Gün doğdu, gün battı,
Aynı dekor, aynı tablo...
Pazartesi, salı, Çarşamba,
Hele Çarşamba, of. . hele Çarşamba...

Çarşambadan bellidir
Perşembenin gelişi!
Cuma kalmış arada,
Bir eli önde, bir eli arkada.
Cumartesi, Pazar
Dünya nasıl olursa olsun
Zaman değişir şöyle biraz,
Zaman genişler, zaman uzar...
Pazartesi, oyuncu pazartesi
Hep oyun bozar.
Pazartesi insanlar
Bir kurumludur, bir kurumlu,
Yazar, yazar, yazar
Komedi, trajedi, melodram...
Yüzyıllardır böyle akar su!
Gün doğar, gün batar,
Düğüm üstüne düğüm,
Gün üstüne gün...
Hep aynı olgu, aynı dizgi,
Artan eksilen olmaz ortada
Aynı ağırlık, aynı ezgi. (Ertepinar, 1995, 88)

Ertepinar hayatın sıradanlığından, monotonluğundan dem vurmaktadır. Daha önceki şiirlerinde zamanı başı ve sonu olmayan, sonsuz olarak tanımlayan şair bu

şiiirlerinde gece ve gündüz arasında geçen zaman dilimi olarak ele almıştır.
“Çarşambadan bellidir perşembenin gelişi” ya da “gün doğar, gün batar hep aynı
olgu aynı dizgi” diyen şair bu sıradanlıktan sıkıldığını dile getirmektedir.

ZAMAN ÇIKMAZINDA

Evde uyusun yatak,

Sokakta başladı koşu.

Bir parça bulut, biraz mavi,

Ağaçlar duada, ışıldamada su...

Karınca kaynaşması köşe bucak,

Biraz serinlik biraz gölge,

Kavurucu güneş vakit öğle,

Ayak yorgun, deniz uzak.

Demlenmiş ikindi,

Dinlenmiş gök.

Meyve dal uçlarında,

Umut, kırmızıya dönmüş yaprak.

Işık tel tel, umut al çiçek,

Dağlar cümbüşte renk renk...

Uçuruma açılan kapılar

Az sonra kapanacak.

Koyu karanlık, ağır gece,

Biraz hayal, biraz tasa, düşünce,
Biraz uyku, biraz rüya,
Aktı zaman, ağardı tan, söktü şafak.
Hep bu, başı sonu yolun,
Doğdu gün, battı gün...
Yeşil, karanlıkta kaldı, su derinde,
Gök yıldızlarıyla kendi kaderinde.

Elimizde değil gelmek, gitmek,
Biraz su, biraz ekmek.
Oyunun değişmeyen şartı bu,
Akşam oldu, sabah oldu...

Yüz bin kere giyin, soyun,
Başladı oyun, bitti oyun.
Hep ufkun ardındadır aranılan,
Varamayacak ayaklardır yorulan...(Ertepinar, 1995, 361)

Şair bu şiirinde de zamanın sıradanlığından şikâyetçidir. İnsan zamanla sınırlanmıştır nereye gitse zamandan kurtulamaz.

2.1.2.7.3. Yaşlılık Duygusu

Coşkun Ertepinar yaşlılık duygusunu sıkıntı ve korku içinde karşılamaktadır. Bu dünyadan göçüp gitmemek, kalıcı olmak, isteğini şiirlerinin genelinde vurgulamıştır. Yaşlılığı kabullenemez; ancak Allah inancı ve ardında bırakacağı eserler onun bu olumsuz duygulardan uzaklaşmasını sağlar. Sanatkârlar ölümsüzlüğü yakalayan insanlardır.

FOTOĞRAFTAKİLER

Fotoğraftakiler,

Bunlar, bu güzel gölgeler

Bizler miyiz? . .

Eller taze, yüzler taze,

Gözler sevgi dolu,

Gülen bakışlar

Duru mu duru...

Ya bu gün, düşmüş omuzlar,

Süzülmüş yüzler, uçmuş benizler

Bunlar mı o eski bizler? . .

Böyle estikçe

Bu katı gerçekler rüzgârı

Bunu bulabilecek miyiz sanki

İlerde? . .

Öyle ise

Kalsın o güzel gölgeler

Duvarlarda, masalarda,

Oyalanalım bir süre daha, , ,

Geçmişe gel,

Geçene dur

Diyemeyeceğimize göre... (Ertepinar, 1995, 591)

Şairin bu şiiri Cahit Sıtkı'nın "Otuz Beş Yaş" şiirini anımsatmaktadır. Aynaya bakarak "Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?" diyen Cahit Sıtkı gibi o da eski fotoğraflarına bakarak gençlik günlerinin güzelliğine hayranlıkla seyre dalmakta ve bugünkü haline inanmamaktadır. "Katı gerçekler rüzgârı" gençlik günlerinin tazeliğini, güzelliğini alıp götürmüştür. İnsan "geçmişe gel, geçene dur!" diyemeyeceğine göre ona düşen, ömrün kalan zamanını oyalanarak geçirmektir.

DERİNLERDEKİ GÖRÜNTÜ

Tıraş oldun,

Yıkadın elini, yüzünü,

Gümüş rengi saçlarını taradın.

Tamamlandı yine koşuya hazırlığın.

Her şey açıkta, ortada,

Hani bir yerlere varacaktın,

Hani hâlâ varamadın!

İşte başladı gün,
Tepeler apaydın ışıklar içinde...
Seninse bakışların buğulu,
Ayakların isteksiz.
Bakma içinin coştuğuna,
Koşuyor gibi, koştuğuna...
Oyalıyor seni için belli ki,
Belli ki
Kaybolmada her an biraz daha
Derinlerdeki görüntün... (Ertepinar, 1995, 340)

İnsanın bedenidir yaşlanan ruhu değil. Bedenin yok oluşunu anlatmak zordur içimizdeki çocuğa. O çocuk hep “coşup, koşmak” ister. Bedenimiz ise bîçare. İşte şair bu duygular içerisinde şiirini kaleme almıştır.

DORUKTA RÜZGÂR VAR

Bu, belki son merhaba!

Irmağa toprağa,

Ağaca yaprağa

Duyan yüreğe,

İşiten kulağa,

Kurda kuşa,

Düze yokuşa...

Bu, belki son merhaba!

Dostlar, dostlar,

Dorukta rüzgâr var! (Ertepinar, 1995, 305)

Bu şiir şairin “Dorukta Rüzgâr Var” isimli şiir kitabının giriş kısmından alınmıştır. Ömrünün sonlarına eriştiğini düşünen şairin bu şiir kitabı sevdiklerine, arkadaşlarına ve okurlarına veda niteliği taşır. Kendisini hayatının doruklarında gören şair yetmişli yaşlarına bir de güzelleme yazmıştır:

YETMİŞLİ YAŞLARA GÜZELLEME

Tepe değil bu artık doruk,

Bulutlara yakın başım.

Geçilmiş de olsa yolun öbür yarısı,

Güzel yaşıım, yetmişli yaşıım,

Bu dorukta kal biraz...

Ben sanki daha dünkü çocuk,

İşte orada “mavi kuş”um,

Henüz ağaçtan düşmemiş taşım!

Ya şu çağrı nedir ötelere

Dileği gönlümüze sorulmaz? . .

O masal dünyaya baştan açılmışım,

Ben koştukça kaçıyor ufuk!

Güzel yaşıım, yetmişli yaşıım,

Yol bir noktada bağlansa da

Bizim bahçemizde yapraklar solmaz...

Ay nedir, yıl nedir, zaman ne

Unuttuk!

Badem çiçek açmış, ayva çiçek açmış,

Vakit taze, gün kuşluk,

Havayı dolduran büyülü bir naz...

Güzel yaşıım, yetmişli yaşıım,

Öylesine benzemiş ki başım,

İstemem yarıda kalsın düşüm...

Düşüm... gecelerden taşar,

Gündüzlere sığmaz...(Ertepinar, 1995, 275)

GENİŞ AÇILMIŞ ELLERİM

O saat çalmasın istiyorum,

Çalmasın daha,

Vakit çok erken!

Her şey dün gibi,

Yıllar kısa!

Say ki kırk, say ki elli,

Say ki yetmiş dakika!

Geçti bunca yaz, bunca güz,

Hani ne yaptım, hani?

Ne şarkımı tamamlayabildim henüz,
Ne sevgimi sundum kurda, kuşa...

Güvencim, sadece içimde güvencim,
Geniş açılmış ellerim Allah'a... (Ertepinar, 1995, 325)

Hayatı dolu dolu yaşamak isteyen şair yılların çok hızlı geçtiğini ve henüz yaşamaya doymadığını dile getiriyor. Gönlü sevgiyle dolu olan şairin daha verecek çok sevgisi vardır. Yapmak istediklerini tam anlamıyla yerine getiremediği için kaygılanmaktadır. Ona yardımcı olacağı konusunda Allah'a olan güveni sonsuzdur. Bunun için dualar etmektedir.

2.1.2.7.4. Zamandan Kaçış

2.1.2.7.5. Çocukluk ve geçmiş zamana sığınma

OYUN

Çocuk olmalıyım yine,
Bilmemeliyim dünyanın ne olduğunu...
Dalıp bir dağ kasabasının yeşilliğine,
Yeniden kurmalıyım hülyalar oyununu.

Nereye gideceğimi bilmemeliyim,
Ama kaçmak istemeliyim uzaklara...

Kalbim bir tuhaf çarpıntıda, imrenmeliyim
Kavuniçi bulutlara doğru süzülen kırlangıçlara...

Gece bastırınca dört yanı,
Dal hıştırtısından, rüzgâr sesinden
Korkuyla ürpermeliyim,
Çocuk başımı gizlemek için
Ürkek ellerimle çekmeliyim üstüme yorganı... (Ertepinar, 1995, 132)

Şair, “katı dünyanın gerçeklerinden” kaçmak istemiştir. Dünyanın çirkinliklerinden uzaklaşarak bir çocuk saflığında hayatı yaşamak arzusunu yalın bir dille anlatmıştır. Maziye şiirlerinde sıkça kullanan Coşkun Ertepinar için hayatın acımasız gerçeklerinden uzaklaşılacak en huzurlu yer, kendi çocukluk günleridir.

2.1.2.7.6. Kendi Çocukluk Günlerine Sığınma:

ÇOCUKLAR İÇİNDE BİR ÇOCUK

Küçücüktü,
Almazdı tasalı başı büyüyen düşüncelerini,
Hayalden kanatları vardı,
Değnekte de atları...
O küheylanların gemini
Ceylan çocuklar tutardı.

Birilerini bulacakmış gibi,
Sabah demez, akşam demez
Taşlı tozlu yollarda
Koşar, koşardı...

Bazen de oturur bir kayanın üstüne
Söğüt kabuklarından flütler oyardı.
Dudakları, parmakları
Ateş düşüncelerde yanar,
Kimselerin duymadığı kuş sesleri duyardı.
En çok imrendiği dostları
Keskin kanat vuruşlarıyla
Gök yüzünü mavi bir atlas gibi
Biçip biçip geçen,
Erciyes'e gaga vurup su içen
O unutulmaz kırlangıçlardı... (Ertepinar, 1995, 230)

Coşkun Ertepinar, kendi çocukluk günlerinin duygu dünyasını bize anlatırken geçmiş zamana sığınmak istemiştir.

DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN

Ben o çocukları seviyorum,
İçimde yaşayan çocukları
Seni beni kırmayın,

Acıyı tatlıyı ayırmayın çocukları.

Her suyun içilir olduğunu,
Her dağın geçilir olduğunu,
Her kucağın açılır olduğunu
Sanan çocukları.

“Açıl kapım açıl!” denmesin yoksa,
Açılmaz olur mu o masal dünya? . .
Yıldızlı göklerin altında
Ateş böceği gibi yanan çocuklara.
O çocuklar ki som tazeliğin nakışdır,
Uçan zamanı bilmez, kaçan anı bilmez!. .
Çatlamış iri narlar gibi dudakları
Biteviye sevinçler, bereketler taşır...

O çocuklar, o çocuklar...
Ne candan özlüyorum o çocukları!
Duru sular gibi, pek duygular gibi
İçimin güzel, uslu çocukları...
Tanrım! Tanrım! Ne çabuk da gelip geçti
Kokuların, renklerin ortasında,
O eski “BEN”lerin yaşadığı dünya
Şimdi uzaklarda, sisler, sisler arkasında...

(Ertepinar, 1995, 7)

Ertepinar için çocukluk günleri dürüstlüğün ve saflığı sembolüdür. Hayat koşullarının zorluğu karşısında kendisinden, benliğinden uzaklaşan insan; içindeki saf ve temiz duygular barındıran çocuğu asla yitirmemelidir. Şair, her zaman iyilerin mükâfatlandırıldığı, kötülerin cezalandırıldığı masal dünyasına kaçarak, çocukluk günlerinin saf ve masum günlerini özlemektedir.

2.1.2.7.7. Kendi Dışındaki Çocukların Dünyasına Bakış

Coşkun Ertepinar'ın dünyasında en geniş yeri kaplayan temadır “çocuk”. Çocukları, torunları ve öğrencileri bize göz kırpar, gülücük atar sayfalar arasından. Çocuklar ; evin neşesi, mutluluğu, geleceğin umududur. Şairin torunu Pınar'a ithafen yazdığı ve onun şahsında tüm çocuklara hediye ettiği “Çocuklar ve Papatyalar” isimli şiir kitabı çocuk sevgisiyle dolup taşar. Coşkun Ertepinar'ın “ÇOCUKLAR”ı hayata hep neşe ve umutla bakar. Onlardan taşan sevgi ve umut herkesi çepeçevre sarıp kucaklar.

ÇOCUKLAR

Kolların ve kucağın,

Evlerin ve ocağın,

Olmuşla olacağın,

Oyunun, oyuncağın

Süsü, sevgisi çocuk...

Süsü, sevgisi çocuk...

Neşe, sevinç kaynağı,

Canda açan tomurcuk.

Ve ömrün her çağında

Yuvanın şakrak kuşu,

Süsü, sevgisi çocuk...

Süsü, sevgisi çocuk... (Ertepinar, 1995, 389)

Şiirlerinde ailesinden; eşinden, çocuklarından ve torunlarından sıkça bahseden şair için aile en değerli kurumdur. Coşkun Ertepinar için “çocuk” hayatın neşesi, süsüdür. İnsana yaşama sevinci verir. Onlarsız yuva anlamsız olur.

MUTLULUĞUN ADI

Evin olacak,

Bahçen olacak,

Bahçende nur topu çocuklar

Salıncak kuracak...

Bir yeşil köşede,

Taze gülüşler içinde en küçük

O masal uykusundan

Çınlayan kahkahalarla uyanacak.

Pembe kolları,
Yumuk elleriyle sana doğru
Kanatlanıp çırpınırken sevgi sel gibi boşanacak içinden...
Mutluluğun başka adı varsa söyle,
Güzel kızım,
Daha ne olacak... (Ertepinar, 1995, 120)

Şair bu şiirinde mutluluğun adının “çocuk” olduğunu yalın bir dille vurgulamıştır.

BEBEĞİN UYKUSU

Kızım Ayla'ya

Şurada biri var kucakta
Çiçeklere, kuşlara eş...
Sesi köşede, bucakta,
O, bize gün, bize güneş...
Kuğu bebek, keklik bebek
Neşemizdir dilimizde.
O, bütün hayata denk,
Altın topudur elimizde... (Ertepinar, 1995, 18)

İlk bebeğini kucağına alan Coşkun Ertepinar'ın hislerinin dile geldiği şiirde şair; yavrusunu hayatının anlamı, sevgi dünyasının ışığı olarak görmektedir. Şiirde “baba” Ertepinar'ın gözünden “bebek” Ertepinar” anlatılmaktadır.

SALKIM SÖĞÜTLER YEŞERİRKEN

Başucumda küçük köpeğim,

Bu da küçük maymunum, işte!

Sen üzülme anneciğim,

Onlar beklerler beni,

Benim için uykusuz bırakma gecelerini...

Geçiversin şu birkaç gün hele bir,

Neşem yeniden gelir.

Hastalık da neymiş sanki,

Sen üzülme anneciğim,

Üzüyor beni yalnız, okula gidemediğim...

Bahar geldi, salkım söğütler yeşerdi,

Hastalanıyorum diye artık

Beni odalarda saklamazsın değil mi? . .

Ben hür kuşlar gibi olmalıyım, güzel anneciğim,

Sevince boğmalıyım, şehrin bütün bahçelerini... (Ertepinar, 1995, 168)

Şair burada hastalanıp yatağa düşen bir çocuğun hayata bakış açısını ve ruh halini anlatmıştır. Öğretmen, baba ve dede Ertepinar için çocuklar çok önemlidir. Onların duygu dünyalarına empati ve duyarlılıkla yaklaşır.

BAHAR BAYRAM VE ÇOCUK

Kimin olursa olsun Şu bahçe,
Sevinçlerin en çılgını, havasında...
Baharla gelen canlılık
Koşan çocuk, açan çiçekle iç içe,
Mutluluğu vurdu bana da...

Çocuklar koşmuyor uçuyor,
Neşeleri çığlık çığlık,
Bayramları vatan boyu...
Çocuklar, gönül bahçesinin çiçekleri,
Çocuklar, yirmi üç nisanların çocuğu... (Ertepinar, 1995, 168)

Şair, çocuklardaki 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı coşkusunun kendisinde uyandırdığı mutluluğu dile getirmiştir. Şairin ömrünü adadığı öğretmenlik mesleğinin çocukları yakından tanıyıp sevmesinde, onların duygu dünyasını tanımada şüphesiz rolü büyüktür.

BEN ÖĞRETMENİM ÇOCUKLAR

Ben öğretmenim çocuklar,
Unuttuğunuz yüzleriniz bende.
Gülüşleriniz, gözleriniz,
Dolaştığınız bahçelerde kalan
İzleriniz bende.

Bazen sevgiyle dolu,
Bazen kırılmış
Ama her zaman taze
O duygulu, sıcak, afacan,
Cana can katan sözleriniz bende.

Ben öğretmenim çocuklar,
Şimdilerde değil, eski sizlerle yaşarım,
Düşersiniz düşerim, koşarsınız koşarım.
İçimi bir tuhaf eden kan,
Sıyrılmış kollarınız, çizilmiş dizleriniz bende.
Unutmam hiçbirinizi
Bininizi, on bininizi,
Kendiniz bile unutturken o günlerdeki kendinizi.
Ben görürüm, siz görmeden geçersiniz bazen,
İncinir o eski dost yüzleriniz bende.

Ben öğretmenim çocuklar,
Ayrılısam da sizimleyim, sınıfta, bahçede, sokakta,
Hani arada bir kararırđı bakışlarınızda yeşil tahta
Benim de içim kararırđı o zaman,
O zaman benden kaçan gözleriniz bende.

Sizi yüceltmede sabırsızlanır titizlenirdim,

Taşardı sesim koridorlara, salonlara,
Kayar gibi olurdu altınızda sıra.
İşte o vurucu rüzgârda savrulan
Uçuk benizleriniz bende.

Bu kardeşten kardeş, babadan baba adama
Ne oldu dercesine kesilirdi nefesleriniz...
Bırakır mıydım sizde eksik kalsın bir yan
Bilgiden, sanattan, insanlıktan,
O gün o çığlığı koparan sizlersiniz bende.

Ben öğretmenim çocuklar,
Usul usul, ince ince,
Bereketli yağmurlar gibi yağmak isterim üstünüze.
Çalsın bütün ziller tepelerden, doruklardan
Yine bu gün son dersiniz bende... (Ertepinar, 1995, 343-344)

Öğretmen Coşkun Ertepinar'ın nazarından öğrencilerinin halet-i ruhiyesini tanımaktayız. Çocukları vatanın aydınlık geleceği olarak gören Ertepinar, onların bilgiden sanattan, insanlıktan geri kalmasını istemez.

2.1.2.7.8. Geçmiş Her Türü Zamana Dönme

Arzusu

TABLO

Islak sabahlar yeşili, baharın ilk kırmızı gülü,

Sen ince dal, oğlumuz kuşca, kızımız küçük,

Top saçları omuzlarına dökülü,

Bahçe de güzel mi güzel...

Gölge değil, gerçek,

İşte koşuyor minik ayaklar!

Kollar açıldı,

Omuzlardan akan gür ipek yüzümüzde tel tel...

Uzan, tutuver o ânı,

Kaçmasın! Uzaklaşmasın!

Anılar denizinden mutlu tablo,

İçindeydik hani bundan yıllar evvel... (Ertepinar, 1995, 274)

Coşkun Ertepinar ailesine, eşine ve çocuklarına, çok değer verir; şiirlerinde onlardan sıkça söz eder. Bir kız bir de erkek çocuk sahibi olan Ertepinar için eşiyile ve çocuklarıyla geçirdiği her an çok kıymetlidir. Şair, bu şiirinde çocuklarının henüz çok küçük olduğu eski mutlu günlere dönme arzusunu dile getirmiştir. Geçmiş

zamanın mesut günlerine kaçma ve orada kalma arzusunu o günlerden kısa bir anı betimleyerek vermiştir.

2.1.2.7.9. Mitolojik Evrene Kaçış

KATI DÜNYANIN KENERINDAN

Bir dostum olsa Çinli,

Bana maslar anlatsa.

Kara kara devler,

Sarı sarı cüceler,

Dağ dağ kayalar yaratsa...

Bu devler, cüceler

Tutup kayaları bir bir ucundan

Masal dünyamızı çalan

Kırkharamilerin yollarına fırlatsa...

Bir de, bir şehzade çıksa öteden

Yiğit mi yiğit, güzel mi güzel...

Kara üzüm gözlü,

Dökük gür perçemli,

Yürekten âşık, yürekten vefalı,

Alı al, moru mor bindiği attan uçarı...

Çinli dostuma sorsam:

Hani Konfiçyüs'ün altın yürekli şehzadesi?

Hani Konfiçyüs?.

Masal yollarını kimler tuttu,
Kimler ikiye böldü ırkını,
Kimler kemirdi açlık korkunu? .

Çinli dostumu bulsam,
Bir sorular yağmuru tuttursam!
Korkulu gözlerle baksa bana,
Katı dünyasının kenarından...
Onu rüyada kamçılanan
Esirler gibi korkutsam...(Ertepinar, 1995, 93)

Coşkun Ertepinar doğu ve Türk-İslâm kültürüne son derece vâkıf bir şairdir. Şiirlerinde mitolojik unsurları ve kişileri ustaca kullanmıştır. Şiirde masal kahramanları; devler, cüceler, şehzadeler, kırk haramilerle birlikte Çin filozofu Konfüçyüs de görülmektedir. Şiirde eleştirel bakış açısı masalımsı bir hava içerisinde verilmiştir.

KEREM'DEN KELOĞLANA KADAR

Çağlayı çağlayı akan su,
Gökler boyu uçan bulut,
Geçiyoruz, geçiyoruz diyor,
Bu yollar bize bir defa yol,
Biz bu yollara bir defa yolcu!

Onlardır ölümsüz olanlar,
Bir gelip sadece bir geçmeyen onlar...
Hayran gözlü, dev ruhlu,
Yurdu sesleriyle dolduranlar...

Göz yaşları göz yaşlarımıza karışmış,
Az gitmiş, uz gitmişiz,
Dönmüş dolaşmışız bir vatan boyu,
Beraberce haram etmişiz geceleri uykuyu...

Onlar, ebedi dostlar,
Gerçek dostlar,
Herkesin dostu onlar,
Kalbin sıcaklığını kalbe duyuranlar...

Yalnız onlar var ancak
Değişmeyen, sonsuza kalan,
Geçen her şeyin ortasında
Yumuşak, sıcak, okşayan...

Onlarlayız ilk günkü gibi,
Her anımızı dolduran onlar...
Öyle kaynaşmışız ki derinden,
Bazen Kerem oluruz, bazen Aslı,

Dağlar deler Ferhat oluruz!

Bir içli Emrah oluruz bazen,

Tozlu yollar çeker bizi...

Bir Koca Yunus oluruz bazen,

Karlı dağları aşmak diler gönlümüz,

Derin ırmakları geçmek diler gönlümüz,

Döneriz dertli dolap gibi,

Yaş doldurur gözümüzü...

Bazen olur kayboluruz

Elif kokuşlu menekşede, çiğdemde...

Karacaoğlan'ız işte o demde,

Yüz yaşını geçse ömrümüz

On beşinin deli rüzgârı

Havada şahin eder gönlümüzü!

Bazen olur Köroğlu'yuz,

Çıkarız Çamlıbel'lere,

Yassılır dağlar altımızda

Şaha kalkar Kır at'ımız da

Meydan okuruz meydan

Zulmün kölesi beylere...

Şöyle de bir an olur bazen,
Kalırız ortalıklarda
Bu sonsuz vatanda, bu güzel diyarda
Han bulamayız konacak!
Kâh ağlarız, kâh güleriz
Yarım çarıklı Keloğlan'la bazen,
Gülse derinden güler,
Ağlasa derinden ağlar Keloğlan...

Hâsılı onlardır ölümsüz,
Onlardır umman
Kerem'den Keloğlan'a kadar...
Gerisi geçiciyiz, geçici hep,
Bu yollara biz bir defa yolcu,
Bize bir defa yol bu yollar...(Ertepinar, 1995, 76, 77)

Saygın bir aileden gelen Ertepinar, annesi ve babasını küçük yaşta kaybetmiş şairimize dedesi ve ninesi bakmıştır. Ertepinar'ın "ilk öğretmenim" dediği ninesi Zübeyde Hanım, torununa " o yaşlarda Yunus Emre'yi, Kerem ile Aslı'yı, Âşık Garip'i, Şahsenem'i, Kaf dağlarının peri-dev masallarını"(Ertepinar, 1997, 724) anlatır. Şairin şiirle tanışması o yıllarda başlar. Ertepinar çocukluk yıllarında tanıştığı Türk edebiyatının ve Türk-İslâm kültürünün bu önemli kahramanlarını şiirlerinde başarıyla kullanmıştır.

BİR DÜNYA DÜŞÜNÜRÜM

Arasız bir olimpiyat şenliği yeryüzünde,

Düşlerimiz mavi, “Arkadia” sabahlarına uzanmış... (Ertepinar, 1995, 94)

Ertepinar, Türk kültürüne, edebiyatına, tarihine ve mitolojisine hâkim olduğu kadar batı kültürüne ve mitolojisine de vâkıftır. Yunan mitolojisinde “herkesin mutlu, huzurlu, zahmetten uzak yaşadıkları yer” başka bir ifadeyle “yeryüzündeki cennet” olarak nitelendirilen “Arkadia”yı şiirinde mitolojik bir unsur olarak kullanmıştır.

DESTAN TATÜRK

II

O altın sabaha parlayan yıldız,

Kim fark etti ki bir an

Çanakkale göklerinde durdu,

Daha üstün bir destan yaşadı Turuva’dan!

Ne güzel Helena , ne kıskanç Afrodit’ti,

Ne serçe yürekli Paris, aşağıdakiler.

Ne dargın Aşil, ne öfkeli Hektor’du,

Ne tahta at, içi yalanla dolan!

Ertepinar’ın bu şiirinde de Yunan mitolojisine ait unsurları görmekteyiz. “Turuva Atı, Helena, Afrodit, Paris, Aşil, Hektor” gibi Yunan mitolojisindeki olay ve kahramanları şiirinde mitolojik bir unsur olarak başarıyla kullanmıştır.

ALTIN GÜNLER

Çocukluğumun geceleri,

Etrafımı saran periler,

Kaf dağının cüceleri,

Ninemin dizi, sıcak minder (Ertepinar, 1995, 8)

Şair şiirinde ninesinin dizlerinde masallar dinlediği çocukluk günlerini anlatırken “Kaf Dağı, peri, cüce” gibi masal unsurlarını kullanmıştır. Bu şekilde içinde yaşanılan zamandan uzaklaşmıştır.

HANİ SÖYLEYİN

Bir kürkü varmış Nasrettin Hoca'nın,

İngiliz anahtarı gibi

Her kapıyı açarmış...

Gün gelmiş, vade yetmiş,

Hoca'da ten çürümüş,

Şatafatlı kürkte tüyler...

Sonra asırlar, asırlar geçmiş üstünden,

Her çocuk her anışta yedi defa gülmüş

Dost Hoca'yla.

Bakmış ki tenin rengi belli,

İçinin rengi belli,

Gün gibi, güneş gibi...

.....

Hani söyleyin fakat kürkteki rengi bilenler? (Ertepinar, 1995, 62)

Coşkun Ertepinar şiirlerinde Türk ve Batı edebiyatının kültürünü simgeleyen önemli kahramanları da şiirlerinde başarıyla kullanmıştır. Bu şiirinde Nasrettin Hoca'nın "Ye Kürküm Ye" fıkrasını masalsı bir hava içinde anlatmıştır. Şiirde dış görünüşe önem verenlere ironik bir yaklaşım vardır. Şair, Türk insanının duygu ve düşünce dünyasını en iyi ifade eden fıkra kahramanı Nasrettin Hoca ile birlikte içinde yaşadığı zamanın "içi dışı bir olmayan" insanlarından duyduğu rahatsızlığı dile getirmiştir.

DON KİŞOT'UM

Don Kişot'um, Don Kişot'um,

Her şeyde en güzelin âşığı!

Bir aydınlık dünya düşünürdün

İçini doldurur da aydınlıklar...

Saftın fakat tertemizdin,

Bu gün kahkahalarla güldürdüğün

Dünya çocukları kadar... (Ertepinar, 1995, 64)

Coşkun Ertepinar duygusal, naif bir insandır. Hep barış ve sevgi dolu bir dünya hayali içerisinde yaşar. Şair, bir aydınlık dünya düşüyle yel değirmenleriyle savaşıyan Batı edebiyatının roman kahramanı Don Kişot'un hayal dünyasından hareketle, kendisi de böyle bir dünyaya duyduğu özlemi dile getirmiştir.

2.1.2.7.10. Düşler Beldesi ve Düşlere Sığınma

ÖZLENEN ÂLEM

Bir gece bir tepeden sessiz aşan gün gibi,
Acıyan bir bakış gibi geriye saçıversem
Elbisem, kitaplarım, yatağım ve evimi,
Koşsam ufkun ardında bir kapı açıversem...

Bir kapı açıversem, bir kapı, bir aralık,
Beni içine alsın mavi sonsuzluk artık...
Elverir bu acılar, bu kasvetli ayrılık,
Yıllardır özlediğim âleme kaçıversem...

Orada kaynaşmıştır renkler, eşya, isimler,
Orada adlanmamış fâni diye mevsimler...
Orada, bilmiyorum, yaşıyor şimdi kimler?
Oraya bir tüy olup rüzgârla uçuversem... (Ertepinar, 1995, 15)

Ertepinar, şiirinin isminden de anlaşılacağı üzere mutlu olacağı bir âlem hayalini dile getirmiştir. Şair, kurguladığı hayal dünyasında mutlu olacağını düşünmektedir. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki bu özlenen âlem öteki dünya, ahiret âlemi, ile de örtüşen bir özellik göstermektedir. Ertepinar, dinî duyguları olan inançlı bir şairdir. Şiirinde zaman ve mekân kavramının ortadan kalktığı ahiret âlemine göçme ve orada sevdikleriyle kavuşma arzusunu dile getirmiştir.

DRAMATİK

Bir düş gördüm bu gece,
Uzamış bende saç sakal...
İhtiyar Ali Baba'yımışım güya
Kırk haramiler hazinesinde.
İki yanım inci elmas,
Sen gönlümde...
Yürüdüm odalar boyunca
Her şey elimde, her şey elimde...
Görebildiğin kadar gör,
Alabildiğin kadar al...
.....
Uyandım,
İşte ellerim dolu o hazineden,
İşte al...
Al güzelim,
Al bir tanem,
Ne istersen onu al... (Ertepinar, 1995, 57)

Şair, “bir düş gördüm bu gece” diye şiirine başlayarak düşler âlemine sığınmış ve kendisini bir masal kahramanı olarak hayal etmiştir. Rüya, insanların gerçek hayatta yapmak isteyip de gerçekleştiremedikleri şeylerin bilinç yüzeyine çıkması halidir. İnsanlar rüya esnasında gördüklerini gerçekten yaşadıklarını düşünürler. Uyandıklarında ise içinde buldukları hâl ise “dramatiktir”.

2.1.2.8. Diğer Konular

2.1.2.9. Tarihe Bir Sorgulama

BİR BAHAR KARŞILAMASI

Yirminci yüzyılın ortasındayız,

Dindi artık çağlayan kan.

Ölen öldü, kalan kaldı,

Fakat belli değil gülen ağlayan.

İçimiz öyle dolu ki,

Güneş altında görülmedi,

Görülmedi çünkü

Bu güne dek gördüklerimiz...

Yine de ne gülersiniz

Beyaz beyaz, çılgın çılgın

Ey eski baharlardan alışkın

Bahçeler dolusu ağaçlar!

Gülmek güzel şey fakat nasıl gülmeli,

Ey dalları çiçek yüklü, sevinç yüklü,

Olup bitenlerden habersiz,

Gamsız eriklerimiz! (Ertepinar, 1995, 29)

Şair, şiirinde tarihsel bir sorgulama yapmaktadır. 20. yüzyılın dünya çapında yapılan ikinci en büyük savaşı olan İkinci Dünya Savaşından duyduğu üzüntüyü dile getirmektedir. İkinci Dünya savaşı, insanlık tarihinin en kanlı savaşlarından birisidir. Nükleer silahların kullanıldığı tek savaş olan ve Yahudi soykırımını gibi kitlesel sivil ölümlerinin gerçekleştirildiği bir savaştır. Her zaman barış ve kardeşlikten yana olan Ertepinar, insanlığın yüz karası olan bu savaş denen vahşetin hiçbir ülkeye refah getirmeyeceğini anlatmaktadır. İkinci Dünya savaşında öyle çok kan dökülmüştür ki biz bu savaşa katılmasak da orada yaşananlara asla kayıtsız kalamayız. Dökülen kan ve çekilen ıstıraplara ancak baharı karşılayan bitkiler kayıtsız kalabilir diyor şair.

BU ÇILGINLIKTAN NE KALACAK

Çoluk çocuk, genç ihtiyar,

Onar otuzar öldürürsün,

Onar otuzar ölürsün...

Her gün biraz daha, biraz daha

Bataklığa gömülürsün.

Yolun ne, amacın ne, söylesene,

Söylesene? . .

Neden kıyarsın

Hem kendine,

Hem milletine? . .

Kimler sokar kafana

Bu utanç yüklü düşüncüyü,

Davranışı? . .

Acıman yok,

Mantığın yok...

Elbette ki düşman verir

O duygusuz,

O kan kusan,

Ateş saçan silahları

Senin bilinçsiz elline...

Yurdundaki dağ senin,

Ova senin,

Irmak senin,

Tarla senin, her şey senin...

Öldürdüğün kadın, anne,

Çocuk, kardeş.

Kıydığın erkek, baba, dede...

Bu çılgınlıktan sonunda

Sana ne kalacak, sana ne? . . (Ertepinar, 1995, 572)

Şair, toplumsal bir çarpıklığı, ülkemizde yaşanan terör olaylarını sorgulamakta ve eleştirmektedir. Ertepinar bu şiirinde yakın tarih eleştirisi yapmaktadır. Vatanını yürekten seven Ertepinar'ı, kardeşi kardeşe vurduran terör olayları derinden yaralamaktadır.

KARABAĞ'IN KARA GÜNLERİNDE

Dünyamız yine çıldırdı,
Kan dökücüler yine ortada.
Hani barış nerede kaldı,
Neden adatıyor
İnsanlar insanları? . .

İstersen kan dökücüye sor,
Kuyu gibi açık ağzında
Dişler
Gör nasıl sırtıyor,
Yalan, yalan diyor...

Bu onun eski huyu;
Yakar, yıkar,
Öldürür de
Yine masumdur o!

Yine bütün barışçılar dostu... (Ertepinar, 1995, 573)

Savaşlar, Coşkun Ertepinar'ı en çok sarsan, onun ruhunda derin yaralar açan olayların başında gelir. Şair hissiyatıyla bu felaket olaydan duyduğu rahatsızlığı şiirlerinde sıkça anlatır. Tarihsel süreç içerisinde pek çok savaş yapılmıştır ve bu savaşların temelinde Batı insanının sömürgeci zihniyeti ön plandadır. Ertepinar,

barış getirmek adı altında(!) ekonomik yönden zayıf ülkeleri hegemonya altına almak isteyen, sömürmek isteyen Avrupa insanını hicvetmektedir.

MACAR TÜRKÜSÜ

Yeşil ovalarımız kadar genişti yüreğimiz,

Başımız dağlardan yüce...

Ve özgürlük uğrunaydı her şeyimiz,

Üstümüze nasıl çöktü

O kızıl bulut,

Bu kapkara gece,

Bilemedik!

Yılan diller, yalan ağızlar

Sokuldukça sokuldu içimize.

Suskun soğuk namlular

Birden dayanınca göğsümüze

Yiğitçe öldük ama,

Sokak pususuydu bu, yiğitçe öldürülemedik!

Gördü Macar Ovası insanlık diyenleri,

Yutkundu uçsuz bucaksız...

Kocaman bir dehşetle sustu özgür dünya,

Nasıl da sustu? . .

Ne kadar taze fidan varsa aşk içinde

Caddeleri kanlarıyla sularken
On beşlik, on sekizlik, yirmilik!

İnanan varsa inansın artık,
Doğudan batıya bu oyun...
Uyanın kardeşler uyanın,
Unutulmasın elli altı!
Acıdır Macar Türküsü acı,
Biz özgürlüğümüzü böyle yitirdik... (Ertepinar, 1995, 98)

1956 Macar İsyanı, çok kanlı bir devrimdir. 200 bin Rus askeri ve 400 bin ağır tankın savunmasız Macar halkını Budapeşte meydanında katlettiği isyandır. Coşkun Ertepinar barışçıl bir insandır. O, Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış. " İlkesin yürekten benimsemiştir. Macar isyanı esnasında haince katledilen genç fidanların hesabını sormayan insanlık âlemini sorgulamaktadır. Yaşanılanların unutulmamasını ve bu olaydan ders alınması gerektiğini dile getirmiştir.

ÖĞRENSİN İNSANOĞLU

Bilmek güzel şeydir,
Bilmek korkunçtur da...
Yusuf'u kuyuya atan kardeşleri biliyordun,
Biliyordun gözyaşlarını Yakup'un...
Biliyordun inanç uğruna çektiklerini İsa'nın,
Biliyordun, Su'da söndürülmüştü elemi Fuzulî

Ağlayan Bağdat'ın, yanan Kerbela'nın...

“Başlayan daha zalimdir” diye

Vuramazdı ki her güçlü gibi,

Düşüncenin özgürlüğünü bilen kişiler

Düşünemezdi ki zulmün ipini...

Bilmek güzel şeydir,

Bilmek korkunçtur da...

Biliyordun tarihin bir yığın asını kesini,

Biliyordun Forum'un Agora'nın yanında

Roma kartalının vahşet bahçesini.

Biliyorsun fakat karanlık çağlardı o çağlar,

O günden bu güne nice dağlar devrildi, nice dağlar...

Yirminci yüzyılın eşiğine dek

Yanıp söndü, sönüp yandı nice dimağlar...

Bilmek güzel şeydir,

Bilmek korkunçtur da...

Biliyordun, neler öğrenmeliydin, neler?..

Ama öğrendin bir yenisini daha ki

Hırsın ağzı karanlık kuyular gibi açıldı da

Biri var,

Kine düşüncüyü boğdurdu,

Yalana gerçeği!

Yapanı yıktı,

Koşanı durdurdu...

Başkaca bir güvenci kalmayınca

Ölüm kalım anısı büyük marşları çınlattı ıslıklarda,

Truva'nın at hilesine başvurdu!

Bilmek güzel şeydir,

Bilmek korkunçtur da.

Üstelik Musa'lar, Muhammet'ler kavramınca

Şairin sezmek de var kaderinde,

İşte seziyorum işte

Üç ayaklı ağaç bile eza duyuyor şimdi ettiğinden.

Yüz bin yıla bedel yüz adımlık bir müthiş yolu

Eriyen ayaklarla aşp gelen

O gücenik solgun yüzü

Görür gibiyim her an kanatlarımda diyor!

Yakın beni, küllerimi saçın savurun da

Öğrensin insanoğlu,

Duyduğunu, düşündüğünü, acıdığını

İnsanlardan öte ağaçların da...

20 Eylül 1961 (Ertepinar, 1995, 99)

Şair, Türk tarihindeki ilk askeri darbe olan 27 Mayıs Darbesiyle Yassı Ada'ya sürgüne gönderilen, birçok işkenceye maruz kaldıktan sonra idam edilen Demokrat Partililerin başına gelenlere isyan etmekte, bundan büyük bir utanç duymaktadır.

Başta Celal Bayar, Adnan Menderes, Rüştü Erdelhun, Refik Koraltan gibi isimler olmak üzere 15 Demokrat Partili idam edilmiştir. Orada yaşananlar Türk demokrasi tarihinin utanç tablosu olarak bu gün de anılmaktadır. Ertepinar tarihe insani ve toplumsal bir eleştiri getirmektedir. Kin ve kıskançlık adına tarihin ilk dönemlerinden bu güne yaşanan olayları sıralayan şair, insanlığın bu olaylardan ders alması gerekirken 20. yüzyılda bile kin ve kıskançlık duygularıyla insanı insana kırdıranlara isyan etmektedir. “Üç ayaklı ağaç bile eza duyuyor şimdi ettiğinden” diyen şair bu yaşananlardan dar ağacının bile “insanım” diyenlerden daha büyük bir üzüntü duyduğunu söyleyerek, insanlık âlemini ve yaşanan olayları eleştiriyor.

2.2. ŞİİRİNİN YAPI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

2.2.1. Şiirin Dış Yapı (Şekil) Özellikleri

2.2.1.1. Geleneğe Bağlı Nazım Şekilleri

ÖZLENEN ÂLEM

Bir gece bir tepeden sessiz aşan gün gibi,
Acıyan bir bakış gibi geriye saçıversem
Elbisem, kitaplarım, yatağım ve evimi,
Koşsam ufkun ardında bir kapı açıversem...

Bir kapı açıversem, bir kapı, bir aralık,
Beni içine alsın mavi sonsuzluk artık...
Elverir bu acılar, bu kasvetli ayrılık,

Yıllardır özlediğim âleme kaçırıversem...

Orada kaynaşmıştır renkler, eşya, isimler,

Orada adlanmamış fâni diye mevsimler...

Orada, bilmiyorum, yaşıyor şimdi kimler?

Oraya bir tüy olup r zg rle u cuversem... (Ertepinar, 1995, 15)

“ zlenen âlem” adlı Şir geleneksel nazım Şekli olan “koşma” formunda yazılmıştır. Şiir 14’l  hece ölüsüne sahiptir, dörtlüklerden oluşmuştur. Kafiye Şeması, “abab, cccb, dddb” Őeklinindedir. Ertepinar, halk edebiyatı nazım Şekillerini Şiirinde kullanmıştır.

BU GECE

Gönülden gönüle bir bad esermiş,

Hissediyor musun, duyuyor musun?

Gönülden gönüle bir bad esermiş,

Sen, bilmem bu gece uyuyor musun?

Bak, bu seher kuşlar ne hoş  t yor,

Hilkatta nedense bir başkalık var...

Sanki uyu artık müsterih, diyor,

Kumral saçlarımı dağıtan rüzgâr.

Ufuklar karşımda bir Şeffaf ayna,

Baktıkça doyuyor içim sevince...

Şu ıssız odamda inceden ince

Diyorum bu gece ne tatlı gece,

Olmasaydı esir, gönlüm hicrana... (Ertepinar, 1995, 13)

“Bu Gece” şiiri geleneksel nazım şekli olan “koşma” formunda yazılmıştır. Şiir 6+5=11’li hece ölçüsüne sahiptir. Dörtlüklerden oluşmuştur. Kafiye şeması “abab, cdcd, efff, e” biçimindedir. Çapraz, çapraz, düz kafiye örgüsüne sahiptir. Ertepinar Halk Edebiyatı nazım biçimini şiirinde kullanmıştır.

ŞEHİT BABAM ÇANAKKALE YOLUNDA

Çanta sardım genç yaşımda,

Cenk borusu ötüyordu!

Sevgi bir duman başımda

Burcu burcu tütüyordu...

Son geceydi yatağında,

Karım ağlardı sağımda,

Körpe yavru kucağında

Kirpiğini örtüyordu...

Gün doğmadan düştük yola,

Tanımadık durak, mola...

Geridekiler sağ ola,
Sağ ola bu şanlı ordu.

Aşılır dağlar, aşılır,
Artık candan savaşılır,
Ateş ile sarmaşılır,
Düşman karşımızda durdu!

Uykusuz geçti gecemiz,
Buyurmuş da en yücemiz.
“Allah! Allah” son hecemiz,
Ah. . Alnıma bir şey vurdu!
İlerledi bizimkiler,
Sızan kanımı kim siler?. .
şehide, yurt rahmet diler,
Yoksa ruh nasıl uyurdu?. . (Ertepinar, 1995, 32)

“şehit Babam Çanakkale Yolunda” şiirinde “koşma” nazım biçimi kullanılmıştır. şiirde 4+4=8’li hece ölçüsü kullanılmıştır. şiir, dörtlüklerden oluşturulmuştur. Kafiye şeması “abab, cccb, dddb, eeeb, fffb, gggb” şeklindedir. Ertepinar, şiirinde Halk Edebiyatı nazım şeklini kullanmıştır.

KİMSESİZ

Eşref'e

Yer yer kararıp yine akşam sularda

Deli gönlüm kalk , yeter, bekle , git kuytularda...

Kaç akşam var yad elini içmediğin zehrini

Kaç akşam yaşlı süzdün şu yola gözlerini? . . .

Katıldın rüzgârların çılgın iniltisine

Kimseler ses vermeden hıçkırıklı sesine...

Gel! gel! Diye haykırdın her yolcuya uzaktan

Böylelikle tat aldın çılgınca yaşamaktan!

Gel dediğin ne annen, ne kardeş, ne babandı,

Ne sevgilindi, için ayrılığıyla yandı...

Son yolcular da geçti bilmeden sen kimdensin?! . . .

Kalk soğuk bir taş bul da koy başımı dinlersin...

Yer yer kararıp soldu yine akşam sularda,

Deli gönlüm kalk yeter, bekle, git kuytularda!. . . **(Deniz Üstü)**

Şair, şiirinde; “aa, bb, cc, dd, ee...” diye uyaklanan “mesnevi nazım biçimini kullanmıştır. Şiirin nazım birimi beyittir. Divan şiiri nazım biçimi ve nazım birimi şiirde kullanılmıştır.

ŞU MAVİ GÖLE SULTAN DAĞLAR

Karşı karşıya yatan,

Dedem Korkut’a vatan dağlar!

Dost elinden dostça tutan,

Düşmana düşman dağlar!

Doruklarında kar beyaz beyaz,

Çayır çimenli göğüsleri duman dağlar!

Şimdi üzerinden süzülerek geçtiğim

Şu mavi göle sultan dağlar!

Artos, Erek, Süphan...

Her seher güneşe şavkı vuran dağlar!

Kurduyla kuşuyla, ceylanıyla kuzusuyla

Dağlar, dağlar, can dağlar!

Ey, “dünyada Van” diye çağıran,

Van’ı kollarıyla saran dağlar!

Duyun duyabilirsiniz sesimi bulutlardan,

Bu göz, bu yürek size hayran dağlar! (Ertepinar, 1995, 117)

“Şu Mavi Göle Sultan Dağlar” şiiri geleneksel nazım biçimlerimden “gazel” formunda yazılmıştır. Beyitlerden oluşmuştur. Şiir düz kafiye örgüsüne sahiptir. Kafiye şeması “ab, ab, cb, db, eb, fb...” şeklindedir. Divan Edebiyatı nazım şekillerinden olan gazel tarzını Ertepinar, şiirinde kullanmıştır.

KAF DAĞLARININ HAZİNESİ

Kimi tanıdıysam kimi,

Tas tas, yudum yudum sundum sevgimi.

Hani senden bana dediğimde

Bırakıverdi elimi. (Ertepinar, 1995, 117)

“Kaf Dağlarının Hazinesi” şiiri divan şiiri nazım biçimlerinden “rubai” formunda yazılmıştır. Kafiye şeması “aaxa” şeklindedir. Tek dörtlükten oluşmuştur. Coşkun Ertepinar, geleneksel nazım biçimlerini şiirinde kullanmıştır. Bu durum, şairin Halk Edebiyatı ve Divan Edebiyatı kültürüne vakıf olduğunu göstermektedir.

2.2.2. Yeni Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri

2.2.2.1. Düz, Çapraz ve Sarmal Kafiye Oluşan Nazım

Şekilleri

MEVLANA! MEVLANA!

Bu rüzgâr, bu rüzgâr nereden esti,	a	
Nasıl erişsem ki kıyılarına? . .	b	Çapraz Kafiye
Sen taşan deniz, ben dökülen testi,	a	
Mevlana! Mevlana!	b	
Bir karışık, karanlık yüzyıldan	c	
Horasan'dan, Belh'ten uzanan yoldan	c	Düz Kafiye
Konya'ya ışık ışık dolan	c	
Mevlana! Mevlana!	b	
Bir elinde güneş, bir elinde ay,	d	
Hasreti alev alev inlemiş meclisinde ney.	d	Düz Kafiye
Akılla duygu meclisinde kurmuş saray,	d	
Mevlana! Mevlana!	b	
Dağın taşın, kurdun kuşun sevgi hecesi,	e	
Ey düşünce dağlarının en yücesi!	e	Düz Kafiye
Bir eşi Ulu Yunus, "o Türkmen Kocası"	e	
Mevlana! Mevlana!	b	

Bu rüzgâr, bu rüzgâr nereden esti, f
Nasıl erişsem ki kıyılarına?. . f Düz Kafiye
Sen taşan deniz, ben dökülen testi, f
Mevlana! Mevlana! b
(Ertepinar, 1995, 183)

Şair şiirinde çapraz ve düz kafiye kullanmıştır.

2.2.2.2. Serbest Düzenli Nazım Biçimleri:

Coşkun Ertepinar, şiirlerinde serbest düzenli nazım şekillerini kullanır. Duygularını daha rahat ifade etme imkânı tanıdığı için şiirlerinin neredeyse tamamını serbest ölçüyle yazmıştır. Serbest ölçüyle kısa ve uzun soluklu şiirler yazan şair şiirlerinde ahengi kafiye ve rediflerle, iç kafiyeyle sağlar. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki Ertepinar, ölçü ve uyağı şiire düşman saymaz. Şiirde bir uyum ve ahenk sağladıktan sonra ölçü ve uyağa karşı çıkmayı anlamsız bulur.

GÜNLERİN AYNASINDA

Gün doğdu, gün battı,
Aynı dekor, aynı tablo...
Pazartesi, salı, Çarşamba,
Hele Çarşamba, of. . hele Çarşamba...
Çarşambadan bellidir
Perşembenin gelişi!

Cuma kalmış arada,
Bir eli önde, bir eli arkada.
Cumartesi, Pazar
Dünya nasıl olursa olsun
Zaman değişir şöyle biraz,
Zaman genişler, zaman uzar...
Pazartesi, oyuncu pazartesi
Hep oyun bozar.
Pazartesi insanlar
Bir kurumludur, bir kurumlu,
Yazar, yazar, yazar
Komedi, trajedi, melodram...
Yüzyıllardır böyle akar su!
Gün doğar, gün batar,
Düğüm üstüne düğüm,
Gün üstüne gün...
Hep aynı olgu, aynı dizgi,
Artan eksilen olmaz ortada
Aynı ağırlık, aynı ezgi. (Ertepinar. 1995, 88)

Şiir, serbest nazımla yazılmıştır. Belirli bir düzeni ve kafiye örgüsü yoktur.

“ŞÜKÜR

Burada güneş

Orada yağmur

Güneşte de güzel dünya

Yağmurda da

Şükürler olsun Tanrım

Şükürler olsun sana

Verdiğin hayat pırıl pırıl” (Ertrpınar, 1995, 84)

Şiir serbest nazımla yazılmıştır. Tekrar ve ikilemelerle şiirde ahenk sağlanmıştır. Belirli bir ölçü ve kafiye düzeni kullanılmamıştır. Ertepinar şiirlerinin büyük bir kısmında serbest ölçüyü başarıyla kullanmıştır.

2.2.2.3. Karışık Dizeli Nazım Şekilleri

GENİŞ AÇILMIŞ ELLERİM

O saat çalmasın istiyorum,

Çalmasın daha,

Vakit çok erken!

Her şey dün gibi,

Yıllar kısa!

Say ki kırk, say ki elli,

Say ki yetmiş dakika!

Geçti bunca yaz, bunca güz,
Hani ne yaptım, hani?
Ne şarkımı tamamlayabildim henüz,
Ne sevgimi sundum kurda, kuşa...

Güvencim, sadece içimde güvencim,
Geniş açılmış ellerim Allah'a... (Ertepinar, 1995, 325)

Ertepinar bu şiirinde 5+6+2 şeklinde karışık dizeli nazım şeklini kullanmıştır.

ERCİYES'TEN TAŞAN SEVGİ

Doğduğum şehir bu,
Yıllar yılı uzağındayım.
İşte kavuşuyorum işte,
O deniz,
Ben damlayım...
İlk Erciyes'te gördüm yüceyi,
Doruklarında okudum heceyi,
Yunus'la Kerem'le çözdüm bilmeceyi,
Seyranî ile seyrandayım
Bilen bilmeyen beni,
Gesi bağlarının bir top gülündeyim ben,
Topa işlenmiş gibi kitaplarda sözlerim benim,
Bugün sende isem,

Yarın da Sinan'dayım.

Benim dünyam budur işte,

Doğduğum şehre her gelişte.

Kaynar taşar yüreğim,

Duygularım taşar Erciyes'ten,

'Şu Dağlar Bizim Dağlar' olur!

Bir anda Ağrı'daysam artık

Az sonra Süphan'dayım...

Yurdum deniz,

Ben damlayım... (Ertepinar, 1995, 179)

Ertepinar şiirinde, 5+4+5+7+2 şeklinde karışık dizeli nazım şeklini kullanmıştır.

2.2.2.4. Düz Yazı Şiir

Coşkun Ertepinar, düz yazı (mensur) şiirlerini "Tek Adam" isimli şiir kitabında toplamıştır. Bu şiir kitabı birbiriyle bağlantılı otuz üç düz yazı şiirden oluşmaktadır. Şiirlerdeki "Tek Adam", şairin kedisidir. Şiirlerde anlatılan, katı dünyanın gerçekleri karşısında türlü acılar çeken şairin ruhunun olgunlaşma serüvenidir.

Tek adam, adına göre yalnız kalmış, kimsesiz, münzevi bir kişidir. Veya kendini öyle hisseden bir adamdır. Aslında insanlığın kaderini kendinde bulan, kendini insanlığa veren bir idealisttir (Ertepinar 1997, 37). Ertepinar, eserinin takdim bölümünde "Tek Adam"ı şöyle betimliyor: Tek Adam, insanlığın alın

yazısını kendi alın yazısında inceleyen; hayatın siyah- beyaz katı realiteleri ortasında acı ve derin iç oluşlar geçirerek sonunda kendi varlığını büyük bir kitleye veren ve ona hizmeti aşk derecesinde yükselten üstün yaratılmışlığının tipidir. ” (Ertepinar, 1997, 21). Aşağıda bu eserden bazı bölümler verilmiştir.

BİR DÖRT YOL AĞZINDA

I

Tek Adamın hikâyesi korkunçtur. Tek ağaç kurudu, Tek Adam çürüdü...

Bir gün bir dört yol ağzında: Mademki yüzüme böyle acımayla baktın, elini bana ver, demişti, Tek Adam; elini bana ver, kardeşim... Eğer elini vermezse bak ne haldeyim? . Yorgunluktan dizlerimin bağı çözüldü... öylesine acı çektim ki, gözlerimde fer kalmadı...

Evet, gözlerimde fer kalmadı, önümü dumandan seçemiyorum... Burası nereye varır? İlerisi kalabalık mı? Elini bana ver, şu tek ağacın altına gidelim...

... Ve sen bir babaya benziyorsun kardeşim. Çünkü bakışlarında acımayla karışık bir ilgi seziliyor! Ve sen acılar duymuşa benziyorsun; gülümsemen buruk bir kıvrılışla daha belirmeden sönüyor!. . Yaklaş, elini bana ver; Sen aradığım adamsın, kardeşim, aradığım adam!. . (Ertepinar, 1995, 683)

AĞAÇTAKİ ŞEYTAN

II

Dünyayı bir şeytan gibi dolaştım! Yüzüme dik bakma, bu biraz korkunç fakat böyle...

Kitaplardan okumuştum: Tek başına insan, ya Tanrıdır, ya şeytan, diye! .

Ne boş kuruntu? Kim Tanrı olmuş?.. Bana kızma, kim tek ağacı kendiliğinden çift yapmaya çalışmıştır?.. Tek ağacın didinmesini bilir misin? Bilmek istedin mi? Tek ağacın ömrü uzun bir üzüntüden ibarettir...

Bir gün kulaklarımla işittim. Yoldan geçen köylü anaya, elini tuttuğu yavrusu: Şu ağaçtan korkuyorum, ana, dedi. Şeytanlar gece bunun içinden mi çıkar?

Akşam oluyordu. İçime bir ateş düştü. Tek ağaca bir düşman gibi baktım...
Ve bir daha çocuklara görünmek istemedim... (Ertepinar, 1995, 684)

BUDHA'YI DAĞA ÇAKEN DÜŞÜNCE

IV

Düşünmek yetmez; yalnız fiil de her şey demek değildir...

Budha'yı dağa çeken düşünce, Budha'yı topluluktan sonuna kadar ayıramadı. Budha, kendini bol su ile değil, yoldan geçenlerin matarasından biriktirdiği damlalarla yıkadı. Ne ruhunu tutsak etti, ne de bedenini sattı...

Budha dağa yirmi yaşında çıktı. Budha, yıllarca sonra şehre yirmi yaşında indi. Budha, fiil ile düşünceyi birleştirmeyi bildi. Azı çok, biri bin yapmanın düğümünü çözdü...

Büyük adamlar büyük işleri ibret alınsın diye yaparlar. Hâlbuki ibret almak yeniden bir âlem yaratmak kadar güçtür... (Ertepinar, 1995, 686)

İNKÂR

XI

İnkârdan her şey güzeldir...

Kaybolan, inkâr edenle inkâr edilenin kendisi... Yalnız, ben derim ki, sen sevginde ol, ondan kaçma... inkâr edenin seni aradığı için inkâr ettiğini öğrendin. Arayanın yanılması olmaz bir şey değil...

Yaşama, güzel ve tatlı bir melodiden başka nedir? . Kim ister, bu güzel akışı çirkin ruhu ile doldursun? .

Tek ağaç istemez mi ki, ormanın en güzel kuşları, en güzel ötüşlerini kendi dallarında şakınsınlar... (Ertepinar, 1995, 693)

ÖLMEYENİ KUTSAMA

XXIV

Ruhum, ölmeyeni kutla!

Bin yılların üstünden aşan rüzgârı dinle! Bu, senin de soluğun olsun, senin de sevgin olsun! .

Kaba görünüşler, renksiz çizgiler, sönük varlıklar, üzüntülü istekler ve bütün bunların benzerleri, sizlere vedalar olsun! .

Ruhum, ölmeyeni kutla! (Ertepinar, 1995, 706)

İŞIKLI BİR GÜN

XXVI

Bir akşamüstü bırakıp çıktığım şehre, yıllarca sonra güneşin bir mızrak boyu yükseldiği ışıklı bir günde dönmüşüm. Geniş yollardan büyük alana doğru sel gibi bir insan kalabalığı akıyordu... “Yeni ahlâkçı konuşuyor!” diyorlardı... “Koşun! Dinleyin!” diyorlardı...

Büyük alandaki kalabalığın arasına katıldığım zaman yüreğimde korku ve çarpıntı, bakışlarımda yabancı bir ürkeklik vardı... Ateş gözlü bir adam konuşuyordu... Ağr ağır söylüyor ve derin derin düşünüyordu:

Acı ve uzun denemelerden sonra elde edilen gerçekler büyüktür... Artık, kendi kendine yettiğine inanandan nefret gerek!

Topluluğun ruhunu bilirim... topluluğun anlayan bir ruhu, gören bir gözü, duyan bir yüreği, işiten bir kulağı vardır!

Anlatan ruhu karartanlardan,

Gören gözü köreltenden,

Duyan yüreği külleyenden,

İşiten kulağı kapayandan,

Yanan ışığı söndüren korkarım!

Korkarım, ey büyük insan yığını, gövdeyi yıkan şeyler kadar ruhu yıkan şeylerden de korkarım!

Kör bencillikten,

Aşağı kıskançlıktan,

Sivri üstünlük gütmeden,

Kötü kinden,
Yalancı doğruluktan,
Bütün buumlardan o kadar korkarım!

Saçlarımın sayısından çok güngörmüş olan ben, topluluğun ruhuna yazmak istiyorum ki, yeni bir ahlâkın temeli üzerinde yükselirken, ruhun öz ışığını karartan, gövdenin soylu gücünü çökerten kötü şeylerin hepsinden korkarım!

Yalnız kendi özü için dinleyenden, yalnız kendi özü için söyleyenden korkar ve kaçarım...

Artık, kendi kendine yettiğine inanandan nefret gerek!

Kendimciye nefret!. .

Yeni ahlâkın iyiliği ve kaynağı budur, diyorum... Ruhun öz ışığını yakmak, gövdenin soylu gücünü parlatmak istiyorum... Acı ve uzun denemelerden sonra elde edilen gerçekler büyüktür! (Ertepinar, 1995, 708-709)

“Tek Adam”ın umutsuzluktan umuda doğru giden, felsefi bir anlatımı vardır. Birbiriyle ilişkili otuz üç parçadan oluşan eserde şair; tertemiz bir Türkçe ve sade bir dille duygularını okuyucuya rahatça anlatma imkânı bulmuştur.

2.2.3. Uzun ve Kısa Şiirleri:

2.2.3.1. Uzun Şiirler

Coşkun Ertepinar’da sıklıkla olmasa da uzun şiirler görmekteyiz. Ertepinar; Destan Atatürk(Ertepinar, 1995, 197-198-199-200-201-202-203-204), Kerem’den

Keloğlan'a Kadar(Ertepinar, 1995, 76, 77), Yağmur Senfonisi(Ertepinar, 1995, 354-355-356), Çocuklarım Gibidir Kitaplarım(Ertepinar, 1995, 662-663-664-665-666) adlı şiirlerini uzun yazmıştır. Şair özellikle "tarih ve Atatürk" ile ilgili şiirlerini uzun yazmıştır.

DESTAN ATATÜRK

I

Işıklydı yüzü, al aydınlıktı,
İlkbahar göklerinin pembe bulutları gibi
Maviydi gözleri, mavi
Akdeniz'in suları gibi...
Selanik pırıl pırıldı o gece,
Gökten iri bir yıldız kaydı
Sabaha karşı yüz yıl önce,
Aktı karadeniz'e doğru...

Ak bir yol çizdi uzun uzun
Karanlıklar içinden.
Sildi kara yazısını anlımızın
Daha o günden!

Ne bilsindi Samsun,
Amasya, Erzurum, Sivas...
Ne bilsindi Ankara, İzmir ne bilsin? . .
Mustafa'nın yıldızıydı bu!

II

O altın sabaha parlayan yıldız,
Kim fark etti ki bir an
Çanakkale göklerinde durdu,
Daha üstün bir destan yaşadı Turuva'dan!

Ne güzel Helena , ne kıskanç Afrodit'ti,
Ne serçe yürekli Paris, aşağıdakiler.
Ne dargın Aşil, ne öfkeli Hektor'du,
Ne tahta at, içi yalanla dolan!

Kars'tı, Ardahan'dı.
Afyon'du, Erzincan'dı.
Kısacası bütün bir yiğit vatandı
Boğaz'daki yangına ateş olan!

Yıldız ışık ışık yazdı dağa taş:
İşte Conkbayırın'daydı
Ankara burcuna konacak Paşa,
Görmez miydi, Mustafa Kemal'in yıldızıydı bu!

III

Dura dursun Boğaz'daki destan dünya durdukça,
Şimdi daha berilere,

Daha yenilerde dedi yıldız, kaya koşa,
Uzandı Kızılırmak boylarına, Sakarya sularına...

Saldı ışığını yalap yalap,
Gördü bu yanda her şey bitmiş, her şey harap!
Sanki bir ölüm suskunluğunda ülke baştan başa,
Yetiş artık hey yetiş, Mustafa Kemal Paşa!

Mustafa Kemal Paşa durur muydu?
Ne zaman tozlanacaktı çizmeleri şimdi tozlanmazsa
Büyük doğmak kolay değildi,
Sonsuz zamana dolmak kolay değildi...

Yolları ulu ulu aşmak,
Erciyesler, Ağrı'lar boyuna ulaşmak,
El ele vermek, gönül gönüle vermek,
Vatan genişliğince bir olmak kolay değildi...

Ötede bir mezar kazıyordu mezarıcı,
Yıllar var ki alttan, derinden...
Çanakkale açamadığı yolu
Açacaktı Afyon, İzmir tepelerinden...
Yıldız düşündü acı acı, güldü sarışın sarışın,
Gelmişe, geleceğe şöyle bir baktı da...

Gülerdi ya, bakardı ya,
O gazi kumandanın yıldızıydı bu!

IV

Selçuklu, Osmanlı şüphesiz
Anlı şanlıydı, uyanıktı.
Ne var ki Anadolu'da ırmaklar
Gürül gürül aksa da
Toprağın bağı yanıktı...
En eski uygarlık demiriydi ışıldayan
Ovada kırdı...
Azıcık umut taşınırdı, çokça kaygı
Toz bulutu yolar boyunca
Kağnı kağnı...

Geceleri her kayanın, her tümseğin ardında
Düşmanlar görürdü çocuklar uykularında.
Masal değildi, düş değildi, gerçek de,
Eğer boğulmasaydı düşman Ege sularında
Kim bilir bu korkular daha nice sürecekti? . .

Sürmedi, dağın ardı göründü, sular duruldu,
Yol şimdi aydınlık çağlara doğru...
Selam, selam! Denecekti on yedinci güneş yıldıza,
Bilmez miydi, Atatürk'ün yıldızıydı bu!

V

Atatük'ün yıldızı

De ki kutup yıldızı,

De ki

En yüce dorukta oturdu,

O aydınlık burçtan gözler

Çağ batağında kararmış çağımızı!

Atatürk'ün yıldızı,

De ki gücenmiş, incinmiş, kırılmış!

Deme ki kara bulutlar, kara geceler içinde

Batar, bir daha doğmaz,

Yalnız ve paramparça bırakır

On yedinci yıldızı...

Kara bulut ne ki?

Kara gece ne ki?

Güneş şöyle bir vurunca

“Dağ başında duman” gibi

Dağlı dağılıverir

Evrenimizi saran sızı. .

Der ki Atatürk'ün yıldızı,

Erdemler gücü Atatürk'te.

Atatürk çağdan çağa düşünce,

Atatürk, ışığı on yedinci güneş yıldızın...

Dağa taşa yine çizin! Yine çizin!

Zaman üstüne and olsun ki hep al yazar yazımızı...

VI

Atatürk'üm,

Durağın olan o yüce yerden

Bir daha çatı ver hilal kaşını.

Ayvalık'tan, İzmir'den

Atılan şanlı kurşunu

Göğsümüze çevirdiler,

İçimizdeki hainler!

Atatürk'üm

And olsun and olmaya

Ama bu defa

Düşman değil kıyılarımıza dalan!

Hani damarlarımızda var bildiğin

O asil kan

Kardeş eliyle akar da akar...

Atatürk'üm,

“Andımız andımızdır” ama

Bu defa

Sırtımıza saplanan hançer bizimdir!

Saplayan hain eller

Kırılır kırılmaya,
Gel gör ki içimiz yanar da yanar...

Atatürk'üm,
Nasıl olur, nasıl?
Kıran bizim, kırılan bizim,
Fidan fidan, dal dal...
Bu nice sam yelidir eser tepemiz de? . .
Kökte damar
Kanar da kanar...

Atatürk'üm, Atatürk'üm,
Gerçi lânetimiz hainler, andımız adın üstüne
Ama bu defa
Şikâyetimiz büyük!
Hainlik öylesine yüklendi ki yurdu üstüne
Kıydılar kendi çocukları Malazgirt'e, Feth'e,
Çanakkale, Dumlupınar, Kocatepe'ye kıydılar... (Ertepinar, 1995, 197-198-199-200-
201-202-203-204)

Bu şiir, Kasım 1980 tarihli Hisar Dergisi'nde ve Prof. Dr. Mehmet KAPLAN ve Doç. Dr. Necat BİRİNCİ'nin Atatürk Şiirleri Antolojisinde BÜYÜK ŞİKAYET adı ile yayınlanmıştır. (Ertepinar, 1995, 203)

KEREM'DEN KELOĞLANA KADAR

Çağlayı çağlayı akan su,
Gökler boyu uçan bulut,
Geçiyoruz, geçiyoruz diyor,
Bu yollar bize bir defa yol,
Biz bu yollara bir defa yolcu!

Onlardır ölümsüz olanlar,
Bir gelip sadece bir geçmeyen onlar...
Hayran gözlü, dev ruhlu,
Yurdu sesleriyle dolduranlar...

Göz yaşları göz yaşlarımıza karışmış,
Az gitmiş, uz gitmişiz,
Dönmüş dolaşmışız bir vatan boyu,
Beraberce haram etmişiz geceleri uykuyu...
Onlar, ebedi dostlar,
Gerçek dostlar,
Herkesin dostu onlar,
Kalbin sıcaklığını kalbe duyuranlar...

Yalnız onlar var ancak
Değişmeyen, sonsuza kalan,
Geçen her şeyin ortasında
Yumuşak, sıcak, okşayan...

Onlarlayız ilk günkü gibi,
Her anımızı dolduran onlar...
Öyle kaynaşmışız ki derinden,
Bazen Kerem oluruz, bazen Aslı,
Dağlar deler Ferhat oluruz!
Bir içli Emrah oluruz bazen,
Tozlu yollar eker bizi...

Bir koca Yunus oluruz bazen,
Karlı dağları aşmak diler gönlümüz,
Derin ırmakları geçmek diler gönlümüz,
Döneriz dertli dolap gibi,
Yaş doldurur gözümüzü...
Bazen olur kayboluruz
Elif kokuşlu menekşede, iğdemde...
Karacaoğlan'ız işte o demde,
Yüz yaşını geçse mrmz
On beşinin deli rüzgârı
Havada şahin eder gönlümüzü!

Bazen olur Köroğlu'yuz,
ıkarız amlıbel'lere,
Yassılır dağlar altımızda
şaha kalkar Kır at'ımız da

Meydan okuruz meydan
Zulmün kölesi beylere...
Şöyle de bir an olur bazen,
Kalırız ortalıklarda
Bu sonsuz vatanda, bu güzel diyarda
Han bulamayız konacak!
Kâh ağlarız, kâh güleriz
Yarım çarıklı Keloğlan'la bazen,
Gülse derinden güler,
Ağlasa derinden ağlar Keloğlan...

Hâsılı onlardır ölümsüz,
Onlardır umman
Kerem'den Keloğlan'a kadar...
Gerisi geçiciyiz, geçici hep,
Bu yollara biz bir defa yolcu,
Bize bir defa yol bu yollar...(Ertepinar, 1995, 76-77)

YAĞMUR SENFONİSİ

I
Bu yağmur, bu, ota çiçeğe hayat,
Bulutunu kanadı okşayan yağmur.
Durdurdu deli rüzgârı,
Sustu dorukların çığlığı...

Gökyüzünden denizlere doğru

Sessiz, ince

Süzülüp inen sanki

Güzellikleri yoğuran

İyiliğin ruhudur...

İçiyor damlaları deniz

Memnun, suskun,

Çekmiş derinlere dalgasını, köpüğünü...

İrmak, vadi, orman, ova

Duaya durmuş sanki

Dinmesin diye

Bu, yücelerden dökülen musiki...

II

Ebem kuşağından önce

Bir başka karanlıktı çöken, tepelere.

Uğuldadı orman,

Koptu kayalar yerinden,

Sanılır ki kendi içine gömüldü dünya...

Sonra birden boşandı yağmur

Arasız, çılgın...

Taştı dere, ırmak, deniz,

Aktı toprak, dağıldı kulübe

Ve sonra ağdı bulutlar bir yandan yana,

Yırtıldı karanlık.
Her zaman ki şevkle dolandı beline dünyamızın
Korkuları silen aydınlık...
Koşsak da altından geçemediğimiz
O ışıklar kuşağı
Vurdu dağlara, sulara yedi renk üzere,
Güldü dünyamızın yüzü yeniden.
Selâm durdu dal, yaprak, başak pirinç,
Yayıldı gökler genişliğince sevinç
Ve can geldi benizlere...

III

Sorun dağlara, bulutlara, güneşe,
Sorun, belli mi kaç milyon yıl
Bazen ince, bazen çılgın
Hep böyle yağdı
Toprağa nur
Bu yağmurlar, bu yağmur...

Çocukluğumuzda ki o coşkulu dua:

“Sulu sulu, yağmur,

Ver Allah’ım ver...”

Sonra akan zaman, geçen ömür,

İçimizde aynı korku, aynı endişe,

Gökleri dolduran aynı sır
Ve ardından aynı güven
O, renkler cümbüşü, al, yeşil, mor.

Bu yağmurlar yağacak bizden sonra da,
Sürecek bizden sonra da dua.
Yağacak çılgın, yada ince
Ota çiçeğe, kuşa böceğe güvence,
Ve hep böyle doğacak
Nur topu nar gülüşlü huzur...(Ertepinar, 1995, 354-355-356)

ÇOCUKLARIM GİBİDİR KİTAPLARIM

Ne desem, nasıl söylesem bilmem ki
Geçti, koca bir ömür geçti
Şiirle dopdolu,
Pırıl pırıl...
Çocuklarım gibidir kitaplarım,
Uzaklarda kalan anılar denizinde
Ben onlarla varım.

İlki,
İlk çocuk gibi,
Taşdığı güçten çok,
Karamsarlığı, eksiğiyle

Şiire açılan ilk ufuk,
İçi bin bir umutla yüklü
“DENİZ ÜSTÜ”...

Ve sonra,
Rüzgârlarla, bulutlarla
Derinden derine
Çırpınan duygular ikliminde
Günler kayıp giderken
Yıldızlar gibi,
“DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN”

Açtı sayfalarını
İnsanoğlunun gözlerine.
Yıllar yılı tek kalışın,
Tek oluşun
Burcu olarak doğdu
“TEK ADAM”
Tepeler içinde bir tepe!
O da yeter değildi.
Yürekte yer etmiş yalızlığı
Söküp atmağa
Ne çare?. .
Doğacaktı
“KADERDEN YANA”

Bir defa ışığa

Baştan ters açılmıştı pencere...

Durmaz bu, rüzgâr durmaz,

Eser hep böyle zaman boyu,

Aşar, dağ tepe,

Ne varsa serper

Hayalde, düşüncede

“MEVSİMLERİN ÖTESİNDEN”

Duyguyla dolup taşan yüreklere...

Sabırla ulaşılır elbet

İyimserlikle gülümseyen,

Özlene,

O “GÜZEL DÜNYA”ya.

Yükselir önümüzde,

Gönül açar,

Kiminin göğsü, bağı yeşil,

Kiminin kar beyaz

“ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR”

Doruk doruk, tepe tepe...

Açılır, genişler ufuklar,

Büyür içimizde duygu, düşünce

Ve inanırız yer aldığımızı
“ZAMAN BAHÇESİNDE”
Kanatlanrız kuşlar gibi,
Hafifler, uçarız,
Zamana bir gelmişler arasında
Yer almış olmak sevinciyle...

Onlardan en baştaki, en uçtaki,
O değil mi, o,
Daha bekletilir mi
“DESTAN ATATÜRK”? . .
Ve peşinden,
Onun ağlayan değil,
Gülen gerçekler ikliminde
İnceden inceden
Gün yüzüne çıkan,
Çocukluğumun acı tatlı,
Anlamlı masalı
“KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN”...

Zaman mı akıyordu durmadan,
Ben mi? . .
Düşünüyordum bunu,
İçimde

Dağlar büyüyordu dağlar;
Bir de baktım ki
Elimde,
“DORUKTA RÜZGÂR VAR”,
Uzağımda, yakınımda,
Yanımda, yöremde
Çocuklar, çocuklar,
Hep gülümser,
Hep iyimser
Işık yüzlü
“ÇOCUKLAR VE PAPATYALAR”...
Mutluydum,
Umutluydum,
Doluydum,
Hiç uzaktan baktırır mıydım
Onu,
O,
İlk ışığım, ilk yücem
Koca Yunus’u, Emre’ m Yunus’u? . .
Onun adına doğdu,
Onun oldu,

“YUNUS BAHÇESİNDE AÇAN GÜL”
Elimde,

Ellerdeydi işte,
Sıgılmıyordu, sıgılmıyordu
İçim içime...
Sanırım ulaşmıştım
Ömrümce aradığım o yere...
Sona ermişti
İç dünyamdaki yalnızlık.
Gözlerim varlığın
Büyülü ışıltısındaydı şimdi.
Biliyordum, yüreklerindeydim
Duyan insanların artık.
Sürecekti
“SEVGİNİN YEDİ RENGİ” ile
Bu akış.
Bu akışın kaynağı
Elimde, dilimde değil,
Gönlümde,
Gönlümdeydi... gönlümdeydi... (Ertepinar, 1995, 662-663-664-665-666)

2.2.3.2. Kısa Şiirler

Coşkun Ertepinar kısa şiirler yazmayı sever. Şiirlerinin genelini orta uzunlukta yazmayı tercih eden şairin, kısa şiirlerinin sayısı da oldukça fazladır. Tek dörtlükten

oluşan, geleneksel nazım biçimlerinden “rubai ve koşma” gibi uyaklanan şiirleri vardır. Aşağıdaki şiirler şairin kısa şiirlerinden örneklerdir.

PİŞMİŞ AŞA SU KATTIM

Kadir kıymet bildim

Şu dünyada,

İyiliğe, güzelliğe taptım.

Kime dedimse

Kadir kıymet bil şu dünyada,

Pişmiş aş su kattım... (Ertepinar, 1995, 63)

KATI GERÇEK

İnanamıyorsun, çok katı gerçek;

Günler böyle gelip böyle geçecek...

Beklediğin de ne sanki uzaktan,

Bir haber kuşu mu... kanadı çiçek... (Ertepinar, 1995, 382)

GÜLEN GECE

Gül, gül, bak ay gülüyor bize bakıp tepede,

Mavi gece üstüne bir güzel büyü taşmış...

Başımıza göklerden inciler serpilmede,

Gül, gül ki gülen gece gözlerine yaraşmış... (Ertepinar, 1995, 382)

İNSANOĞLU VE SEVGİ

İlk günden susamış da sevgiye insanoğlu

Der ki, çiçek beni sevsin, kuş beni,

Ağaç beni sevsin, taş beni.

Diyemez hiç, yaratılışdır, biraz olsun aş “ben”i! (Ertepinar, 1995, 382)

GÜZELİ BULAN YÜREK

Karanlıkta bile aydınlığı gözledim,

Taşı okşadım, toprağı sevdim.

İnsan yüreğim güzeli bunda buldu,

Buluta güldüm, yağmura gülümsedim... (Ertepinar, 1995, 384)

KAF DAĞLARININ HAZİNESİ

Kimi tanıdıysam kimi,

Tas tas, yudum yudum sundum sevgimi.

Hani senden bana dediğimde

Bırakıverdi elimi. (Ertepinar, 1995, 117)

GÖKYÜZÜNÜ SEVMEK

Kuşlar ne düşünür,

Ne duyar

Bilemeyiz ama,

Biliriz ki az bulunur

Aramızda,

Gökyüzünü seven

Kuşlar kadar... (Ertepinar, 1995, 646)

MAVİ KUŞ

Bu sabah güneşten önce,

Bir mavi kuş kondu penceremize,

Baktı baktı da yüzümüze,

Çırpındı, “viç” dedi.

Kuşun bir güzel,

Bir candan hali vardı öylesine.

Belki de müjdeler şakıdı, dilince,

Belki uzaklarda,

İyilikler, güzellikler okundu,

Evimiz, adımız üstüne... (Ertepinar, 1995, 408)

ŞU İNSANLAR

Gariptir şu insanlar vesselam

Gamlar icat ederler kendilerine

Durup dururken.

Şiirler yazar,

Şarkılar dizerler

Avunalım diye

Yine de gam üstüne gam biner...

“unutmam seni, unutamam seni” derler

Geçip gidene,

Gamı defedelim diye içerler,

Gamlar icat ederler kendilerine... (Ertepinar, 1995, 56)

YOLCU

Elbet bu dağı aşacak,

Bir gün uyuyorken şehir.

Menziline ulaşacak

Ve güller açarken fecir...

Hep aynı masal dilinde:

Suyun karşı sahilinde

Hayat ne kadar güzeldir. (Ertepinar, 1995, 11)

UYKUSUZLUK

Seçilmiyor mesafeler,

Yıllardır bitmeyen sefer,

Yıllardır hep bu susuzluk...

Boş ve karanlık geceler,

Yıldızlarda düşünceler,

Gözlerimde uykusuzluk... (Ertepinar, 1995, 11)

ŞÜPHE

Kafatasım şüphe dolu,
Beynimi böcekler yedi.
Gün aşınca gece kolu
Aydınlığı tepeledi.

Sürgülemiştim kapımı,
Girmesin cin, şeytan diye.
Temelden yıktı yapımı
Mefisto kesildi şüphe... (Ertepinar, 1995, 17)

KORKU

Sırrı elinde yokluğun,
Akıyor su gibi zaman...
Aşar da tepeyi yolun,
Derin uyku gibi zaman...

Engini ararken ömür,
Birden uçurum görünür,
Eteklerine sürünür,
Geçer korku gibi zaman... (Ertepinar, 1995, 17)

2.2.4. Vezin, Kafiye ve Redif

Coşkun Ertepinar şiirde vezin ve kafiye ile ilgili düşüncelerini şöyle özetleyebiliriz: Ertepinar, şiirini kurarken belirli şekillerinin tutsağı olmamaktadır. Duygularını en iyi yansıtabilecek sesi nasıl buluyorsa, şiirini ve şiirini oluşturan dizelerini öyle kurmaktadır. Ne dördlüklerle, ne koşmaya tutsaktır ne de serbest ölçüye. (Ertepinar 1997; 665) Ölçü ve uyaktan da kaçınmıyor Ertepinar. Kimi şiirleri ölçülü ve uyaklı, kimi şiirleri yalnızca uyaklı, kimi şiirlerinde ikisi de yok. Ölçü ve uyağı şiirin düşmanı saymıyor; şiire yardımcı olduktan, uyum sağlamada yararlandıktan sonra, bir önyargıyla ölçü ve uyağa karşı çıkmanın gereksizliğine inanıyor. (Ertepinar 1997; 391)

İlk şiir kitaplarında “hece veznini” ve halk edebiyatı nazım biçimlerinden “koşma”yı kullanan şair; sonraki şiir kitaplarında, neredeyse şiirlerinin tamamında, serbest ölçüyü tercih etmiştir.

Aşağıda şairin şiirlerinden örnek kafiye çalışmaları verilmiştir.

MEVLANA! MEVLANA!

Bu rüzgâr, bu rüzgâr nereden esti,	a	“esti” ve “testi”de tunç
Nasıl erişsem ki kıyılarına? . .	b	-na (Tam Kafiye)
Sen taşan deniz, ben dökülen testi,	a	
Mevlana! Mevlana!	b	

(Ertepinar, 1995, 183)

Şiirde çapraz kafiye şeması kullanılmıştır. Son dize dışında diğer dizelerde 11’li hece ölçüsü ile yazılmıştır. Şair, tunç kafiye ve tam kafiye ile ahengi sağlamıştır. Şiirin nazım birimi dördlüktür.

KORKU

Sırrı elinde yokluğun, a -un (Tam Kafiye)
Akıyor su gibi zaman... b gibi zaman (Redif)
Aşar da tepeyi yolun, a -u (Yarım Kafiye)
Derin uyku gibi zaman... b

(Ertepinar, 1995, 17)

Şiir, hece ölçüsünün 8’li kalıbıyla yazılmıştır. Nazım birimi dördlüktür. Kafiye şeması, çapraz uyak tipindedir.

ÖZLENEN ÂLEM

Bir gece bir tepeden sessiz aşan gün gibi, a -i (Yarım Kafiye)
Acıyan bir bakış gibi geriye saçıversem b “saçıversem” ve açıversem (Tunç
Elbisem, kitaplarım, yatağım ve evimi, a Uyak)
Koşsam ufkun ardında bir kapı açıversem...b

(Ertepinar, 1995, 15)

Şiirin nazım birimi dördlüktür. 14’lü hece ölçüsü kullanılmıştır. Kafiye şeması, çapraz uyak tipindedir. Coşkun Ertepinar, şiirlerini hece ölçüsü ve serbest ölçü ile yazmıştır. “Dönülmez Zaman içinde” şiir kitabının neredeyse tamamı hece ölçüsü ve kafiye ile diğer eserlerini ise serbest ölçü ile yazmıştır. Aruz vezni ise

hiç denememiştir. Şiirlerinde redif, tam kafiye, yarım kafiye ve tunç kafiye kullanmıştır.

BÖLÜM III

3. COŞKUN ERTEPİNAR'IN ŞİİRLERİNDE DİL VE ÜSLUP

3.1. DİL

3.1.1. Sözcük Serveti

Yaşayan Türkçenin güçlü şairlerinden olan Ertepinar, herkesin kolayca anlayabileceği bir dil kullanmıştır. Konuştuğu dille, yazdığı dil arasında fark yoktur. Gezip gördüğü yerdeki halkın konuştuğu dili kullanmayı tercih etmiştir. Ertepinar yağmuru “siyim siyim yağar”, rüzgarı “efil efil efilder”, gülü “burcu burcu kokar”, dalları “ domur domurlanır”. Eski şiirleri ile yeni şiirleri arasında dil açısından önemli bir fark görülmez.

Ertepinar'ın bazı kelimelerin temsil ettiği varlıkları, kavramları çok sevdiğini söyleyebiliriz. Kullandığı isim ve sıfatlar üzerinde yaptığımız araştırmaya göre yirmi beşten çok kullandığı anahtar kelimeler şunlar: ağaç(47), akşam(27), bahar(33), bahçe(37), baş(44), bulut(32), çiçek(48), çoluk-çocuk(75), dağ(103), dal(33), deniz(41), dil(35), dost, dostluk(42), duman(27), dünya(58), düşünce(25), el(63), ev(38), gece(51), gök(38), gönül(45), göz(82), gün(63), gün-güneş(57), güzel-güzellik(93), ışık(33), insan-insanoğlu(37), kanat(28), kapı(25), kuş(49), mavi(45), mevsim(27), rüzgâr(80), sabah(25), sevgi(40), su(57), şehir(27), taş(34), tepe(32), toprak(37), uyku(33), yağmur(25), yeşil(41), yıl(30), yol(50), yürek(43), yüz(36),

vatan(35), zaman(63)... Ertepinar “Kelimelerin Dili” şiirinde de belirttiği gibi “gün yüzlü”, “dost duruşlu”, “dost bakışlı”, “olgun mevsimler gibi ılık” kelimeleri, başka bir deyişle birbiriyle kaynaşan, bir musiki cümlesi meydana getiren, duygu ve düşünceleri akla, gönüle sevdirek akıtan kelimeler kullanmaya dikkat etmiştir. Yukarıdaki kelimeler listesibu gerçeği ortaya koyduğu gibi Ertepinar’ın tabiata, hayata, insanlara bağlılığını, sevgisini göstermektedir. (Ertepinar, 1997, 337)

Ertepinar’ın şiirlerinin dili tertemiz ve oldukça sade bir İstanbul Türkçesidir. “güzel Türkçemiz” (Ertepinar 1995:6) dediği ana diline tükenmeyen bir sevgi ile gönülden bağlıdır. Şiirine girecek kelimeleri seçip kullanmada titiz ve özenlidir. Türkçeyi güzel kullanan bir şairdir. (Serarşlan, 72, 2007)

3.1.2. Dildeki Değişmeler

Coşkun Ertepinar, Yunus Emre’nin şiir diline öykünür. Mehmet Kaplan; Ertepinar’ın Yunusca bir söyleyişinin, Yunus gibi sevgiyi din haline getirmek isteyen ideolojik ve ya didaktik bir tutumunun olduğunu belirtmiştir. Ertepinar’ı Yunus’tan ayıran yön ise; “sevgi, iyilik, dostluk, kardeşlik” gibi duyguları dinî kökenlerinden sıyrarak, dünyada akıl ile saadete ulaşılabilceğine inanmasıdır. (Kaplan, 1975, 457)

YUNUS GİBİ

Çaresiz hallere düşmüşüm

Soran olmaz halin de ne? . . .

Gecem gündüzüm belirsiz,

“Ne âkilim ne divane

Ben yürürüm yane yane”

GÖNÜLCÜĞÜ GÖNÜLLERCE DOLUP TAŞAN YUNUS

Emre’ m Yunus, koca yunus,

Pîr Yunus,

Sevgi deryasında

Bir Yunus

(...)

Koca Yunus, ulu Yunus,

Bir uçtan bir uca Yunus,

Karıncadan kaplana, güvercinden kartala

Yüreciği sevgiyle dolu Yunus

(...)

Koşa ulaşa

Birlik ünlemişsin dağa taşa...

Nasıl gariplikse bu, sen demişsin onu

Sencileyin zengin başa. (Ertepinar, 1995, 475-476)

(...)

Şair, Eski Anadolu Türkçesinde kullanılan kelimeleri “montaj” tekniğini de kullanarak şiirlerine almıştır. Bu da şairin şiir dilini değiştirmesine neden olmuştur. Yunus Emre ilahisinden hareketle “ne âkilim ne divane/ ben yürürüm yane yane” dizelerinde; “gönülcüğü, yüreciği, koca, sencileyin” kelimelerinde Eski Anadolu Türkçesinin izlerini görmekteyiz.

3.1.2.1. Halk Söyleyişii

Ertepinar, Anadolu'da yetişmiş ve Anadolu'nun bir çok yerini öğretmenlik mesleği nedeniyle gezmiş bir şair olarak halk söyleşilerini, sıkça olmamakla birlikte, kullanmıştır. Günlük dilde, halk arasında kullanılan argo ise şiir diline katiyen girmemiştir. Onun şiir dili saf, temiz İstanbul Türkçesidir.

DOMUR DOMUR ÇİÇEKLENMEK

(...)

O ad, zamana bir güzel direnir,

Umut olur, inanç olur,

Domur domur çiçeklenir

İlerde... (Ertepinar, 1995, 641)

ŞEHİT BABAM ÇANAKKALE YOLUNDA

Çanta sardım genç yaşımda,

Cenk borusu ötüyordu!

Sevgi bir duman başımda

Burcu burcu tütüyordu...

Son geceydi yatağında,

Karım ağlardı sağımında,

Körpe yavru kucağında

Kirpiğini örtüyordu...

Gün doğmadan düştük yola,
Tanımadık durak, mola...
Geridekiler sağ ola,
Sağ ola bu şanlı ordu.

Aşılır dağlar, aşılır,
Artık candan savaşılır,
Ateş ile sarmaşılır,
Düşman karşımızda durdu!

Uykusuz geçti gecemiz,
Buyurmuş da en yücemiz.
“Allah! Allah” son hecemiz,
Ah. . Alnıma bir şey vurdu!
İlerledi bizimkiler,
Sızan kanımı kim siler?. .
Şehide, yurt rahmet diler,
Yoksa ruh nasıl uyurdu?. . (Ertepinar, 1995, 32)

KALEM

(...)

Ulaşır kalem kaşlı,
Badem gözlü çocuklara (Ertepinar, 1995, 434)

NE ZAMAN NE ZAMAN

(...)

Sözüm ona

İnsanı, insanlığı

Çok seversin.

(...)

Kendinden gayrı sanatçıyı, şairi,

Sevgi bahçelerinde

Al güller açsa bile

Isırgan otu gibi dalar, itellersin... (Ertepinar, 1995, 630)

GÖZ BEBEĞİM

Göz bebeğim,

Gittin dönülmez yerlere; (Ertepinar, 1995, 639)

KEREM'DEN KELOĞLAN'A KADAR

Bazen olur kayboluruz

Elif kokuşlu menekşede, çiğdemde... (Ertepinar, 1995, 76-77)

KIR TÜRKÜSÜ

Kumrular gibi şakır gece gündüz,

“Yalap yalap akar suyu” (Ertepinar, 1995, 238)

DAĞDAKİLER DUYDUNUZ MU?

Edirne'den Erzincan'a,

Hakkâri'den Van'a

Rüzgârların

Efil efil esenleriyiz biz.

Güzel söylemiş söyleyenler,

“aynı kilimin desenleriyiz” biz. (Ertepinar, 1995, 625)

3.2. ÜSLUP

3.2.1. Şairane Üslup

Sade, süsten uzak, samimi mısralar yazan şairin orijinal benzetme ve deyişleri vardır: “elma gözlüm”, “taş dudak”, “ay ışığına dalmak”, “yıldızlara dil dökmek”, “kırlangıç misali uçan gençlik”, zamanın iğleri”, “canımızı dalayan kumaş”... Bunlardan bazılarıdır (Ertepinar, 1997, 378).

O, buluşlarında da orijinal bir şairdir: “Güneşin kapımızda Tanrı selamı; çocukluğumuz dönülmez zaman; zamana sığmayan aşkların insana âlemde en güzel kader; beşiğin bebeğe kavuşunca sevinçten deli, anıları uzak yaşantımızın küçük kuşları; düşünceleri en güzelinin yaşamak düşüncesi; çiçeklerin taze sabahlarda çocuk gülüşleri; ölümün ömür boyu istenmeden beklenen postacı; öğrencilerin dostlukları değişmeyen dostlar; anılar denizinde uygu kuşları; yaşadıkları zamanın çiçek mevsimi; yağmurun iyilikleri yoğuran güzelliklerin ruhu, yücelerden dökülen musiki, toprağa nur; gülücüklerin mutluluğun anahtarları olması gibi (Serarslan, 2007, 73-74).

Bir cümleyle söylemek gerekirse, Coşkun Ertepinar, kavgadan gürültüden uzak, kolay söylenmiş düşüncesi uyandıran, Türkçeyi kullanmada, kelimeleri seçmede özenli, yumuşak üsluplu bir şairdir (Serarslan, 2007, 73-74-75).

KIRIN TEPESİNDEKİ AĞACA ÖVGÜ

Bir damla su için göklere bakacaksın bazen,
Yıldızlara dil döneceksin sessizce. (Ertepinar, 1995, 113)

BU KUMAŞ BİZİM DEĞİL

Bu çirkin, bu kaba, bu ısırgan otları gibi
Canımızı dalayan kumaşı (Ertepinar, 1995, 172)

BÜYÜK DAĞDAN BÜYÜK SUYA

Görür müsün, Erciyes'im, yıldız boylum, (Ertepinar, 1995, 237)

DOST KIRLANGIÇLAR

Anlar... Uzak yaşantımızın küçük kuşları,
O sevimli dost kırlangıçlar, (Ertepinar, 1995, 267)

DUYDULAR RÜZGÂRI

Sevgi bulut, düşünce yağmur,
Düşler hâlâ sıcak...
Akıl tepelerde oturur.
Yürek kabaran toprak! (Ertepinar, 1995, 273)

ŞAİR VE BULUTLAR

Rüzgâr susar, yağmur diner,

Bulutlar geçer yukardan,

“esmer renkli bulutlar...” (Ertepinar, 1995, 435)

ZAMAN VE İNSANOĞLU

Zaman

Evreni saran

Sınırsız bir akmaz su! (Ertepinar, 1995, 517)

AZADE’NİN PORTRESİ

Zamana sığmayan aşklardır ancak

İnsana en güzel kader âlemde...(Ertepinar, 1995, 46)

HANİ SÖYLEYİN

Bir kürkü varmış Nasrettin Hoca’nın,

İngiliz anahtarı gibi

Her kapıyı açarmış...(Ertepinar, 1995, 62)

ŞÜKRE AÇILAN PENCERELER

Biraz ümit, biraz korku, biraz kin...

Şükre açılan pencereleri çoktan kapanmış

Kalbimizin... (Ertepinar, 1995, 58)

BİR DE ORHAN

Rüzgârın yırtıp Orhan'ın diktiği,

Maviyi gökten içen deniz (Ertepinar, 1995, 61)

BEBEK VE BEŞİK

Tutalım dala bir kuş konmuş,

Konduğu ağaçtan habersiz.

Beşik sevinçten deli olmuş,

Bebek getirdiği aşktan habersiz (Ertepinar, 1995, 124)

BÖLÜŞTÜRÜLECEK SEVGİ

Suskunlar vadisinden

Ne dönen olmuş ne ses veren.

Sen ömür boyu istenmeden beklenen postacı,

Bir zaman uğrama bizim semte olmaz mı?. . . (Ertepinar, 1995, 301)

3.2.1.1. Humor, İroni ve Kara Mizah

Ertepinar toplumun aksayan yönlerine karşı duyarlı bir şairdir. bu nedenle şiirlerinde “ironi ve kara mizah”ı kullanır. Aşağıda bu tür şiirlerinden örnekler verilmiştir.

HANİ SÖYLEYİN

Bir kürkü varmış Nasrettin Hoca'nın,

İngiliz anahtarı gibi

Her kapıyı açarmış...
Gün gelmiş, vade yetmiş,
Hoca'da ten çürümüş,
Şatafatlı kürkte tüyler...
Sonra asırlar, asırlar geçmiş üstünden,
Her çocuk her anışta yedi defa gülmüş
Dost Hoca'yla.
Bakmış ki tenin rengi belli,
İçinin rengi belli,
Gün gibi, güneş gibi...

.....

Hani söyleyin fakat kürkteki rengi bilenler? (Ertepinar, 1995, 62)

BİR DE ORHAN

Siz inanmayın isterseniz,
Gök yüzünü her sabah
Orhan boyarmış maviye!
Neden söylemeyeyim bildiğimi ben de
Bu işin bunca şahidi
Sayısız yıldızlar,
Rüzgârın yırtıp Orhan'ın diktiği,
Mavi gökten içen deniz
Ve mavinin dostu martılar,
Sizin bilmediğiniz mavi mavi kuşlar,
Yelkenliler, balıkçılar, balıklar,

Cümlesi aydınlığa âşık,

Maviye hayran...

Dillerince sorup söyletin:

“Bir Yunus vardı anlar halimizden

Bir de Orhan! Orhan!” diye

Hep birden ikrara başlar... (Ertepinar, 1995, 61)

GURUR HEYKELİYMİŞ O

Bir görkemli kürk giymiş,

Omuzlar dik,

Bakışlar

Gökdelenler tepesinde,

Göğüsler ilerde...

İçi boşmuş ne çıkar,

Geçerli buymuş şimdilerde.

Bilenler söylüyor,

Gurur heykeliymiş o,

Bir yerde...(Ertepinar, 1995, 632)

3.2.1.2. Atasözleri ve Deyimler

Ertepinar, diline ve onun inceliklerine hâkim bir şairdir. Halk kültürüyle yoğrulmuş olan şair, atasözleri ve deyimle şiirlerinde yer verir. Aşağıdaki şiir

örneklerinde Ertepinar, yaşadığı toplumun kültürel birikimlerinin, duygu dünyasının, tecrübelerinin ürünleri olan atasözleri ve deyimleri kullanmıştır.

TÜRK DÜNYASI EL ELE

“Dağ dağa kavuşmaz

İnsan insana kavuşur”

Demişiz; (Ertepinar, 1995, 585)

PİŞMİŞ AŞA SU KATTIM

Kadir kıymet bildim

Şu dünyada,

İyiliğe, güzelliğe taptım.

Kime dedimse

Kadir kıymet bil şu dünyada,

Pişmiş aşu su kattım... (Ertepinar, 1995, 63)

YAPAYALNIZ KALSAM DA

Çocuk olmak isterim yine;

“Her dağın aşılır,

Her kucağın açılır

Olduğunu sanan”

Bir çocuk... (Ertepinar, 1995, 505)

SELİM HAN’I ZEBUN EDEN AŞK

O ki bir gelinir âleme: İşte bütün gerçek! (Ertepinar, 1995, 73)

SÖYLEMEK VE SUSMAK

Susmak altındır demişler,

Demek

Orası değerler ülkesi!

(...)

Bir dakika durma, bir an durma,

Vuruver yüzüme yüzüme külçelerini.

Bir küçücük sözüm ancak sana:

Senin dilin sürçer bir gün

Benim dilim gül açar hep... (Ertepinar, 1995, 300)

BARIŞ İÇİN SAVAŞ

Ege’imize bir hal olmuş...

İzmir’in içi kan ağlıyor, (Ertepinar, 1995, 351)

KIRIN TEPESİNDEKİ AĞACA ÖVGÜ

Bir damla su için göklere bakacaksın bazen,

Yıldızlara dil döneceksin sessizce. (Ertepinar, 1995, 113)

SEFERBERLİK ŞİMDİ BÜKTÜN BELİMİ

“İşe güce yetmez ettin elimi, elimi

Seferberlik bunda büktün belimi, belimi...” (Ertepinar, 1995, 234)

ŞEKER DEDE

“Asker babası kardeşin Abdullah’ımız gibi,
O, benim ciğer köşemdir...” (Ertepinar, 1995, 241)

BİR ÇAĞIRAN VAR UZAKLARDAN

Çocuk derdi ki,
Kulak verip çağılına suyun: (Ertepinar, 1995, 245)

MASAL DÜNYAM SENDEDİR

Şiir! Şiir!
Sana gönül verdim,
Uğruna ömür verdim. (Ertepinar, 1995, 372)

GÖZDEN GÖZE

Göze batmayın bir daha iyisi mi... (Ertepinar, 1995, 278)

DAL BİR YANA YAPRAK BİR YANA

Gün ola harman ola, sıra sevgiye gele... (Ertepinar, 1995, 282)

3.2.1.3. Renklerin Dili

Ertepinar, şiirlerinde “mavi”yi sıkça kullanır. “Mavi”, şair için “umudun ve müjdelerin” simgesidir. Tabiatı çok seven Ertepinar’ın en sık kullandığı renkler arasında “mavi”den sonra “yeşil” yer alır; ancak şair diğer renklere de küs değildir.

Şair, ülkemizin renklerini bir ressam titizliğiyle varlıkları, manaları renklendirmede kullanmıştır. Kelime hazinesi son derece geniş şairin renkleri kullanma sıklığına bakacak olursak: mavi(45), masmavi(1), yeşil(45), zeytin yeşili(1), beyaz(17), bembeyaz(3), ak(5), siyah(1), kara(8), kapkara(2), sarı(9), al(12), kırmızı(1), kızıl(3), mor(6), pembe(2), kavuniçi(1), boz(1), kır(2), gri(1), kül rengi(1) (Ertepinar, 1997, 378) kez kullanmıştır.

MAVİ KUŞ

Bu sabah güneşten önce,
Bir mavi kuş kondu penceremize,
Baktı baktı da yüzümüze,
Çırpındı, “viç” dedi.

Kuşun bir güzel,
Bir candan hali vardı öylesine.
Belki de müjdeler şakıdı, dilince,
Belki uzaklarda,
İyilikler, güzellikler okundu,
Evimiz, adımız üstüne... (Ertepinar, 1995, 408)

İKLİM MEVSİM BİLMEZ BAHÇELERİM

Bahçelerim var aydınlık yeşiller içinde,
Yeşil satarım, mavi satarım,
Ne ölçerim, ne tartarım,

İklim mevsim bilmez bahçelerim...
Nar isteyen nar,
İncir dileyen bal alır benden!
Sonra yeşilim has yeşil,
Mavim has mavi...
Yine de dil dökerim
Akşam sabah,
Kuşlar gibi şakır dilim diller içinde...
Hulâsa karanlık alırım, aydınlık satarım,
Hem de parasız pulsuz...
Benim gibi satıcı az bulunur eller içinde,
Gani gönüllüyüm dostlarım, gani gönüllü
Gönüller içinde
Ve iklim mevsim bilmez bahçelerim... (Ertepinar, 1995, 50)

3.2.2. Sapmalar

3.2.2.1. Yazımsal Sapmalar

Şair bazı şiirlerinde yazım ve noktalama kurallarına uymaz. Bu bağlamda şiirlerinde yazımsal sapmalar meydana gelir. Aşağıda bu şiirlerden örnekler verilmiştir.

ÇOCUKLARIM GİBİDİR KİTAPLARIM

Ne desem, nasıl söylesem bilmem ki

Geçti, koca bir ömür geçti

Şiirle dopdolu,

Pırıl pırıl...

Çocuklarım gibidir kitaplarım,

Uzaklarda kalan anılar denizinde

Ben onlarla varım.

İlki,

İlk çocuk gibi,

Taşıdığı güçten çok,

Karamsarlığı, eksiğiyle

Şiire açılan ilk ufuk,

İçi bin bir umutla yüklü

“DENİZ ÜSTÜ”...

Ve sonra,

Rüzgârlarla, bulutlarla

Derinden derine

Çırpınan duygular ikliminde

Günler kayıp giderken

Yıldızlar gibi,

“DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN”

Açtı sayfalarını
İnsanoğlunun gözlerine.
Yıllar yılı tek kalışın,
Tek oluşun
Burcu olarak doğdu
“TEK ADAM”
Tepeler içinde bir tepe!
O da yeter değildi.
Yürekte yer etmiş yalnızlığı
Söküp atmağa
Ne çare?. .
Doğacaktı
“KADERDEN YANA”
Bir defa ışığa
Baştan ters açılmıştı pencere...

Durmaz bu, rüzgâr durmaz,
Eser hep böyle zaman boyu,
Aşar, dağ tepe,
Ne varsa serper
Hayalde, düşüncede
“MEVSİMLERİN ÖTESİNDEN”
Duyguyla dolup taşan yüreklere...

Sabırla ulaşılr elbet
İyimserlikle gülümseyen,
Özlene,
O “GÜZEL DÜNYA”ya.
Yükselir önümüzde,
Gönül açar,
Kiminin göğsü, bağı yeşil,
Kiminin kar beyaz
“ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR”
Doruk doruk, tepe tepe...

Açılır, genişler ufuklar,
Büyür içimizde duygu, düşünce
Ve inanırız yer aldığımızıza
“ZAMAN BAHÇESİNDE”
Kanatlanrız kuşlar gibi,
Hafifler, uçarız,
Zamana bir gelmişler arasında
Yer almış olmak sevinciyle...

Onlardan en baştaki, en uçtaki,
O değil mi, o,
Daha bekletilir mi
“DESTAN ATATÜRK”? . . .

Ve peşinden,
Onun ağlayan değil,
Gülen gerçekler ikliminde
İnceden inceden
Gün yüzüne çıkan,
Çocukluğumun acı tatlı,
Anlamlı masalı
“KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN”...

Zaman mı akıyordu durmadan,
Ben mi? . .
Düşünüyordum bunu,
İçimde
Dağlar büyüyordu dağlar;
Bir de baktım ki
Elimde,
“DORUKTA RÜZGÂR VAR”,
Uzağında, yakınımda,
Yanımda, yöremde
Çocuklar, çocuklar,
Hep gülümser,
Hep iyimser
Işık yüzlü
“ÇOCUKLAR VE PAPATYALAR”...

Mutluydum,
Umutluydum,
Doluydum,
Hiç uzaktan baktırır mıydım
Onu,
O,
İlk ışığım, ilk yücem
Koca Yunus'u, Emre'm Yunus'u? . .
Onun adına doğdu,
Onun oldu,
“YUNUS BAHÇESİNDE AÇAN GÜL”
Elimde,
Ellerdeydi işte,
Sıgılmıyordu, sıgılmıyordu
İçim içime...
Sanırım ulaşmıştım
Ömrümce aradığım o yere...
Sona ermişti
İç dünyamdaki yalnızlık.
Gözlerim varlığın
Büyülü ışıltısındaydı şimdi.
Biliyordum, yüreklerindeydim
Duyan insanların artık.
Sürecekti

“SEVGİNİN YEDİ RENGİ”ile

Bu akış.

Bu akışın kaynağı

Elimde, dilimde değil,

Gönlümde,

Gönlümdeydi... gönlümdeydi... (Ertepinar, 1995, 662-663-664-665-666)

Şair, kitaplarının isimlerini vurguladığı mısraları tamamen büyük harfle yazmıştır. Bu nedenle şiirde yazımsal sapma meydana gelmiştir.

GÜZEL YOLCU

Senin için acı, sızı

ak ekmek

buzlu su

büyük dilek

özlü azık olsun (Deniz Üstü)

DENİZ ÜSTÜ

İradenin bağlarını sıkı tut:

Salıver kendini

dağ dağ kucaklaşan

şu kapkara sulara... (Deniz Üstü)

Yukarıdaki şiirlerde şair, dize başlarını büyük harfle değil, küçük harfle başlatmıştır. Bu da yazımsal sapmaya neden olmuştur.

PERA PALAS'TA ŞİR YÜKLÜ BİR GECE

Bu defa habersiz havalandı benden

“Büyük Zaman Üzerine Uçan Mavi Kuş”um

Şair, bir şiir başlığı olmadığı halde tırnak içi ifadedeki kelimelerin ilk harfini büyük harfle başlatmıştır. Bu Şekilde yazımsal sapma meydana gelmiştir.

Başta hüzün kapısından girmişiz

Bu dünyaya,

Bazen içimize akmış gözyaşımız,

Bazen deryaya...

Yalın ayak geçmişiz

Isırgan otlı bahçelerden;

DađlanmıŐ ellerimiz, yüzümüz,

Yanmış ayaklarımız.

Gülümseyerek el sallamıŐız

Yine de,

Durmadan

Bu tepeden o tepeye kayan

UMUTLARA... (Ertepinar, 1997, 650) (Güzellikler İçinde'den)

Vurgulanmak istene duygu “umut”, dize sonunda tamamen büyük harfle yazılmış; yazımsal sapma meydana gelmiştir.

DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN

Tanrım! Tanrım! Ne çabuk da gelip geçti

Kokuların, renklerin ortasında,

O eski “BEN”lerin yaşadığı dünya

Şimdi uzaklarda, sisler, sisler arkasında... (Ertepinar, 1995, 41)

3.2.3. Şiirinde Ritim ve Ahenk

3.2.3.1. İkilemeler

Ertepinar, şiirlerinde aynı kelimenin tekrarı ile oluşturulan ikilemeleri tercih etmiştir. Şiirlerinin neredeyse tamamında anlamı kuvvetlendirmek ve iç kafiyeyi sağlamak için bu ikileme türünü kullanmıştır.

BAHAR BAYRAM VE ÇOCUK

Çocuklar koşmuyor uçuyor,

Neşeleri çılgık çılgık, (Ertepinar, 1995, 168)

ÇOCUKLARIM GİBİDİR KİTAPLARIM

Kiminin göğsü, bağı yeşil,

Kiminin kar beyaz

“ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR”

Doruk doruk, tepe tepe... (Ertepinar, 1995, 664)

ŞEHİT BABAM ÇANAKKALE YOLUNDA

Sevgi bir duman başımda

Burcu burcu tütüyordu... (Ertepinar, 1995, 32)

KAF DAĞLARININ HAZİNESİ

Kimi tanıdıysam kimi,

Tas tas, yudum yudum sundum sevgimi. (Ertepinar, 1995, 117)

KALEM

Ak kâğıt üstüne izi düşer kalemin,

Gölge gölge, çizgi çizgi... (Ertepinar, 1995, 434)

KATI DÜNYANIN KENERINDAN

Bir dostum olsa Çinli,

Bana maslar anlatsa.

Kara kara devler,

Sarı sarı cüceler,

Dağ dağ kayalar yaratsa... (Ertepinar, 1995, 93)

3.2.3.2. Yinelemeler

3.2.3.2.1. Biçimbirimsel Yinelemeler

3.2.3.2.2. Ön Yineleme (Anaphora)

Şair, aşağıdaki şiirlerinde biçimbirimsel yinelemelerden ön yinelemeyi (anaphora) kullanmıştır.

ÇOCUKLARIM GİBİDİR KİTAPLARIM

Bu akış.

Bu akışın kaynağı

Elimde, dilimde değil,

Gönlümde,

Gönlümdeydi... gönlümdeydi... (Ertepinar, 1995, 666)

UYANAN AKDENİZ

Uykudayken cümle kuşlar, balıklar,

Uykudayken yeşil adayı çevreleyen kayalıklar (Ertepinar, 1995, 138)

KIRIN TEPESİNDEKİ AĞACA ÖVGÜ

Ağaç olmuşsun bir defa

Bu kırım tepesinde

Yaşayacaksın ağacım,

Yaşayacaksın,

Tek ağaç olsan da. (Ertepinar, 1995, 113)

KEREM'DEN KELOĞLAN'A KADAR

Bu yollar bize bir defa yol,

Biz bu yollara bir defa yolcu! (Ertepinar, 1995, 77)

ŞÜKÜR

Şükürler olsun Tanrım

Şükürler olsun sana

Verdiğin hayat pırıl pırıl” (Ertepinar, 1995, 97)

ATATÜRK MARŞI

Gençlik seni, millet seni, dünya seni alkışlar,

Adınla senin savaş durur, sulh başlar...

Atatürk! Atatürk! Ululara eş Atatürk!

Gelmiş, geçmiş ululara baş Atatürk! (Ertepinar, 1995, 220)

BU KUMAŞ BİZİM DEĞİL

Bu kıyılar, bu sular,

Bu güneş, bu bahar,

Bu can biten topraklar bir uçtan bir uca

Bizim işte...

Bu binalar, bu arabalar, bu yollar,

Bu fabrikalar, bu köprüler, kanallar

Bu uzayan kollar

Bizim işte...(Ertepinar, 1995, 172)

ÖZLENEN ÂLEM

Orada kaynaşmıştır renkler, eşya, isimler,

Orada adlanmamış fâni diye mevsimler...

Orada, bilmiyorum, yaşıyor şimdi kimler?

Oraya bir tüy olup rüzgârla uçursem... (Ertepinar, 1995, 15)

3.2.3.2.3. Art Yineleme (Epistrophe)

Batılılardaki “epistrophe” (mısra sonu tekrarı ya da art yineleme) mısra sonundaki “redif”e benzer (Çetin, 2009, 251). Şair, aşağıdaki şiir örneklerinde art yinelemeyi kullanmıştır.

ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR

Şu dağlar bizim dağlar

Üstünüzde izim dağlar

Siz gökler boyunca yüce,

Ben duygudan denizim dağlar... (Ertepinar, 1995, 138)

ŞU MAVİ GÖLE SULTAN DAĞLAR

Karşı karşıya yatan,

Dedem Korkut’a vatan dağlar!

Dost elinden dostça tutan,

Düşmana düşman dağlar!

Doruklarında kar beyaz beyaz,

Çayır çimenli göğüsleri duman dağlar!

Şimdi üzerinden süzülerek geçtiğim

Şu mavi göle sultan dağlar!

Artos, Erek, Süphan...

Her seher güneşe şavkı vuran dağlar!

Kurduyla kuşuyla, ceylanıyla kuzusuyla

Dağlar, dağlar, can dağlar!

Ey, “dünyada Van” diye çağıran,

Van’ı kollarıyla saran dağlar!

Duyun duyabilirsiniz sesimi bulutlardan,

Bu göz, bu yürek size hayran dağlar! (Ertepinar, 1995, 147)

MACAR VATAN ŞAİRİ

ŞANDOR PETTÖFİ İLE SÖYLEŞME

İşte gerçek ortada,

Ayşe'miz, Fatma'mız, Osman'ımız var,
Ne oldu bize ki Petöfi,
Kanayan bir yanımız var?

Dağımız var,
Toprağımız var, (Ertepinar, 1995, 155)

3.2.3.2.4. Bağlaç Yinelemesi (Polysyndeton)

Ertepinar, şiirini etkili ve kalıcı kılmak için bağlaç yinelemesini kullanır.

DESTAN ATATÜRK

Ne güzel Helena , ne kıskanç Afrodit'ti,
Ne serçe yürekli Paris, aşağıdakiler.
Ne dargın Aşil, ne öfkeli Hektor'du,
Ne tahta at, içi yalanla dolan! (Ertepinar, 1995, 197)

SENSİZ

Ne yol bitiyordu, ne etrafımdaki kalabalık,
Etrafım ne tam geceydi, ne aydınlık... (Ertepinar, 1995, 46)

İKİ ZAMAN ARASINDA

Akşam olur, sabah olur,

İki zaman arasında

İnsanlar,

Ya düşünür, ya duyar,

Ya sevinir, ya ağlar... (Ertepinar, 1995, 54)

ÂLEM ÂLEM OLDU BU GÖNÜL

Bence sistemi kalmadı aynada,

Uyuyana da, uyanığa da (Ertepinar, 1995, 78)

SULAR TERS AKINCA

Bu hep böyle olageldi

Konfüçyüs'ten önce de sonra da (Ertepinar, 1995, 107)

İNSANA AĞIT

Ne seste, sözde ezgi, ne taşta, mermerde biçim, (Ertepinar, 1995, 279)

SANATÇI YALNIZLIĞI

Ne dost olan anlar, ne olmayan (Ertepinar, 1995, 292)

KATI GERÇEK, YÜREK VE YÜREKLER

Ve yürek ve yürekler, (Ertepinar, 1995, 293)

BÖLÜŞTÜRÜLECEK SEVGİ

Suskunlar vadisinden

Ne dönen olmuş, ne ses veren (Ertepinar, 1995, 301)

HEM UZAKTAN HEM YAKINDAN

Görüyorum şimdi ben her şeyi

Hem uzaktan, hem yakından... (Ertepinar, 1995, 53)

3.2.3.3. Diğer Yineleme Çeşitleri

3.2.3.3.1. Aliterasyon, Asonans

Şair, şiirlerinde ahenk ve daha sanatlı bir söyleyiş sağlamak için asonans (ünlü harf tekrarı) ve aliterasyondan (ünsüz harf tekrarı) faydalanmıştır.

NE İÇİN KİMİN İÇİN

İnandım her dediğinize,

Sizin için çiçek açtı dilim,

Sizin için. (Ertepinar, 1995, 617)

Şair, “i” ünlü harfinin tekrarıyla şiirinde ahenk sağlamış, asonans yapmıştır.

UMUT YÜKLÜ TABLOLARLA

Bizim gücümüzün azaldığına,

Yüzümüzün değiştiğine (Ertepinar, 1995, 497)

Şair, “ü” ünlü harfinin tekrarıyla şiirinde ahenk sağlamış, asonans yapmıştır.

YAĞMURUN YARATTIĞI TABLO

Denizde Şu dalgalar,

Bilinen dalgalar değil.

Yağmur altında (Ertepinar, 1995, 495)

Şair, “a” ünlü harfinin tekrarıyla Şiirinde ahenk sağlamış, asonans yapmıştır.

RÜZGÂR O RÜZGÂRDIR

Yaprağı okşar dalı sallar,

Sır içinde sır taşır.

Söyle Yunus’um söyle der,

Sevgi bahçesinde açan gülü söyle... (Ertepinar, 1995, 455)

Şair, “s” ünsüz harfinin tekrarıyla ahenk sağlamış, aliterasyon yapmıştır.

KATI GERÇEK, YÜREK VE YÜREKLER

Türküler ne kadar karşı koysa da

Katı gerçek

Kaya mı kaya... (Ertepinar, 1995, 293)

Şair, “k” ünsüz harfinin tekrarıyla ahenk sağlamış, aliterasyon yapmıştır.

İEİNİN YÜZÜNDEKİ KARANLIK

ieki, ieki,

Çiçeklerin ne güzel... (Ertepinar, 1995, 291)

Şair, “” ünsüz harfinin tekrarıyla ahenk sağlamış, aliterasyon yapmıştır.

3.2.3.3.2. Mısra Yinelemesi

Coşkun Ertepinar mısra yinelemesini şiirlerinde ses ve ahenk unsuru olarak kullanır. Bu şekilde şiirlerinde etkili bir anlatım sağlar. Ertepinar'ın şiirleri bu bağlamda bestelenmek için de uygundur. Aşağıda verilen şiir örneklerinden “Bu Gece” ve “Öğrensin İnsanoğlu” dışındaki şiirler bestelenmiştir.

ATATÜRK MARŞI

Kutsal dedin bu vatan,

Ölmez dedin bu millet.

Can koydun da ortaya,

Kuruldu cumhuriyet.

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk.

Ey bin yılda bir gelen,

İnsanlığa yol veren.

Sen ey eşsiz kahraman,

Türklüğe yol gösteren.

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk.

Alnında al bir şafak,

Barış burcunda bayrak.

Sevgisinde sınımsız,

Dostluğu önde gelen.

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk.

Devrimlerin yüceltti

Bu milleti, devleti.

Bizden sana bin sevgi,

Minnet, şükran, bin övgü...

Sen en yüce, en büyük,

Sen ölümsüz Atatürk. (Ertepinar, 1995, 224)

Bu şiir Atatürk'ün doğumunun yüzüncü yılında Kültür Bakanlığınca açılan yarışma ve yapılan teklif sonunda Atatürk Marşı olarak kabul görmüş ve Hikmet Şimşek tarafından bestelenmiştir. (Ertepinar, 1995, 224)

BU GECE

Gönülden gönüle bir båd esermiş,

Hissediyor musun, duyuyor musun?

Gönülden gönüle bir båd esermiş,

Sen bilmem bu gece uyuyor musun? (Ertepinar, 1995, 13)

BEN ÖĞRETMENİM ÇOCUKLAR

Ben öğretmenim çocuklar,

Unuttuğunuz yüzleriniz bende.

Gülüşleriniz, gözleriniz,

Dolaştığınız bahçelerde kalan
İzleriniz bende.

Bazen sevgiyle dolu,
Bazen kırılmış
Ama her zaman taze
O duygulu, sıcak, afacan,
Cana can katan sözleriniz bende.

Ben öğretmenim çocuklar,
Şimdilerde değil, eski sizlerle yaşarım,
Düşersiniz düşerim, koşarsınız koşarım.
İçimi bir tuhaf eden kan,
Sıyrılmış kollarınız, çizilmiş dizleriniz bende.

Unutmam hiçbirinizi
Bininizi, on bininizi,
Kendiniz bile unutturken o günlerdeki kendinizi.
Ben görürüm, siz görmeden geçersiniz bazen,
İncinir o eski dost yüzleriniz bende.

Ben öğretmenim çocuklar,
Ayrılısam da sizimleyim, sınıfta, bahçede, sokakta,
Hani arada bir kararırđı bakışlarınızda yeşil tahta

Benim de içim kararırđı o zaman,
O zaman benden kaçan gözleriniz bende.

Sizi yüceltmede sabırsızlanır titizlenirdim,
Taşardı sesim koridorlara, salonlara,
Kayar gibi olurdu altınızda sıra.
İşte o vurucu rüzgârda savrulan
Uçuk benizleriniz bende.

Bu kardeşten kardeş, babadan baba adama
Ne oldu dercesine kesilirdi nefesleriniz...
Bırakır mıydım sizde eksik kalsın bir yan
Bilgiden, sanattan, insanlıktan,
O gün o çığlığı koparan sizlersiniz bende.

Ben öğretmenim çocuklar,
Usul usul, ince ince,
Bereketli yağmurlar gibi yağmak isterim üstünüze.
Çalsın bütün ziller tepelerden, doruklardan
Yine bu gün son dersiniz bende... (Ertepinar, 1995, 343, 344)

ÇOCUKLAR

Kolların ve kucağın,
Evlerin ve ocağın,

Olmuşla olacağın,

Oyunun, oynucağın

Süsü, sevgisi çocuk...

Süsü, sevgisi çocuk...

Neşe, sevinç kaynağı,

Canda açan tomurcuk.

Ve ömrün her çağında

Yuvanın şakrak kuşu,

Süsü, sevgisi çocuk...

Süsü, sevgisi çocuk... (Ertepinar, 1995, 389)

ÖĞRENSİN İNSANOĞLU

Bilmek güzel şeydir,

Bilmek korkunçtur da...

Yusuf'u kuyuya atan kardeşleri biliyordun,

Biliyordun gözyaşlarını Yakup'un...

Biliyordun inanç uğruna çektiklerini İsa'nın,

Biliyordun, Su'da söndürülmüştü elemi Fuzulî

Ağlayan Bağdat'ın, yanan Kербela'nın...

"Başlayan daha zalimdir" diye

Vuramazdı ki her güçlü gibi,

Düşüncenin özgürlüğünü bilen kişiler

Düşünemezdi ki zulmün ipini...

Bilmek güzel şeydir,

Bilmek korkunçtur da...

Biliyordun tarihin bir yığın asını kesini,

Biliyordun Forum'un Agora'nın yanında

Roma kartalının vahşet bahçesini.

Biliyorsun fakat karanlık çağlardı o çağlar,

O günden bu güne nice dağlar devrildi, nice dağlar...

Yirminci yüzyılın eşiğine dek

Yanıp söndü, sönüp yandı nice dimağlar...

Bilmek güzel şeydir,

Bilmek korkunçtur da...

Biliyordun, neler öğrenmeliydin, neler? . .

Ama öğrendin bir yenisini daha ki

Hırsın ağız karanlık kuyular gibi açıldı da

Biri var,

Kine düşünceyi boğdurdu,

Yalana gerçeği!

Yapanı yıktı,

Koşanı durdurdu...

Başkaca bir güvenci kalmayınca

Ölüm kalım anısı büyük marşları çınlattı ıslıklarda,

Truva'nın at hilesine başvurdu!

Bilmek güzel şeydir,
Bilmek korkunçtur da.
Üstelik Musa'lar, Muhammet'ler kavramınca
Şairin sezme de var kaderinde,
İşte seziyorum işte
Üç ayaklı ağaç bile eza duyuyor şimdi ettiğinden.
Yüz bin yıla bedel yüz adımlık bir müthiş yolu
Eriyen ayaklarla aşıp gelen
O gücenik solgun yüzü
Görür gibiyim her an kanatlarımda diyor!
Yakın beni, küllerimi saçın savurun da
Öğrensin insanoğlu,
Duyduğunu, düşündüğünü, acıdığını
İnsanlardan öte ağaçların da...

20 Eylül 1961 (Ertepinar, 1995, 99)

3.2.3.4. İsim ve Sıfat Tamlaması

3.2.3.4.1. İsim Tamlaması

Kokuların, renklerin ortası (Ertepinar, 1995, 41)	-Belirtili Ad Tamlaması
İnsanoğlunun gözleri (Ertepinar, 1995, 662)	-Belirtili Ad Tamlaması
Zaman burcu (Ertepinar, 1995, 671)	-Belirtisiz Ad Tamlaması
Dilimin ucu (Ertepinar, 1995, 671)	-Belirtili Ad Tamlaması

3.2.3.4.2. Sıfat Tamlaması

Ertepinar'ın şiirleri sıfat yönünden oldukça zengindir. Şiirlerinde sıfat tamlamalarını kullanmıştır.

KATI DÜNYANIN KENERINDAN

Kara kara devler,

Sarı sarı cüceler,

Dağ dağ kayalar yaratsa...

Bu devler, cüceler (Ertepinar, 1995, 93)

KEREM'DEN KELOĞLAN'A KADAR

Tozlu yollar çeker bizi...

Bir Koca Yunus oluruz bazen,

Karlı dağları aşmak diler gönlümüz,

Derin ırmakları geçmek diler gönlümüz,

Döneriz dertli dolap gibi (Ertepinar, 1995, 77)

3.2.3.5. Edebî Sanatlar

Coşkun Ertepinar şiirlerinde teşbih, teşhis, telmih, sanatlarını şiirinde kullanmayı tercih eder. Şair, şiirlerinde ses ve ahenk unsuru olarak edebi sanatları kullanır.

3.2.3.6. Teşbih (Benzetme) Sanatı

ÇOCUK VE YAŞAMA GÜCÜ

Sen, çocuk, sen,

Dudaklarımda gülüş,

Yüreğimde sevgi,

Dilimde şiirsin. (Ertepinar, 1995, 357)

SONSUZA AKAN BİR SU GİBİ

İnci gibi sözlerdi. (Ertepinar, 1995, 671)

SELİM HAN'I ZEBUN EDEN AŞK

Eğlenmiyor karar kuşu başında,

Onu bir gözleri ahuya zebun etmiş de felek!

(...)

Pervane misali seher vaktine dek

Gümüş gerden,

İpek saç,

Işık gözlerden (Ertepinar, 1995, 73)

KALEM

Ulaşır kalem kaşlı,

Badem gözlü çocuklara... (Ertepinar, 1995, 434)

YUNUS BAHÇESİNDE AÇAN GÜL

Sevgi rüzgâr rüzgâr savrulurken içimden,

Yalnızlığın ateş akan ırmaklarından geçtim ben (Ertepinar, 1995, 477)

GENÇLİK BÜYÜK SEVGİLERDE ÇOĞALMALI

Gençlik berrak bir su gibi (Ertepinar, 1995, 349)

DUYGULAR RÜZGÂRI

Sevgi bulut, düşünce yağmur,

Düşler hâlâ sıcak...

Akıl tepelerde oturur,

Yürek, kabaran toprak! (Ertepinar, 1995, 273)

3.2.3.7. Teşhis (Kişileştirme) Sanatı

SOKAK VE ÇOCUKLAR

Gök size hayran olsun, yer hayran,

Kuşlar sizden kaçmasın, dal ürkmesin.

Sokak sizinle yaşasın güzeli, inceyi,

Üzülmesin sokak olduğundan... (Ertepinar, 1995, 348)

SELİM HAN'I ZEBUN EDEN AŞK

Uykuda Şu an denizlerin en hırçını

Uykuda yeşil yamaçlarda yeşil ağaçlar,

Aspasya'ya diyar olan inci Trabzon uykuda,

Uykuda ezeli dağlar yan yana, sırt sırta... (Ertepinar, 1995, 70)

KAPILAR

Kimi açık, kimi kapalı,

Kapılar ne düşünür,

Birbirine bakarak? . .

Kimi cesur,

Kimi korkak,

Göz kırpar pencereleriyle... (Ertepinar, 1995, 66)

3.2.3.8. Telmih Sanatı

Türk edebiyatını, Türk kültürünü ve Türk tarihini çok iyi tanıyan Şair, bu kültürün önemli kahramanlarını Şiirlerinde konu olarak seçtiği için telmih sanatını sıkça kullanır.

KEREM'DEN KELOĞLANA KADAR

Onlarlayız ilk günkü gibi,

Her anımızı dolduran onlar...

Öyle kaynaşmışız ki derinden,
Bazen Kerem oluruz, bazen Aslı,
Dağlar deler Ferhat oluruz!
Bir içli Emrah oluruz bazen,
Tozlu yollar çeker bizi...
Bir Koca Yunus oluruz bazen,
Karlı dağları aşmak diler gönlümüz,
Derin ırmakları geçmek diler gönlümüz,
Döneriz dertli dolap gibi,
Yaş doldurur gözümüzü...

Bazen olur kayboluruz
Elif kokuşlu menekşede, çiğdemde...
Karacaoğlan'ız işte o demde,
Yüz yaşını geçse ömrümüz
On beşinin deli rüzgârı
Havada şahin eder gönlümüzü!

Bazen olur Köroğlu'yuz,
Çıkarız Çamlıbel'lere,
Yassılır dağlar altımızda
Şaha kalkar Kır at'ımız da
Meydan okuruz meydan
Zulmün kölesi beylere...

Şöyle de bir an olur bazen,
Kalırız ortalıklarda
Bu sonsuz vatanda, bu güzel diyarda
Han bulamayız konacak!
Kâh ağlarız, kâh güleriz
Yarım çarıklı Keloğlan'la bazen,
Gülse derinden güler,
Ağlasa derinden ağlar Keloğlan...

Hâsılı onlardır ölümsüz,
Onlardır umman
Kerem'den Keloğlan'a kadar...
Gerisi geçiciyiz, geçici hep,
Bu yollara biz bir defa yolcu,
Bize bir defa yol bu yollar... (Ertepinar, 1995, 76, 77)

ALTIN GÜNLER

Çocukluğumun geceleri,
Etrafımı saran periler,
Kaf dağının cüceleri,
Ninemizin dizi, sıcak minder (Ertepinar, 1995, 8)

FATİH, ULUBATLI, AKŞEMSEDDİN

Biri bayrak dikti kan kırmızı,
Ulubatlı Hasan'ım,

Asırlardır ölmez!

Biri büyük Sultan'ım, beyaz atlım,

Karadan gemiler yürüttü,

Denize at sürdü,

Asırlardır batmak bilmez!

Aynı tabloda görünür üçü de

Biri er, biri Sultan, biri pîr... (Ertepinar, 1995, 72)

OSMAN GAZİ DESTANI

Ertuğrul Gazi'nin oğlu

Ceylan duruşlu,

Kartal vuruşlu

Büyük Osman!

(...)

Siz, aslan sütü emmiş,

Zafer için yaratılmışlar, siz,

Toplanın kim varsa,

Abdurrahman, Karamürsel, Turgut,

Akça Koca, Aykut

Ve daha binlerceniz... (Ertepinar, 1995, 69)

SELİM HAN'I ZEBUN EDEN AŞK

O ki bir gelinir âleme: İşte bütün gerçek!

Şir'ler pençe-i kahrında olurken lerzan

Han Selim'in fakat akıtmış yaşını son sonu

O gözleri ahuya zebun etmiş de felek! (Ertepinar, 1995, 73)

3.2.3.9. Tezat (Zıtlık) Sanatı

HEM UZAKTAN HEM YAKINDAN

Görüyorum şimdi ben her şeyi

Hem uzaktan, hem yakından (Ertepinar, 1995, 53)

İKİ ZAMAN ARASINDA

Akşam olur, sabah olur,

İki zaman arasında

(...)

Gün gelir düşünemez, duyamaz olur,

Gülemez, ağlayamaz olur (Ertepinar, 1995, 54)

KALEM

Yakın eder uzakları... (Ertepinar, 1995, 434)

ERCİYES, ERKİLET VE TÜRKÜLER

Gün doğarken selam verir Erciyes'e

Gün batarken selam alır Erciyes'ten (Ertepinar, 1995, 474)

KEREM'DEN KELOĞLANA KADAR

Gülse derinden güler,

Ağlasa derinden ağlar Keloğlan... (Ertepinar, 1995, 76, 77)

3.2.4. Anlatım Teknikleri

3.2.4.1. Öyküleme

Şair, uzun boyutlu şiirler yazdığında öyküleme tekniğini şiirlerinde kullanır. Coşkun Ertepinar'ın hayatından bazı kesitleri ve anılarını anlattığı “Küçük Dünyamın İçinden” ve “Tek Adam” isimli şiir kitaplarındaki şiirlerinin tamamını öyküleme tekniği ile yazmıştır.

BİR DÖRT YOL AĞZINDA

I

Tek Adamın hikâyesi korkunçtur. Tek ağaç kurudu, Tek Adam çürüdü...

Bir gün bir dört yol ağzında: Mademki yüzüme böyle acımayla baktın, elini bana ver, demişti, Tek Adam; elini bana ver, kardeşim... Eğer elini vermezse bak ne haldeyim?. . yorgunluktan dizlerimin bağı çözüldü... öylesine acı çektim ki, gözlerimde fer kalmadı...

Evet, gözlerimde fer kalmadı, önümü dumandan seçemiyorum... Burası nereye varır? İlerisi kalabalık mı? Elini bana ver, şu tek ağacın altına gidelim...

... Ve sen bir babaya benziyorsun kardeşim. Çünkü bakışlarında acımayla karışık bir ilgi seziliyor! Ve sen acılar duymuşa benziyorsun; gülümsemen buruk bir kıvrılışla daha belirmeden sönüyor!. . Yaklaş, elini bana ver; Sen aradığım adamsın, kardeşim, aradığım adam!. . (Ertepinar, 1995, 683)

İŞIKLI BİR GÜN

XXVI

Bir akşamüstü bırakıp çıktığım şehre, yıllarca sonra güneşin bir mızrak boyu yükseldiği ışıklı bir günde dönmüşüm. Geniş yollardan büyük alana doğru sel gibi bir insan kalabalığı akıyordu... “Yeni ahlâkçı konuşuyor!” diyorlardı... “Koşun! Dinleyin!” diyorlardı...

Büyük alandaki kalabalığın arasına katıldığım zaman yüreğimde korku ve çarpıntı, bakışlarımda yabancı bir ürkeklik vardı... Ateş gözlü bir adam konuşuyordu... Ağır ağır söylüyor ve derin derin düşünüyordu:

Acı ve uzun denemelerden sonra elde edilen gerçekler büyüktür... Artık, kendi kendine yettiğine inanandan nefret gerek!

Topluluğun ruhunu bilirim... topluluğun anlayan bir ruhu, gören bir gözü, duyan bir yüreği, işiten bir kulağı vardır!

Anlatan ruhu karartanlardan,

Gören gözü köreltenden,

Duyan yüreği külleyenden,

İşiten kulağı kapayandan,

Yanan ışığı söndüren korkarım!

Korkarım, ey büyük insan yığını, gövdeyi yıkan şeyler kadar ruhu yıkan şeylerden de korkarım!

Kör bencillikten,

Aşağı kıskançlıktan,

Sivri üstünlük gütmeden,

Kötü kinden,
Yalancı doğruluktan,
Bütün buumlardan o kadar korkarım!

Saçlarımın sayısından çok güngörmüş olan ben, topluluğun ruhuna yazmak istiyorum ki, yeni bir ahlâkın temeli üzerinde yükselirken, ruhun öz ışığını karartan, gövdenin soylu gücünü çökerten kötü şeylerin hepsinden korkarım!

Yalnız kendi özü için dinleyenden, yalnız kendi özü için söyleyenden korkar ve kaçarım...

Artık, kendi kendine yettiğine inanandan nefret gerek!
Kendimciye nefret! .

Yeni ahlâkın iyiliği ve kaynağı budur, diyorum... Ruhun öz ışığını yakmak, gövdenin soylu gücünü parlatmak istiyorum... Acı ve uzun denemelerden sonra elde edilen gerçekler büyüktür! (Ertepinar, 1995, 708-709)

DESTAN ATATÜRK

I

Işıklıydı yüzü, al aydınlıktı,
İlkbahar göklerinin pembe bulutları gibi
Maviydi gözleri, mavi
Akdeniz'in suları gibi...

Selanik pırıl pırıldı o gece,
Gökten iri bir yıldız kaydı

Sabaha karşı yüz yıl önce,
Aktı karadeniz'e doğru...
Ak bir yol çizdi uzun uzun
Karanlıklar içinden.
Sildi kara yazısını anlığımızın
Daha o günden!

Ne bilsindi Samsun,
Amasya, Erzurum, Sivas...
Ne bilsindi Ankara, İzmir ne bilsin? . .
Mustafa'nın yıldızıydı bu!

II

O altın sabaha parlayan yıldız,
Kim fark etti ki bir an
Çanakkale göklerinde durdu,
Daha üstün bir destan yaşadı Turuva'dan!
Ne güzel Helena , ne kıskanç Afrodit'ti,
Ne serçe yürekli Paris, aşağıdakiler.
Ne dargın Aşil, ne öfkeli Hektor'du,
Ne tahta at, içi yalanla dolan!

Kars'tı, Ardahan'dı.
Afyon'du, Erzincan'dı.
Kısacası bütün bir yiğit vatandı

Boğaz'daki yangına ateş olan!
Yıldız ışık ışık yazdı dağa taş:
İşte Conkbayırın'daydı
Ankara burcuna konacak Paşa,
Görmez miydi, Mustafa Kemal'in yıldızıydı bu!

III

Dura dursun Boğaz'daki destan dünya durdukça,
Şimdi daha berilere,
Daha yenilerde dedi yıldız, kaya koşa,
Uzandı Kızılırmak boylarına, Sakarya sularına...

Saldı ışığını yalap yalap,
Gördü bu yanda her şey bitmiş, her şey harap!
Sanki bir ölüm suskunluğunda ülke baştan başa,
Yetiş artık hey yetiş, Mustafa Kemal Paşa!
Mustafa Kemal Paşa durur muydu,
Ne zaman tozlanacaktı çizmeleri şimdi tozlanmazsa
Büyük doğmak kolay değildi,
Sonsuz zamana dolmak kolay değildi...

Yolları ulu ulu aşmak,
Erciyesler, Ağrı'lar boyuna ulaşmak,
El ele vermek, gönül gönüle vermek,

Vatan genişliğince bir olmak kolay değildi...

Ötede bir mezar kazıyordu mezarıcı,

Yıllar var ki alttan, derinden...

Çanakkale açamadığı yolu

Açacaktı Afyon, İzmir tepelerinden...

Yıldız düşündü acı acı, güldü sarışın sarışın,

Gelmişe, geleceğe şöyle bir baktı da...

Gülerdi ya, bakardı ya,

O gazi kumandanın yıldızıydı bu!

IV

Selçuklu, Osmanlı şüphesiz

Anlı şanlıydı, uyanıktı.

Ne var ki Anadolu'da ırmaklar

Gürül gürül aksa da

Toprağın bağı yanıktı...

En eski uygarlık demiriydi ışıldayan

Ovada kırdı...

Azıcık umut taşınırdı, çokça kaygı

Toz bulutu yolar boyunca

Kağnı kağnı...

Geceleri her kayanın, her tümseğin ardında

Düşmanlar görürdü çocuklar uykularında.
Masal değildi, düş değildi, gerçek de,
Eğer boğulmasaydı düşman Ege sularında
Kim bilir bu korkular daha nice sürecekti? .

Sürmedi, dağın ardı göründü, sular duruldu,
Yol şimdi aydınlık çağlara doğru...
Selam, selam! Denecekti on yedinci güneş yıldıza,
Bilmez miydi, Atatük'ün yıldızıydı bu!

V

Atatük'ün yıldızı
De ki kutup yıldızı,
De ki
En yüce dorukta oturdu,
O aydınlık burçtan gözler
Çağ batağında kararmış çağımızı!
Atatürk'ün yıldızı,
De ki gücenmiş, incinmiş, kırılmış!
Deme ki kara bulutlar, kara geceler içinde
Batar, bir daha doğmaz,
Yalnız ve paramparça bırakır
On yedinci yıldızı...
Kara bulut ne ki?

Kara gece ne ki?
Güneş şöyle bir vurunca
“Dağ başında duman” gibi
Dağlı dağılıverir
Evrenimizi saran sızı. .

Der ki Atatürk’ün yıldızı,
Erdemler gücü Atatürk’te.
Atatürk çağdan çağa düşünce,
Atatürk, ışığı on yedinci güneş yıldızın...
Dağa taşa yine çizin! Yine çizin!
Zaman üstüne and olsun ki hep al yazar yazımızı...

VI

Atatürk’üm,
Durağın olan o yüce yerden
Bir daha çatı ver hilal kaşını.
Ayvalık’tan, İzmir’den
Atılan şanlı kurşunu
Göğsümüze çevirdiler,
İçimizdeki hainler!

Atatürk’üm
And olsun and olmaya

Ama bu defa

Düşman değil kıyılarımıza dalan!

Hani damarlarımızda var bildiğin

O asil kan

Kardeş eliyle akar da akar...

Atatürk'üm,

“Andımız andımızdır” ama

Bu defa

Sırtımıza saplanan hançer bizimdir!

Saplayan hain eller

Kırılır kırılmaya,

Gel gör ki içimiz yanar da yanar...

Atatürk'üm,

Nasıl olur, nasıl?

Kıran bizim, kırılan bizim,

Fidan fidan, dal dal...

Bu nice sam yelidir eser tepemiz de? . .

Kökte damar

Kanar da kanar...

Atatürk'üm, Atatürk'üm,

Gerçi lânetimiz hainler, andımız adın üstüne

Ama bu defa

Şikâyetimiz büyük!

Hainlik öylesine yüklendi ki yurdu üstüne

Kıydılar kendi çocukları Malazgirt'e, Feth'e,

Çanakkale, Dumlupınar, Kocatepe'ye kıydılar... (Ertepinar, 1995, 197-198-199-200-201-202-203-204)

Şair; "Destan Atatürk" şiirinde tarihi bir olayı, Kurtuluş Savaşını, şiir haline getirmiştir. Ertepinar şiirlerinde tarihi kişilikleri ve olayları şiirleştirerek epik bir edayla anlatma hususunda son derece başarılı bir şairdir.

ÇOCUKLAR İÇİNDE BİR ÇOCUK

II

Küçüktü,

Almazdı tasalı başı büyüyen düşüncelerini,

Hayalden kanatları vardı,

Değnekte de atları...

O küheylanların gemini

Ceylan çocuklar tutardı.

Birilerini bulacakmış gibi,

Sabah demez, akşam demez

Taşlı tozlu yollarda

Koşar, koşardı...

Bazen de oturur bir kayanın üstüne
Söğüt kabuklarından flütler oyardı.
Dudakları, parmakları
Ateş düşüncelerde yanar,
Kimselerin duymadığı kuş sesleri duyardı.
En çok imrendiği dostları
Keskin kanat vuruşlarıyla
Gök yüzünü mavi bir atlas gibi
Biçip biçip geçen,
Erciyes'e gaga vurup su içen
O unutulmaz kırlangıçlardı... (Ertepinar, 1995, 230)

ŞEKER DEDE

XII

Uzak dünyamın içinde
Biri var unutamadığım yüzünü, sesini.
Çocuklar masalarda, düşlerde bulur ancak
Öylesini...
Diyelim ki vakit akşamdır,
Ovayı doldurdu karanlık...
Yüzümü solduran ince bir gamdır,
Çevremi saran yalnızlıklardan öte yalnızlık!

Yetişir o, okur gibi kalbimin içini,

Gözlerimin önüne serercesine kalbini.

“Kadınım!” der kadınına:

“Asker babası kardeşin Abdullah’ımız gibi,

O, benim ciğer köşemdir...”

Kadınıysa daha beş çocuğa ana,

Kanıyla da yer yüzünde yakından yakın bana.

Bir minnet bulutu kaplar yüreğini,

Bakar Veyisoğlu İbrahim’ine

Alımlı, derin,

En güzeliyle ışıklanır yüzü, sevgilerin...

Kimdir o, kim?

Veyisoğlu İbrahim?

Yaşadı yüz yıldan fazla

O yumuşak, tatlı yüreğiyle...

Kimseleri kıramazdı, yaşasa

Bir yüz yıl daha!

Şimdi gerçekten vakit akşamdır,

Geldi söyleme zamanı.

Yıllar, yıllar geçti aradan,

Çocuklarım ona sonradan

“Şeker Dede” dediler, öptüler ak sakalını,

Benimse, o, ölümsüz “Paşa”mdır... (Ertepinar, 1995, 241-242)

ALTIN YÜRELKİ İNSANLAR

XIV

İrade yüklü bir hala ki

Beş vakit duasında

Herkese iyilik, güzellik dilerdi

Ve döner ona:

Oku! Oku!

Derdi.

O, çok sonraları öğrendi

Okumanın ne olduğunu...

Öğretmeni Vahdi Efendi dersi keser sırasında,

İçinden geleni bir de yüzüne söylerdi:

Çocuk, oku! Oku!

Efendi, oku! Derdi.

O, çok sonraları öğrendi

Okuyanın, okutanın ne olduğunu...

Veyisoğlu İbrahim daha Şeker Dede değildi;

Çocuklarına kitap kalem ne verirse

Ona da onu verirdi.

Ve döner ardından

Oku! adını sevdiğim oku!

En çok sen oku! derdi...

Köyün ağaları, beyleri, paşaları
O çocukta ne bulur, ne görürlerse
Hep, oku! Oku!
Güzel oku! derlerdi...
Besbelli bir bildikleri vardı? .
Sonradan öğrendi, çok sonradan.
Bu insanlar, altın yürekli insanlardı... (Ertepinar, 1995, 244)

Ertepinar, şiirlerinde öyküleme tekniğini şairane bir üslup ve duru bir anlatımla kullanmıştır. Şair öyküleme tekniği ile duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etme imkânını bulmuştur.

3.2.4.2. Karşıtlık

ÖNCE SEVGİ VARDI

Önce sevgi vardı,

Hiçbir şey yoktu önce...

Çok yoktu, az yoktu,

Kocaman bir boşluk vardı boşlukta.

Ne söz vardı kanatlanıp uçan,

Ne kendi kendine yeten düşünce.

Bir o vardı,

Sevgi vardı önce...

Ne karanlık vardı,

Ne aydınlık,
Ne soğuk, ne sıcak...
Hiçbir şey yoktu, hiçbir şey,
Ne göz, ne gözde ki ışık!
Bir o vardı,
Sevgi vardı önce...

“Ol!” dememişti daha,
Olmamıştı varlık,
Yokluktaydı zaman!
Ne ay altı dünyası,
Ne sonsuz yıldızlar ovası...
Bir o vardı,
Sevgi vardı önce.

Ne iyi ve güzel,
Ne çirkin ve kötü...
Bir o vardı boşluğu dolduran
Açılıp yayılmaya hazır konca!
Bir o vardı,
Sevgi vardı önce...(Ertepinar, 1995, 306)

3.2.4.3. Montaj Tekniği

Ertepinar, tarihte önemli roller oynamış kişilerin sözlerini, montaj tekniği kullanarak şiirlerine aktarır. Şairin seçtiği konu ile montaj yaptığı cümleler arasında bir paralellik vardır. Coşkun Ertepinar, montaj tekniğini şiirlerinde sıklıkla kullanır.

BİR ŞİİR DÜNYASININ EŞİĞİNDE

“Taştın yine deli gönül

Sular gibi çağlar mısın”

(...)

“Ben Yunus-ı biçareyim

Baştan ayağa yareyim” (Ertepinar, 1995, 234)

Şair bu şiirinde bir halk türküsünden ve Yunus ilahisinden bir parça alarak montaj tekniğini şiirinde kullanmıştır.

ERCİYES, ERKİLET VE TÜRKÜLER

“Erkilet güneydir gölge basma mı?

Senin yarin benimkinden yosma mı?” (Ertepinar, 1995, 235)

Şair bu şiirinde bir halk türküsünden bir parça alarak montaj tekniğini şiirinde kullanmıştır.

ŞU İNSANLAR

“Unutmam seni, unutamam seni” (Ertepinar, 1995, 56)

Şair bu şiirinde Türk sanat müziğinden bir parça alarak montaj tekniğini kullanmıştır.

SELİM HAN'I ZEBUN EDEN AŞK

Şir'ler pençe-i kahrında olurken lerzan

Han Selim'in fakat akıtmış yaşını son sonu

O gözleri ahuya zebun etmiş de felek! (Ertepinar, 1995, 73)

Şair bu şiirinde, “Şir'ler pençe-i kahrında olurken lerzan / Beni bir gözleri ahuya zebun etti felek” diyen Yavuz Sultan Selim'in şiirinden son iki dizeyi alarak montaj tekniğini kullanmıştır.

BİR USTAYA ÇIRAK GİBİ

“Bir üstade olsam çirak,

Bir olurdu yakın irak

Kemiğim yapsalar tarak

Yar zülfünün tellerine” (Ertepinar, 1995, 247)

Şair bu şiirinde Âşık Seyranî'nin türküsünden bir parça alarak montaj tekniğini kullanmıştır.

PAPATYALARIN İYİMSERLİK ŞARKISI

“Doğruyuz, çalışkanız” (Ertepinar, 1995, 401)

BİR DE ORHAN

“Siz inanmayın isterseniz,

Gökyüzünü her sabah

Orhan boyarmış maviye!”(Ertepinar, 1995, 61)

Şair bu şiirinde Orhan Veli'nin şiirinden bir parça alarak montaj tekniğini kullanmıştır.

CAN ERİĞİNE CAN GELDİ

“Uyan gözlerim uyan”(Ertepinar, 1995, 60)

KAHRAMANIN DOĞUMU

“Dağ başını duman almış”

Dağ başında duman varmış

Ama bu duman içinde

Altın saçlı Mustafa Kemal'im,

O mavi gözlüm benim,

Gümüş dereler gibi durmaz akar (Ertepinar, 1995, 211)

ÖNCE SEVGİ VARDI

“Ol!” dememişti daha,

Olmamıştı varlık (Ertepinar, 1995, 306)

3.2.4.4. Betimleme

ERKİLET'TE YÜCELİKLER İÇ İÇE

Atalardan kalma bir cami, Kurşunlu Cami,

Yıldızlara dokunur minaresinin alemi...
Geceleri ay misafir olur şerefesine,
Gök yüzünün yerle sarmaş dolaş hali...

Caminin de avlusu, bahçesi okulun,
Büyük insan öğretmenim Vahdi Efendi.
Derdi ki güzel şey Allah'a inanması kulun,
Bakın işte, bakın da ibret alın:
Boy vermiş minarenin gövdesinde bir ağaç,
Kenetlenmiş su sızdırmaz taşlar içinde!
Kökü yapraklarınca ince,
Dalları kulaç kulaç...

Açıktı, anlamlıydı düşünceleri öğretmenimin,
Efendiler, diye seslenirdi, seslenişi yürektendi.
Efendiler, kurtulduk artık, iyice bilin,
Bu cami, bu okul yeniden armağanıdır bize
Mustafa Kemal'in... (Ertepinar, 1995, 243)

BİR ÇAĞIRAN VAR UZAKLARDAN

(...)

Hanönü'nde, yol ağzında
Bir büyücek ev, bir küçük pınar vardı,
Cırcırpınarı'ydı adı.

Derin karanlığında gecenin
Sanki o çocuk değil, için için,
Bu küçük pınar ağlardı...

Bağ yolunda, Dereboğazi'nda,
Dalları birbirine karışmış
Söğütler, kavaklar, cevizler,
Yosun tutmuş taşlar,
Gülhatmiler, ısırgan otları,
Cıvıltısı hiç dinmeyen kuşlar... kuşlar...

Bir de

Esrarlı bir derenin derinliğine doğru bir su
Çağıl çağıl akardı... (Ertepinar, 1995, 245)

TABLO

Islak sabahlar yeşili, baharın ilk kırmızı gülü,
Sen ince dal, oğlumuz kuşca, kızımız küçük,
Top saçları omuzlarına dökülü,

Bahçe de güzel mi güzel...

Gölge değil, gerçek,

İşte koşuyor minik ayaklar!

Kollar açıldı,

Omuzlardan akan gür ipek yüzümüzde tel tel... (Ertepinar, 1995, 274)

FOTOĞRAFTAKİLER

Fotoğraftakiler,

Bunlar, bu güzel gölgeler

Bizler miyiz? . .

Eller taze, yüzler taze,

Gözler sevgi dolu,

Gülen bakışlar

Duru mu duru...

Ya bu gün, düşmüş omuzlar,

Süzülmüş yüzler, uçmuş benizler

Bunlar mı o eski bizler? . .

Böyle estikçe

Bu katı gerçekler rüzgârı

Bunu bulabilecek miyiz sanki

İlerde? . .

Öyle ise

Kalsın o güzel gölgeler

Duvarlarda, masalarda,

Oyalanalım bir süre daha, , ,

Geçmişe gel,

Geçene dur

Diyemeyeceğimize göre... (Ertepinar, 1995, 591)

Coşkun Ertepinar, şiirlerinde betimleme, sözcüklerle resim çizme, sanatını başarıyla kullanmıştır. Betimleme tekniği şiirlerinin birçoğunda öyküleme tekniğiyle iç içedir.

SONUÇ

Coşkun Ertepinar, 28 Şubat 1914'te Kayseri/Erkilet'te dünyaya gelmiştir. Ertepinar, ilköğrenimini Erkilet'te tamamlar. Kayseri Erkek Lisesinin orta bölümünü okuduktan sonra Sivas Erkek Muallim Mektebini 1932'de bitirerek ilkokul öğretmeni olur. Daha sonra 1935'te Ankara'daki Gazi Terbiye Enstitüsü'nün Türkçe-Edebiyat şubesinin açtığı sınavı kazanarak tekrar öğrenci olmuştur. Bu bölümden mezun olduktan sonra 1937 yılında ortaöğretim okullarında öğretmenlik yapmıştır.

Malatya Lisesinden başlayarak, Şebinkarahisar, Muğla, İskenderun ve Zile lise ve ortaokullarında 18 yılı okul müdürlüğü olmak üzere 24 yıl Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yapmıştır. Başarılı öğretmenliği ve yöneticiliği dolayısıyla 1956 yılında MEB 'de üst düzey yönetici olarak çeşitli görevler alan şair, 20. yüzyılın bürokrat şairlerindedir.

Sanat hayatına lise yıllarında başlayan şairin yayımlanan ilk şiiri “Bu Gece”dir. Bu şiir; İstanbul'da, Muhit dergisinde, Kasım 1930 tarih ve 25 sayılı nüshada, Derviş Münir (DM) rumuzu ile yayımlanmıştır. Şair bu şiiri yazdığı anda ortaokul üçüncü sınıfta, basıldığında ise lise birinci sınıftadır.

Ertepinar'ın şair yönünü ilk olarak fark eden Kayseri Lisesindeki güzel sanatlar dersi öğretmeni Faik Bey olmuştur. Şairin “Bu Gece” şiirini diğer şiirlerinin arasından seçerek yayımlanmak üzere Muhit dergisine gönderen Faik Bey'dir. Ertepinar, öğretmenine olan sevgisini ve saygısını “Küçük Dünyamın İçinden” adlı kitabında Faik Öğretmen ve “Bu Gece” isimli şiirinde dile getirmiştir.

Şairi şiir yazma yönünden teşvik eden diğer önemli isim ise edebiyat dersi öğretmeni Fazıl Karahan'dır. Fazıl Bey, arkadaşı Ahmet Kutsi Tecer'i okuluna davet ederek Ertepinar'ı "Bu Gece" şiirini okumak üzere ona takdim etmiştir. Ahmet Kutsi Tecer, şairin yüz yüze tanıdığı ilk şair olmuş, yaptığı olumlu eleştiriler şairi yüreklendirmiştir. Ertepinar, ömrünün kalan kısmında tanıdığı ilk büyük ve gerçek şair olan Ahmet Kutsi Tecer'in izinden yürümüş, bu tanışma onun hayatında bir mihenk taşı olmuştur.

Şairin on altı şiir kitabı vardır. Şiir kitaplarının on dördünü (Şair, Deniz Üstü şiir kitabının tekrar basılmasını istemiyor) 1995 yılında basılan, on altıncı ve son şiir kitabı olan "Şiir İkliminde Bir Ömür (Hepsi Bir Arada)" isimli kitapta toplamıştır. Kitaplarında bulunan toplam şiir sayısı 652'dir. En fazla şiirini 1993'te yayımlanan "Sevginin Yedi Rengi" isimli kitabında 108 şiirle; en az şiirini ise 1962'de "Mevsimlerin Ötesinden" isimli kitabında 10 şiirle yayınlamıştır. En fazla şiirinin bulunduğu "Sevginin Yedi Rengi" kitabını 90 şiirle "Çocuklar ve Papatyalar" isimli şiir kitabı takip eder. Bu sayısal veriler Ertepinar'ın "sevgi şairi" olarak anılmasının en güzel delilleridir.

Coşkun Ertepinar'ın ilk şiiri 1930 yılında Muhit dergisinde yayımlandı. Bundan sonraki şiirleri; Ülkü, İnsan, Yücel, Varlık, Şadırvan, Çığır, İstanbul, Türk Dili, Çaba, Ajans Türk, Millî Kültür, Töre, Filit ve Yeni Defne dergilerinde yayımlandı. 1950 yılından sonra basılan bütün antolojilerde şiirlerine yer verildi. Sanatçı, Hisar (1950-1957 ve 1964-1980) dergisinin de şairleri arasındadır. İnci Enginün; Türk Dili dergisinin 481-482 sayılı Çağdaş Türk Şiiri Özel Sayısında, şairi "Hisar Grubu" içerisinde ele almış, bu dergide şairin "İklim Mevsim Bilmez Bahçelerim" ve "Bir Kanada Melodisi" isimli şiirlerine de yer vermiştir.

Şairin en güzel şiirlerinden birisi olan “Kırın Tepesindeki Ağaca Övgü”, Mehmet Kaplan tarafından “Cumhuriyet Devri Türk Şiiri” isimli kitapta tahlil edilmiştir. Mehmet Kaplan ve Necat Birinci tarafından hazırlanan ve Türk Dil Kurumu tarafından 2008 yılında yeniden basılan “Atatürk Şiirleri” adlı kitapta Ertepinar’ın dokuz adet şiiri vardır.

Doksana yakın şiiri her derecedeki okul ders kitaplarında yer aldı. Ayrıca “Atatürk Marşı, Hatırlar mısınız?, Senin İçin, Ben Öğretmenim Çocuklar, Çocuklar ve Papatyalar, Okul Çağı, Yirmi Üç Nisan” isimli şiirleri de bestelenmiştir.

Coşkun Ertepinar, sağlığında kendisiyle ilgili yazılmış gazete, dergi, antoloji, şairler sözlüğü, yıllıklar, ansiklopediler, ders kitapları ve edebiyat tarihleri gibi kaynaklarda yer alan bütün değerlendirme ve yorumları “Şiir Dünyasındaki Yerim Üzerine” isimli kitapta toplamıştır. Bu kitabın başında Ertepinar; şiir, şair ve edebiyat hakkındaki düşüncelerini deneme tarzında vermiştir.

Şair, “Refik Koraltan-Bir Politikacının Anıları” isimli kitabı da yayına hazırlamıştır. Refik Koraltan ve Ertepinar bu kitap için uzun yıllar birlikte çalışmışlar; ancak kitap Demokrat Partili Koraltan’ın Yassıada’ya gönderilmesi sebebiyle yayınlanamamıştır. Bir politikacının mücadelelerle dolu yaşamını roman tarzında anlatan kitap, yakın geçmişe ışık tutması yönünden oldukça önemlidir. Türlü badireler atlatan kitap, Hacettepe - Taş Matbaacılık tarafından anı serisi olarak yayımlanmıştır.

Şair, Hisar grubu içerisinde ele alınsa da hiçbir edebi gruba ve akıma bağlı kalmadığını söyler. 70 yıllık sanat hayatında genellikle bir eğitimci olarak görevleri nedeniyle yurdun iç bölgelerinde yaşadığını; gruplardan, akımlardan uzak, tek başına yol aldığını belirtir.

Coşkun Ertepinar, Anadolu kültürüyle yetişmiş, Türk ve dünya edebiyatından pek çok şairi okumuş ve onlardan bazılarını da çok sevmiştir: Goethe, Shakspeare, Schiller, Shelley, Byron; Yunus Emre, Mevlana, Âşık Veysel, Âşık Seyranî, Karacaoğlan, Emrah, Nedim, Yahya Kemal Beyatlı, Ahmet Kutsi Tecer'in şair için ayrı bir yeri vardır.

Ertepinar şiiri, sözün bizi güzelin dünyasına, güzelin evrenine çekebilen sanat dalı olarak nitelendirir. Doğuşu, yapısı kendine özgüdür. Şaire göre şiir, içimizdeki estetik değerde yüce duygular uyandıran ölçülü, uyaklı ya da serbest düzenli, söz eserleridir. Şiir, yaşama gücümüzü her gece tazeleyen, uyku gibi, gönlümüzü hayata bağlayan sevgi gibi, hayranlığımızı arttıran güzellikler gibi, çarşıdan alınmayan, mendile koyulmayan, yenilip içilmeyen ama ruhumuzu yüceleştiren, duygularımızı taşıyan, kişiliğimize manevi zenginlikler katan büyümlü bir şeydir. İnsanoğlunun yeryüzünde var olduğu günden beri var olan ve vazgeçilmeyen büyümlü sanat alanıdır. Şiir, insan ruhunu yüceleştiren en etkili sanat verimidir. Ruhumuz bir açlığa kapıldığı zaman onunla doyar, onunla yaşama sevgisi kazanırız. Umudumuz, güvencimiz ondan güç alır. Çirkinden, bayağıdan, kabadan, geçiciden onunla arınırız.

Şiiri; bizi güzelin dünyasına, güzelin evrenine çekebilen sanat dalı olarak niteleyen şair, şiirin anlamının ise iki kere iki dört edere yakın bir anlam katılığı ve açıklığı içinde değil de daha şairane bir üslupla söylenmesi gerektiğini düşünür. Şaire göre şiirin görevi ister sanat isterse toplum için olsun öncelikle şiir olmaktır.

Önem verdiği iki şey uyum ve anlam dengesini sağlamaktır. Onun anlayışınca şiir ne salt anlamdır, ne de anlamdan yoksun, mekanik bir üründür.

Coşkun Ertepinar'ın dili, sade, yapmacıksız, duru, tertemiz bir Türkçedir. Konuşur gibi akıp giden, tatlı, çekici bir dil kullanır. Onun şiirlerindeki başarısı da buradan gelir. Ertepinar'ın Türkçeyi kullanmaktaki başarısı diğer şairler tarafından da övgüyle anlatılmıştır. Şairin “Şakıdığım Dil ”(Ertepinar, 1995,464) isimli şiiri onun dil anlayışını ve Türkçe sevgisini göstermesi bakımından önemlidir. Şair şiirlerinde geniş bir kelime hazinesiyle karşımıza çıkar. Anadolu'nun pek çok yerini öğretmenlik mesleği sebebiyle gezen şair, yer yer halk söyleyişleri ve deyimlere de yer verir. “Domur Domur Çiçeklenmek”, “Şehit Babam Çanakkale Yolunda” , “Kerem'den Keloğlan'a Kadar”, “Kır Türküsü” gibi şiirlerinde halk söyleyişlerine yer verse de şair, şiirlerinde İstanbul Türkçesini kullanır.

Ertepinar, anadiline gönülden bağlı bir şairdir. Sade, süsten uzak, samimi mısralar yazan şairin orijinal benzetme ve deyişleri vardır: “elma gözlüm”, “taş dudak”, “ay ışığına dalmak”, “yıldızlara dil dökmek”, “kırlangıç misali uçan gençlik”, zamanın iğleri”, “canımızı dalayan kumaş”... bunlardan bazılarıdır.

O, buluşlarında da orijinal bir şairdir: “Güneşin kapımızda Tanrı selamı; çocukluğumuz dönülmez zaman; zamana sığmayan aşkların insana âlemde en güzel kader; beşiğin bebeğe kavuşunca sevinçten deli, anıları uzak yaşantımızın küçük kuşları; düşünceleri en güzelinin yaşamak düşüncesi; çiçeklerin taze sabahlarda çocuk gülüşleri; ölümün ömür boyu istenmeden beklenen postacı; öğrencilerin dostlukları değişmeyen dostlar; anılar denizinde duygu kuşları; yaşadıkları zamanın çiçek mevsimi; yağmurun iyilikleri yoğuran güzelliklerin ruhu, yücelerden dökülen musiki, toprağa nur; gülücüklerin mutluluğun anahtarları olması gibi.

Bir cümleyle söylemek gerekirse, Coşkun Ertepinar, kolay söylenmiş düşüncesi uyandıran, Türkçeyi kullanmada, kelimeleri seçmede özenli, yumuşak

üsluplu, konuştuğu gibi yazan bir şairdir. Şiirlerinde en çok kullandığı kelime ”ağaç”; renk ise “mavi”dir.

Coşkun Ertepinar’ın şiirlerinin özünde “sevgi” vardır. İnsana, topluma, doğaya, eşyaya sevgiyle bakmıştır. Şiirin, eşyayı ve hayatı güzelleştirdiğini; doğayı, insanı, toplumu şiiri duyabileceğimiz ölçüde kavrayıp ve sevebileceğimizi belirtir. Şaire göre şiir, bir sevgi yaratıcısıdır. Ertepinar’ın umut ve yaşama sevgisiyle dolu bir şiir dünyası vardır.

Ertepinar’ın şiirlerinden anladığımıza göre O; hayatı, insanları, bitkileri, hayvanları çok sevmektedir. “Benim Taşım İçin” şiirinde olduğu belirttiği gibi, sevgiyi dağıtmak ister çevresine... Yüreği yaşama sevinci ile dopdoludur. “İyimserlik, İşte Dünya, Güzel Akış, Şükür, Ellinci Bahar, An Mutluluğu, Yaşa Kalbim Hep Böyle Yaşa” şiirlerinde bu sevinci dile getirmiştir. Dostluğa çok önem verir. Dostların vefasızlığı onu çok üzer. “Dostlar Geçer Uzaktan, Kafdağlarının Hazinesi, Bir Kalemde” şiirlerinde dostların vefasızlığından yakınmıştır.

Eşyanın da bir ruhu olduğuna inanan Ertepinar, şiirlerinde nesne sevgisini işlemiştir; ancak ondaki bu sevgi nesnelere ilişkin yaşanmışlıklarla ilgili çağrışımlarıyla ilişkilidir. İnsanın maddenin ağırlığı altında ezilmemesi gerektiğini, maddenin mutlak bir gün bırakıp gideceğimiz şey olduğunu düşünen şair; kişinin varlığının insanlık, sevgi, paylaşım için olması gerektiğini ancak bu şekilde mutlu olunabileceğini düşünür.

Şaire göre aşk sabır isteyen yüce bir duygudur. Coşkun Ertepinar’da aşk teması eşi Meziyet Hanıma, duyduğu derin bir sevgi ve bağlılıkla tezahür eder. Romantizm ve erotizm onun şiirlerinde yer almaz. Şairin şiirlerinin odak

noktalarından birisi yuva sevgisidir. Eşine, çocuklarına ve torunlarına duyduğu sevgiyi onlara ithaf ettiği şiirlerinde dile getirir.

Öğretmen şair sadece kendi çocukları ve torunlarını değil, geleceğimiz olan tüm çocukları sevgiyle kucaklamıştır. Onlar; Türklük gururu içinde, Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, ülkesini, bayrağını, dilini seven bireyler olarak yetiştirilmelidir. Çocuk, okul, Atatürk sevgisiyle dolu şiirlerini “Çocuklar Ve Papatyalar” isimli şiir kitabında toplamıştır. Meslekî yaşamı başarılarla dolu olan, bütün ömrünü şiire ve Türk millî eğitimine adayan şairi adı, Millî Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu’nun kararıyla 1996-1997 eğitim öğretim yılı başında Ankara Mamak’ta yeni açılan bir ilköğretim okuluna (Coşkun Ertepinar İlköğretim Okulu) verilmiştir.

Ertepinar, tabiatı çok sever ve tabiat güzelliklerini dile getirmekten haz duyar. O bir tabiat âşığıdır. Duyularını ve düşüncelerini anlatırken tabiattaki varlıkları sembol olarak kullanmıştır. “Ağaç”, şiirlerinde en çok kullandığı kelimedir. En önemli şiirlerinden olan “Tek Ağaç” bu imge dünyasının bir ürünüdür.

Tabiat sevgisi onu vatan sevgisine götürür. Öğretmenlik mesleği dolayısıyla yurdun birçok bölgesini gezen şair; yurdunun dağlarına, denizlerine, ormanlarına duyduğu derin sevgiyi “Şu Dağlar Bizim Dağlar” kitabında dile getirmiştir. Şair en çok da yurdunun dağlarını sevmiştir. Memleketinin dağı olan Erciyes’in onun için önemi büyüktür. Ertepinar, iyi bir şair ve iyi bir vatanseverdir.

Köklü bir Atatürk sevgisi Ertepinar’ın şiirlerinin önemli bir özelliğidir. İçten bir Atatürk sevgisiyle yazdığı şiirlerde klişeleşmiş sözlerden ve benzetmelerden kaçmıştır. Şiirlerinde; Atatürk’ün yaptıklarını, fiziki görünümünü, asker yanını yapmacıksız bir şekilde ifade eden şair, Ata’mızın devrimlerinin ve inkılâplarının sağlam bir savunucusu olarak onun yolundan sapanları ve Ona dil uzatanları ise

şiddetle kınamıştır. Şair, Atatürk sevgisiyle yoğrulmuş şiirlerini “Destan Atatürk” isimli kitapta toplamıştır.

Otobiyografik bir şair olan Ertepinar, çocukluğu ve anılarıyla ilgili şiirlerini “Küçük Dünyamın İçinden” kitabında toplamıştır. Babası o henüz bir ya da iki aylıkken Çanakkale Savaşında şehit olan şair, altı yedi yaşlarında iken de annesini de yitirmiştir. Bu durum öksüz ve yetim büyüyen şairin ruhunda derin yaralar açmıştır. Baba tarafından dedesi ve ninesinin elinde büyüyen şair; onlara karşı duyduğu derin sevgi, saygı ve minneti, anne babasına olan özlemini, okul yaşantısını içten, gerçekçi bir anlatımla okurlarına sunmuştur. Otuz üç parçadan oluşan, şairin mensur şiirlerin yer aldığı “Tek Adam” da bu acıların sonunda ulaşılan olgunluğun ürünüdür. Karanlıktan aydınlığa, umutsuzluktan umuda doğru giden bir hikâyedir. Katı dünyanın gerçekleri karşısında türlü acılar çeken şairin ruhunun olgunlaşma serüvenidir. “Tek Adam”, Ertepinar’ın kendisidir. Şair, bu şiir kitabında öyküleme ve betimleme tekniklerini kullanmıştır.

Coşkun Ertepinar şiirlerinde zaman ve sonsuzluk kavramlarını güzel bir şekilde kullanmıştır. “Dönülmez Zaman İçin” ve “Zaman Bahçesinde” isimli iki şiir kitabı vardır. Zaman kavramını kullanırken sonsuzluğu dile getirmiştir. Ona göre zaman, başı ve sonu olmayan bir unsurdur. Sonsuzluğu anlamak için gün, ay, yıl, dakika, saat gibi yardımcı unsurlar icat eden insanoğlu yine de zamanın elinde oyuncak olmaktan kurtulamamıştır. Geçen zaman değil, insanın kendisidir. Şaire göre zaman, “sonsuzluğu kavrayan ve evrene sığmayan akıl almaz bir sır”dır. Su gibi akan, hızla geçen zaman değil, insanoğludur. Zamanı takip eden, tasnifleyen, sınırlayan insanoğludur. Zamana göre varlığımız önemsizdir. Zamana hükmümüz geçmez. Çünkü zaman kalıcı, insan ölümlüdür.

Zamanın değil de insanın geçiciliği ile birlikte yaşlılık ve ölüm temaları da şairin şiirlerinde yer almıştır. Şair, 50 yaşından itibaren, zaman zaman mısralarında yaş konusuna yer vermeye başlar. 15 Mayıs 1964 tarihini taşıyan “Ellinci Bahar”, 1986’da yayımlanan “Dorukta Rüzgâr Var” kitabında yer alan “Yetmişli Yıllar Güzellemesi”, 1995 yılında yayımlanan “Şiir İkliminde Bir Ömür” kitabında yer alan “Doksanlı Yaşlara Doğru Tırmanırken” adlı şiirleri Ertepinar’ın bu konudaki duyarlılığını dile getirmiş güzel örneklerdir. İnançlı bir insan olan Coşkun Ertepinar’da ölüm duygusu ise korkutucu, ürkütücü bir duygu olarak belirmez. O, ömrünü iyiliğe, güzelliğe, sevgiye ve eğitime adanmış bir insan olarak ölümü alın açıklığı ile karşılamıştır.

Türk tarihi ve Türk tarihinin önemli şahsiyetleri (Osman Gazi, Ulubatlı Hasan, Akşemseddin, Fatih sultan Mehmet, Yavuz Sultan Selim) Ertepinar’ın şiirlerinde hak ettikleri yeri almışlardır. “Osman Gazi Destanı”, “Fatih, Ulubatlı, Akşemseddin”, “Selim Han’ı Zebun Eden Aşk”, “Yavuz Gidiyor Yavuz”, “Selimiye, Koca Sinan ve Edirne”, “Malazgirt’te Işıyan Gün” şiirleri Türk tarihinin parlak dönemlerini Türklük gururu içinde anlatan şiirlerdir.

Ertepinar, milletimizin tarihinin çeşitli dönemlerinde yaşanan kahramanlıkları da sanatkârane bir şekilde şiirlerinde anlatmıştır. “Şehit Babam Çanakkale Yolunda”, “Çanakkale-Yemen”, “Dövüşüyoruz Kore’de Devlerden Üstün”, “Kıbrıs’tan Selâm”, “Uyanan Akdeniz” bu duygular içinde yazılmış şiirlerindendir.

Aydınlık, umut, sevgi ve hoşgörü dolu “güzel bir dünya” arayışı içerisinde olan Coşkun Ertepinar döneminin siyasi ve toplumsal olaylarına karşı da duyarsız değildir. 20. yüzyılın insanı olarak iki büyük dünya savaşına şahit olmuş; nazizm, faşizm, komünizm gibi en totaliter rejimleri görmüştür. Özellikle de savaşlar onun

ruhunda derin yaralar açmıştır. “Bir Bahar Karşılması” şiirinde nükleer silahların kullanıldığı, Yahudi soykırımının yapıldığı İkinci Dünya Savaşına, “Macar Türküsü” ve “Hürriyet İçin Ölenler Yaşasın Diye” şiirlerinde 1956 yılında Macar İsyanı sırasında Ruslar Tarafından katledilen Macar halkına, “Karabağ’ın Kara Günleri” şiirinde Müslüman oldukları için hunharca katledilen insanlara değinmiş bu olaylardan duyduğu üzüntüyü dile getirmiştir.

“Öğrensin İnsanoğlu” şiirinde 27 Mayıs Darbesi sonucunda 15 Demokrat Partinin asılarak öldürülmesinden insanlık adına duyduğu utancı ifade etmiş; “Bu Çılgınlıktan Ne Kalacak” şiirinde ise kardeşi kardeşe vurduran terör olayların eleştirmiştir. Yaşadığı dönemdeki tüm olumsuzluklara rağmen Ertepinar umutsuzluğa kapılmamış, yaşama sevincini yitirmemiştir.

Ertepinar toplumun aksayan yönlerine karşı duyarlı bir şairdir. Bu nedenle şiirlerinde “ironi ve kara mizah”ı da kullanır. “Hani Söyleyin”, “Bir de Orhan”, “Gurur Heykeliymiş O” şiirlerinde ironi ve kara mizahı görmekteyiz.

Coşkun Ertepinar, şiirlerinde duygularını daha rahat ifade edebilme olanağı sağladığı için serbest ölçüyü kullanmıştır. Hece ölçüsüyle ve koşma nazım biçimiyle yazdığı şiirleri de vardır. İlk şiirlerinde hece ölçüsünü ve koşma nazım biçimini kullanan şair son şiirlerinde serbest ölçüyü kullanmıştır. “Dönülmez Zaman İçin” şiir kitabının neredeyse tamamını hece ölçüsüyle, koşma nazım biçimiyle ve kafiye ile yazmıştır. Otuz altı şiirin bulunduğu bu kitapta yirmi yedi şiir hece ölçüsü ve dörtlük nazım birimi kullanılarak oluşturulmuştur. Hece ölçüsüyle yazılan bu şiirlerden sadece “Uykusuzluk” isimli şiir, üç dizelik iki bentle kurulmuştur. Yayınlanan ilk şiiri olan “Bu Gece” de “Dönülmez Zaman için” isimli eserde yer almış ve 11’li hece ölçüsüyle yazmıştır. Hece ölçüsüyle oluşturulan diğer şiirler ise

şunlardır: “ Altın Günler, Başım ve Gönüm, Masal Arabası, Yolcu, Bir Gün, Geceler ve Gündüzler, Özlenen Âlem, Şüphe, Korku, Tanrım, Bebeğin Uykusu (Kızım Ayla’ya), Bebeğin Uykusu (Oğlum Aybar’a), Çiçeklenen Sabır, Kardeş Duygusu, Şair, Övüş, Bahara Şakıma, İğde Ağacı, Badem Dalı Nar Ağacı, Bir Bahar Karşılması, Telli Turnam, Kavrulan Asır, Şehit Babam Çanakkale Yolunda, Kutsal Vatan, Bu Yollarda Kalakaldım”. Bu şiirlerin neredeyse tamamında 11’li ve 8’li hece ölçüsünü kullanmıştır. En az kullandığı hece ölçüsü ise 14’lü hece ölçüsüdür. “Özlenen Âlem” isimli şiir 14’lü hece ölçüsü ile yazılmıştır. Diğer eserlerini ise serbest ölçüyle yazmıştır.

“Özlenen Âlem” adlı şiir geleneksel nazım şekli olan “koşma” formunda yazılmıştır. Şiir 14’lü hece ölçüsüne sahiptir, dörtlüklerden oluşmuştur. Kafiye şeması, “abab, cccb, dddb” şeklindedir

“Bu Gece” şiiri geleneksel nazım şekli olan “koşma” formunda yazılmıştır. Şiir 6+5=11’li hece ölçüsüne sahiptir. Dörtlüklerden oluşmuştur. Kafiye şeması “abab, cdcd, efff, e” biçimindedir. Çapraz, çapraz, düz kafiye örgüsüne sahiptir.

“Şehit Babam Çanakkale Yolunda” şiirinde “koşma” nazım biçimi kullanılmıştır. Şiirde 4+4=8’li hece ölçüsü kullanılmıştır. Şiir, dörtlüklerden oluşturulmuştur. Kafiye şeması “abab, cccb, dddb, eeb, fffb, gggb” şeklindedir.

Şair, “Deniz Üstü” şiir kitabında yer alan “Kimsesiz” şiirinde; “aa, bb, cc, dd, ee...” diye uyaklanan mesnevi nazım biçimini kullanmıştır. Şiirin nazım birimi beyittir. Divan şiiri nazım biçimi ve nazım birimini şiirinde kullanmıştır.

“Şu Mavi Göle Sultan Dağlar” şiiri geleneksel nazım biçimlerimden “gazel” formunda yazılmıştır. Beyitlerden oluşmuştur. Şiir düz kafiye örgüsüne sahiptir.

Kafiye şeması “ab, ab, cb, db, eb, fb...” şeklindedir. Divan Edebiyatı nazım şekillerinden olan gazel tarzını Ertepinar, şiirinde kullanmıştır.

“Kaf Dağlarının Hazinesi” şiiri divan şiiri nazım biçimlerinden “rubai” formunda yazılmıştır. Kafiye şeması “aaxa” şeklindedir. Tek dörtlükten oluşmuştur. Bu durum, şairin Halk Edebiyatı ve Divan Edebiyatı kültürüne vakıf olduğunu göstermektedir.

Şair şiirlerinde; redif, tam kafiye, yarım kafiye ve tunç kafiyeyi kullanmıştır. Şiirlerinde anlamı kuvvetlendirmek ve iç kafiyeyi sağlamak için ikilemeleri sıkça kullanmıştır. Aruz ölçüsünü ise hiç denememiştir; ancak gazel, mesnevî, rubai formunda yazdığı şiirler yazmıştır.

Şair, söz sanatları içerisinde teşbih, teşhis, istiare ve telmih sanatını kullanmıştır. Anlatım tekniklerinden ise en çok “montaj” tekniğini kullanmayı tercih etmiştir. Şiirlerini oluştururken özellikle de türkülerimizden mısralar kullanması onun en önemli özelliğidir. Türkülerin yanı sıra Yunus Emre ilahilerinden, Karacaoğlan şiirlerinden, 3. Murad Han ve Yavuz Sultan Selim şiirinden, marşlardan, Atatürk’ün veciz sözlerinden de alıntılar yapmıştır.

Ertepinar, Yunus Emre’nin şiir diline öykünür. Sevgi şairi olan Ertepinar, Yunus gibi sevgiyi din haline getirmek isteyen didaktik bir tutum sergiler. “Yunus Gibi”, “Gönülcüğü Gönüllerce Taşan Yunus” şiirlerinde Eski Anadolu Türkçesinin izleri görülür.

Türk şiirine, Türk diline ve Türk eğitimine gönül veren Coşkun Ertepinar, siyasi ideolojilere ve edebî akımlara kapılmadan son derece özverili çalışmalarda bulunarak yurt içinde ve yurt dışında birçok ödüle lâyık görülmüştür. Atatürk ilke ve

inkılâplarına gönülden bağlı olan şair, Cumhuriyet Döneminin saygın ve başarılı şairlerinden biri olarak Türk edebiyatına önemli katkılar sağlamıştır.

KAYNAKÇA

Coşkun ERTEPİNAR'ın Kendi Eserleri

ERTEPİNAR, C. (1995). **Şiir İkliminde Bir Ömür (Hepsi Bir Arada)**, Tekışık Matbaası, Ankara.

ERTEPİNAR, C. (1997). **Şiir Dünyasındaki Yerim Üzerine**, Grafik Ofset Matbaacılık, Ankara.

Kitaplar

ÇETİN, N. (2009). **Şiir Çözümleme Yöntemi**, Öncü Kitap, Ankara.

DOĞAN, M. H. (1986). **Şiirin Yalnızlığı**, Broy Yayınları, İstanbul.

ERGİN, M. (2000). **Üniversiteler İçin Türk Dili**, Bayrak Yayım, İstanbul.

KAPLAN, M. (1975). **Cumhuriyet Devri Türk Şiiri**, Dergâh Yayınları, İstanbul.

KAPLAN, M. ; BİRİNCİ, N. (2008). **Atatürk Şiirleri**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

SERARSLAN, H. (2007). **Coşkun Ertepinar**, Tablet Kitabevi, Konya.

Dergiler

ENGİNÜN, İ. (1992). "Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri", **Türk Dili Dergisi**, Ankara, Sayı:481-482.

SAKAOĞLU, S. (1999). "Doğumunun 85. Yılında Şair Coşkun Ertepinar", **Türk Kültürü Dergisi**, Ankara, Sayı:439.

SAKAOĞLU, S. (2010). "Coşkun Ertepinar", **Türk Dili Dergisi**, Ankara, Sayı:700.

TAN, N. (2005). "Yitirdiklerimiz", **Türk Dili Dergisi**, Ankara, Sayı:645.

ERTEPINAR'IN YILLARA GÖRE KİTAP VE ŞİİRLERİ

TABLO-1

YIL	KİTABIN ADI	ŞİİRLER
1949	DÖNÜLMEZ ZAMAN İÇİN	1. Altın Günler 2. Başım ve Gönlüm 3. Masal Arabası 4. Yolcu 5. Uykusuzluk 6. Bir Gün 7. Bu Gece 8. Geceler ve Gündüzler 9. Özlenen Âlem 10. Kederin Gölgelediği Çehre 11. Şüphe 12. Korku 13. Tanrım 14. Bebeğin Uykusu 15. Bebeğin Uykusu 16. Çiçeklenen Sabır 17. Kardeş Duygusu 18. Şair 19. Kelimelerin Dili 20. Övüş 21. Bahara Şakıma 22. İğde Ağacı Diyor ki 23. Badem Dalı Nar Ağacı 24. Bir Bahar Karşılması 25. Telli Turnam 26. Kavrulmuş Asır 27. Şehit Babam Çanakkale Yolunda 28. Kutsal Vatan 29. Görkemli Yalnızlık 30. Unutuş 31. Bu Yollarda Kalakaldım 32. Benim Taşım İçin 33. Baba Yüreği 34. Hepsi Bana Dert Olur 35. Kırılmaçılar Çocuk ve Yolculuk 36. Dönülmez Zaman İçin

TABLO-2

YIL	KİTABIN ADI	ŞİİRLER
1956	KADERDEN YANA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Güneyden Esen Rüzgâr 2. Azadenin Portresi 3. Sensiz 4. Denmesi Yaman 5. Korkma, Korkma! 6. İklim Mevsim Bilmez Bahçelerim 7. Mevsim Daveti 8. Selâm 9. Hem Uzaktan Hem Yakından 10. İki Zaman Arasında 11. Yüreğim 12. Şu İnsanlar 13. Dramatik 14. Şükre Açılan Pencerele 15. Ağaçkakan 16. Can Eriğine Can Geldi 17. Bir de Orhan 18. Hani Söyleyin 19. Pişmiş Aşa Su Kattım 20. Don Kışotum 21. En Azdan 22. Kapılar 23. Büyük Şehirde 24. Eski Bir Selçuklu Kulübesi 25. Osman Gazi Destanı 26. Fatih, Ulubatlı, Akşemseddin 27. Selim Hanı Zebun Eden Aşk 28. Dövüşüyoruz Kore'de Devlerden Üstün 29. Keremden Keloğlana Kadar 30. Âlemle Âlem Oldu Bu Gönül

TABLO-3

YIL	KİTAPIN ADI	ŞİİRLER
1962	MEVSİMLERİN ÖTESİNDEN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hatırlar mısın? 2. Bu Evde Seninle Huzur Var 3. Naz Uykusu 4. İyimserlik 5. Bir Yerde Yaşa ki 6. Dostluk 7. Güneyin Çocuğuna 8. Ağlayan Ağaç 9. Günlerin Aynasında 10. Ankara'nın Taşına Bakıyorum

TABLO-4

YIL	KİTAPIN ADI	ŞİİRLER
1969	GÜZEL DÜNYA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Katı Dünya'nın Kenarından 2. Bir Dünya Düşünürüm 3. Bir Güzel Dünya 4. Bir Dünyada Yaşıyoruz ki 5. İşte Dünya 6. Güzel Akış 7. Şükür 8. Macar Türküsü 9. Öğrensin İnsanoğlu 10. Acıdı Mavi Göklerimiz 11. Dostların En Hayırlısı Diyor ki 12. Benden İçeri Olanı Gösterin 13. Rahat Kaçmış Sokaklar 14. Dostlar Geçer Uzaklarımdan 15. Karanlık Aydınlik Savaşı 16. İki Parmak Ucunda 17. Sular Tersince Akınca 18. En Acısı 19. Ölümsüzlüğün Soluğu 20. Çocuksu 21. Ellinci Bahar 22. Ettiğini Bilmez Mevsim 23. Yine Bahar Geldi 24. Kırım Tepesinde Ağaca Övgü

Tablo-4 Devam

1969	GÜZEL DÜNYA	<ol style="list-style-type: none">25. Pencерem Yeşile Doyacak26. Erdek'te Bir Mimyatür Ada27. Temmuz Denizi28. Duygularla Özlem29. Kaf Dağlarının Hazinesi30. Çağrı31. Tedirgin32. Öldürücü Ağrı33. Çocuk ve Gerçek34. Her Sabah Her Öğle35. An Mutluluğu36. Mutluluğun Adı37. Masa Örtüsü38. Onlar Gelecek39. Bebek ve Beşik40. Cem'imle Ben41. Altın Başlı Çocuğa İlk Hikâye42. Erkilet Güneydir Gölge Bürümez43. Anıların Getirdiği44. Ben Hep Bu Havaları Severim45. Evim İçi46. Senin için47. Mektup48. Oyun49. Büyüyen Şeyler
-------------	--------------------	---

TABLO-5

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1973	ŞU DAĞLAR BİZİM DAĞLAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sunuş 2. Şu Dağlar Bizim Dağlar 3. Erciyese Yakarış 4. Selimiye, Koca Sinan ve Edirne 5. Kızılırmak Köyünde Kızdırmağa Sesleniş 6. Bolu Dağlan ve Köroğlu 7. Taş Köprü Yollarında Telde Yürüten Kuşak 8. Sakarya'nın Doğduğu Yerde Balıklarla Konuşma 9. Karadeniz Kıyılarında 10. Çamların Alın Yazısı 11. Trabzon da Denize Karşı 12. Bizim Sınıf 13. Ay ve Çocuk 14. Çoruh'a Sesleniş 15. Botan Vadisinde 16. Raman Dağlarında 17. Şu Mavi Göle Sultan Dağlar 18. Zap Suyunun Derdi 19. Kaz Dağlarının Eteklerinde 20. Güneş Şehri Antalya 21. Düşünceye Övgü 22. Dağlar Çiçek Açar Veysel Rüzgâr Olur 23. Özlenen Köy 24. Malazgirt'te Işıyan Gün 25. Gaziantep'te Bir Tepeden 26. Macar Vatan Şairi Şandor Ptöfi ile Söyleşme 27. Hürriyet İçin Ölenler Yaşasın Diye 28. Köprüler Yıkılmadan 29. Eraslan Doruk'un Göz Yaşları İçin 30. Selma Öğretmen Bir Bayraktı

TABLO-6

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1978	ZAMAN BAHÇESİNDE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rüzgârda Savrulur 2. Yaşa Kalbim Hep Böyle Yaşa 3. Soylu Güzellikler Üstüne 4. Büyüyen Yürek 5. Çocuk ve Sevgi 6. Cem'in Serçesi 7. Bahar, Bayram ve Çocuk 8. Salkım Söğütler Yeşerirken 9. Güzel Dilek 10. Ellinci Yılın Küçücük Elleri 11. Ellinci Yıl ve Boğaziçi Köprüsü 12. Bu Kumaş Bizim Değil 13. Çağ Dönümü Fırtınası 14. Kıbrıs'tan Selâm 15. Uyanan: Akdeniz 16. Yavuz Gidiyor Yavuz 17. Arif Nihat Asya İçin 18. Son Köprüden Sonrası 19. Erciyes'ten Taşan Sevgi 20. Yalnızlık Ağrısı 21. Acı Zaman Şarkısı 22. Bulut Yüklü Gökler Gibi 23. Mevlana! Mevlana! 24. Bir Cemiloğlu Vardı 25. Akşama Doğru 26. Bir Kalemde 27. Halbuki 28. Avuçlarımız Boş Değil 29. Uçup Giden 30. Eski ve Yeni 31. Ve İnkâr 32. Toprak Ana 33. Sevgiyi Besleyen Irmaklar 34. Zaman Bahçesinde

TABLO-7

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1981	DESTAN ATATÜRK	1. Atatürk aramızda 2. İki Mustafa Kemal var eşi Menendi Yok 3. Çocuk ve Atatürk 4. Kahramanın Doğumu 5. Bu gün yirmi yedi aralık 6. Kastamonu kalesinde 7. Kahramanın ölümü 8. Anıtkabir'e konurken 9. Kasımdan kasıma 10. Atatürk Hem Netice Hem Sebep 11. Sizi Böyle Gözlüyor Yukardan Mustafa Kemal'in Gözleri 12. Selâm Olsun Selâmlar Olsun Atatürk'e 13. Tasa 14. Atatürk Marşı
	ONUN ÇAĞINA ÖZLEM	1. Zaman Masalı Ve Çocuk 2. Atatürk Marşı

TABLO-8

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1982	KÜÇÜK DÜNYAMIN İÇİNDEN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Masal Gibi 2. Çocuklar İçinde Bir Çocuk 3. Çanakkale - Yemen 4. Bir Şiir Dünyasının Eşiğinde 5. Bir Şey Var Kasıp Kavuran 6. Seferberlik Şimdi Bütün Belimi 7. Erciyes, Erkilet ve Türküler 8. Büyük Dağa Sesleniş 9. Büyük Dağdan Büyük Suya 10. Kır Türküsü 11. Oyun İçinde Oyun 12. Şeker dede 13. Erkilet'te Yücelikler İç İçe 14. Altın Yürekli İnsanlar 15. Bir Çağırın Var Uzaklardan 16. Bir Küçücük Şair 17. Bir Ustaya Çırac Gibi 18. Deli Gençlik 19. Lâcivert Kasket 20. Şükür ve Övgü 21. Seherde Kuşlarla Kalkan Şehir 22. Bir Çağın Portresi 23. Faik Öğretmen Ve "Bu Gece" 24. Öğretmen Yüreği 25. İl Sivas İli Mi? 26. Sivas Anıları Üstüne Güzelleme 27. Ceviz Ağacı 28. Her Şey Sımsıcak 29. Güzel Yalnızlık

TABLO-9

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
(1975 -1981)	BÖLÜŞTÜRÜLECE K SEVGİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dost Kırlangıçlar 2. İçimdeki Çocuk 3. Düşle Gerçek 4. Derinlerde Uyuyan Side 5. Yaşamak Düşüncesi 6. Hasta Güvencesi 7. Duygular Rüzgârı 8. Tablo 9. Dört Ertepinar 10. Can Çiçeği 11. Akar Çeşmenin Büyüsü 12. Gözden Göze 13. İnsana Ağıt 14. Bir Kanada Melodisini Dinlerken 15. Dal Bir Yana Yaprak Bir Yana 16. Küskün Resim 17. Hep Götürmüş Hep Almışsın 18. Acıtılmış Zaman, Bahar ve Çocuklar 19. Doruklarda 20. Kıyıda Meltem Tepede Uğultu 21. Günü Gelince 22. Bu Gelenin Adı Yaz Bahar 23. Ara Sokak Parkı 24. Çiçekçinin Yüzündeki Karanlık 25. Sanatçı Yalnızlığı 26. Katı Gerçek, Yürek ve Yürekler 27. Çocuklar Güvenle Dönecek Evlerine 28. Boğaziçi Türküsü 29. Çocuk Bahçesinde 30. Büküm 31. Bir Evren Donattım İçinde 32. Söylemek ve Susmak 33. Bölüşürülecek Sevgi

TABLO-10

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1986	DORUKTA RÜZGÂR VAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dorukta Rüzgâr Var 2. Önce Sevgi 3. Sevginin Ölümsüzlüğü Üzerine 4. Benden Onlara Selâm Olsun 5. Başlangıç Senfonisi 6. Aranış Senfonisi 7. Hesaplaşma 8. Pay 9. Yahya Kemal'i Düşünürken 10. Develi'de Seyrani Şenliğinde 11. Yüceleşen Kalpler 12. Kalacak O Bahar Yüz 13. Gün Yirmi Dört Saat 14. Acı Hikâye 15. Sabır Ağacı 16. İki Yalnız 17. Çantanın İçindeki Düşlü Dünya 18. Geniş Açılmış Ellerim 19. Nedim ve Bahar 20. Bir Ufacık Söz 21. İspinoz Kuşu 22. Bir Başka Âlemde Bir Başka Zamanda 23. Noktamız İki Okyanus Arası 24. İki Çinli Dostum Oldu 25. Vatan Köyü ve Uzak Anılar 26. Bir İncecik Mehmet'di 27. Hikmet Dizdaroğlu'nun Ardından 28. Derinlerdeki Görüntü 29. Yaşamak Nefes Almaktır 30. Dünyamız Mutlu Olsun 31. Ben Öğretmenim Çocuklar 32. Öğretmenin Duygu Kuşları 33. Büyüme - Çocuk ve Ay 34. Sokak ve Çocuklar 35. Gençlik Büyük Sevgilerle Çoğalmalı 36. Barış İçin Savaş 37. Yağmur Senfonisi 38. Çocuk ve Yaşama Gücü 39. Çocuk Gülüşlerine Şiir 40. Gün Bahardan Kalma 41. Pınar'ı Uykuya Davet

Tablo- 10 Devamı

1986	DORUKTA RÜZGÂR VAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaman Çıkmazında 2. Bünyan'da Eski Zaman 3. Zaman ve Biz 4. Kabuklaşmış Zaman 5. Akıl, Dipsiz Boşluk, 6. Ayın Sarı Benzi ve Diğerleri 7. Zaman ve Umut Kanatlı Kuşlar 8. Akşam Vakit Var 9. Masal Gülü 10. Masal Dünyam Sendedir 11. Her Şey Sustuktan Sonra 12. Yetmişli Yaşlar Güzellemesi 13. Yağmur Damlası Gibi 14. Benim Ellerimde Kalem
-------------	-------------------------------	--

TABLO-11

	KİTAP	ŞİİRLER
	DUYGULU SAATLERDE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gönlümüz 2. Sular Tersine Akıncı 3. Kaf Dağlarının Hazinesi 4. Duyan insana 5. Her Sabah 6. Baharlar Erken Bitiyor 7. Geçti Vakit 8. Bahtın Elinde 9. Elbet Gül Açar 10. Bu Günler Son Bulacak 11. Sitem 12. Şu Al Lâle 13. Katı Gerçek 14. Gülen Gece 15. İnsan Oğlu ve Sevgi 16. Sevmek Kolaydı 17. Güzeli Bulan Yürek 18. Gönlümce Esen Rüzgâr 19. Geçmiş ve Gelecek 20. Sonsuzluğa Geçiş Senfonisi

TABLO-12

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1986	ÇOCUKLAR VE PAPATYALAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çocuklar 2. Çocuklar ve Papatyalar 3. Okul Ocağı 4. Papatya Çocuk 5. Konuşan Papatyalar 6. Papatyaların Çocuklara Seslenişi 7. Papatyalar Okulu 8. Okullar Açılırken 9. Çalışmak ve Öğrenmek 10. Papatyalar Korosu 11. Papatyalar ve Sevgi 12. Papatyaların Küçüklerle Sevgisi 13. Çocukları Düşünen Papatyalar 14. Papatyaların Okul Günlerine Özlemi 15. Gök Yüzünün Sevgisi 16. Papatyaların İyimserlik Şarkısı 17. Papatyaların Anneler Günü 18. Papatyaların Vatan Sevgisi 19. Toprağı Vatan Yapan Sesler Üstüne 20. Ekim Rüzgârları 21. Yirmi Üç Nisan 22. Papatyaların Gözünde On Kasım 23. Büyüme - Çocuk ve Ay 24. Mavi Kuş 25. Yunus Bahçesinde Açan Gül 26. Hüzün, Gökkuşağı ve Gülümsemek 27. Büyük Zaman Üstüne Uçan Kuş 28. Kutup Yıldızı Gibi 29. Ağırlığımız 30. Kalbimden Bama 31. Kalbin Mutluluğu 32. Güzellikler İçinde 33. Sen İstersen 34. Bir Kat Daha Güzel Olmak 35. Bahçende Çiçekler Açsın 36. Gülücüklerle Açılmak Sabaha 37. Ev ve Ötesi 38. Seksen Yedi Baharında Bulutlar Dansı 39. Her Şey Kendi Sırasında

Tablo- 12 Devam

<p>1986</p>	<p>ÇOCUKLAR VE PAPATYALAR</p>	<p>40. Çocuk Gibiymişim 41. Evcilik Oynayan Çocuklar Çocukları Ağlatmayın 42. Yirmi Üç Nisan Çiçekleri 43. Ne Güzel Işıldamak 44. Güzel Bir Günün İçinden 45. En İyisi 46. Şimdi Var Şimdi Yok 47. Sevim Hanımın Ağacı 48. Kalem 49. Şair ve Bulutlar 50. Sevgiyi Besleyen Irmaklar 51. Yine Bahar Geldi 52. Selimiye, Koca Sinan ve Edirne 53. Kardeş Şehirler 54. Drina Köprüsüne Güzelleme 55. Manastırda Asma Dalının Altında 56. Sözlerin En Güzelini Söylemek 57. Yarım Yüzyıl Geçmiş Aradan 58. Kaygılanma Atatürk'üm Kaygılanma 59. Ataya 100. Yıl Seslenişi 60. Bir Gazi ki Ankara Kalesi Ona Âşık 61. Afyon Karahisar Zafer Anıtı Önünde 62. Savaşın Islattığı Gözler 63. Kıbrıs Kurtuluş Marşı 64. Yeni Yavuzu Beklerken 65. Aynı Ses Sağ Yanından Gelince 66. Bitmeyen Yalnızlık 67. Eski Kalelerdeki Bayrak 68. Rüzgâr O Rüzgârdır 69. Benim Güzel Yurdum Anadolium 70. Mersin'de Sevgi Şenliği 71. Uzaktaki Dalga 72. Şöyle Birkaç Söz İncisi 73. Kavuşma Sevinci 74. Kuşlar Haber Getirdi Bana 75. Günaydın Küçük Kuş 76. Şakıdığım Dil 77. İyimserlik Yağmuru 78. Kıyısız Sularda</p>
-------------	--	---

Tablo- 12 Devam

1986	ÇOCUKLAR VE PAPATYALAR	79. Ben Öldükten Sonra 80. İçimi Bunaltan Ağırlık 81. Duru Akıl ve Kavga 82. Beni Baharda Bekleyin 83. Sevgide Büyüyen Yunus Gül 84. Fırçasız Boyasız Bir Tabloda 85. Yunusla El Ele 86. Gönülcüğü Gönüllerce Dolup Taşan Yunus 87. Yunus Bahçesinde Açan Gül
-------------	-----------------------------------	--

TABLO-13

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1993	SEVGİNİN YEDİ RENGİ	1. Sevginin Yedi Rengi 2. Yaprak Burkulmasın Gül İncimesin 3. Bir Şarkı Gibi 4. Sevgi Yağmuru 5. Mutlu Yaşamak Mutlu Ölmek 6. Gönüllerde Açılmalı Güller Üstüne 7. Güzelde iyide Yaşamak 8. Masalcasına Gerçek 9. En Güzeli 10. Tosya'da Şairler Şöleninde 11. Yolculukların Düşündürdüğü 12. Olmuyor ki 13. Kilyos'ta Şiir Akşamlarında 14. Yağmurun Yarattığı Tablo 15. Gülen Bir Dünya 16. Umut Yüklü Tablolarla 17. Çocuk ve Sonsuzluk Düşüncesi 18. Anne Ve Bebek 19. Anneler Gününde 20. Bebek ve Güzellik 21. Çocuklar Ayrılırken 22. Ayrılık Saatlerinde 23. Yapayalnız Kalsam da 24. Öğretmen Özlemi 25. Beni De Aranıza Alın Çocuklar 26. Benden Uzaklaşan Ben 27. Efsane Öğretmen Sıdika Avar

Tablo-13 Devam

<p>1993</p>	<p>SEVGİNİN YEDİ RENGİ</p>	<p>28. Şiir Şakıyan Diller İçin 29. Kitaplarla Kurulan Dostluk 30. Dünya Yeniden Yeniye 31. Dünyamızda Bir Uçtan Bir Uca 32. Uzak Günlerden 33. Benden Zamana Kalacak Zaman Ve İnsanoğlu 34. Derinden Duyulan Sevgi 35. Zamanın Belli Uçları 36. Büyüyen Yalnızlık 37. Kanadı Kırılmış Martı 38. Can Sakıntısı 39. İçimdeki Kaos 40. Ancak 41. Haber Uçmaz Selâm Ulaşmaz 42. İnsan Kendisinden Kaçamaz 43. Seslerin Armonili Büyüsü 44. Ara ki Bulasın 45. İnanmak Ne Güzel 46. Dinmeyen Şarkı 47. Dost Nefesli Rüzgâr 48. Katı Gerçek 49. Çırpınış 50. Unutmak 51. Bir An da Olsa 52. Susmak Susmamak 53. Birden 54. Dokunaklı Ezgiler 55. Yürümek Ve Durmak 56. Zamanın Çarkı 57. Duymak Duymamak 58. İnsanları Dost Bilmek 59. Küçük Küçük Şeyler 60. Söyleyin Diller Söyleyin 61. Sevinç İçinde 62. Rüyadaki Şehir 63. İyiliğe Güzelliğe Adanan Ömür 64. İncecikten İncecikten 65. Küçük Yıldız 66. Köy 67. Destan Yaratan Günler 68. Atatürk Ve Nehru 69. Şükrü Ramo 70. Gülhane'ye Sevgi Mısraları</p>
-------------	---------------------------------------	--

Tablo-13 Devam

<p>1993</p>	<p>SEVGİNİN YEDİ RENGİ</p>	<p>71. Akıllılar Koğuşu 72. Hep Böyle Gider 73. Bir Ömrün Tablosu 74. Adıma Dikilen Ağaç İçin 75. Daha Ne İstersin 76. Gün Tepeyi Aşmadan 77. Her Şeyin Pırıl Pırıl Olması 78. Bir Varmış Bir Yokmuş Umut Dağlar Ardında da Olsa 79. İşte Son Bahar Hüzün Çağı 80. Son Selâm 81. Hazin Tablo 82. Yaktı Denizleri Çılgının Biri 83. Kardeşlik Yok Olmasın 84. Bu Çılgınlıktan Ne Kalacak 85. Karabağ'ın Kara Günlerinde 86. Oy Erzincan Erzincan 87. Böyle mi Olur Bahar Müjdesi 88. Nisan Ve Çocuklar 89. Çare Yaratın Çocuk 90. Bu Caddeler 91. Acıtmayın Zamanı 92. Gün Işığında 93. Sevginin Yok Olması 94. Güzelliği İncitenlere 95. Körelmiş Kalplere 96. Bu Küçük Oda 97. Türk Dünyası El Ele 98. Duyan Düşünen İnsanlar 99. Kır Çiçeklerinin Hikâyesi 100. Geniş Ufuklu Meydan 101. Eşim Meziyet Ertepinar'ın Temiz Ruhuna 102. Fotoğraflıklar 103. Rüyada Kalan Hayaller 104. Yaşamak Güzel 105. Pera Palas'ta Şiir yüklü bir gece</p>
-------------	---------------------------------------	--

TABLO-14

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
	ŞEBİNKARAHİSAR'A SEVGİ ŞİİRLERİ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Şebın Karahisar 2. Şebın Karahisar'a Mektup 3. Bir İncecik Mehmet'ti 4. Masal Gibi Anılar 5. "Kelkit'in Altı Çağlar" 6. İnsancıl Olmuş Bizim Dağlar 7. Şebın Karahisar'ın Dramı 8. Sen Ağlama

TABLO-15

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1994	ŞİİR İKLİMİNDE BİR ÖMÜR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hadi Seninde Yüzün Gülsün 2. Hor Görülür Oldu Sevgi Bile 3. Ne Güzeldir Gönül Almak 4. Yürekten Kardeş Tanı İnsanı 5. Yirmi Birinci Yüzyıla Bir Anlık Zaman Kala 6. Tür - Romen Dostluğu 7. Ne İçin Kimin İçin 8. Ben mi Kanatlıydım Kuşlar mı 9. Caddeye Mutluluk Saçan Tablo 10. Sevgim Katıksızdır 11. Dilim ve Kalemim 12. Dolan Sevgim Taşardı. Durmadan 13. Olur muydu Bu Olur mu Atatürk'e Vurulur mu 14. Dağdakiler Duydunuz mu? 15. Sivas'a Bir Gönül Çağrısı 16. Yürüyüşteki Adamlar 17. Körü Körüne Kanatlanmak 18. Ne Zaman Ne Zaman 19. Neden Aynı Rüzgârlar Esmesin 20. Gurur Heykeliymiş O 21. Uçan Bakışlarla 22. Sen Sen Ol 23. Yatık Gemi 24. Bir Irmak Gibi Akan Duygular 25. Geçmeyen Dakikalar 26. Baharı Yaşayan Dağa Doğru 27. Göz Bebeğim

Tablo-15 Devam

1994	<p style="text-align: center;">ŞİİR İKLİMİNDE BİR ÖMÜR</p>	<p>28. Umut Denilen Işık 29. Domur Domur Çiçeklenmek 30. Âşıklar Gününde 31. Bir Noktada 32. Doğrular İyiler Sizden Geçer 33. Sevgi Rüzgarı 34. Hüzün Bana Kalır 35. Gök Yüzünü Sevmek 36. Sen Göçtüğün Günden Beri 37. Bütün Katılıklardan Uzak 38. Gözlerimize Hüzün Dolsa da 39. Beni Çağırıyorsun Hep 40. Bu Gün 41. Onu Beklemek 42. Her Şeyde Seni Görüyorum 43. İnceliğin En Güzeli 44. Evet Desen de Sevinsem 45. Bir Ayrı Dünya 46. Daha Ne Bekler Ne İstersin 47. Uçup Giden Yıllarla Çekişme 48. Alın Açıklığı 49. Karınca İle Söyleşi 50. Bilmem Derleyeceğim Ne Kaldı 51. Çocuklarım Gibidir Kitaplarım 52. Doksanlı Yaşlara Doğru Tırmanırken 53. Bir Noktaya Gelindiğinde 54. Doksan Dört Baharında 55. Coşkun Ertepinar Diye Biri 56. Sonsuzluğa Akan Bir Su Gibi 57. Güzel Değil Deyin Hadi 58. İki Sevgili 59. Aşkabat Caddesinde Bir Şair 60. Son Bahar Düşünceleri 61. Şiir İkliminde Bir Ömür</p>
------	---	---

TABLO-16

YIL	KİTAP	ŞİİRLER
1954	TEK ADAM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Otuz Dört Yıl Sonra Bir Önsöz Daha 2. Bir Dört Yol Ağzında 3. Ağaçtaki Şeydan 4. İç ve Dış 5. Budha'yı Dağa Çeken Düşünce 6. Ne Mutlu Onlara 7. Beni Ne Hale Koydunuz 8. Korkunç Kin 9. Sevgi Dolu Âlem 10. Acı ve Tatlı 11. Kaybolanın Hikâyesi 12. İnkâr 13. Getirdiklerimiz 14. İlk Şarkı 15. Bir Akşam Üstü 16. Kahraman Babalar 17. Mezarları Geçince 18. Ömür 19. Rüzgar Gibi Geçen Adam 20. Köprüyü Sel Almadan 21. Doymayan Uçurum 22. Çöken ve Yükselen 23. Taşan Sevgi 24. Yunus Emre'nin Tanrı Övgüsü 25. Ölmeyeni Kutsama 26. Yeniden Doğuş 27. Işıklı Bir Gün 28. İnsanlığın Alın Yazısı İçin 29. Yükseklerde Çınlayan Türkü 30. Düşünce ve Söz 31. Işığa Koşan Pervane 32. Kutlu Şarkı 33. Denizi Saran Aşk 34. Son Şarkı 35. Ödüller ve Değerlendirmeler

COŞKUN ERTEPİNAR'IN YAŞAM ÖYKÜSÜNDEKİ KESİTLER

Ankara Bahçelievler’de Kendi Evinde

Eşi Meziyet Hanımla

Oğlu, Gelini, Kendisi ve Eşi

Gelini Hamide Kibritçioğlu'nun annesi ve babasıyla

Gelini Hamide Hanımın Doktora Töreni

Oğlu Aybar ile ABD'de

Torunu Pınar bebekken

Pınar, Hamide ve Kendisi ABD'de

Torunu Pınar'ın 1. Yaş Günü

Millî Eğitim Bakanı Hasan Celal Güzel ile beraber (1987)

Öğrencisi Hüsni Hüseyin TEKİŞİK İlkokulu'nun (Ankara) Temel Atma Töreni

Öğrencisi Hüsnu Hüseyin TEKIŞIK İlkokulu'nun (Ankara) Temel Atma Töreni

Öğrencisi Hüsnu Hüseyin TEKIŞIK İlkokulu'nun (Ankara) Temel Atma Töreni

“Dorukta Rüzgâr Var” kitabının 1986 yılı Ocak ayında Kültür ve Turizm Bakanlığı vitrinlerine konulduğu gün çekilen fotoğrafı ve fotoğrafın arkasındaki el yazısı

Dorukta Rüzgâr Var 'ın
Kültür ve Turizm Bakan-
lığına vitrinlerine konul-
duğu gün.
15 Ocak 1986

AVUKAT
TURAN AYDIN
Mithatpaşası Mah. 517 Etiler
Tel: 91 26 17, ANKARA

Şiirlerine Konu olan Şebinkarahisar'daki Konak

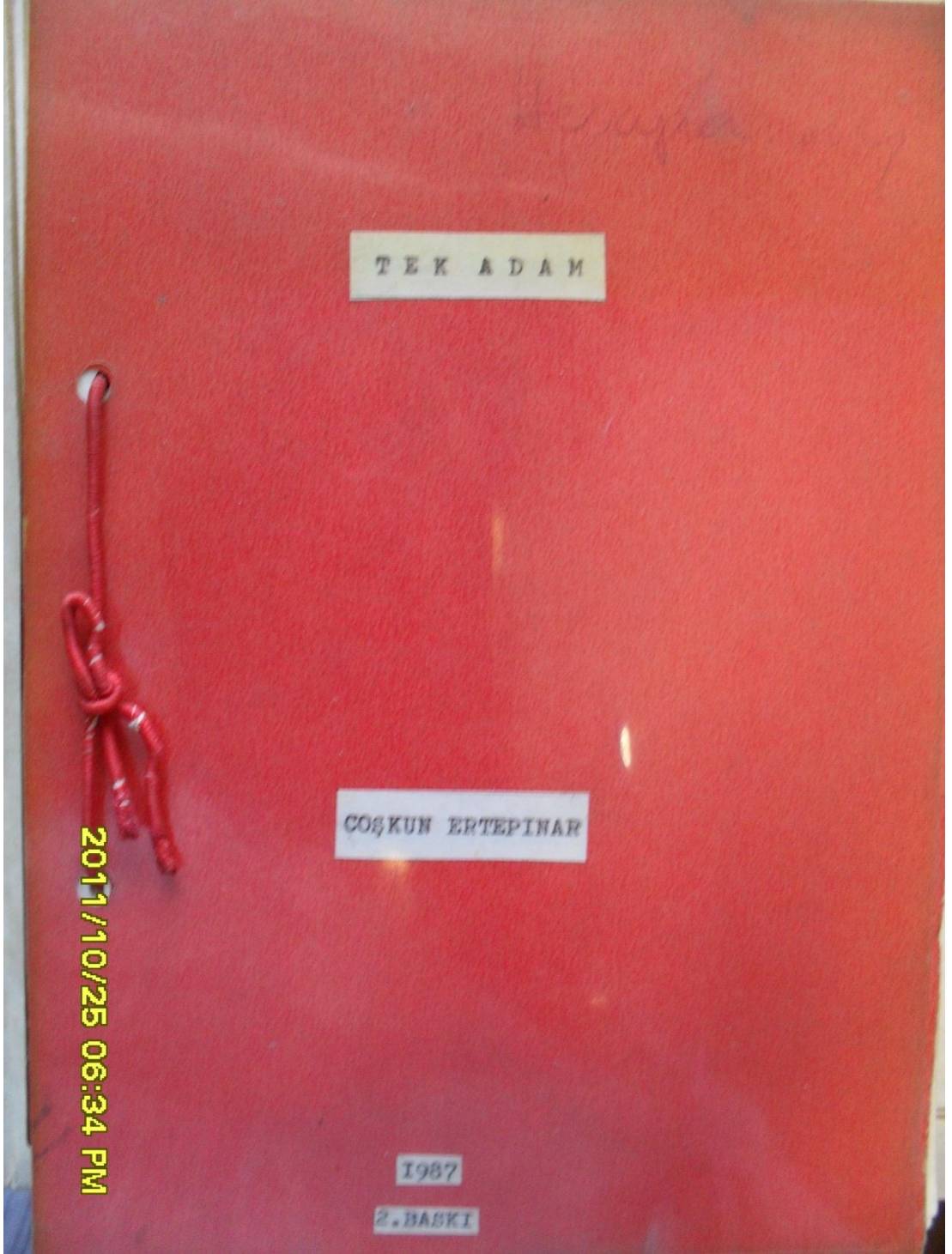

Pınar ERTEPINAR KAYMAKÇI (soldaki) ile Ayşe YILDIZ

Pınar ERTEPINAR KAYMAKÇI (soldaki) ile Ayşe YILDIZ

“TEK ADAM” kitabının basım öncesi kapak

“TEK ADAM” kitabının basım öncesi iç sayfa örneği

Ankara, 29.9.1962

Sevgili Öğrenci Aybarım,
Balcan leütin hüce,
Yetiyle bu küçük kitap-
tadır. Bu küçük kitab-
ların defa değil, lein defa
okunabilir. Yeter ki so-
sezilebilirsin...
dram

Bu kitap 1954 yılı Nisan
ayında Kayseri Sumer Basımevinde
basılmış; kliseleor Sumer Klise
Atölyesinde hazırlanmıştır.

2011/10/25 06:50 PM

Şairin oğlu Aybar'a hediye ettiği şiir kitabına düştüğü not

BABAM ERTEPİNAR İÇİN

O yağın ne üstümüze
Hüzün mü?
Senin ellerin üşüyor
Benim yüreğim.
Hani nerde
Senin "kavun içi bulutların",
Bu kara bulutlar
Neden çöker üzerimize?..
Ben ağlamayı hiç sevmedim ki!
Ama yağmuru getiriyor
Kara bulutlar,
Ya damla damla
Göz yaşlarımda
Ya ırmak gibi akan
Çağıl çağıl.
Ne kadar ılık baksak zamana
Ne ellerin ısınıyor senin
Ne benim yüreğim.
Yine uçsa o çok sevdiğin
"Kırlangıçların",
Yine ötsen tak tak
"Semaverdeki ağaçkakanın"
Ama "Uluceminin altında"
Yatarken sen
Korkutmasın senigece öten o
"İshak kuşun".
Korkutmasın
Parmaklarının ucunda esen
O soğuk rüzgâr.
Yüreğin senin
Hep sımsıcak
Isınacak ellerin de
Yine ısınacak
Sıcak yüreğin gibi...
İşte o zaman
Yine "kavun içi bulutlarınla"
Dolacak evin içi.
Gülecek yüzümüz
Isınacak yüreklerimiz bizim de
Seninki gibi.
Dayanamıyorum ne solgun yüzüne,
Ne üşüyen ellerine
Dayanamıyorum...

Ayla DEVECİOĞLU

Kızı Ayla'nın Kendisine Yazdığı Şiir

KELİMERİN DİLİ

Bir dili var kelimelerin
insanların konuştuğu dilden başta,
Gece karanlıkta kısıldırız,
Gündüz aydınlıkta...

Kelimeler var olgun mevsimler gibi ilik,
Kelimeler var keşke keşke...
Üsürüm, gün yüzü kelimelere isimim,
Kelimeler var ayrılığın dayanamam...

Kelimeler var, duruşu dost, bakışı dost,
Kelimeler, ellerle bir şey demez,
Bir duygulu el gibi okşar içimi benim,
Ben anlarsız olamam...

Coskun ERTEPINAR

BENİM ELLERİMDE KALEM

Kalem... Kalem derler, bir kuru kalem,
"kalem olsun ellerim,"
Ben kaleme kuru demem.
Gölgesi kitaba, kağıda düşer kalemim,
İşiği dağlar ardına...

Kalem kus olur şakır,
Gül olur aşar seherde...
Düşünceye kanat takar
Yakın eder uzakları
Kaleminden dökülür ılık ılık
Duygunun ırmakları...

Kalem, kalem, bir kuru kalem,
Ben kaleme kuru demem.
Altın olsun, gümüş olsun,
Ağas olsun isterse...
Çocuk ellerinde şıktır kalem,
Benim ellerimle tesbihtir sevgilere...

Coskun Ertepinar

EBCE TTE SANATKARLAR GECİTİ

Güzel Dünya

"Sunduğca elinden inciler der yamız,
Gerçekleşmekte ülkümüz, rüyamız;
Coskun - gül gül gelince, der sesler ona:
«Şi'rinde ves'i'rinle güzel, dünyamız.»

Güzel Dünya

"Müjdelere dünyadan, vatanın, yurdun;
Bu hediyeye, Coskun Ertepinar'dan
Arif Nihat Asya

(XX) Milâdi : 1970

Hicri - 1390

Defne Arçisi, s.76, Nisan 1990

Zaman Babesinin'de

Yaşama Gücü

Dallardaki Sallanışa,
Yapraklardaki Sivrulüşa,
Gırpınışabak!
Sonbahar rüzgârının
Ettiği bu...

İnsan yapayısı da
Böyledir iste,
Beklenen günler gelince,
Kalmışsa, aksağalar savrulur
Basta

Bir u yana, bir bu yana...

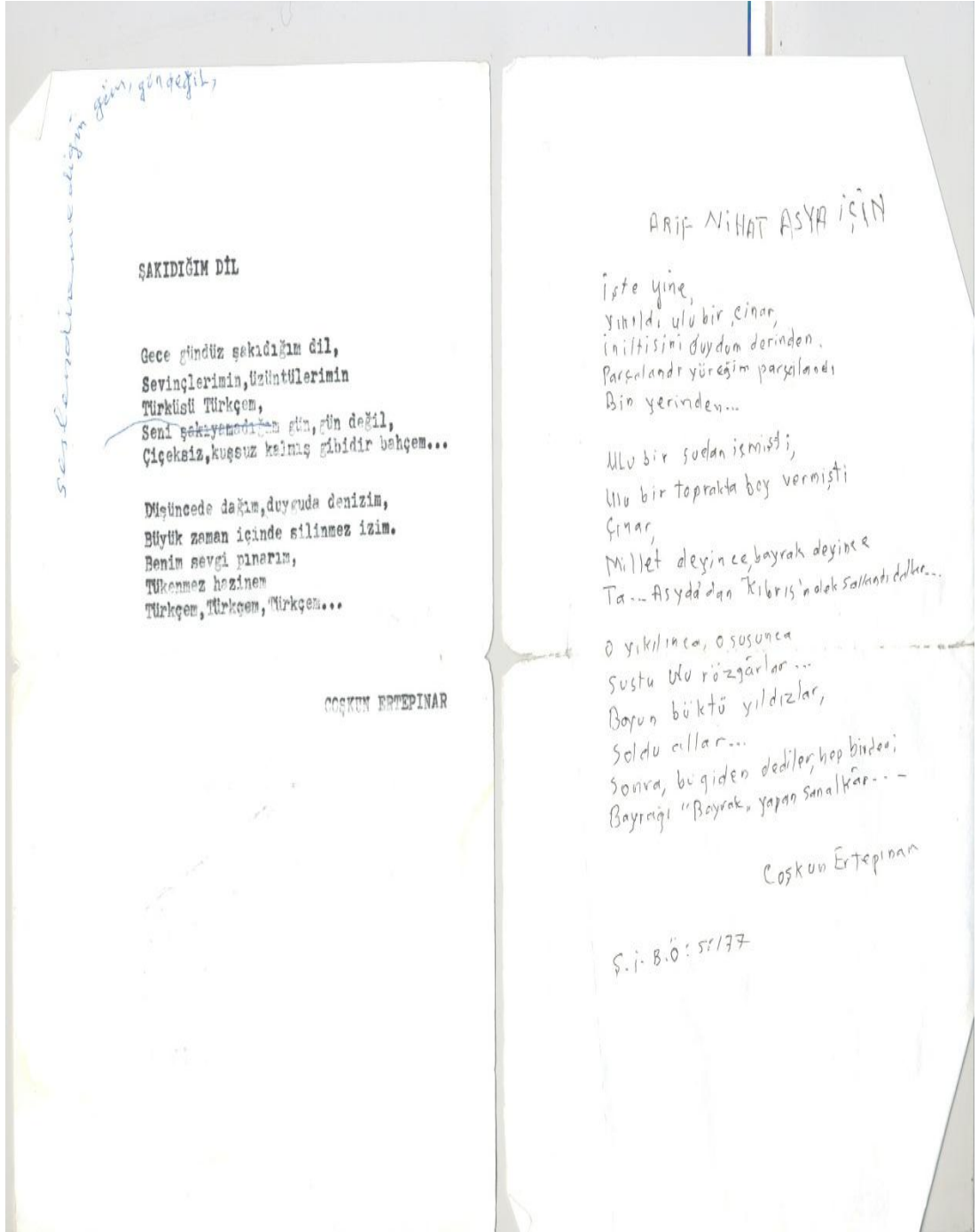
Gün yoksa yönelir,
Taşın oluygular, düşünceler
Hüznü döner...

Gözler göremez,
Kulaklar işitemez olur,
Gerçeklerin en acısı,

Yaşam gücü

Böyle böyle söner...

Coskun ERTEPINAR

Şairin Daktilo ve El Yazısı Şiirleri

5

Şairin ilhamının en büyük kaynağı sevgidir.
Bu sevgi zaman içinde, tabiatta, insanda, ailede
vatanında, millette 'Kucak Kulağı' 'Lü yüce Sevgidir'

Kendini yetiştiren çağın büyük şairleri
aşkı, sevgiyi her ne güzel telâhüm ediyorlar
meince -

— Her ne kadar kemşine gamla yalldesti
Kemalâtın Kâmm

— İt işte önünde kopun aralar } A. Kuter Tecu

— Geceleyin lü ses lüleri aykumu

~~İt işte~~
— görüsem korumda selindiyim - N. Halil -

○ - ve kostun eritipiyor, da daha hoşka

* Lezzet ve güzelliğe sevgi

Bu Evde Seninle Anızın var

Bu Evde Seninle huzur var

Bu evde huzur var

Bu evde huzur

Bu evin bahar yüzü dek Kadını sen
Erkeği ben

Bu evde Seninle mesut çocuklar

Bu evin halısı, Koltuğu

Sandalyesi, sopası,

Hep seni gözler

Sen sevgi ile gülümsediğin zaman

Bu eve seadet dolar -

Şu iri yapraklı saksılar

Şu vazolar, şu tablolar,

Senin dilindin, Senin zeulindin

Bu evde huzur

Bu evde Seninle huzur var ---

Mevsimlerin âtesinden

1962

Şairin El Yazısı Şiiri

Kahramanın Ölümlü

Karah haberler ulaşır,
Vahşi kışların kanadında,
Anneler, çocuklar ağlar,
Acı çiğirler uçar doğ doğ ..

"Ceylan atlar" Kışın durmadan,
Yeleyi duraktı Kahraman
(Karıki doğlar duman duman)
Turnalar, hıçkırır ardında.

Koc, yigitler ki ağlayamaz
Ve gelinler al bağlayamaz
Tular, icinden çağlayamaz -
Ölen kahramanın ardında -

10 Kasım 1938

Dönülmez zaman için

Coşkun 24 yazında.

Sevgili çocuklarım,

Burası, Tefik Fikret Lisesi benim son okulum , sizler son öğrencilerim, değerli hocalarınız da son öğretmen arkadaşlarımdır. Demek istiyorum ki 50 yılın özü, sonu, hiç unutulmayacak olanı, silresiniz.. Anılarınız, hayalleriniz gözlerimden ve yüreğimden hiç silinmeyecek.. Geçmişteki binlerce öğrencimin; bilimde, sanatta, memleket kaderinde söz sahibi, meslek sahibi, iş sahibi, büyük hizmetler sahibi binlerce öğrencimin hayalimde şekil bulan, heykelleşen son görüntüleri, son kıymetli emanetleri sizlersiniz.. Sizleri son durağama kadar gönlümdede taşıyacağım.

Benim yiğit,
Benim güzel,
Benim iyi öğrencilerim,

Bu, benim size son dersimdir. Müsaade ederseniz son dersimi de boş geçirmeyeyim. Dersimizi boş geçirmeyelim.. Sizlerden 50 yıl boyunca istediklerimi, her şeyin üzerinde istediklerimi bir kere daha tekrarlayayım, özetleyeyim :

Bu vatanın, bu milletin çocukları sizsiniz. Bu vatan, bu millet sizin oldukça siz de varsınız. O yoksa sizler de yoksunuz. Ona karşı mert, çalışkan ve doğru olunuz. Bunu hiç unutmayınız.

Çağımız bilgi çağı, teknik çağı, yüksek kültürler çağıdır. Öğrenimde amacınız sadece bir yukarı sınıfa geçmek değil, sadece bir diplomaya sahip olma değil: geçerli, güçlü, etkili, faydalı ve sizi her yerde, her toplulukta, her işte ön planda tutacak üstün bir kültür ve

BİR EMEKLİ ÖĞRETMENİN VEDA KONUŞMASI

Sevgili çocuklarım,
Benim iyi öğrencilerim,

Bugün sizler yeni bir ders yılına başlıyorsunuz, bense öğretmenliğimin 50. yılını yaşıyorum. 50 yıl dile kolay. Büyük zaman dilimlerinden bir yüzyılın yarısı kadar..

İmparatorluğumuzun battığı, Cumhuriyetimizin kurulduğu acı tatlı günler içinden geldim. Mustafa Kemal'in, Gazi'nin, Atatürk'ün yolundan, izinden geldim. Bu yapıya öğretmen yönümle, yönetici yönümle, sanatçı yönümle küçük küçük taşlar koydum. Bunlar arasında bilgi, düşünce, duygu ve en önemlisi inanç yapılarına harç kattığım siler de varsınız.

Üç yıldan beri aranızdayım. Şu anda birinci sınıftan son sınıfa kadar doğrudan doğruya okuttuğum öğrencilerimle; okul yollarında, bahçede, salon ve koridorlarda, bu okulun, öğrencilerini çok seven bir öğretmeni olarak, kendilerine sınıf dışı hocalık ettiğim, zaman zaman ışık tuttuğum sizlerin karşısında hangi duygular içinde olduğumu, nasıl bir heyecanı taşımakta bulunduğumu takdir edersiniz..

Öğretmenliğe Veda Yazısı

KELİMERİN DİLİ

Bir dili var kelimelerin
insanların konuştuğu dilden başta,
Gece karanlıkta fısıldarız,
Gündüz aydınlıkta...

Kelimeler var olgun mevsimler gibi ilik,
Kelimeler var kekrek kağıncım.
Üstüm, gün yüzü kelimelere isinirim,
Kelimeler var aydınlığa dayanmam...

Kelimeler yağ duruşu dost, bakışı dost,
Kelimeler, ellere bir şey demez,
Bir duygulu el gibi okşar içimi benim,
Ben enlersiz olamam...

Coskun ERTEPINAR

BENİM ELLERİMDE KALEM

Kalem... Kalem derler, bir kuru kalem,
"kalem olsun ellerim",
Ben kaleme kuru demem.
Gölgesi kitabı, kağıda düşer kalemim,
İşiği dağlar ardına...

Kalem kos olur şakır,
Gül olur aşar seferde...
Düşünceye kanat takar
Yakın eder uzakları;
Kaleminden dökülür ısıt ısıt
Duygunun ırmakları...

Kalem, kalem, bir kuru kalem,
Ben kaleme kuru demem.
Altın olsun, gümüş olsun,
Ağas olsun isterse...
Çocuk ellerinde şıktır kalem,
Benim ellerimde tesbihtir sevgilere...

Coskun Ertepinar